Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység (205)

A vadgazdálkodási tájegység tervének elkészítéséhez felhasznált vadgazdálkodási alapadatok, az azokat bemutató grafikonok és térképek, valamint azok szöveges értékelése egységes szerkezetben.

Vadgazdálkodási tájegységi terv tartalomjegyzék

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

- A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása
- A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői
- A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

- A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- Az őz állománya, hasznosítása és minősége
- A muflon állománya, hasznosítása és minősége
- A vaddisznó állománya és hasznosítása
- A mezei nyúl állománya és hasznosítása
- A fácán állománya és hasznosítása
- A hasznos apróvad hasznosítása
- Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

3.1. Nagyvadgazdálkodás

- A gímszarvas gazdálkodás alapvonalai
- A dámszarvas gazdálkodás alapvonalai
- Az őzgazdálkodás alapvonalai

- A muflongazdálkodás alapvonalai
- A vaddisznó gazdálkodás alapvonalai

3.2. Apróvadgazdálkodás

- A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai
- A fácángazdálkodás alapvonalai
- A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai
- A ragadozó-gazdálkodás alapvonalai

4. Mellékletek

- A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe
- A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke
- A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján
- A különleges rendeltetésű vadászterületek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között
- A vadaskertek vadgazdálkodási tájegységek közötti megoszlása
- A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei
- Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

	VGTE kódszáma:	**205**
	VGTE neve:	**Bükkalja-taktaközi**

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása

A Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység túlnyomó része Borsod-Abaúj-Zemplén megyében helyezkedik el. Területének mintegy 92%-a vadgazdálkodásra alkalmas. A vadgazdálkodási tájegység területén meghatározóak a szántó és gyep-területek (81.2%), az erdő aránya 6.3%. Jellegzetes észak-alföldi, mezőgazdasági területeken fekvő, a hagyományos felfogás szerint apróvadas és őzes tájnak tekint-hető. Az erdőterület aránya kicsi (6.3%), ezért más nagyvad megtelepülésének tartós feltételei hiányoznak.

A vadgazdálkodási tájegység megyék közötti megoszlása:

- Borsod-Abaúj-Zemplén: **206,959 ha** (98.5%)
- Hajdú-Bihar: **205 ha** (0.1%)
- Szabolcs-Szatmár-Bereg: **3,018 ha** (1.4%)

A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői

A művelési ágak megoszlása a Corine Landcover adatbázis alapján (ha)

erdő	szántó	rét	szőlő	nádas	tó	alkalmatlan	összesen
13,190	137,011	33,642	4,068	2,497	3,289	16,487	210,182
6.3%	65.2%	16.0%	1.9%	1.2%	1.6%	7.8%	100.0%

A mezőgazdasági területek jellemzője jelenleg is az intenzív, nagy táblákon folyó növénytermesztés. A modern gépesítés és vegyszerhasználat következtében a me-zei nyúl és a fácán számára álló feltételek folyamatosan romlottak, ami a termesz-téstechnológia miatt bekövetkező térbeli és a biológiai diverzitás csökkenésével magyarázható. A vadgazdálkodási tájegységben az erdőterület aránya kicsi (6.3%), ezért az őzön túl más nagyvad megtelepülésének tartós feltételei hiányoznak.

A vadgazdálkodási tájegységben elhelyezkedő erdőterület nagyságát és fafajok szerinti megoszlását a csatolt táblázat sorolja fel és a térkép szemlélteti.

A vadgazdálkodási tájegységben térített mezőgazdasági és erdei kár alakulása a megelőző időszakban (1998-2014):

A vadgazdálkodási tájegység leírása

- A térített mezőgazdasági vadkár nagysága a vadgazdálkodási tájegységben nem jelentős. Az 1998-2014 közötti időszakban a folyóértéken tekintett károk időközi ingadozással növekedtek, 0.5-1 millió Ft-ról 3-7 millió Ft-ra.
- A térített erdei károk nagysága a tájegységi rangsorban átlag alatti, értéke elhanyagolható, de összességében növekvő trendet mutat.

A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység Nemzeti Park Igazgatóságok (NPI) közötti megoszlása:

- Aggteleki NPI: **70,898 ha** (33.7%)
- Bükki NPI: **137,924 ha** (65.6%)
- Hortobágyi NPI: **1,344 ha** (0.6%)

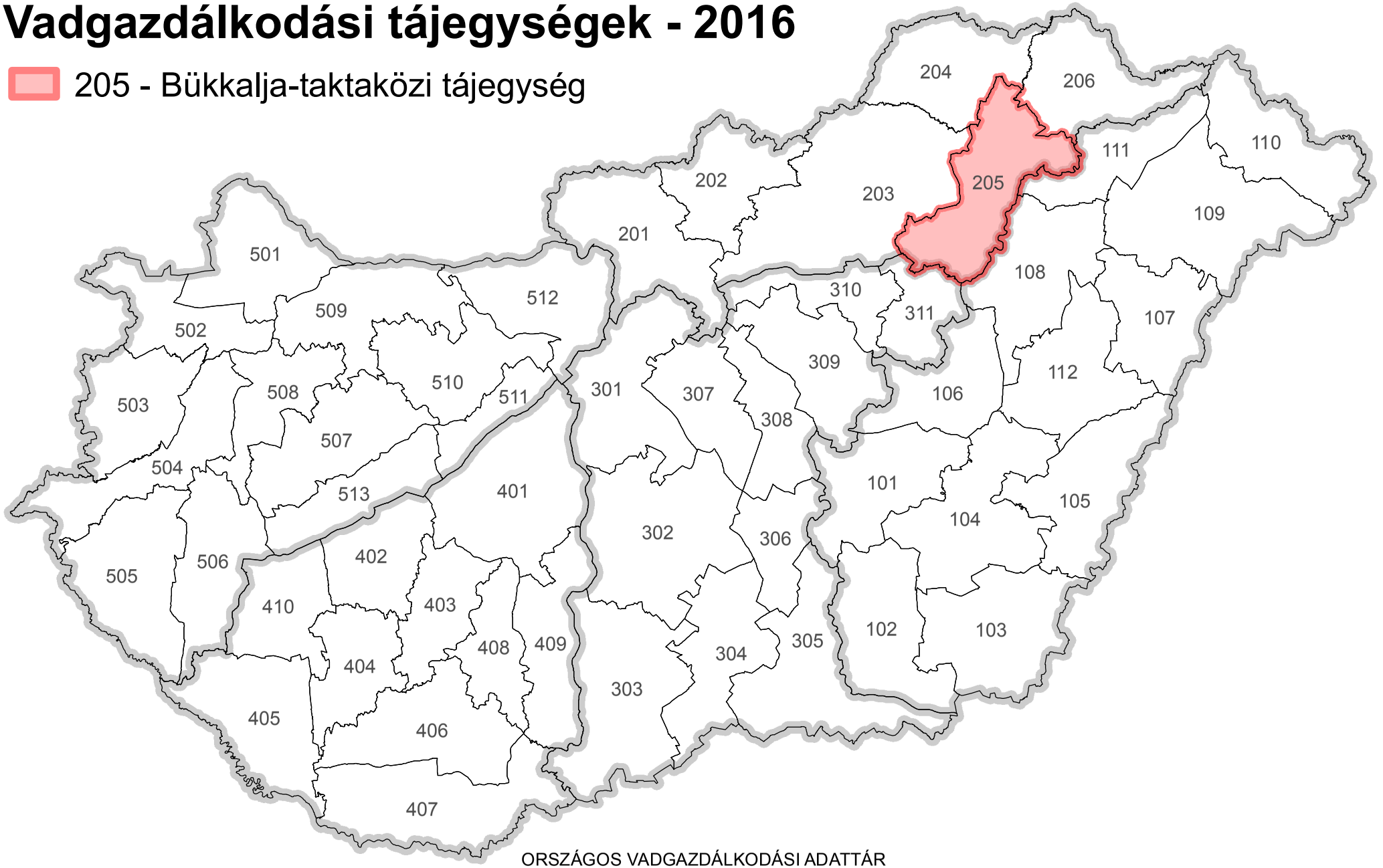
A vadgazdálkodási tájegység nemzeti parki igazgatóságok közötti megoszlását és a vadgazdálkodási tájegységben található Natura 2000 területeket a csatolt táblázatok sorolják fel és térképek mutatják.

A vadgazdálkodási tájegységben található Ramsari vizes élőhelyek területe és a tájegység részesedése az adott élőhelyből (l. térkép és táblázat):

- Bodrog-zug Ramsari Terület: **12 ha** (0.3%)
- Borsodi-Mezőség Ramsari Terület: **18,358 ha** (99.4%)
- Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület: **1,672 ha** (6.0%)
- Hortobágyi Ramsari Terület: **49 ha** (0.2%)

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

205 - Bükkalja-taktaközi tájegység

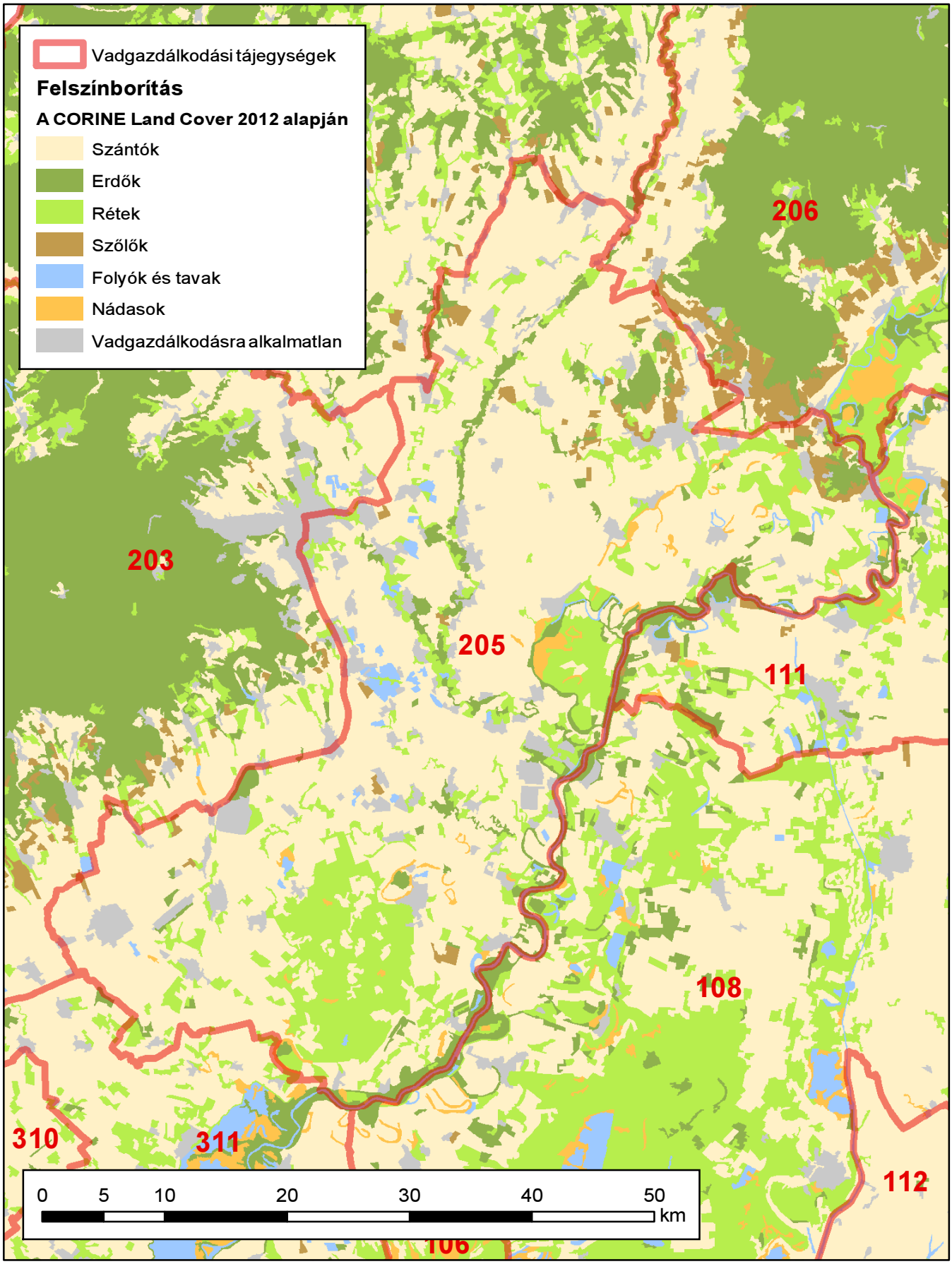

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.05.12.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. számú vadgazdálkodási tájegység felszínborítása

Készült: 2016.06.08.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az erdő- és vadgazdálkodás összehangolásának alapelvei

V. 6. Fenntartható vadgazdálkodás[1]

Az erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás harmonizálásának problémái évszázados múltra tekintenek vissza. A problémák zömét a magas vadlétszámból következő vadkár és annak kezelése okozza. Alapvető célja a két rokon ágazatnak a gazdaságos működés. Ehhez elengedhetetlen a fenntartható erdő- és vadgazdálkodás harmonizációja, melyet komoly szakmai viták öveznek, azonban a tudatos, olykor kapcsolt gazdálkodási modell körültekintő, átgondolt munkával kidolgozható. Az elmúlt 60 év európai és a magyar statisztikai adatait vizsgálva kapcsolatot lehet felfedezni az erdőterület és a nagyvadállomány növekedése között. A nagyvadállomány 1960 óta, - mintegy évtizedes késéssel - erőteljes növekedéssel reagált itthon és külföldön egyaránt az erdőterület folyamatos növekedésére. Természetesen a nagyvadlétszám növekedésében más tényezők is közrejátszanak, mint a mezőgazdasági élőhely szerkezeti átalakulása.
A vad az erdei életközösség elvitathatatlan része. Az erdei életközösség védelme érdekében ugyanakkor az élőhely tűréshatárán túli vadsűrűséget szabályozni szükséges.. Az élőhely forráskészletét meghaladó sűrűségű nagyvadállomány káros hatása elleni fellépés elsősorban a vadászati szakterület feladata, amit a vadászati igazgatásnak, a gazdasági szereplőknek és a vadászati érdekképviseletnek közösen kell megalapozni.

V. 6.1. Általános célok

1. A nagyvadlétszám nemkívánatos további növekedésének megállítása, illetve a létszám csökkentése valamennyi nagyvadfajunk esetében elérendő cél, a vadállomány genetikai változatosságának és élőhelyének megóvása mellett. A hazai nagyvadállomány csökkentése a nőivarú egyedek fokozott állományhasznosítása útján vezethet a megoldáshoz, azaz a környezetével egyensúlyi helyzetben lévő nagyvad egyedsűrűség eléréséhez. Ebben a feladatban az ország erdőterületének felén, mintegy 1 millió hektár erdőterületen gazdálkodó állami erdőgazdasági társaságok lehetnek a kezdeményezők, ahol a szakmai hozzáértés és szakszemélyzet rendelkezésre áll.

2. Az erdőművelési és vadkár megelőzési gyakorlat (pl. az erdőfelújítást védő kerítések alkalmazása és időben történő lebontása) felülvizsgálata szükséges.

V. 6.2. Stratégiai célok

Az állománykezelési probléma fokozottan jelentkezik. Stratégiai célként fogalmazható meg a hazai nagyvadállomány hasznosításnak további fokozása.
A nagyvad állomány európai szinten tapasztalható dinamikus szaporodása Magyaror-

1 FM EVF 2016. **Nemzeti erdőstratégia 2016-2030**. Földművelésügyi Minisztérium, Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály, Budapest (36-38. oldal)

szágon is jelentős problémákat okoz. Ennek megoldásához egy olyan mechanizmusra lenne szükség, amely a vadállomány erdőkre és más természeti területekre gyakorolt hatását előre meghatározott keretek között lenne képes tartani. A nagyvad állomány létszámának csökkentése rövidtávon növelheti a vadgazdálkodási ágazat bevételeit és hozzáadott értékét, emellett pedig rövid és hosszú távon is növelné az erdőgazdálkodás hozzáadott érétkét a vadkárok és a vadkár elleni védekezésre fordított költségek csökkenésén keresztül.

V. 6.3. Javaslatok a stratégiai célok megvalósításához

a) Az új vadgazdálkodási törvény más aspektusba helyezi a vadkár kezelését, éppen ezért megjelennek a jogszabályban olyan új elemek, amelyek rögzítik a vadkár problémák kezelését a megelőzéstől a kifizetésig. A törvény hatályba léptetését követően ki kell dolgozni a vadkár kezelésének és becslésének protokollját, mely egységes szemszögből közelíti meg a kérdést. Figyelembe véve a folyamatos erdőborítottsági gyakorlatot és a 2050-ig terjedő erdőtelepítési programot is, teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy a nagyvad további térhódítása várható, mivel újabb források (élőhely, táplálék) jelennek meg számára még az alacsonyabb erdősültségűalföldi megyékben is. Ez újabb konfliktushelyzetet teremthet az erdei vadkárok területén, mivel bizonyos vadfajok (pl. szarvas) plasztikusan alkalmazkodik a környezete táplálékkínálatához.

b) Az állományhasznosítási terveknél a pontos módszertan az európai összehasonlításban is alapos Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszeren belül kaphatna helyet az átfogó, mintapontokon alapuló erdővédelmi hálózathoz kapcsolódva, melynél az évente végzett felvételekkel értékelik az erdő állapotát, illetve annak változását, felhívva a figyelmet az esetlegesen kedvezőtlen tendenciákra.

c) Az állományhasznosítás jelen mértékét feltétlen növelni kell, annak érdekében, hogy a későbbi konfliktusok kezelhetővé váljanak. Ha szükséges hatósági eszközökkel kell a nagyobb állományhasznosítást a vadászatra jogosultaktól kikényszeríteni és annak megvalósulását ellenőrizni. Ennek megoldására tesz az utóbbi tíz évben kísérletet a nagyvad lelövési kvóták megyei vadászati hatósági megállapítása, amelynek eredményeképpen az országos nagyvadállomány hasznosítás 15 év alatt megduplázódott, 150 ezerről 300 ezer fölé emelkedett.

d) Ösztönözni kell a hazai vadhúsfogyasztást és támogatni kell a belföldi vadhús értékesítést. A megnövelt vadhús kereslet pozitív ösztönző hatással lehet a vadgazdákra állományaik hasznosítása terén. A folyamatos vadhús kereslet a lőtt-vad kínálat növelését ösztönzi.

e) Elő kell segíteni a hazai vadállomány genetikai állományának és élőhelyének megóvását.

205 vadgazdálkodási tájegység fafaj és korosztály szerinti viszonyai

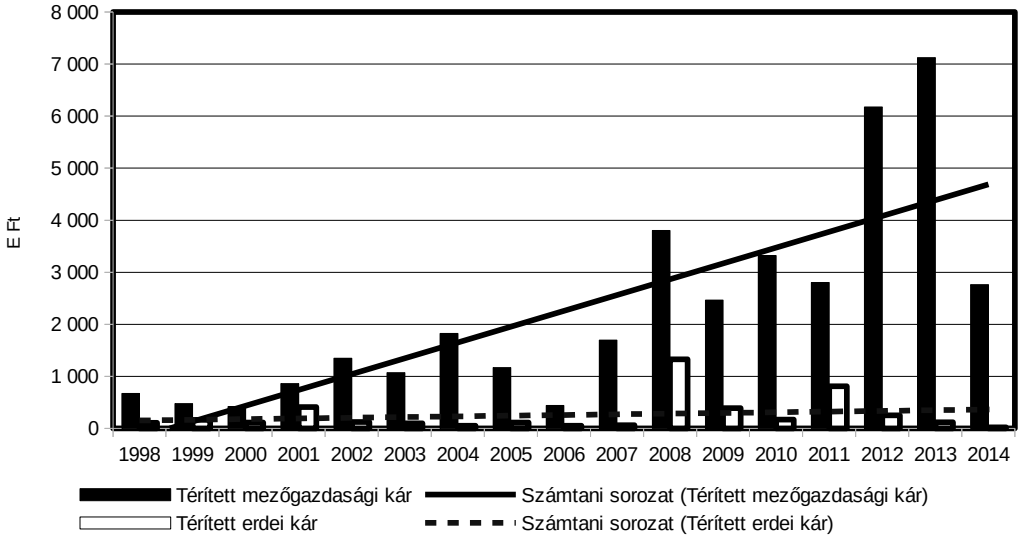
Fafaj neve	Korsztályok														Összes
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	
Kocsányos tölgy	151.3	403.2	187.4	77.3	63.8	134.3	121.3	48.6	66.9	25.8	24.4	0.3	1.1	3.5	**1,309.4**
Kocsánytalan tölgy	8.8	107.5	44.6	14.8	36.1	55.0	86.9	62.9	125.0	40.3	35.1				**617.0**
Molyhos tölgy		2.3			1.3	6.7	32.8	2.9							**46.0**
Vörös tölgy	0.6	15.0	2.3	2.4	22.8	16.7									**59.8**
Csertölgy	2.6	8.3	1.9	3.9	2.3	11.0	25.6	0.8	17.7						**74.1**
Gyertyán	0.6	13.5	0.6	0.3	0.4	5.1	4.9	5.2	5.2	2.7	0.1				**38.4**
Akác	223.1	854.3	546.1	327.3	133.6	74.2	44.9	6.3	0.3	0.9					**2,211.0**
Hegyi juhar	4.1	8.2	6.2	0.6	5.2	6.9	11.6		2.4	0.3					**45.5**
Korai juhar		5.2	2.1	0.4	10.6	23.8	10.1	1.4	0.3						**53.8**
Mezei juhar	2.4	10.0	6.5	1.7	4.3	7.1	13.7	2.0	0.2	0.2	0.2				**48.3**
Zöld juhar	4.5	32.0	94.3	28.4	30.3	4.6	5.4	2.8							**202.3**
Ezüst juhar		8.1			1.9	0.7	1.2								**11.9**
Tatár (feketegyűrű) juhar	0.7	1.1	0.2												**2.1**
Mezei szil	3.2	2.9	1.8	0.4	2.7	1.4	0.5		0.3						**13.1**
Vénic szil	5.6	5.3	2.3	5.3	0.8	13.9	1.3	2.1	0.1	0.3					**37.0**
Turkesztáni szil	0.5	10.2			0.1										**10.8**
Magas kőris	24.4	56.2	27.1	12.8	11.4	33.5	70.0	20.1	6.8	2.5	0.5				**265.3**
Magyar kőris	21.0	4.7		1.6	4.5	8.2	29.9	2.1							**72.0**
Amerikai (vörös) kőris	1.3	29.3	46.5	60.2	33.1	38.5	33.4	13.5	0.7						**256.6**
Virágos kőris			2.0			3.8									**5.8**
Fekete dió		5.9	24.7			0.4	0.6	1.4							**32.9**
Közönséges dió				0.2		0.4									**0.6**
Madárcseresznye	2.0	0.2	3.5		0.6	0.2	4.7	5.8	0.6	1.2	1.4				**20.1**
Sajmeggy					0.1										**0.1**
Vadalma		0.1													**0.1**
Vadkörte	0.6														**0.6**
Fehér eperfa	0.1	0.4		0.4	0.8	0.9									**2.6**
Lepényfa				0.1		0.2	0.8								**1.0**
Ezüstfa	6.3	24.2	1.3	0.9	2.1	0.4									**35.1**
Fel nem sorolt egyéb kemény lombos fafaj	0.5		0.5	1.0	2.0	1.3	2.5								**7.7**
Korai nyár		3.8	2.1	8.9	18.2	7.7	1.9								**42.4**
Kései nyár					18.5	1.0									**19.5**
Óriás nyár	10.0	0.1	17.0	75.0	47.9	29.4	1.9								**181.2**
Olasz nyár	86.9	100.2	29.1	39.4	5.1	2.0		0.1							**262.8**
Francia nyár		2.8			2.1		1.6								**6.5**
Koltay (H-528-8) nyár	2.8	2.8													**5.6**
Blanc du Poitou nyár	2.3	8.1	16.9	20.0											**47.3**
BL nyár	48.5	112.0	108.9	26.0											**295.4**
Pannónia (H-490/3) nyár	210.9	470.4	310.1	43.8											**1,035.1**
OP-229 nyár (Agathe-F)		17.4	16.1	8.7											**42.2**
I-45/51 nyár	3.3	10.7	13.1												**27.1**
I-273 nyár		17.7													**17.7**
Tripló nyár	9.1	71.8	1.4												**82.3**
Kopecky (H-490/4) nyár		22.2	11.3												**33.5**
I 58/57 nyár		17.6	128.5	26.4	1.3										**173.7**
Fehér nyár	30.7	48.1	23.9	29.4	34.2	32.8	21.0	4.5	2.3	0.2					**227.2**
Szürke nyár	122.8	134.7	49.0	58.9	101.4	115.7	29.0	21.8	16.2	3.0	2.9				**655.4**
Rezgő nyár	4.9	0.8			0.6										**6.3**
Fekete nyár	33.2	40.0	6.0	46.7	31.6	39.4	20.7	18.1	5.5	0.1	0.7				**242.0**
Jegenyenyár					0.0			0.1							**0.1**
Egyéb nemes nyár	2.7	1.7	14.9	25.0	13.3	0.7	0.7	0.2							**59.3**
Bédai egyenes fűz		13.3	6.8	20.4	0.1										**40.6**
Fehér fűz	12.2	31.0	25.0	120.8	149.4	84.1	75.0	54.9	64.3	4.2	1.4				**622.2**
Szomorú fűz				0.3											**0.3**
Törékeny fűz				1.0	0.7										**1.7**
Kecskefűz	0.4														**0.4**
Egyéb fűzek				0.6					1.2						**1.7**
Mézgás éger	5.0	5.0	7.5	24.8	1.1	19.1	6.2	0.6							**69.2**
Kislevelű hárs	1.2	6.9	1.4	1.9	9.9	5.7	18.2	0.7	0.9						**46.8**
Nagylevelű hárs						1.3	1.4								**2.8**
Közönséges nyír	2.5	1.8	0.1	0.4											**4.9**
Vadgesztenye							0.1								**0.1**
Bálványfa		0.7	1.1	0.3	0.1										**2.1**
Fel nem sorolt egyéb lágy lombos fafaj						0.5									**0.5**
Erdeifenyő			5.3	7.2	22.6	28.2	9.3	8.2	0.7	0.9					**82.3**
Símafenyő					7.4										**7.4**
Feketefenyő	1.0		0.1	0.1	7.4	18.4	10.3	17.7	9.9						**64.9**
Lucfenyő						1.7									**1.7**
Vörösfenyő és egyéb Larix fajok				7.1	1.5										**8.6**
Zöld duglászfenyő					0.9										**0.9**
Összesen	**1,054.6**	**2,749.6**	**1,797.2**	**1,133.1**	**845.8**	**836.8**	**699.3**	**304.7**	**327.5**	**82.4**	**66.7**	**0.3**	**1.1**	**3.5**	**9,902.5**

A vadgazdálkodásra alkalmas terület, a térített mezőgazdasági és erdei vadkárok vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **205**

Év	Vadgazdálkodásra alkalmas terület	Alkalmas terület aránya	Térített mezőgazdasági kár	Térített erdei kár
	km2	%	E Ft	E Ft
1998	1 935	92,5%	671	110
1999	1 935	92,5%	475	164
2000	1 935	92,5%	422	113
2001	1 887	92,8%	860	410
2002	1 887	92,8%	1 345	122
2003	1 922	92,8%	1 071	100
2004	1 922	92,8%	1 822	50
2005	1 922	92,8%	1 169	115
2006	1 922	92,8%	441	50
2007	1 854	92,4%	1 695	60
2008	1 854	92,4%	3 803	1 329
2009	1 922	92,5%	2 464	390
2010	1 962	92,3%	3 319	171
2011	1 962	92,3%	2 803	812
2012	1 962	92,3%	6 173	250
2013	1 962	92,3%	7 120	120
2014	1 962	92,3%	2 760	21
Változás	1,4%	-0,2%	311,3%	-80,9%
Minimum	1 854	92,3%	422	21
Maximum	1 962	92,8%	7 120	1 329

Térített mezőgazdasági és erdei károk változásai

Az agrárminiszter

14/2018. (VII.3.) AM rendelete

az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

5. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A védett természeti területek természet-, és tájvédelmi előírásai

A védett természeti területek természet- és tájvédelmi előírásait a természetvédelmi kezelési tervek tartalmazzák. Ha a vadgazdálkodási tájegységben található védett természeti terület vonatkozásában nincsen kihirdetett kezelési terv, vagy annak vadgazdálkodásra vonatkozó előírásai nem rendelkeznek eltérően, akkor a következő természet- és tájvédelmi előírásokat kell figyelembe venni.

1. Vadászati és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést is) nem járhat a védett természeti értékek és területek jelentős zavarásával, veszélyeztetésével, vagy károsításával.

2. Fokozottan védett madárfaj szaporodó, költő, táplálkozó, telelő területén vadgazdálkodási tevékenység csak úgy folytatható, hogy az ne zavarja jelentős mértékben annak élettevékenységét.

Nagyvad

3. A nagyvadállomány csökkentése során kiemelt figyelmet kell fordítani a nőivarú nagyvad egyedek, különösen a muflon és dámszarvas, valamint a vaddisznó állomány fokozott hasznosítására.

4. A nagyvadfajok takarmányozása, etetése – a vaddisznó intenzív vadászatát biztosító szórók üzemeltetésének kivételével – a vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést el nem érő védett természeti területeken tilos. A vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést elérő védett természeti területeken takarmányozás csak abban az esetben végezhető, ha a vadlétszám az élőhelyet még nem veszélyeztető legmagasabb vadlétszám alá csökken.

Vadgazdálkodási tevékenység

5. A vadászati, vadgazdálkodási tevékenység során különös figyelmet kell fordítani a gyepek megóvására, a gyepfelszín maradandó károsítása tilos.

6. A vadászat, vadgazdálkodás során keletkező hulladékokat a vadászatra jogosultnak a vadászterületről haladéktalanul el kell távolítani.

7. Januári és februári hajtó és terelő vadászatok helyét és időpontját a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

8. A 204-es és a 206-os vadgazdálkodási tájegységekben, az adott vadászati évben, februárban hajtó és terelő vadászatok nem végezhetőek

9. Hattyúnyakkal való csapdázási tevékenység csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetve kezdhető meg. Nagyragadozó (barna medve, farkas, hiúz) jelenlétének észlelése esetén a vadgazdálkodó tájékoztatja a tájegységi fővadászt, valamint a természetvédelmi kezelőt.

Vadgazdálkodási létesítmények, vadföld

10. Fokozottan védett természeti területen kizárólag hordozható les, szóró, épített vadbefogó létesíthető.

11. Erdőrezervátum és Bioszféra-rezervátum magterületén semmilyen vadgazdálkodási létesítmény nem létesíthető, kivéve hordozható (mobil) magaslesek, amik csak augusztus 15. – február 28. között használhatók.

12. A természet védelméről szóló törvényben meghatározott lápok és források, mint minden esetben országosan védett természeti területek vonatkozásában az alábbi előírás érvényesítendő: a lápok területén és a források 100 méteres környezetében szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.

13. Állandó gyepterületeken (művelési ágtól függetlenül) vadászati, vadgazdálkodási létesítmények közül dagonya, vaditató, apróvad tenyésztésére szolgáló létesítmény nem létesíthető. Állandó gyepterületen takarmány nem tárolható.

14. Szórón kombájntiszta szemes takarmány, csöves kukorica, valamint répafélék és almatörköly használhatók.

15. Vad etetést, takarmányozást csak mesterségesen létesített vadetetőből lehet végezni. Lédús és erjesztett takarmányt csak tálcáról lehet etetni.

16. A szórók környezetében az esetlegesen megjelenő gyomnövényeket (parlagfű, stb.) rendszeres kaszálással, vagy nyűvéssel még magérlelés előtt el kell távolítani.

17. Sózók csak tuskósózó, sózóláda, oszlopsózó vagy sózóvályú formájában üzemeltethetők. A talajra sót szétszórni tilos.

18. A használaton kívüli, leromlott állapotú vadgazdálkodási-vadászati létesítmények elbontásáról és elszállításáról a vadászatra jogosult köteles folyamatosan gondoskodni a vegetációs időn kívül.

19. A téli etetési időszak után a nagyvadetetők környékén szétszórt szénát össze kell gyűjteni, illetve év közben legalább egy alkalommal az etetőhely körül felverődő gyomokat magérlelés előtt le kell kaszálni.

20. Fokozottan védett területen új vadföld nem létesíthető.

21. Művelt vadföldeken csak gabonafélék, legelő fűkeverékek, és pillangósok termeszthetők. A művelt vadföldeken a művelés során fokozott figyelmet kell fordítani a gyom- és inváziós növények terjedésének megelőzésére.

Zárttéri vadtartás, kibocsátás, telepítés

22. Kizárólag őshonos fajok repatriációs célú kibocsátása lehetséges. Egyéb vadfajok, illetve nagyvadtartásból származó vad szabad vadászterületre történő kibocsátása tilos.

23. Idegenhonos fajok betelepítése tilos. A spontán betelepülő idegenhonos fajok (mosómedve, nyestkutya) állományának felszámolására kell törekedni.

Apróvad

24. Azonos területrészen évente legfeljebb két alkalommal kerülhet sor apróvad hajtóvadászatra

Vízivad vadászat

25. Tómederben lőállás nem létesíthető.

26. Vizes élőhelyeken a vadászható ragadozó fajok gyérítése március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történjen.

Túzokvédelem

27. Túzok dürgő- és költőhelyen vadgazdálkodási- és vadászati tevékenység (beleértve az őzbak vadászatát és a megelőző felméréseket is) csak a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon történhet március 15. és július 1. között.

28. Túzok dürgő- és költőhelyen szükséges a vadászható ragadozó fajok állományának visszaszorítása.

29. Túzok dürgő- és költőhelyen a vadászható ragadozó fajok gyérítésére vonatkozó előírások:

- A gyérítés március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történhet.
- A gyérítést nyílt területen (pl. gyepeken, szántókon, stb.) április 15-ig kell elvégezni, ezt követően vonalas létesítmények (utak, csatornák, stb.) mentén, nádasok, erdők, facsoportok, stb. környezetében, a nyílt területrészek kíméletével történhet.

30. Túzok dürgő- és költőhelyen a vaddisznó tartós megtelepedését meg kell akadályozni.

31. Túzokok tartózkodási helyén végzett éjszakai vadállomány-becslést és reflektoros vadászatot a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

32. Téli időszakban vadászati- és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést, társas vadászatokat, stb.) a túzokok tartózkodási helyeinek figyelembe vételével történhet különös tekintettel a ködös időszakokban.

33. Túzokok tartózkodási helyét érintő társas vadászatok helyszíneit az idény megkezdése előtt a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

34. Túzok telelőhelyeken tarvad vadászat a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon történhet. Az adott évi telelőhelyek pontosítását minden évben a tájegységi fővadász bevonásával egyeztetni kell a természetvédelmi kezelővel, melyet jegyzőkönyvben rögzítenek legkésőbb december 1-ig.

6. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

Hosszú távú természetvédelmi célok

1. A természetvédelem hosszú távú, a vadgazdálkodást is érintő célja az ország teljes területén a biológiai sokféleség, valamint a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzése, a veszélyeztetett fajok és élőhely típusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítása, az élőhely vesztésből, az élőhelyek minőségének romlásából, illetve a fajok túlhasznosításából származó veszélyek csökkentése. Ennek érdekében a vadállomány igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.

2. A vadgazdálkodás, vadászat során biztosítani kell a természet védelméhez fűződő érdekek érvényesülését, a fenntartható használatot, ami a vadfajok biológiai sokféleségre alapozott fenntartását jelenti. Az őshonos vadfajok vadászata csak olyan mértékű lehet, amely a faj természetes állományának sokféleségét, fennmaradását nem veszélyezteti.

3. A védett természeti, illetve a Natura 2000 területek általános és egységes természetvédelmi célkitűzése az azokon található védett, fokozottan védett, illetve közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve amennyiben a természeti értéket az extenzív területhasználat tartja fenn, az azt fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

4. Kiemelt természetvédelmi cél azon vadászható fajok állományszabályozása, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerekre, a védett, illetve veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre túlzott terhelést jelentenek.

5. A vadászattal összefüggő jogellenes természetkárosító cselekmények megelőzése, felszámolása. A védett és fokozottan védett fajok egyedei elejtésének megakadályozása.A vadgazdálkodás során fokozott figyelmet kell fordítani a nagyvad populációsűrűségének szabályozására. Akkora létszámú nagyvad fenntartása a cél, amely:
   5.1. nem veszélyezteti a taposásra, bolygatásra érzékeny természetes és természetszerű élőhelyeket, különös tekintettel a forrásokra, patakvölgyekre, lápokra, magassásosokra, mocsárrétekre, zsombékosokra, hegyi rétekre, erdőssztyeprétekre, a domb- és hegyvidéki sziklagyepekre, valamint karsztbokorerdőkre,
   5.2. lehetővé teszi a védett és fokozottan védett, illetve veszélyeztetett fajok hosszú távú fennmaradását,
   5.3. nem veszélyezteti élőhelyének természetes folyamatait és biológiai sokféleségét,
   5.4. mellett az erdőgazdálkodás során a folyamatos erdőborítást megteremtő gazdálkodási módszerek hatékonyan alkalmazhatóak

6. Olyan nagyvadgazdálkodást kell folytatni, amely elsősorban az őshonos, magas genetikai értékű állományok (gímszarvas, őz) minőségi és nem mennyiségi megőrzését tűzi ki célul.

7. Nagyvad-gazdálkodási célú berendezés csak a nagyvadállomány sűrűsége megfelelő szinten tartásának elérése érdekében létesüljön, minimalizálva a zavarást, a berendezés környezetének degradálódását és a tájesztétikai problémákat.

8. Törekedni kell az ólomsörét használatának teljes körű kiváltása más, nem környezetszennyező technológiákkal.

9. Törekedni kell a nagyvad intenzív takarmányozásának megszüntetésére. Hosszú távon jelentősen csökkenteni kell a kijuttatott takarmány mennyiségét. Az ökológiai vadeltartó képességnél magasabb nagyvadlétszám intenzív takarmányozással való mesterséges fenntartását mindenhol meg kell szüntetni.

10. Kívánatos a nagyragadozók (farkas, hiúz, barna medve) állandó jelenléte, ezért a vadgazdálkodási tevékenység során figyelmet kell fordítani a megőrzésükre. Azon területeken, ahol e fajok tartós jelenlétére lehet számítani, a vadászatokat úgy kell tervezni, hogy az ne zavarja indokolatlan mértékben e fokozottan védett ragadozókat. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy e fajok egyedeit sem szándékosan, sem véletlenül ne ejtsék el.

11. Javítani kell az őshonos, veszélyeztetett apróvadfajok, így különösen a mezei nyúl és a fogoly életfeltételein. A vadgazdálkodás során előtérbe kell helyezni az e fajoknak kedvező élőhely-fejlesztéseket és az e fajok számára kedvező vadföldgazdálkodást. Mindenképpen kerülni kell a túlhasznosítást. A szárnyasvadfajok esetében is a védelmet döntően a természetes állomány védelmével, és nem pedig tenyésztett madarak kibocsátásával kell biztosítani. Szárnyasvad kibocsátás esetén biztosítani kell, hogy a tenyésztett madarak ne jelentsenek állategészségügyi kockázatot a vadon élő állomány számára, illetve a kibocsátás technológiája ne okozza a ragadozók adott területen való túlzott csoportosulását.

12. A vízivad hasznosítása olyan mértékű legyen, amely minimalizálja a védett és fokozottan védett fajok egyedeinek akár szándékos, akár véletlenül történő elejtését, illetve kellő nyugalmat biztosít mind a vadászható, mind a védett, fokozottan védett vízimadárfajok állományainak. A vadászat szabályozásának biztosítania kell a kései, elnyúló költési

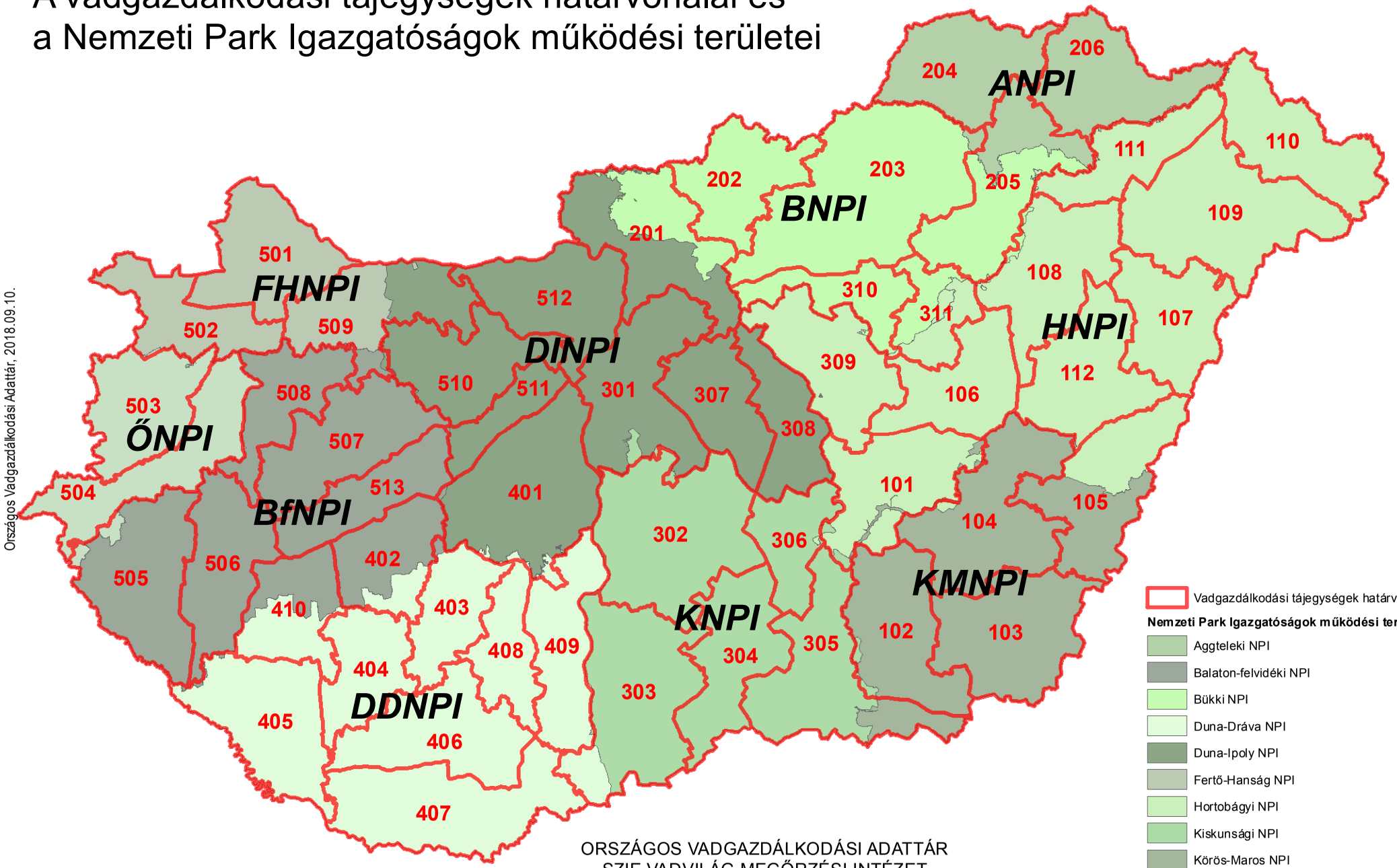
időszakkal rendelkező fajok költésének biztonságát, a vízivad költése és vonulása szempontjából fontos vizes élőhelyek nyugalmát (különös tekintettel a globálisan veszélyeztetett fajok előfordulási helyeire), valamint a zord időjárású téli időszakban szükséges zavartalanságot. El kell érni, hogy valamennyi vizes élőhelyen már rövid távon is megszűnjön az ólomsörét használata.

13. Hazánkban az elmúlt évszázadokban már meghonosodott, azonban nem őshonos vadfajok állományait csak olyan területeken indokolt fenntartani, ahol azok nem jelentenek veszélyt a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzésére, a veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre. Azon vadászható nem őshonos fajok állományait, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán túlzott terhelést jelentenek az adott természetes és természetszerű élőhelyekre, ki kell szorítani ezekről az területekről. Különösen igaz ez az olyan sérülékeny élőhelyekre, mint a domb- és hegyvidéki sziklagyepek, ahol el kell érni a muflonállomány nagymértékű csökkenését, illetve teljes kiszorítását. Az elmúlt években újonnan megtelepedett fajok, így különösen a nyestkutya és a mosómedve esetében törekedni kell az állományok teljes felszámolására. Vadászati célból új faj szaporodásra képes vadon élő állományának kialakítása nem engedhető meg, az újonnan megjelenő inváziós fajok egyedeit, amennyiben azok eltávolítása vadászati eszközzel oldható meg, el kell távolítani.

14. A ragadozógazdálkodást úgy kell folytatni, hogy az segítse a biológiai sokféleség megőrzését, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek zavartalanságát, a veszélyeztetett fajok és élőhelytípusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítását, így különösen:

    14.1. A földön fészkelő védett, fokozottan védett madárfajok, valamint a fogoly és a hazánkban költő erdei szalonkák és vízivad védelme érdekében szükséges egyes túlszaporodott, generalista ragadozófajok fokozott gyérítése, állományának tartósan alacsony szintes tartása. E munka során különös figyelmet kell országos szinten fordítani a vaddisznó, a róka és a dolmányos varjú állományának visszaszorítására.
    14.2. Egyes fokozottan védett madárfajok, így különösen a túzok, a haris, a császármadár, a nádasokban költő íbisz- és gémfélék, valamint a partimadarak, sirályok, csérek, szerkők fészkelésére szolgáló területeken indokolt a vadászható ragadozófajok, különösen az emlősök állományának a legalacsonyabb szinten történő tartása.
    14.3. Egyes fokozottan védett hüllő- és kétéltűfajok élőhelyein, így különösen a rákosi vipera élőhelyein a vaddisznóállományt fel kell számolni.
    14.4. A vadászható varjúfélék gyérítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy kellő mennyiségű fészkelőhely legyen a varjúfélék fészkeit használó fajoknak (pl. erdei fülesbagoly, kabasólyom, vércsék).
    14.5. A ragadozók gyérítése során, különösen csapdák használatakor, az állatvédelmi szempontokat a lehetőségek szerint figyelembe kell venni.

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Nemzeti Park Igazgatóságok működési területei

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.06.17.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, tájegységek szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Bükki NPI	5,213.6
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Aggteleki NPI	285.6
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Aggteleki NPI	840.3
111	Bükki NPI	148.8
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
112	Körös-Maros NPI	378.1
201	Bükki NPI	84,697.5
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Aggteleki NPI	5,869.6
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Aggteleki NPI	177,320.8
204	Bükki NPI	5.6
205	Aggteleki NPI	70,898.0
205	Bükki NPI	137,924.2
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Aggteleki NPI	178,382.0
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Duna-Dráva NPI	41.0
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Hortobágyi NPI	5.9
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
308	Kiskunsági NPI	7.0
309	Bükki NPI	657.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
309	Hortobágyi NPI	177,151.0

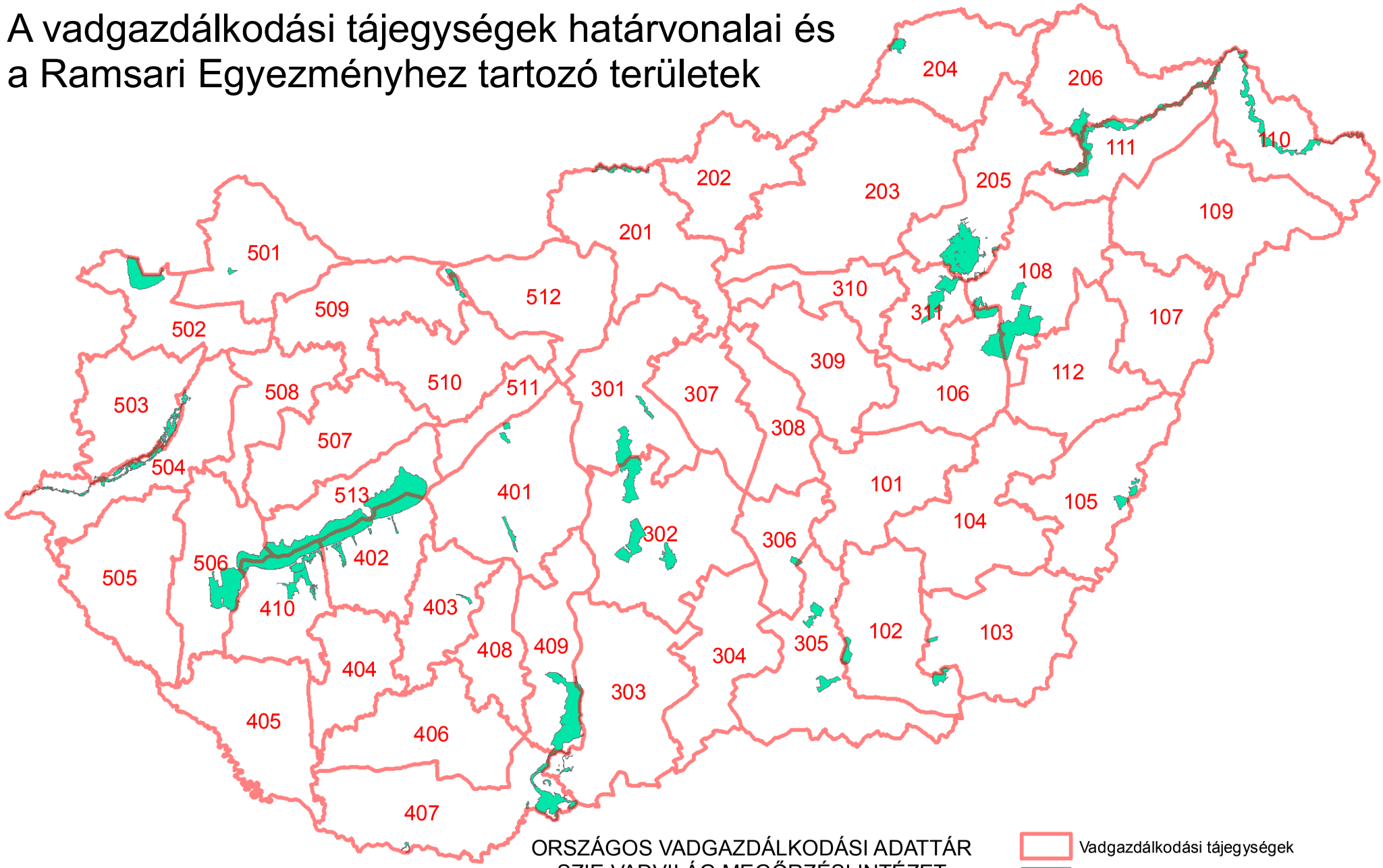
VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
310	Bükki NPI	97,139.9
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Bükki NPI	42,076.9
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
401	Kiskunsági NPI	82.5
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
409	Duna-Ipoly NPI	7.9
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
505	Őrségi NPI	10,992.5
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
506	Duna-Dráva NPI	355.0
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
508	Őrségi NPI	396.8
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
513	Duna-Ipoly NPI	11.4

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, igazgatóságok szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
110	Aggteleki NPI	285.6
111	Aggteleki NPI	840.3
203	Aggteleki NPI	5,869.6
204	Aggteleki NPI	177,320.8
205	Aggteleki NPI	70,898.0
206	Aggteleki NPI	178,382.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
108	Bükki NPI	5,213.6
111	Bükki NPI	148.8
201	Bükki NPI	84,697.5
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Bükki NPI	5.6
205	Bükki NPI	137,924.2
309	Bükki NPI	657.9
310	Bükki NPI	97,139.9
311	Bükki NPI	42,076.9
302	Duna-Dráva NPI	41.0
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
506	Duna-Dráva NPI	355.0
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
409	Duna-Ipoly NPI	7.9

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Duna-Ipoly NPI	11.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
305	Hortobágyi NPI	5.9
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
309	Hortobágyi NPI	177,151.0
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
308	Kiskunsági NPI	7.0
401	Kiskunsági NPI	82.5
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
112	Körös-Maros NPI	378.1
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Őrségi NPI	10,992.5
508	Őrségi NPI	396.8

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Ramsari Egyezményhez tartozó területek

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Vadgazdálkodási tájegységek

Ramsari Egyezményhez tartozó területek

Készült: 2016.06.17.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, tájegységek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9

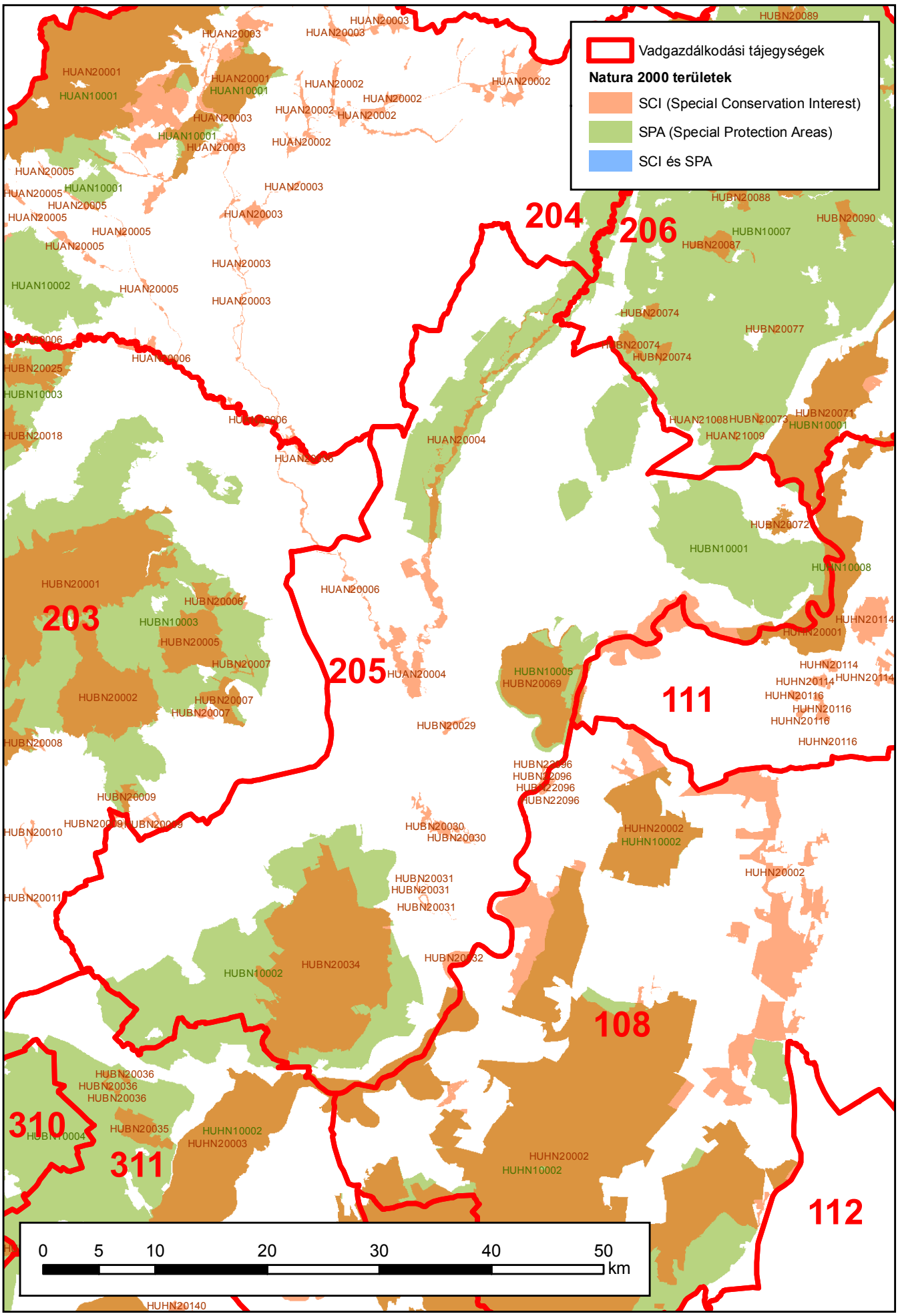
VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, ramsari területek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7

Natura 2000 területek a 205. számú tájegységben

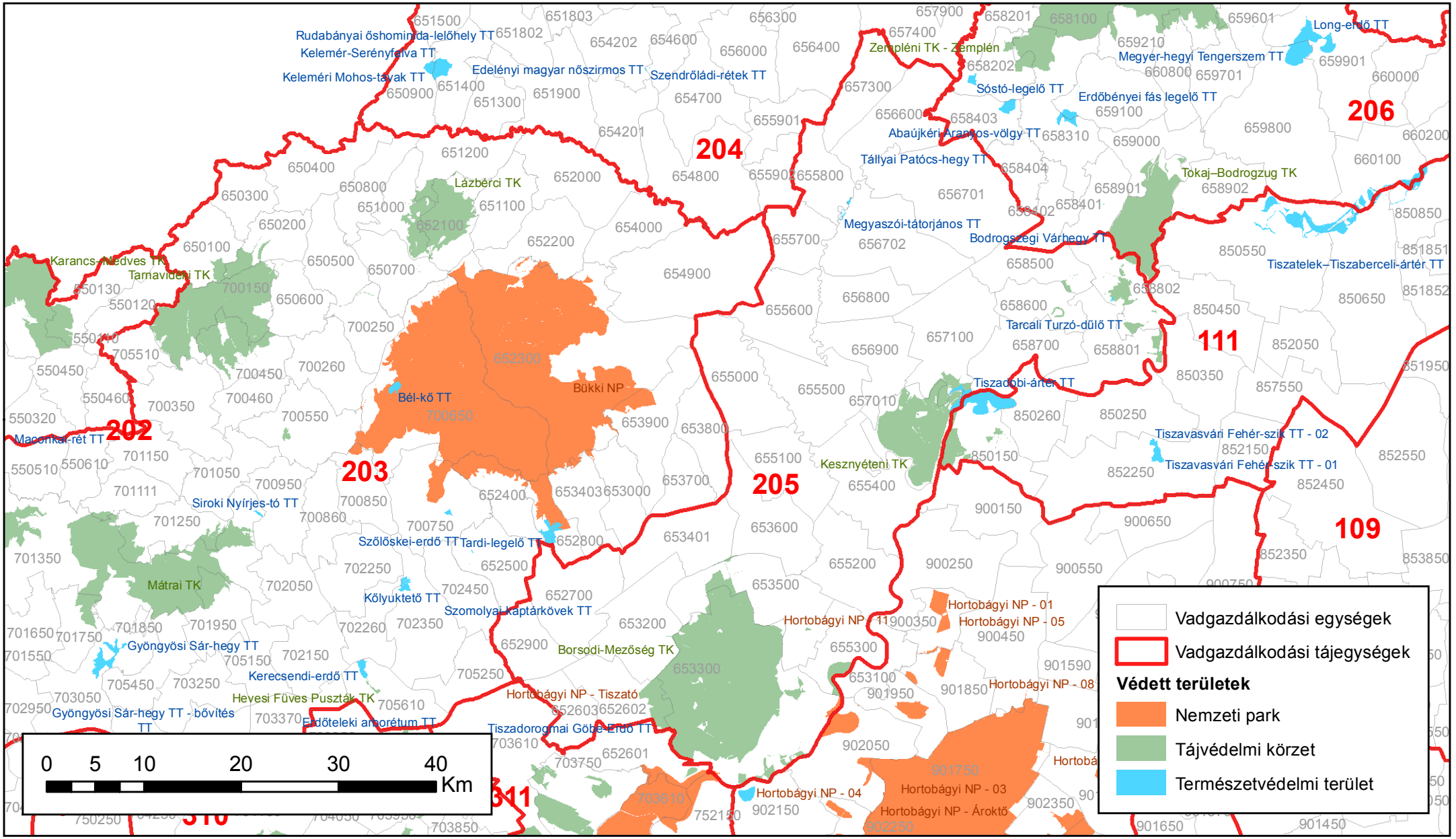

Készült: 2016.07.27.

Natura 2000 területek a vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	N2000 terület típusa	N2000 Kód	N2000 Terület név	VGTE-be eső terület (ha)	VGTE részesedése (%)
205	SCI	HUAN20004	Hernád-völgy és Sajóládi-erdő	2,867.5	56.9%
205	SCI	HUAN20006	Sajó-völgy	210.5	10.1%
205	SCI	HUBN20009	Tard környéki erdőssztyepp	81.5	17.6%
205	SCI	HUBN20029	Girincsi Nagy-erdő	112.1	100.0%
205	SCI	HUBN20030	Hejő mente	457.9	100.0%
205	SCI	HUBN20031	Mezőcsáti Rigós	93.2	100.0%
205	SCI	HUBN20032	Tiszakeszi-morotva	305.7	100.0%
205	SCI	HUBN20034	Borsodi-Mezőség	14,834.7	99.9%
205	SCI	HUBN20069	Keszmyéteni Sajó-öböl	4,454.4	94.2%
205	SCI	HUBN20071	Bodrogzug és Bodrog hullámtere	74.3	1.0%
205	SCI	HUBN20072	Tokaji Kopasz-hegy	350.8	100.0%
205	SCI	HUBN22096	Tiszaújvárosi ártéri erdők	78.2	41.5%
205	SCI	HUHN20001	Felső-Tisza	2,861.2	10.0%
205	SCI	HUHN20003	Tisza-tó	1,406.5	7.9%
205	SPA	HUBN10001	BodrogzugKopasz-hegyTaktaköz	11,257.6	49.7%
205	SPA	HUBN10002	Borsodi-sík	32,333.1	89.2%
205	SPA	HUBN10003	Bükk-hegység és peremterületei	3.2	0.0%
205	SPA	HUBN10005	Keszmyéten	6,108.6	96.2%
205	SPA	HUBN10007	Zemplén-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-vö	14,383.0	12.6%
205	SPA	HUHN10002	Hortobágy	1,406.3	1.2%
205	SPA	HUHN10008	Felső-Tisza	1,382.9	9.3%

Védett területek a 205 számú vadgazdálkodási tájegységben

Készült: 2018.02.28.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet

Védett területek a 205 számú vadgazdálkodási tájegységben						
Tájegység kód	**VGE kód**	**Védett terület kategória**	**Védett terület neve**	**Terület a VGE-n belül (ha)**	**Védett terület teljes mérete (ha)**	**Arány**
205	652602	TK	Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet	953,2	18 470,9	5,16%
205	652700	TT	Tardi-legelő természetvédelmi terület	0,1	286,0	0,04%
205	653200	TK	Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet	38,0	18 470,9	0,21%
205	653300	NP	Hortobágyi Nemzeti Park	144,0	8 680,3	1,66%
205	653300	TK	Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet	16 542,5	18 470,9	89,56%
205	653401	TK	Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet	9,3	18 470,9	0,05%
205	653500	TK	Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet	452,1	18 470,9	2,45%
205	653600	TK	Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet	7,4	18 470,9	0,04%
205	655300	NP	Hortobágyi Nemzeti Park	0,0	718,3	0,00%
205	655300	TK	Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet	370,5	18 470,9	2,01%
205	655800	TT	Megyaszói-tátorjános természetvédelmi terület	0,4	35,4	1,13%
205	656702	TT	Megyaszói-tátorjános természetvédelmi terület	35,0	35,4	98,87%
205	657010	TK	Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet	4 506,4	5 774,3	78,04%
205	657010	TT	Tiszadobi-ártér természetvédelmi terület	98,9	1 021,2	9,69%
205	657100	TK	Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet	474,5	5 774,3	8,22%
205	657100	TT	Tiszadobi-ártér természetvédelmi terület	105,4	1 021,2	10,32%
205	658500	TK	Tokaj–Bodrogzug Tájvédelmi Körzet	58,7	5 286,1	1,11%
205	658600	TK	Tokaj–Bodrogzug Tájvédelmi Körzet	53,6	5 286,1	1,01%
205	658700	TK	Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet	1,3	5 774,3	0,02%
205	658700	TT	Tiszadobi-ártér természetvédelmi terület	3,6	1 021,2	0,35%
205	658801	TK	Tokaj–Bodrogzug Tájvédelmi Körzet	211,2	5 286,1	4,00%
205	658802	TK	Tokaj–Bodrogzug Tájvédelmi Körzet	745,5	5 286,1	14,10%
205	658802	TT	Tarcali Turzó-dűlő	10,7	10,7	100,00%

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

A szabad területi és az összes jelentett nagyvadállomány tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **205**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány
1998	13	13	100,0%	17	17	100,0%	4 255	4 255	100,0%	0	0	-	470	470	100,0%
1999	26	26	100,0%	4	4	100,0%	4 125	4 140	99,6%	0	0	-	255	255	100,0%
2000	42	42	100,0%	0	0	-	4 307	4 323	99,6%	0	0	-	378	378	100,0%
2001	33	33	100,0%	21	21	100,0%	4 500	4 500	100,0%	0	0	-	460	460	100,0%
2002	54	54	100,0%	27	27	100,0%	4 821	4 821	100,0%	0	0	-	508	508	100,0%
2003	32	32	100,0%	29	29	100,0%	5 127	5 127	100,0%	0	0	-	408	408	100,0%
2004	27	27	100,0%	13	13	100,0%	4 993	4 993	100,0%	0	0	-	402	402	100,0%
2005	39	39	100,0%	33	33	100,0%	5 090	5 090	100,0%	0	0	-	436	436	100,0%
2006	43	43	100,0%	29	29	100,0%	5 167	5 167	100,0%	0	0	-	467	467	100,0%
2007	81	81	100,0%	44	44	100,0%	5 535	5 535	100,0%	0	0	-	1 100	1 100	100,0%
2008	55	55	100,0%	169	169	100,0%	5 648	5 648	100,0%	0	0	-	446	446	100,0%
2009	33	33	100,0%	55	55	100,0%	5 984	5 984	100,0%	0	0	-	618	618	100,0%
2010	52	52	100,0%	55	55	100,0%	7 018	7 018	100,0%	0	0	-	617	617	100,0%
2011	49	49	100,0%	54	54	100,0%	6 397	6 397	100,0%	0	0	-	742	742	100,0%
2012	60	60	100,0%	56	56	100,0%	6 422	6 422	100,0%	0	0	-	768	768	100,0%
2013	64	64	100,0%	60	60	100,0%	6 669	6 669	100,0%	0	0	-	772	772	100,0%
2014	61	61	100,0%	69	69	100,0%	6 965	6 965	100,0%	0	0	-	837	837	100,0%
Változás	369,2%	369,2%	0,0%	305,9%	305,9%	0,0%	63,7%	63,7%	0,0%	-	-	-	78,1%	78,1%	0,0%
Minimum	13	13	100,0%	0	0	100,0%	4 125	4 140	99,6%	0	0	0,0%	255	255	100,0%
Maximum	81	81	100,0%	169	169	100,0%	7 018	7 018	100,0%	0	0	0,0%	1 100	1 100	100,0%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **205**

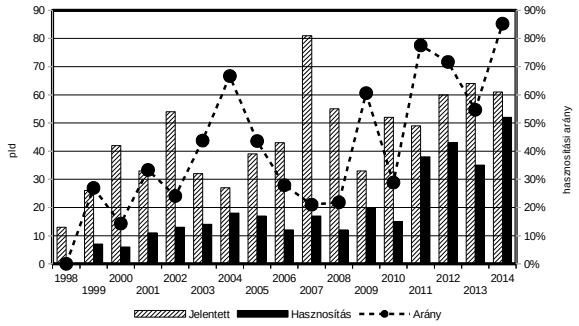
Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	13	0	0,0%	17	0	0,0%	4 255	497	11,7%	0	0	-	470	235	50,0%
1999	26	7	26,9%	4	0	0,0%	4 125	511	12,4%	0	0	-	255	347	136,1%
2000	42	6	14,3%	0	0	-	4 307	691	16,0%	0	0	-	378	315	83,3%
2001	33	11	33,3%	21	2	9,5%	4 500	832	18,5%	0	0	-	460	624	135,7%
2002	54	13	24,1%	27	2	7,4%	4 821	1 093	22,7%	0	0	-	508	662	130,3%
2003	32	14	43,8%	29	8	27,6%	5 127	1 186	23,1%	0	0	-	408	487	119,4%
2004	27	18	66,7%	13	3	23,1%	4 993	1 288	25,8%	0	0	-	402	577	143,5%
2005	39	17	43,6%	33	4	12,1%	5 090	1 275	25,0%	0	0	-	436	523	120,0%
2006	43	12	27,9%	29	2	6,9%	5 167	1 088	21,1%	0	0	-	467	344	73,7%
2007	81	17	21,0%	44	8	18,2%	5 535	1 324	23,9%	0	0	-	1 100	651	59,2%
2008	55	12	21,8%	169	7	4,1%	5 648	1 399	24,8%	0	0	-	446	1 012	226,9%
2009	33	20	60,6%	55	4	7,3%	5 984	1 469	24,5%	0	0	-	618	1 225	198,2%
2010	52	15	28,8%	55	1	1,8%	7 018	1 337	19,1%	0	0	-	617	1 115	180,7%
2011	49	38	77,6%	54	5	9,3%	6 397	1 468	22,9%	0	0	-	742	1 544	208,1%
2012	60	43	71,7%	56	6	10,7%	6 422	1 457	22,7%	0	0	-	768	2 158	281,0%
2013	64	35	54,7%	60	19	31,7%	6 669	1 612	24,2%	0	0	-	772	1 981	256,6%
2014	61	52	85,2%	69	9	13,0%	6 965	1 891	27,2%	0	0	-	837	2 351	280,9%
Változás	369,2%	642,9%	216,6%	305,9%	350,0%	37,0%	63,7%	280,5%	132,4%	-	-	-	78,1%	900,4%	461,8%
Minimum	13	0	0,0%	0	0	0,0%	4 125	497	11,7%	0	0	0,0%	255	235	50,0%
Maximum	81	52	85,2%	169	19	31,7%	7 018	1 891	27,2%	0	0	0,0%	1 100	2 351	281,0%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

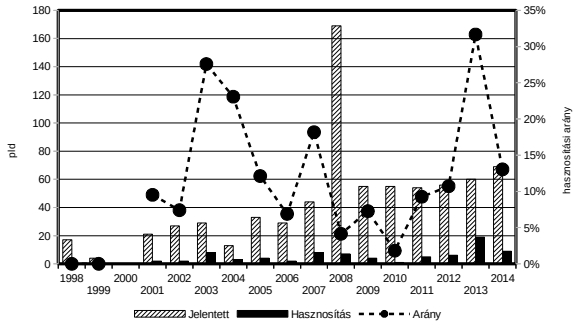
VGTE: **205**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	13	0	0,0%	17	0	0,0%	4 255	497	11,7%	0	0	-	470	235	50,0%
1999	26	7	26,9%	4	0	0,0%	4 125	511	12,4%	0	0	-	255	347	136,1%
2000	42	6	14,3%	0	0	-	4 307	691	16,0%	0	0	-	378	315	83,3%
2001	33	11	33,3%	21	2	9,5%	4 500	832	18,5%	0	0	-	460	624	135,7%
2002	54	13	24,1%	27	2	7,4%	4 821	1 093	22,7%	0	0	-	508	662	130,3%
2003	32	14	43,8%	29	8	27,6%	5 127	1 186	23,1%	0	0	-	408	487	119,4%
2004	27	18	66,7%	13	3	23,1%	4 993	1 288	25,8%	0	0	-	402	577	143,5%
2005	39	17	43,6%	33	4	12,1%	5 090	1 275	25,0%	0	0	-	436	523	120,0%
2006	43	12	27,9%	29	2	6,9%	5 167	1 088	21,1%	0	0	-	467	344	73,7%
2007	81	17	21,0%	44	8	18,2%	5 535	1 324	23,9%	0	0	-	1 100	651	59,2%
2008	55	12	21,8%	169	7	4,1%	5 648	1 399	24,8%	0	0	-	446	1 012	226,9%
2009	33	20	60,6%	55	4	7,3%	5 984	1 469	24,5%	0	0	-	618	1 225	198,2%
2010	52	15	28,8%	55	1	1,8%	7 018	1 337	19,1%	0	0	-	617	1 115	180,7%
2011	49	38	77,6%	54	5	9,3%	6 397	1 468	22,9%	0	0	-	742	1 544	208,1%
2012	60	43	71,7%	56	6	10,7%	6 422	1 457	22,7%	0	0	-	768	2 158	281,0%
2013	64	35	54,7%	60	19	31,7%	6 669	1 612	24,2%	0	0	-	772	1 981	256,6%
2014	61	52	85,2%	69	9	13,0%	6 965	1 891	27,2%	0	0	-	837	2 351	280,9%
Változás	369,2%	642,9%	216,6%	305,9%	350,0%	37,0%	63,7%	280,5%	132,4%	-	-	-	78,1%	900,4%	461,8%
Minimum	13	0	0,0%	0	0	0,0%	4 125	497	11,7%	0	0	0,0%	255	235	50,0%
Maximum	81	52	85,2%	169	19	31,7%	7 018	1 891	27,2%	0	0	0,0%	1 100	2 351	281,0%

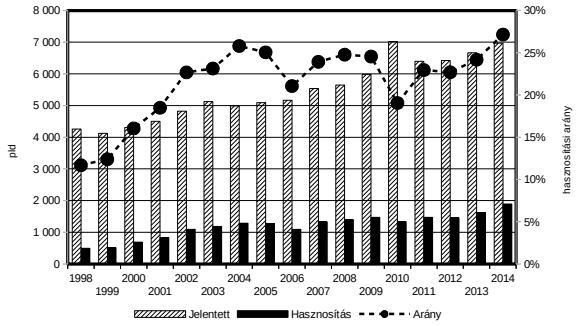
Gímszarvas

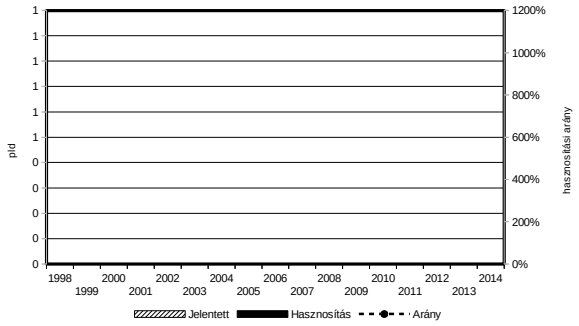
Dámszarvas

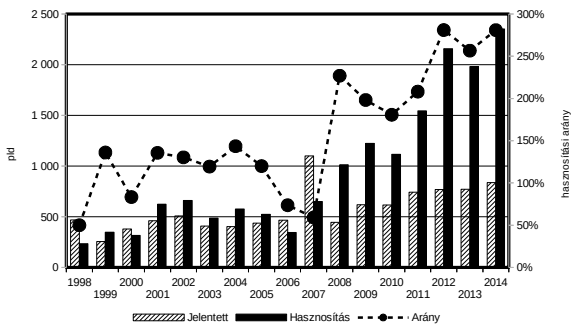
Őz

Muflon

Vaddisznó

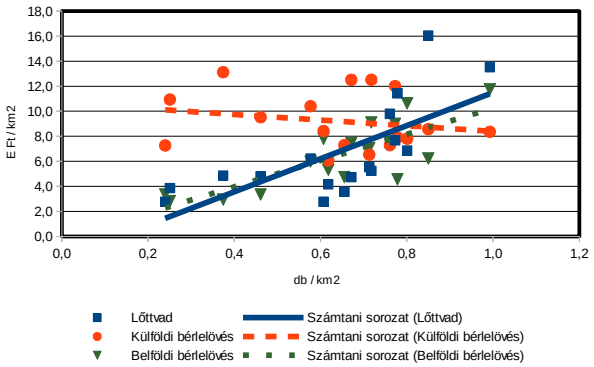

A vadgazdálkodás fontosabb bevételi és kiadási tényezői a vadgazdálkodási tájegységben (1998-2014)

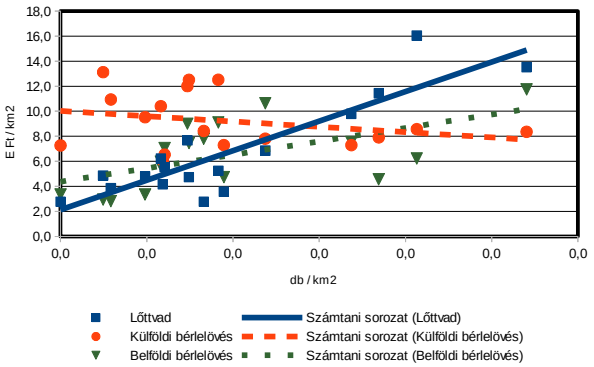
VGTE: **205**

Év	Külföldi bérlelövés		Belföldi bérlelövés		Belföldi / külföldi	Élővad		Lőttvad		Mezőgazdasági kár		Erdei kár	
	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás		E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás
1998	7,265	100,0%	3,361	100,0%	46,3%	4,766	100,0%	2,772	100,0%	0,244	100,0%	0,085	100,0%
1999	10,938	150,6%	2,818	83,9%	25,8%	6,470	135,8%	3,852	139,0%	0,183	74,7%	0,120	140,3%
2000	13,119	180,6%	2,940	87,5%	22,4%	7,457	156,5%	4,864	175,5%	0,150	61,3%	0,109	128,1%
2001	9,519	131,0%	3,345	99,5%	35,1%	10,380	217,8%	4,794	173,0%	0,310	126,8%	0,166	194,6%
2002	10,402	143,2%	5,984	178,1%	57,5%	7,472	156,8%	6,218	224,3%	0,367	150,0%	0,126	147,4%
2003	6,064	83,5%	5,315	158,2%	87,6%	5,075	106,5%	4,158	150,0%	0,566	231,6%	0,113	132,8%
2004	12,508	172,2%	7,457	221,9%	59,6%	2,644	55,5%	4,731	170,7%	0,828	338,7%	0,057	66,4%
2005	7,292	100,4%	4,736	140,9%	64,9%	3,533	74,1%	3,575	129,0%	0,504	206,4%	0,096	112,7%
2006	8,422	115,9%	7,810	232,4%	92,7%	3,921	82,3%	2,769	99,9%	0,322	131,9%	0,061	71,7%
2007	12,515	172,3%	9,099	270,8%	72,7%	2,667	56,0%	5,241	189,1%	0,441	180,5%	0,041	48,2%
2008	12,005	165,2%	9,006	268,0%	75,0%	1,880	39,4%	7,669	276,7%	1,346	551,1%	0,862	1010,2%
2009	7,806	107,5%	10,632	316,4%	136,2%	0,631	13,2%	6,857	247,4%	0,973	398,1%	0,212	247,9%
2010	6,538	90,0%	7,072	210,5%	108,2%	1,045	21,9%	5,519	199,1%	1,151	471,2%	0,081	95,4%
2011	7,292	100,4%	7,555	224,8%	103,6%	0,558	11,7%	9,799	353,5%	1,289	527,5%	0,458	536,1%
2012	7,910	108,9%	4,554	135,5%	57,6%	0,303	6,4%	11,432	412,4%	2,025	828,8%	0,160	187,8%
2013	8,569	118,0%	6,222	185,1%	72,6%	1,942	40,8%	16,037	578,6%	3,979	1628,4%	0,061	71,1%
2014	8,355	115,0%	11,740	349,4%	140,5%	0,720	15,1%	13,530	488,1%	1,109	453,7%	0,012	14,3%

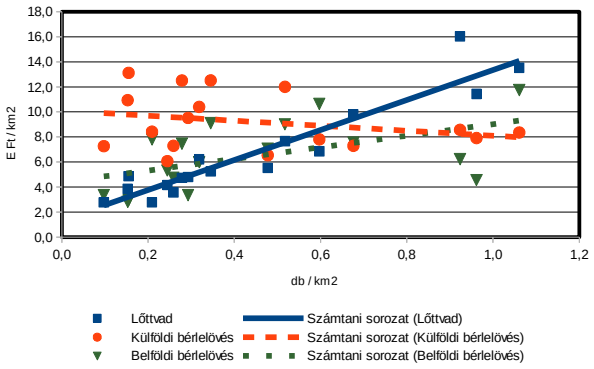
Az őz hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

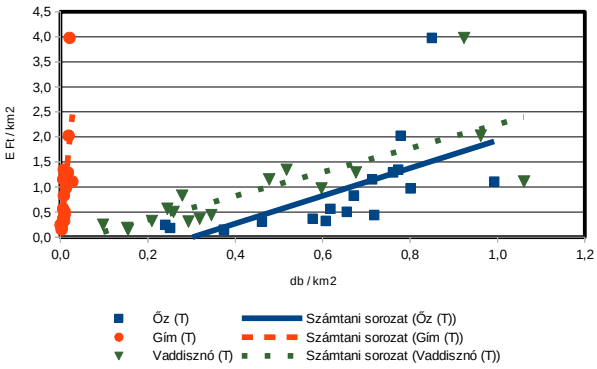
A gímszarvas hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

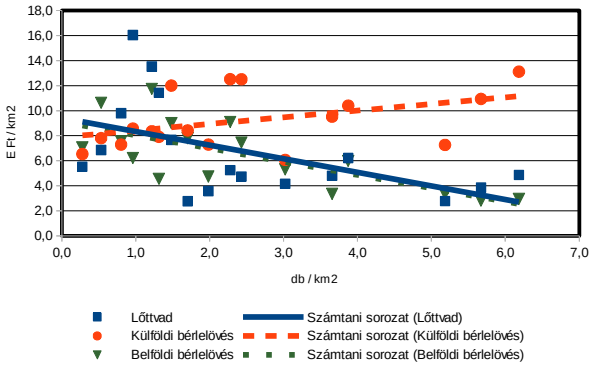
A vaddisznó hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

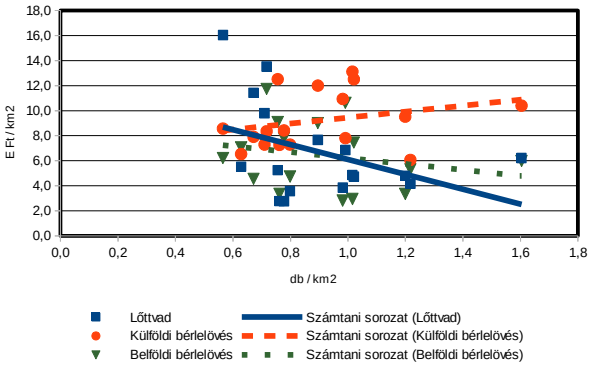
A térített mezőgazdasági kár és a 3 fő nagyvad terítéke közötti kapcsolat

A fácán hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

A mezei nyúl hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység területén a gímszarvas jelentett állománynagysága 1998-2014 között fokozatosan emelkedett (13 → 61 pld.; +369,2%), ezzel párhuzamosan a hasznosítás jelentősebb növekedést mutatott (0 → 52 pld.; +642,9%).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképek alapján jól látható, hogy a gímszarvas a tájegység főként északi, illetve dél-nyugati részein mutatkozik. Az elejtések a vonatkozó időszakban egyre több VGE területén történtek, a gímszarvas terjeszkedett.
- A tájegység jellege miatt (erdősültsége: 13190ha; 6,3%) a gímszarvas tájegységen belüli terjeszkedése és megtelepedése további területeken nem kívánatos.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Az 1998-2014 közötti időszak vonatkozásában az átlagos teljes hasznosítási arány 41,3% volt, de az utolsó hat év átlagában már 63,1%.
- A jelentett bikaállomány átlagos hasznosítási aránya 41,2%, ami az utolsó öt év átlagában 78,8% volt.
- A tehenek esetében a teljes időszakban átlagosan 35%, míg az utolsó hat év során átlagosan 52,4% volt.
- A borjak hasznosítása 1998 és 2014 között átlagosan 51,2%, az utolsó hat év átlagában pedig már 54,7% volt.
- A hasznosítási arányok egyértelműen azt mutatják, hogy a gímszarvas állomány csökkenését kívánták elérni, ez különösen érvényes a 2009 és 2014 között időszakra. A magas hasznosítás ellenére ez nem következett be, viszont az állomány növekedését az utolsó három évben meg tudták állítani.

A gímszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A gímszarvas nem meghatározó bevételi forrás a tájegység egészét tekintve. Ennek reális értékelése azonban csak vadgazdálkodási egység szinten lenne teljesíthető. A lőtt vadból származó bevételekkel, és a belföldi bérlelövésből befolyó összegekkel ugyanakkor pozitív irányú kapcsolatban áll a gímszarvas terítéksűrűsége.
- A térített mezőgazdasági vadkár alakulásában, tájegységi szinten a gímszarvas szerepe nem jelentős, Reális értékelés azonban csak vadgazdálkodási egységek szintjén lenne teljesíthető.

A gímszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A bírált trófeák száma a teljes időszakban lassú ütemben nőtt, ezzel párhuzamosan az érmes trófeák száma is, de kisebb mértékben. Az 1998-2014 között bírált 140 trófea közül összesen 20 lett érmes (20%). Arany 0, ezüst 6, és bronz 14.
- A bírált trófeák többsége a korosztályi besorolás alapján fiatal (125 pld.), jelentős része (23 pld.) középkorú volt. Ezen kívül 2 trófeát az idős korosztályba soroltak.
- A bikahasznosítás korosztályi megoszlása meglehetősen hektikusan változott az évek között, jellemzően (1 évtől eltekintve) mindig a fiatal korosztály szerepelt a terítékben a legnagyobb arányban (min.:50% és max.: 100%).
- A bikák hasznosítási adatai alapvetően az állomány általános csökkentésére utalnak, illetve emellett a bikaállomány elfiatalodását is jelzi, ami egy ekkora méretű populáció esetében viszonylag rövid alatt bekövetkezik.

A szabad területi gímszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **205**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	4	5	4	**13**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
1999	11	9	6	**26**	3	4	0	**7**	27,3%	44,4%	0,0%	**26,9%**
2000	16	14	12	**42**	2	1	3	**6**	12,5%	7,1%	25,0%	**14,3%**
2001	15	9	9	**33**	3	1	7	**11**	20,0%	11,1%	77,8%	**33,3%**
2002	17	22	15	**54**	5	3	5	**13**	29,4%	13,6%	33,3%	**24,1%**
2003	13	12	7	**32**	2	4	8	**14**	15,4%	33,3%	114,3%	**43,8%**
2004	11	10	6	**27**	5	8	5	**18**	45,5%	80,0%	83,3%	**66,7%**
2005	19	11	9	**39**	6	3	8	**17**	31,6%	27,3%	88,9%	**43,6%**
2006	18	15	10	**43**	4	3	5	**12**	22,2%	20,0%	50,0%	**27,9%**
2007	26	30	25	**81**	4	5	8	**17**	15,4%	16,7%	32,0%	**21,0%**
2008	23	19	13	**55**	2	5	5	**12**	8,7%	26,3%	38,5%	**21,8%**
2009	13	11	9	**33**	9	7	4	**20**	69,2%	63,6%	44,4%	**60,6%**
2010	18	18	16	**52**	8	4	3	**15**	44,4%	22,2%	18,8%	**28,8%**
2011	18	15	16	**49**	23	5	10	**38**	127,8%	33,3%	62,5%	**77,6%**
2012	21	20	19	**60**	12	22	9	**43**	57,1%	110,0%	47,4%	**71,7%**
2013	23	21	20	**64**	16	8	11	**35**	69,6%	38,1%	55,0%	**54,7%**
2014	23	19	19	**61**	24	9	19	**52**	104,3%	47,4%	100,0%	**85,2%**
Változás	475,0%	280,0%	375,0%	369,2%	700,0%	125,0%	533,3%	642,9%	282,6%	6,6%	300,0%	216,6%

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*
1998	1	1,25	1,00	***0,80***	-	-	-	***-***
1999	1	0,82	0,55	***0,67***	1	1,33	0,00	***0,00***
2000	1	0,88	0,75	***0,86***	1	0,50	1,50	***3,00***
2001	1	0,60	0,60	***1,00***	1	0,33	2,33	***7,00***
2002	1	1,29	0,88	***0,68***	1	0,60	1,00	***1,67***
2003	1	0,92	0,54	***0,58***	1	2,00	4,00	***2,00***
2004	1	0,91	0,55	***0,60***	1	1,60	1,00	***0,63***
2005	1	0,58	0,47	***0,82***	1	0,50	1,33	***2,67***
2006	1	0,83	0,56	***0,67***	1	0,75	1,25	***1,67***
2007	1	1,15	0,96	***0,83***	1	1,25	2,00	***1,60***
2008	1	0,83	0,57	***0,68***	1	2,50	2,50	***1,00***
2009	1	0,85	0,69	***0,82***	1	0,78	0,44	***0,57***
2010	1	1,00	0,89	***0,89***	1	0,50	0,38	***0,75***
2011	1	0,83	0,89	***1,07***	1	0,22	0,43	***2,00***
2012	1	0,95	0,90	***0,95***	1	1,83	0,75	***0,41***
2013	1	0,91	0,87	***0,95***	1	0,50	0,69	***1,38***
2014	1	0,83	0,83	***1,00***	1	0,38	0,79	***2,11***

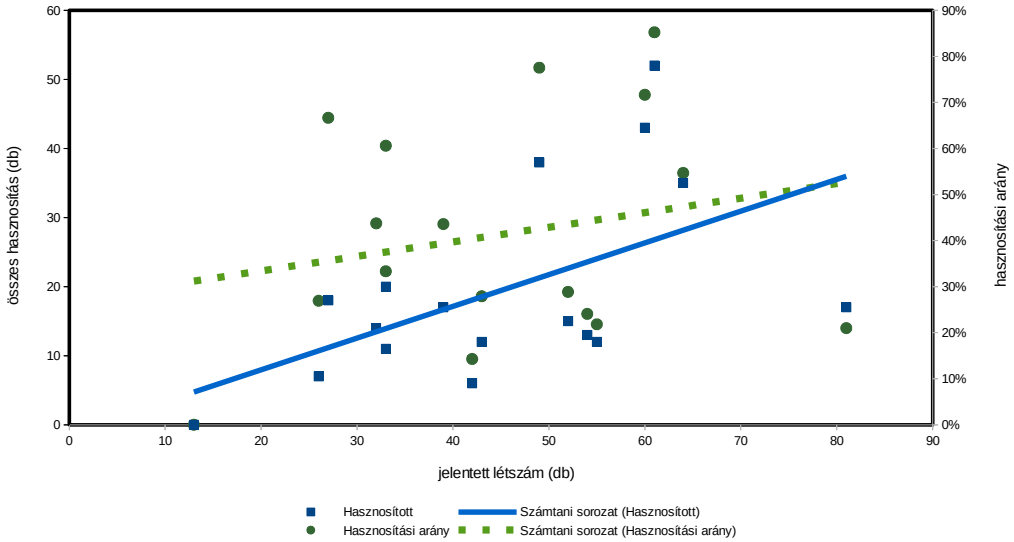
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	30,8%	38,5%	30,8%	100%	-	-	-	-
1999	42,3%	34,6%	23,1%	100%	42,9%	57,1%	0,0%	100%
2000	38,1%	33,3%	28,6%	100%	33,3%	16,7%	50,0%	100%
2001	45,5%	27,3%	27,3%	100%	27,3%	9,1%	63,6%	100%
2002	31,5%	40,7%	27,8%	100%	38,5%	23,1%	38,5%	100%
2003	40,6%	37,5%	21,9%	100%	14,3%	28,6%	57,1%	100%
2004	40,7%	37,0%	22,2%	100%	27,8%	44,4%	27,8%	100%
2005	48,7%	28,2%	23,1%	100%	35,3%	17,6%	47,1%	100%
2006	41,9%	34,9%	23,3%	100%	33,3%	25,0%	41,7%	100%
2007	32,1%	37,0%	30,9%	100%	23,5%	29,4%	47,1%	100%
2008	41,8%	34,5%	23,6%	100%	16,7%	41,7%	41,7%	100%
2009	39,4%	33,3%	27,3%	100%	45,0%	35,0%	20,0%	100%
2010	34,6%	34,6%	30,8%	100%	53,3%	26,7%	20,0%	100%
2011	36,7%	30,6%	32,7%	100%	60,5%	13,2%	26,3%	100%
2012	35,0%	33,3%	31,7%	100%	27,9%	51,2%	20,9%	100%
2013	35,9%	32,8%	31,3%	100%	45,7%	22,9%	31,4%	100%
2014	37,7%	31,1%	31,1%	100%	46,2%	17,3%	36,5%	100%

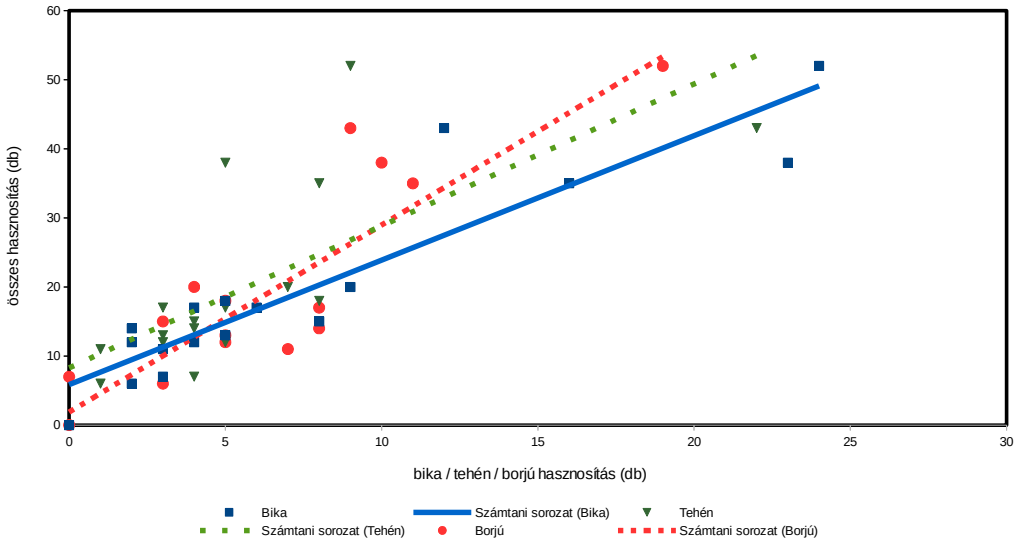
A gímszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **205**

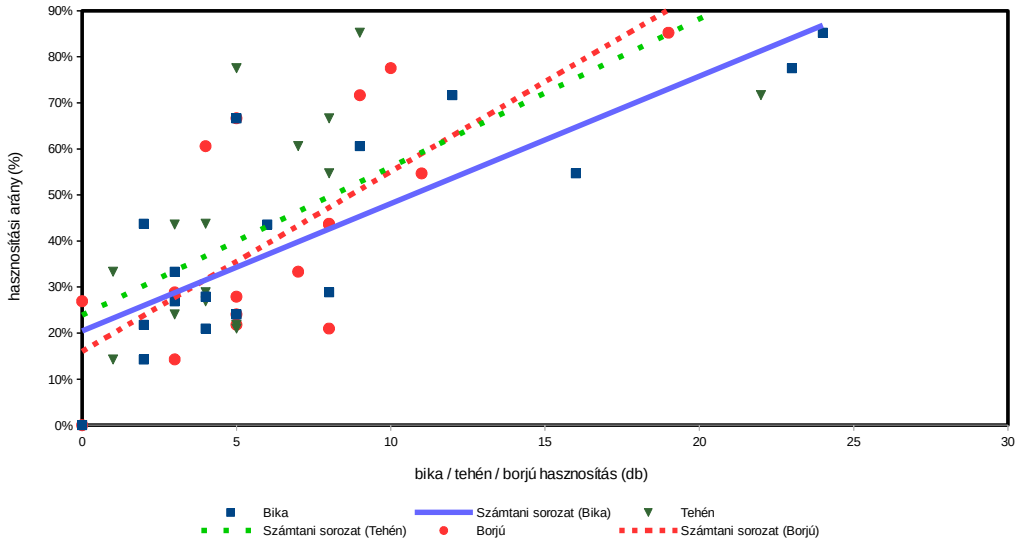
Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

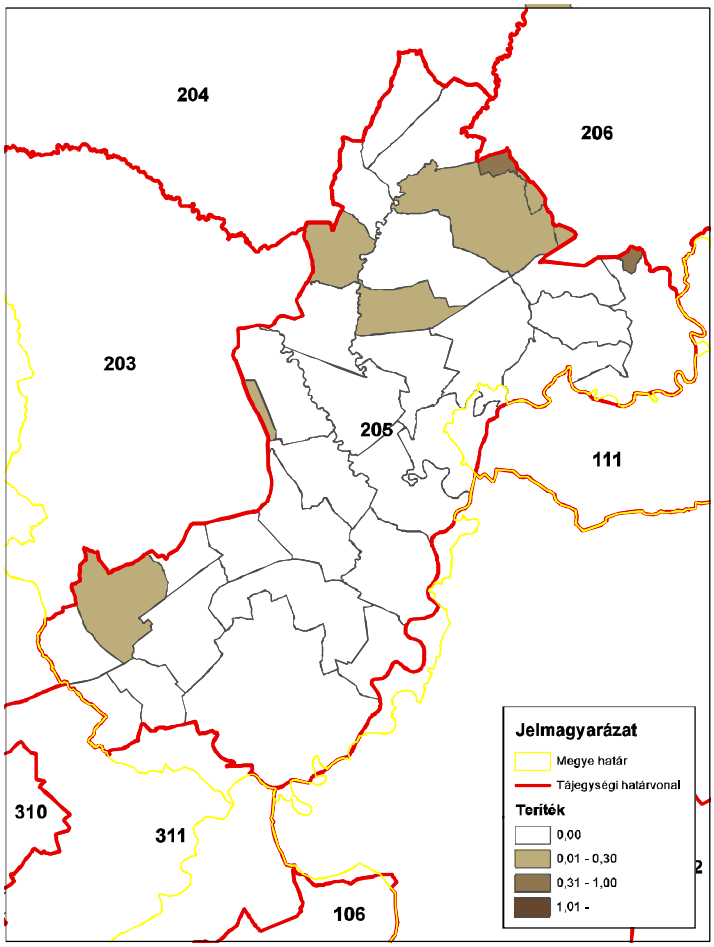
Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

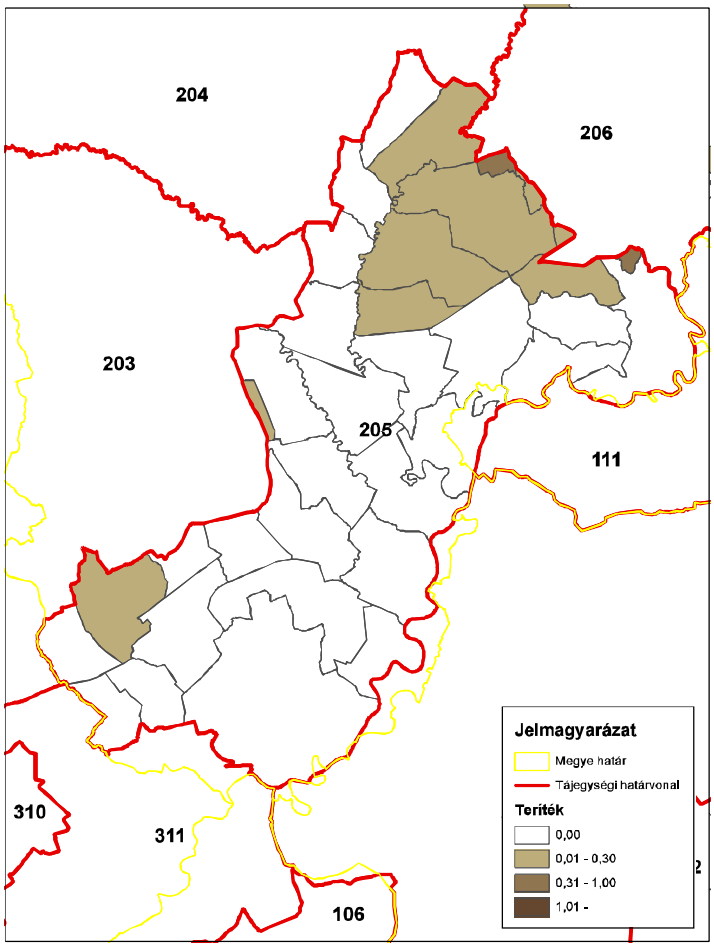

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2007

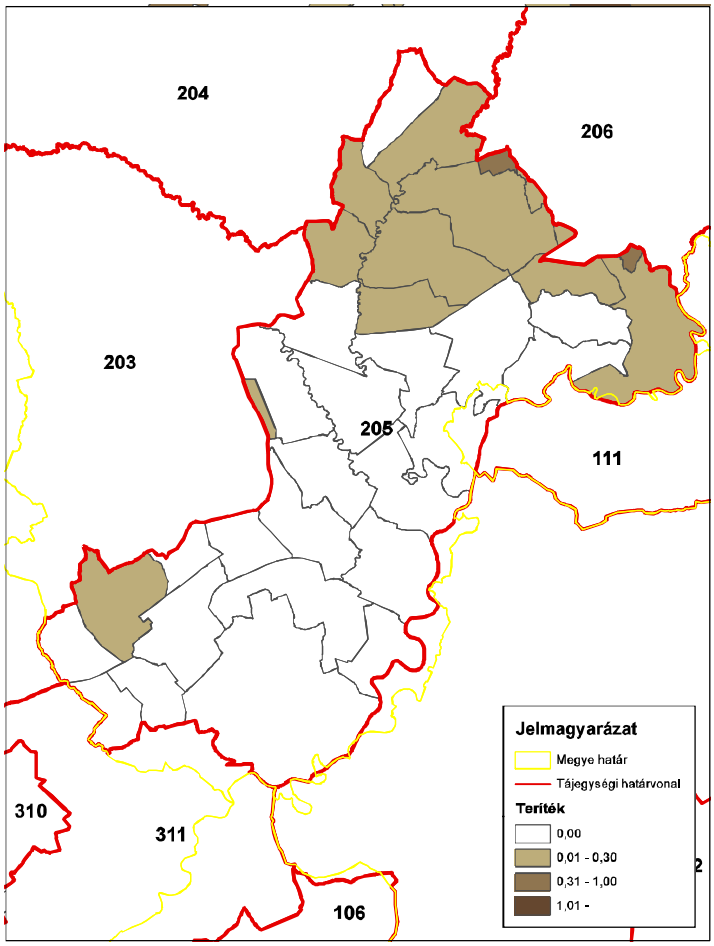
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2008

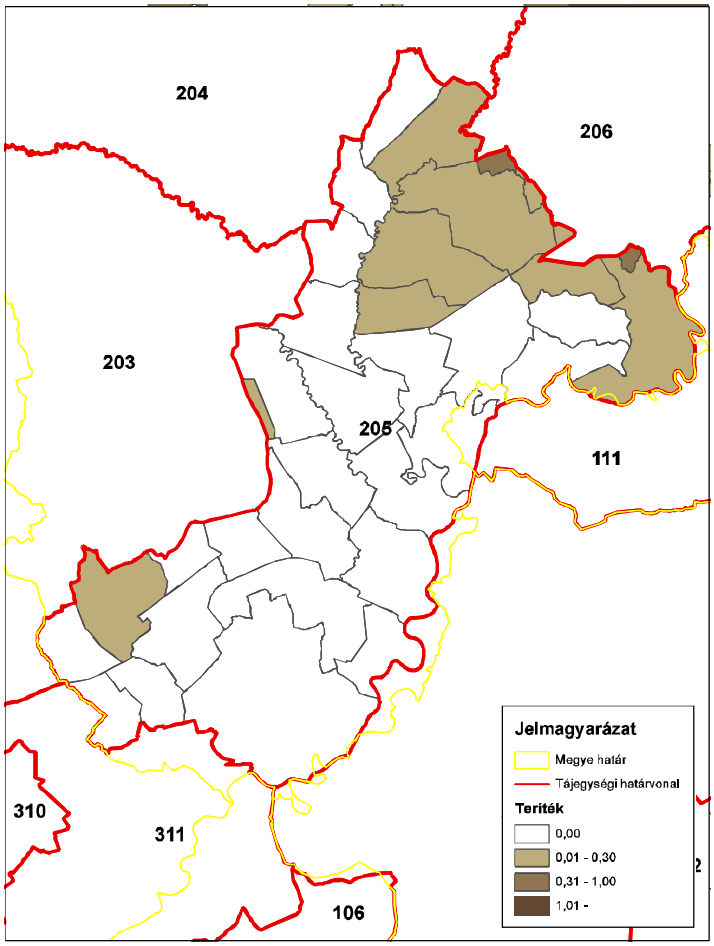
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2009

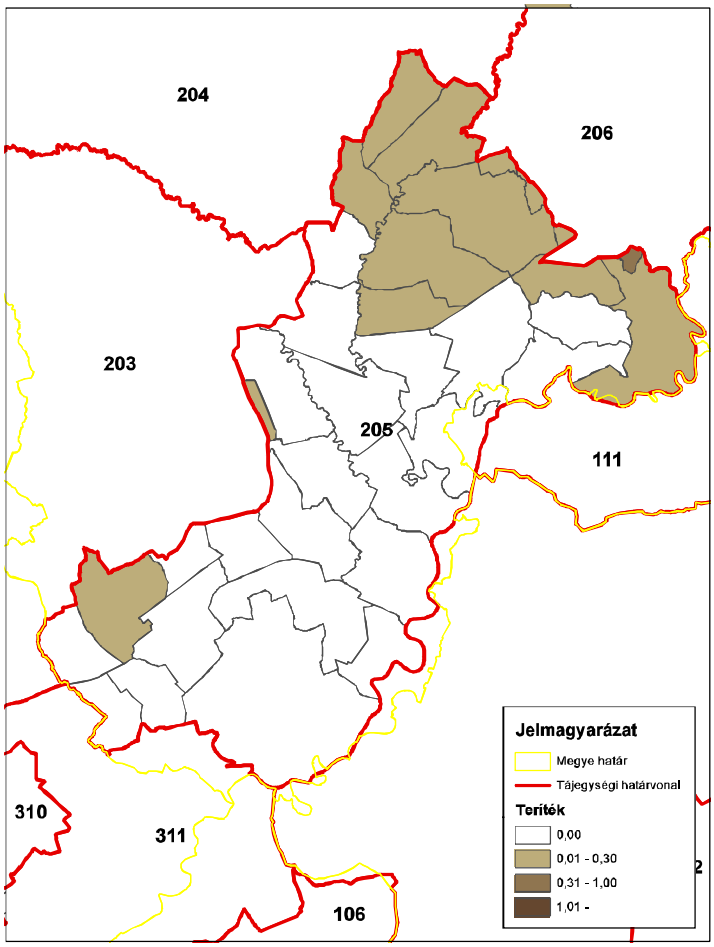
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2010

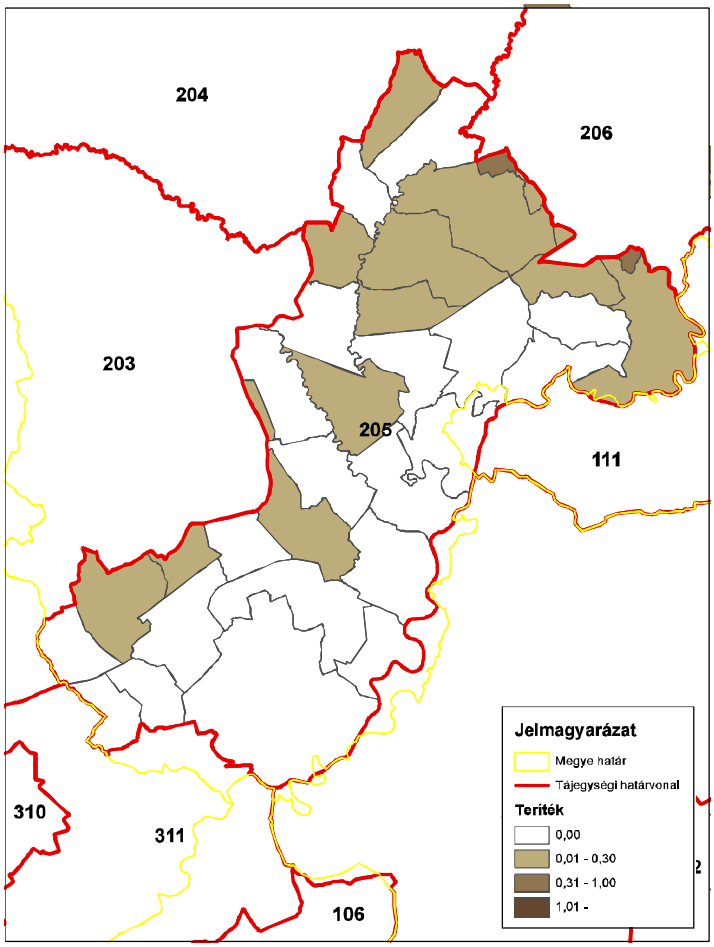
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2011

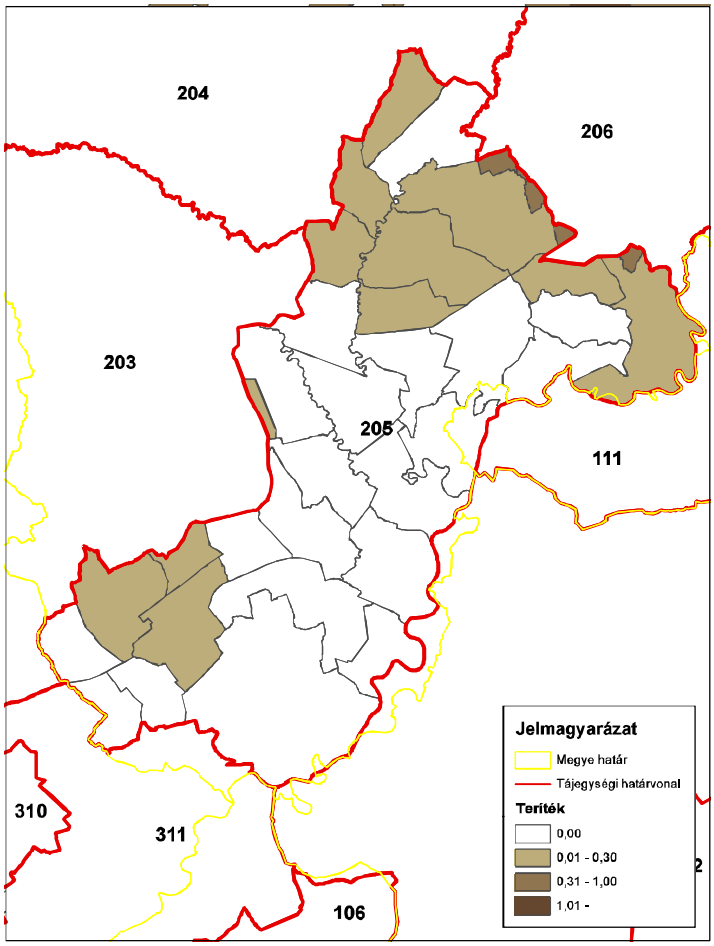
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2012

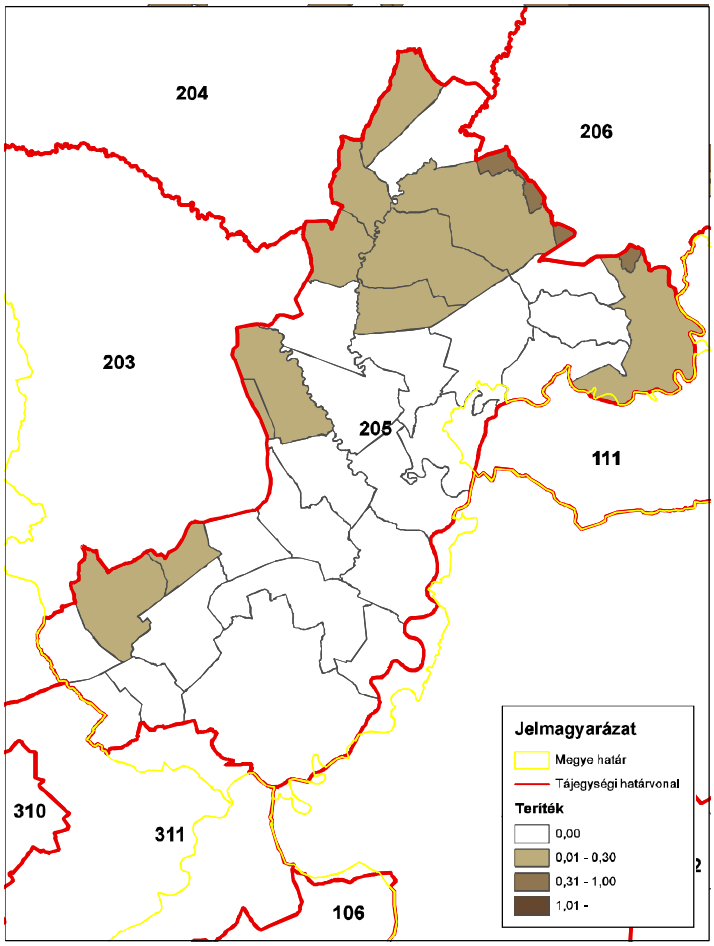
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

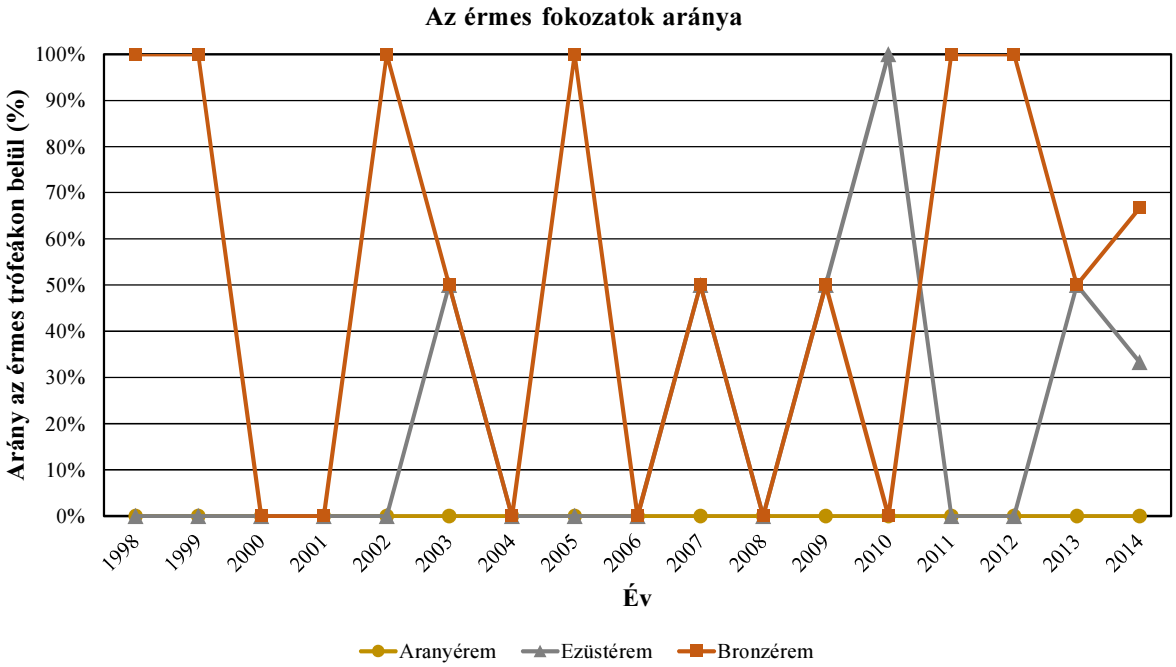
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

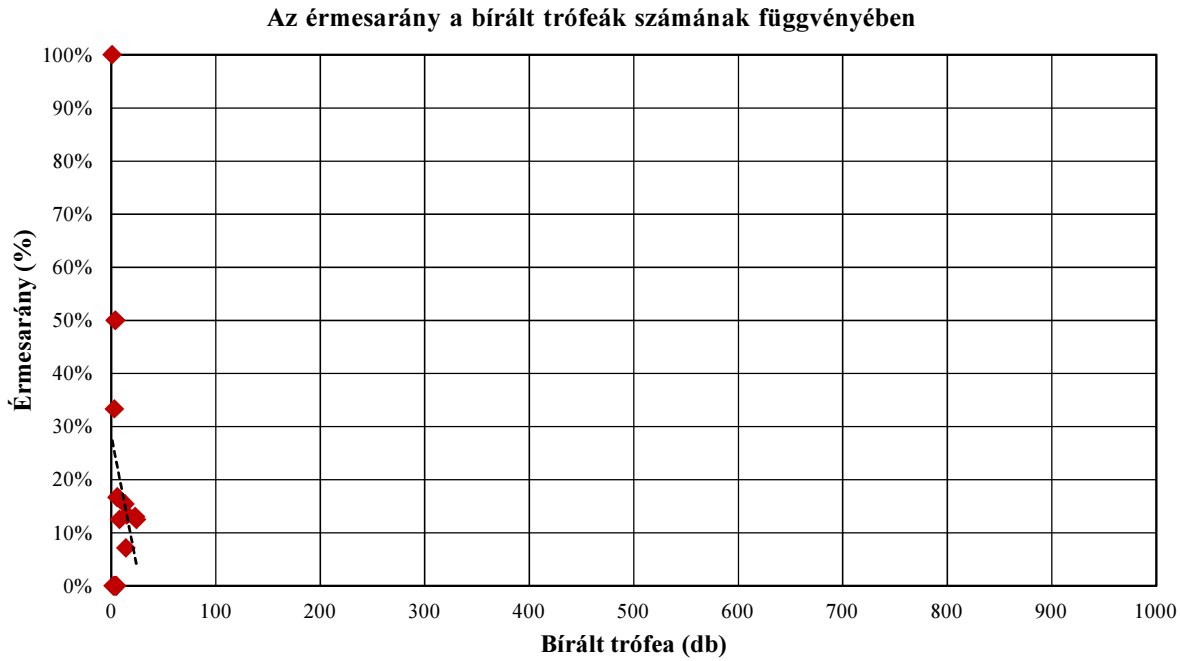
Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	1	1	100,0%			1	0,0%	0,0%	100,0%
1999	3	1	33,3%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2000	4	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2001	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2002	6	1	16,7%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2003	4	2	50,0%		1	1	0,0%	50,0%	50,0%
2004	5	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2005	6	1	16,7%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2006	5	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2007	4	2	50,0%		1	1	0,0%	50,0%	50,0%
2008	2	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2009	13	2	15,4%		1	1	0,0%	50,0%	50,0%
2010	8	1	12,5%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2011	24	3	12,5%			3	0,0%	0,0%	100,0%
2012	14	1	7,1%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2013	15	2	13,3%		1	1	0,0%	50,0%	50,0%
2014	23	3	13,0%		1	2	0,0%	33,3%	66,7%

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

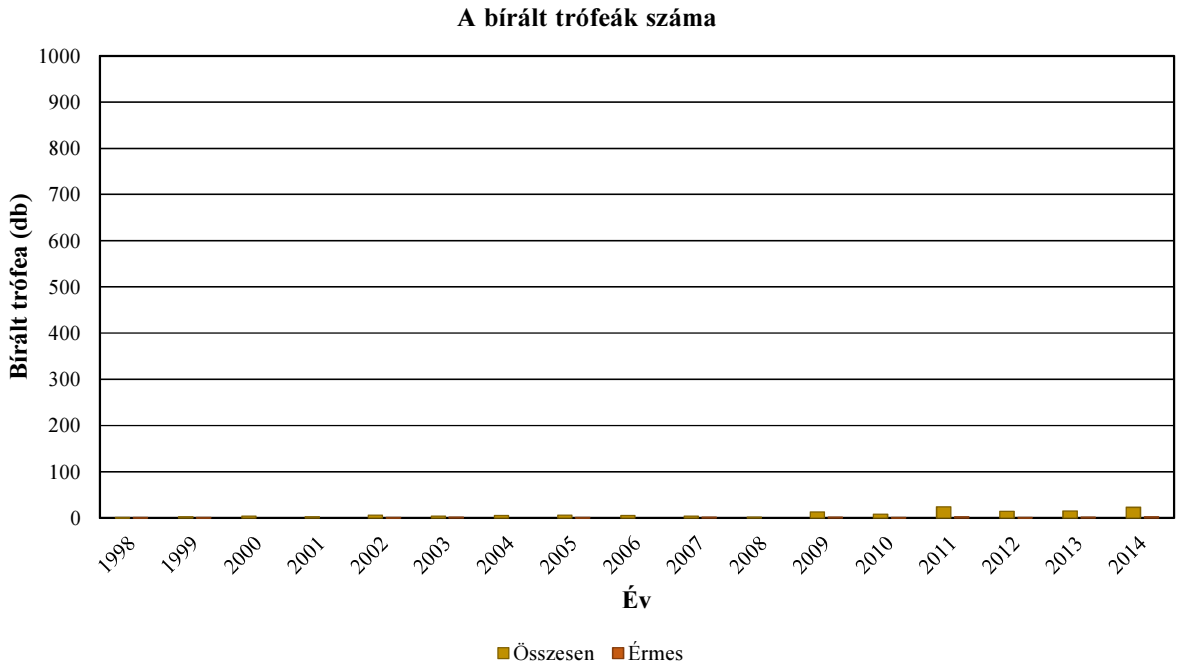
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1							1							3	1	2	
2		1	1	1	3	1	1		2		2	5	1	9	3	2	6
3			1		1			2	2	1		4	2	4	3	8	10
4			1		1	1	1	2	1				3	4		1	1
5	1	1					1			1		1	1	4	2	2	2
6			1				1	1					1		3		2
7				1	1							3			2		2
8				1		1				1							
9		1															
10								1									
11										1							
12						1											
13																	
13<																	
Összesen	**1**	**3**	**4**	**3**	**6**	**4**	**5**	**6**	**5**	**4**	**2**	**13**	**8**	**24**	**14**	**15**	**23**

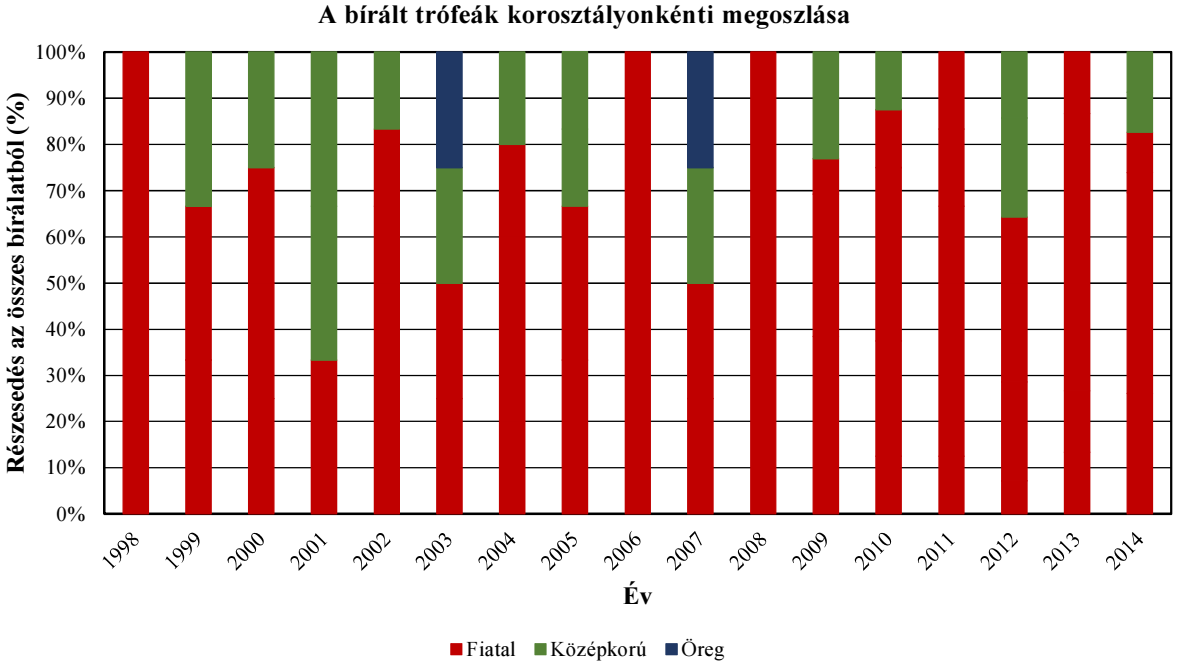
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1							20,0%							12,5%	7,1%	13,3%	
2		33,3%	25,0%	33,3%	50,0%	25,0%	20,0%		40,0%		100,0%	38,5%	12,5%	37,5%	21,4%	13,3%	26,1%
3			25,0%		16,7%			33,3%	40,0%	25,0%		30,8%	25,0%	16,7%	21,4%	53,3%	43,5%
4			25,0%		16,7%	25,0%	20,0%	33,3%	20,0%				37,5%	16,7%		6,7%	4,3%
5	100,0%	33,3%					20,0%			25,0%		7,7%	12,5%	16,7%	14,3%	13,3%	8,7%
6			25,0%				20,0%	16,7%					12,5%		21,4%		8,7%
7				33,3%	16,7%							23,1%			14,3%		8,7%
8				33,3%		25,0%				25,0%							
9		33,3%															
10								16,7%									
11										25,0%							
12						25,0%											
13																	
13<																	
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	7	24,94			1,19	1,88			
2	38	60,58	18,50	13,25	2,32	7,05	16,00	10,00	8,65
3	38	67,50	19,00	31,25	3,13	8,43	19,00	11,25	9,00
4	16	77,23	18,92	22,83	4,41	9,88	21,20	12,52	10,62
5	16	88,73	32,56	30,05	5,89	11,38	24,70	15,12	14,07
6	9	90,55	33,28	27,80	6,33	10,86	24,32	14,58	13,66
7	9	96,30	33,84	36,88	6,73	11,53	25,12	14,98	13,92
8	3	100,02	29,53	30,48	7,52	12,33	24,25	14,43	14,78
9	1	98,50	44,00	33,75	6,84	13,00	24,00	15,10	13,55
10	1	105,00	32,50	28,50	8,07	12,00	26,00	15,85	14,45
11	1	107,30	36,50	30,80	8,29	14,00	27,55	15,90	14,60
12	1	117,50	22,75	40,05	8,96	12,00	27,05	15,65	16,95
13									
13<									

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	7	7,75			0,97	1,50			
2	38	29,50	18,50	13,25	1,60	4,00	16,00	10,00	8,65
3	38	38,45	19,00	31,25	2,20	7,50	19,00	11,25	9,00
4	16	59,80	15,75	22,25	2,90	7,00	19,70	12,20	10,10
5	16	77,25	29,70	26,55	4,60	8,00	23,40	14,45	13,35
6	9	80,50	26,05	24,85	3,70	7,00	22,88	13,55	12,25
7	9	88,50	32,90	34,50	4,55	9,00	22,75	13,50	13,00
8	3	95,00	28,80	28,05	6,89	12,00	22,20	14,35	14,40
9	1	98,50	44,00	33,75	6,84	13,00	24,00	15,10	13,55
10	1	105,00	32,50	28,50	8,07	12,00	26,00	15,85	14,45
11	1	107,30	36,50	30,80	8,29	14,00	27,55	15,90	14,60
12	1	117,50	22,75	40,05	8,96	12,00	27,05	15,65	16,95
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	7	48,25			1,43	2,00			
2	38	72,50	18,50	13,25	2,93	9,00	16,00	10,00	8,65
3	38	80,50	19,00	31,25	3,92	9,75	19,00	11,25	9,00
4	16	87,48	22,00	23,50	5,93	12,00	22,35	12,90	11,00
5	16	101,00	35,00	32,05	7,24	13,00	25,62	16,68	14,75
6	9	99,50	39,25	30,30	9,94	15,00	25,95	16,55	16,15
7	9	101,03	34,50	40,60	8,00	14,00	26,95	15,75	14,85
8	3	102,90	30,25	32,90	8,55	13,00	26,30	14,50	15,15
9	1	98,50	44,00	33,75	6,84	13,00	24,00	15,10	13,55
10	1	105,00	32,50	28,50	8,07	12,00	26,00	15,85	14,45
11	1	107,30	36,50	30,80	8,29	14,00	27,55	15,90	14,60
12	1	117,50	22,75	40,05	8,96	12,00	27,05	15,65	16,95
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	7	40,50			0,47	0,50			
2	38	43,00	0,00	0,00	1,33	5,00	0,00	0,00	0,00
3	38	42,05	0,00	0,00	1,72	2,25	0,00	0,00	0,00
4	16	27,68	6,25	1,25	3,03	5,00	2,65	0,70	0,90
5	16	23,75	5,30	5,50	2,64	5,00	2,22	2,23	1,40
6	9	19,00	13,20	5,45	6,24	8,00	3,08	3,00	3,90
7	9	12,53	1,60	6,10	3,45	5,00	4,20	2,25	1,85
8	3	7,90	1,45	4,85	1,66	1,00	4,10	0,15	0,75
9	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	7	162,4%			39,0%	26,7%			
2	38	71,0%	0,0%	0,0%	57,3%	70,9%	0,0%	0,0%	0,0%
3	38	62,3%	0,0%	0,0%	54,9%	26,7%	0,0%	0,0%	0,0%
4	16	35,8%	33,0%	5,5%	68,6%	50,6%	12,5%	5,6%	8,5%
5	16	26,8%	16,3%	18,3%	44,8%	44,0%	9,0%	14,7%	10,0%
6	9	21,0%	39,7%	19,6%	98,6%	73,7%	12,6%	20,6%	28,5%
7	9	13,0%	4,7%	16,5%	51,2%	43,4%	16,7%	15,0%	13,3%
8	3	7,9%	4,9%	15,9%	22,1%	8,1%	16,9%	1,0%	5,1%
9	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
10	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
11	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
12	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
13									
13<									

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	7	7,75			0,97	1,50			
2	38	29,50	18,50	13,25	1,60	4,00	16,00	10,00	8,65
3	38	38,45	19,00	31,25	2,20	7,50	19,00	11,25	9,00
4	16	59,80	15,75	22,25	2,90	7,00	19,70	12,20	10,10
5	16	77,25	29,70	26,55	4,60	8,00	23,40	14,45	13,35
6	9	80,50	26,05	24,85	3,70	7,00	22,88	13,55	12,25
7	9	88,50	32,90	34,50	4,55	9,00	22,75	13,50	13,00
8	3	95,00	28,80	28,05	6,89	12,00	22,20	14,35	14,40
9	1	98,50	44,00	33,75	6,84	13,00	24,00	15,10	13,55
10	1	105,00	32,50	28,50	8,07	12,00	26,00	15,85	14,45
11	1	107,30	36,50	30,80	8,29	14,00	27,55	15,90	14,60
12	1	117,50	22,75	40,05	8,96	12,00	27,05	15,65	16,95
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	7	2012			2013	2013			
2	38	2000	2002	2002	2000	2000	2002	2002	2002
3	38	2007	2002	2002	2007	2009	2002	2002	2002
4	16	2014	2004	2002	2000	2000	2002	2003	2004
5	16	1999	2014	2013	1999	2010	2014	2011	2011
6	9	2000	2005	2005	2000	2000	2014	2014	2005
7	9	2001	2014	2002	2001	2001	2002	2002	2002
8	3	2001	2003	2007	2003	2001	2003	2003	2007
9	1	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999
10	1	2005	2005	2005	2005	2005	2005	2005	2005
11	1	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007
12	1	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003
13									
13<									

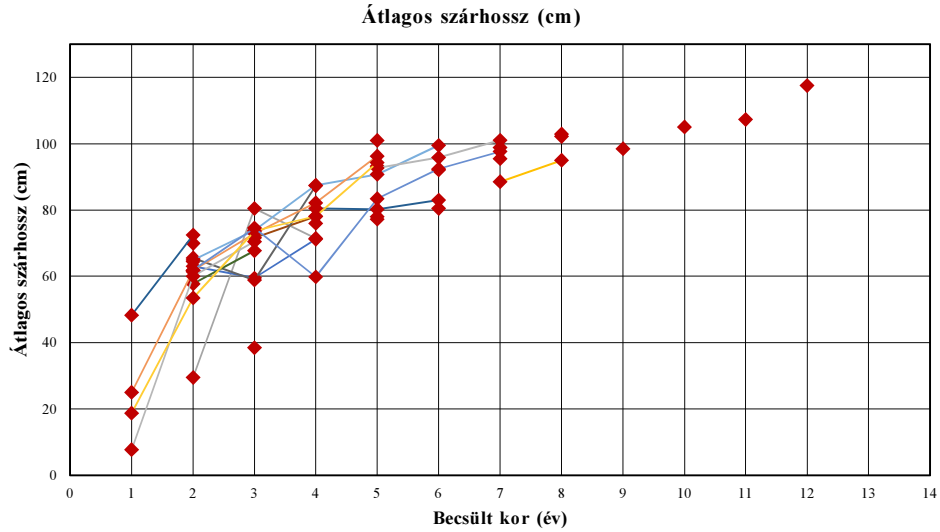
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

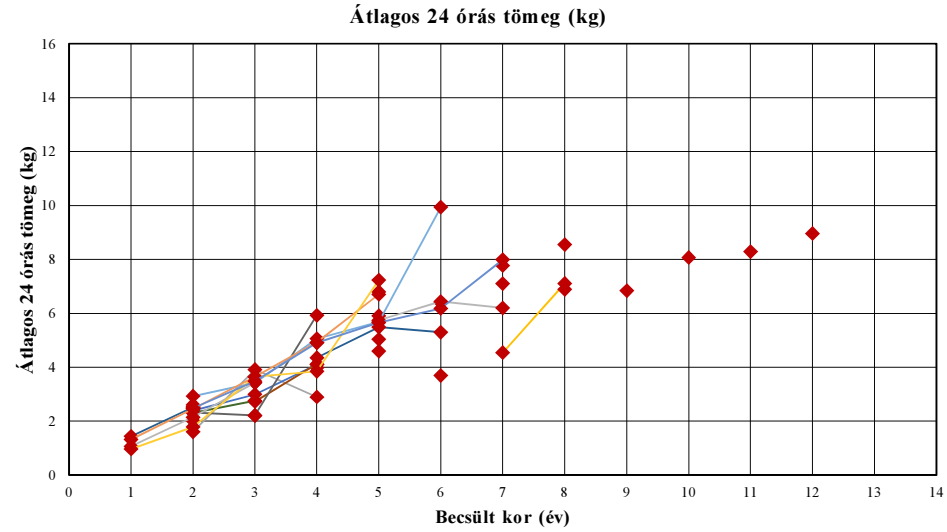
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	7	48,25			1,43	2,00			
2	38	72,50	18,50	13,25	2,93	9,00	16,00	10,00	8,65
3	38	80,50	19,00	31,25	3,92	9,75	19,00	11,25	9,00
4	16	87,48	22,00	23,50	5,93	12,00	22,35	12,90	11,00
5	16	101,00	35,00	32,05	7,24	13,00	25,62	16,68	14,75
6	9	99,50	39,25	30,30	9,94	15,00	25,95	16,55	16,15
7	9	101,03	34,50	40,60	8,00	14,00	26,95	15,75	14,85
8	3	102,90	30,25	32,90	8,55	13,00	26,30	14,50	15,15
9	1	98,50	44,00	33,75	6,84	13,00	24,00	15,10	13,55
10	1	105,00	32,50	28,50	8,07	12,00	26,00	15,85	14,45
11	1	107,30	36,50	30,80	8,29	14,00	27,55	15,90	14,60
12	1	117,50	22,75	40,05	8,96	12,00	27,05	15,65	16,95
13									
13<									

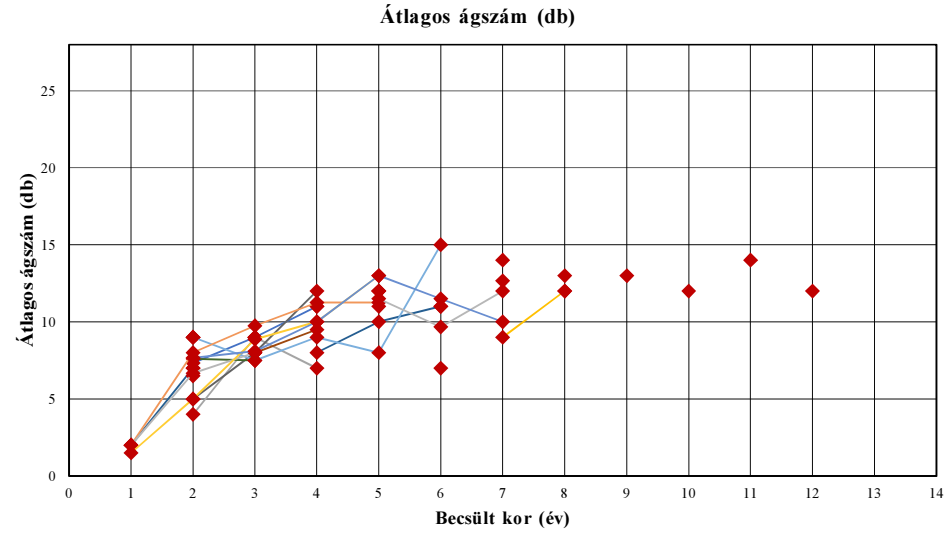
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	7	2004			2004	2004			
2	38	2004	2002	2002	2010	2001	2002	2002	2002
3	38	2000	2002	2002	2000	2011	2002	2002	2002
4	16	2010	2002	2003	2006	2006	2004	2004	2002
5	16	1998	1998	2014	2013	2013	2011	2013	1998
6	9	2010	2012	2014	2010	2010	2010	2010	2010
7	9	2012	2002	2014	2014	2002	2009	2014	2014
8	3	2003	2007	2003	2007	2007	2007	2007	2003
9	1	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999
10	1	2005	2005	2005	2005	2005	2005	2005	2005
11	1	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007
12	1	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003
13									
13<									

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

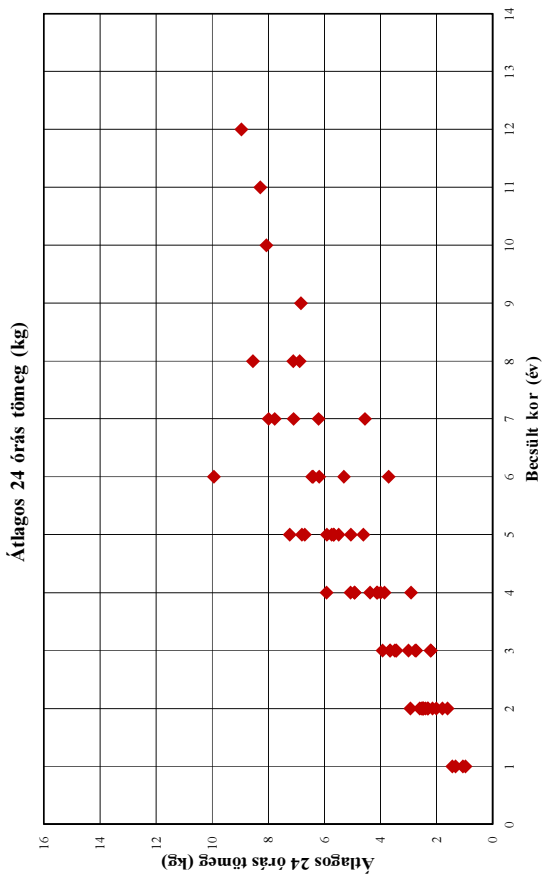

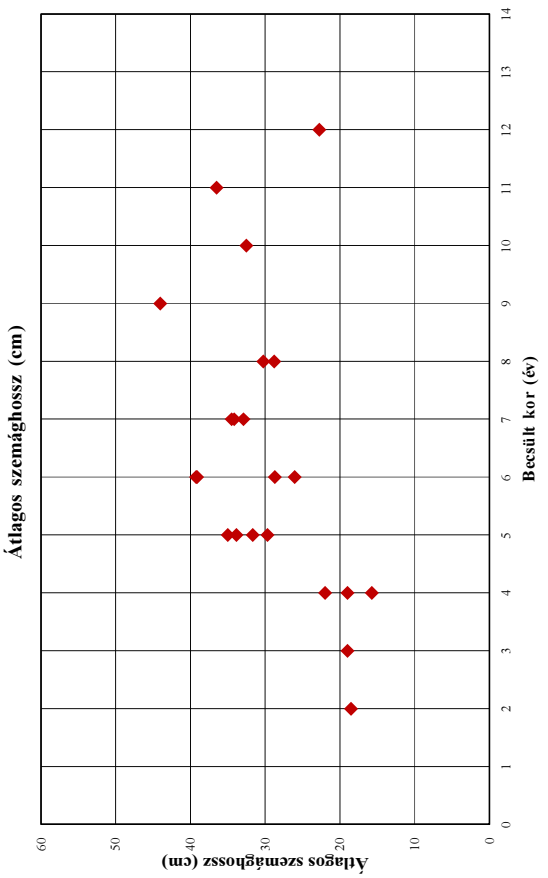

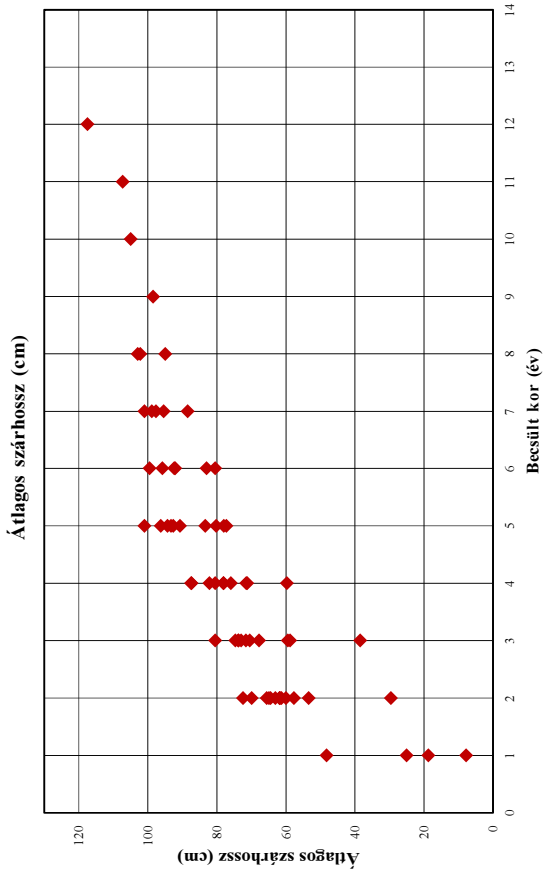

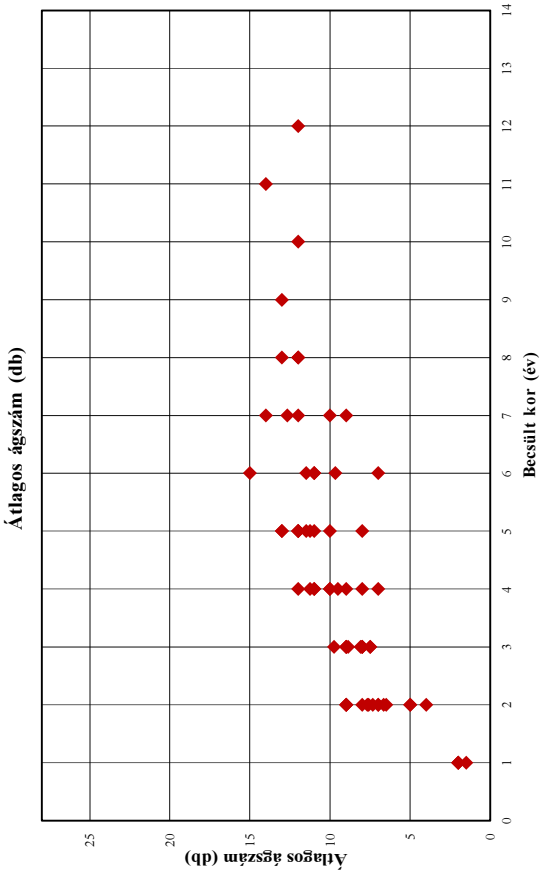
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Gímszarvas

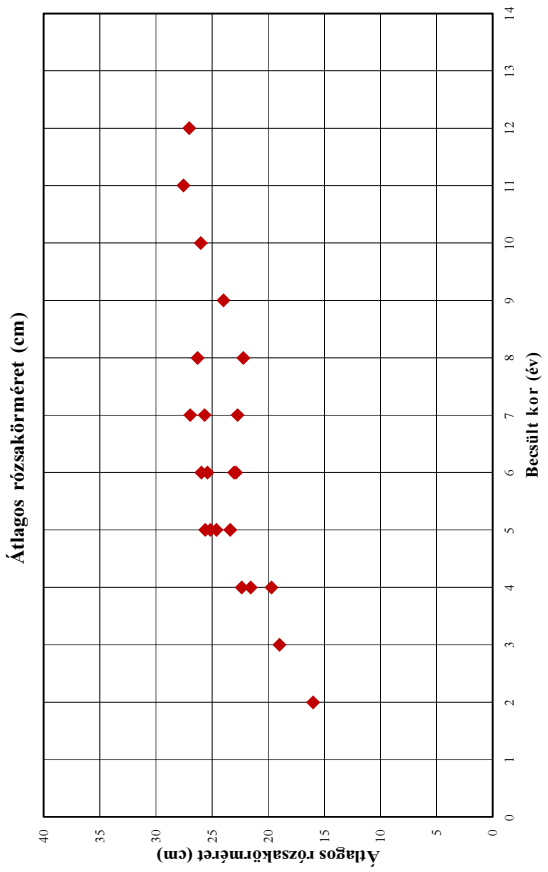

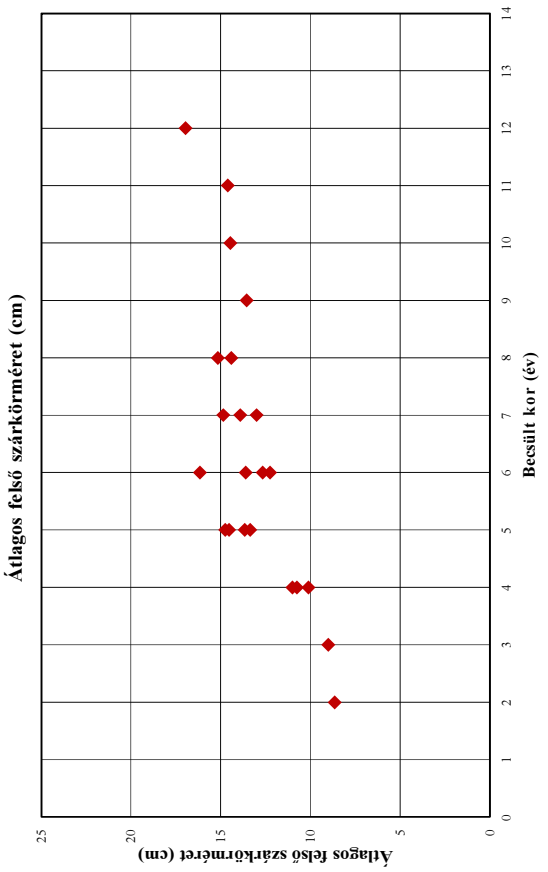

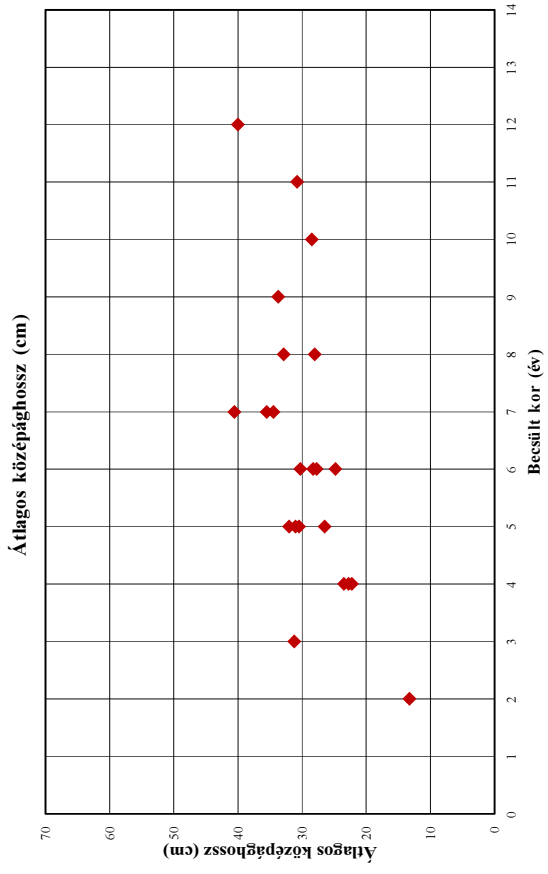

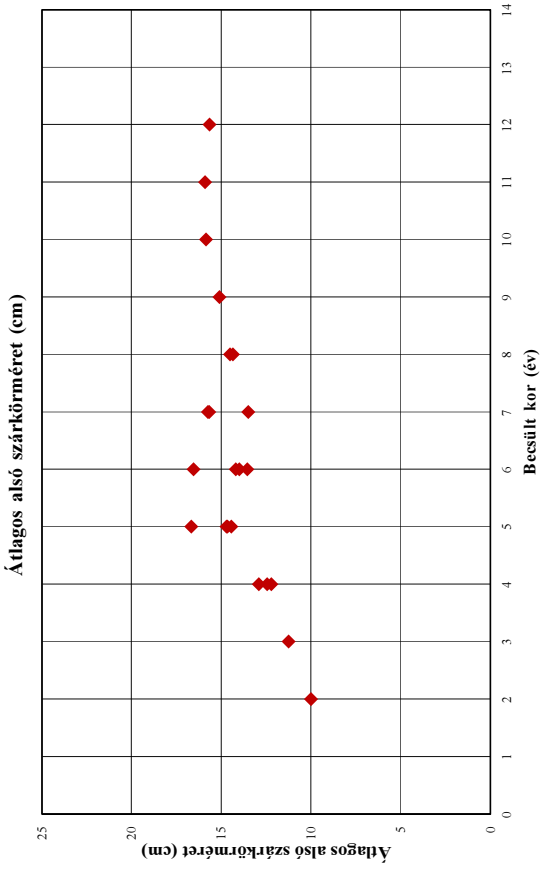
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Gímszarvas

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1998	1									
1998	2									
1998	3									
1998	4									
1998	5	1	101,00	35,00	30,50	6,80	12,00	25,15	14,65	14,75
1998	6									
1998	7									
1998	8									
1998	9									
1998	10									
1998	11									
1998	12									
1998	13									
1998	13<									
1999	1									
1999	2	1	61,75			2,00	7,00			
1999	3									
1999	4									
1999	5	1	77,25			4,60	12,00			
1999	6									
1999	7									
1999	8									
1999	9	1	98,50	44,00	33,75	6,84	13,00	24,00	15,10	13,55
1999	10									
1999	11									
1999	12									
1999	13									
1999	13<									
2000	1									
2000	2	1	29,50			1,60	4,00			
2000	3	1	80,50			3,92	9,00			
2000	4	1	71,50			2,90	7,00			
2000	5									
2000	6	1	80,50			3,70	7,00			
2000	7									
2000	8									
2000	9									
2000	10									
2000	11									
2000	12									
2000	13									
2000	13<									
2001	1									
2001	2	1	70,00			2,60	9,00			
2001	3									
2001	4									
2001	5									
2001	6									
2001	7	1	88,50			4,55	9,00			
2001	8	1	95,00			7,11	12,00			
2001	9									
2001	10									
2001	11									
2001	12									
2001	13									
2001	13<									
2002	1									
2002	2	3	63,08	18,50	13,25	2,39	7,33	16,00	10,00	8,65
2002	3	1	59,50	19,00	31,25	3,00	9,00	19,00	11,25	9,00
2002	4	1	71,25	22,00	22,25	4,10	11,00	19,70	12,45	11,00
2002	5									
2002	6									
2002	7	1	95,50	34,50	34,50	7,10	14,00	22,75	13,50	13,00
2002	8									
2002	9									
2002	10									
2002	11									
2002	12									
2002	13									
2002	13<									

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2003	1									
2003	2	1	64,50			2,48	9,00			
2003	3									
2003	4	1	76,00	19,00	23,50	3,99	11,00	21,55	12,20	10,75
2003	5									
2003	6									
2003	7									
2003	8	1	102,90	28,80	32,90	6,89	12,00	22,20	14,35	15,15
2003	9									
2003	10									
2003	11									
2003	12	1	117,50	22,75	40,05	8,96	12,00	27,05	15,65	16,95
2003	13									
2003	13<									
2004	1	1	48,25			1,43	2,00			
2004	2	1	72,50			2,51	7,00			
2004	3									
2004	4	1	80,50	15,75	22,75	4,36	8,00	22,35	12,90	10,10
2004	5	1	80,25			5,49	10,00			
2004	6	1	83,00			5,30	11,00			
2004	7									
2004	8									
2004	9									
2004	10									
2004	11									
2004	12									
2004	13									
2004	13<									
2005	1									
2005	2									
2005	3	2	71,65			2,72	8,00			
2005	4	2	78,13			4,12	9,50			
2005	5									
2005	6	1	92,10	26,05	24,85	6,40	11,00	25,40	14,20	12,25
2005	7									
2005	8									
2005	9									
2005	10	1	105,00	32,50	28,50	8,07	12,00	26,00	15,85	14,45
2005	11									
2005	12									
2005	13									
2005	13<									
2006	1									
2006	2	2	65,60			2,32	5,00			
2006	3	2	58,83			2,21	8,00			
2006	4	1	87,35			5,93	12,00			
2006	5									
2006	6									
2006	7									
2006	8									
2006	9									
2006	10									
2006	11									
2006	12									
2006	13									
2006	13<									
2007	1									
2007	2									
2007	3	1	38,45			2,20	9,00			
2007	4									
2007	5	1	78,00			5,91	11,00			
2007	6									
2007	7									
2007	8	1	102,15	30,25	28,05	8,55	13,00	26,30	14,50	14,40
2007	9									
2007	10									
2007	11	1	107,30	36,50	30,80	8,29	14,00	27,55	15,90	14,60
2007	12									
2007	13									
2007	13<									

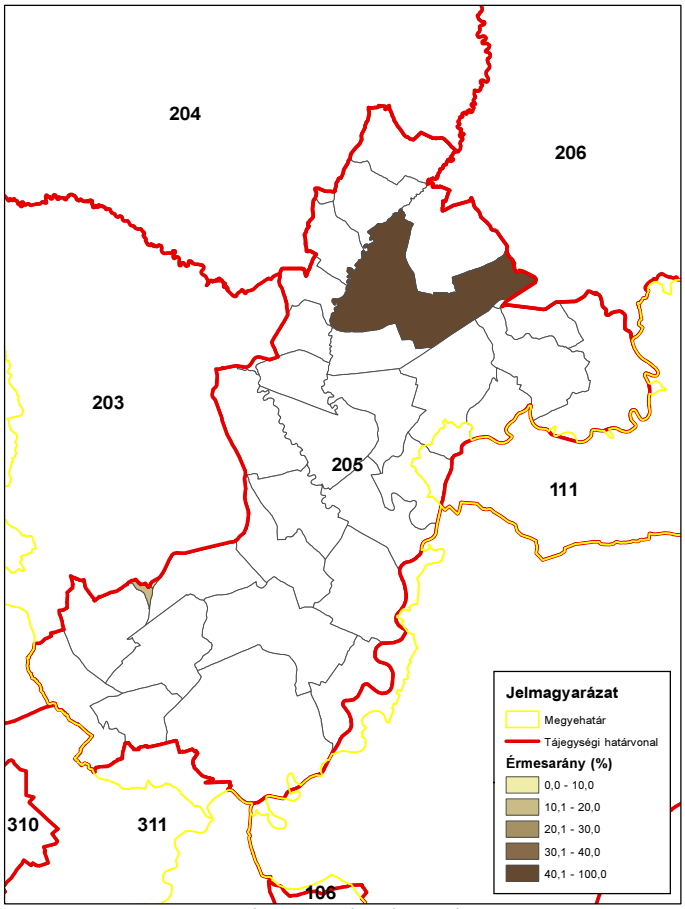
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2008	1									
2008	2	2	61,30			2,54	6,50			
2008	3									
2008	4									
2008	5									
2008	6									
2008	7									
2008	8									
2008	9									
2008	10									
2008	11									
2008	12									
2008	13									
2008	13<									
2009	1									
2009	2	5	57,73			2,30	7,60			
2009	3	4	67,79			2,76	7,50			
2009	4									
2009	5	1	93,30			5,04	12,00			
2009	6									
2009	7	3	98,83	34,13	35,53	7,78	12,67	26,95	15,68	13,90
2009	8									
2009	9									
2009	10									
2009	11									
2009	12									
2009	13									
2009	13<									
2010	1									
2010	2	1	64,95			2,93	9,00			
2010	3	2	73,88			3,43	7,50			
2010	4	3	87,48			5,06	9,00			
2010	5	1	90,75			5,68	8,00			
2010	6	1	99,50	39,10	28,30	9,94	15,00	25,95	16,55	16,15
2010	7									
2010	8									
2010	9									
2010	10									
2010	11									
2010	12									
2010	13									
2010	13<									
2011	1	3	25,00			1,32	2,00			
2011	2	9	61,81			2,45	8,00			
2011	3	4	72,99			3,65	9,75			
2011	4	4	82,16			4,93	11,25			
2011	5	4	96,28	33,85	31,08	6,71	11,25	25,62	14,45	13,35
2011	6									
2011	7									
2011	8									
2011	9									
2011	10									
2011	11									
2011	12									
2011	13									
2011	13<									
2012	1	1	7,75			1,06	2,00			
2012	2	3	60,03			2,14	6,67			
2012	3	3	70,55			3,44	8,00			
2012	4									
2012	5	2	92,68			5,75	11,50			
2012	6	3	95,80	39,25	27,75	6,44	9,67	23,05	14,00	13,60
2012	7	2	101,03			6,21	12,00			
2012	8									
2012	9									
2012	10									
2012	11									
2012	12									
2012	13									
2012	13<									

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

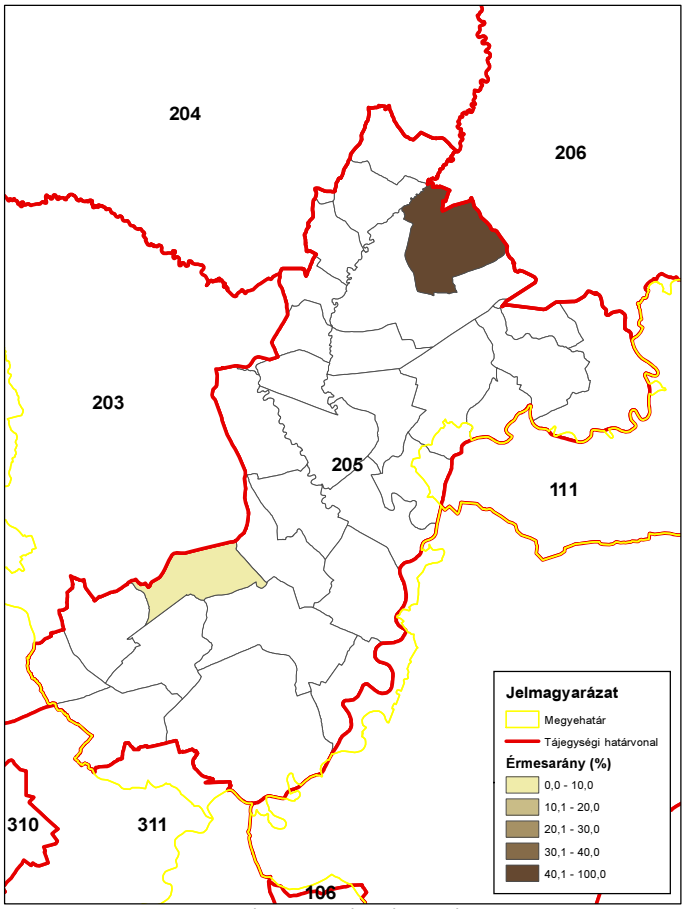
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2013	1	2	18,75			0,97	1,50			
2013	2	2	53,45			1,78	5,00			
2013	3	8	73,69			3,65	8,88			
2013	4	1	78,15			3,85	10,00			
2013	5	2	94,33	31,68	26,55	7,24	13,00	24,63	16,68	14,53
2013	6									
2013	7									
2013	8									
2013	9									
2013	10									
2013	11									
2013	12									
2013	13									
2013	13<									
2014	1									
2014	2	6	61,93			2,47	7,67			
2014	3	10	74,63			3,49	8,10			
2014	4	1	59,80			4,91	10,00			
2014	5	2	83,43	29,70	32,05	5,67	13,00	23,40	14,70	13,65
2014	6	2	92,40	28,70	30,30	6,19	11,50	22,88	13,55	12,65
2014	7	2	97,63	32,90	40,60	8,00	10,00	25,65	15,75	14,85
2014	8									
2014	9									
2014	10									
2014	11									
2014	12									
2014	13									
2014	13<									

Gímszarvas érmesarány (%) 1998

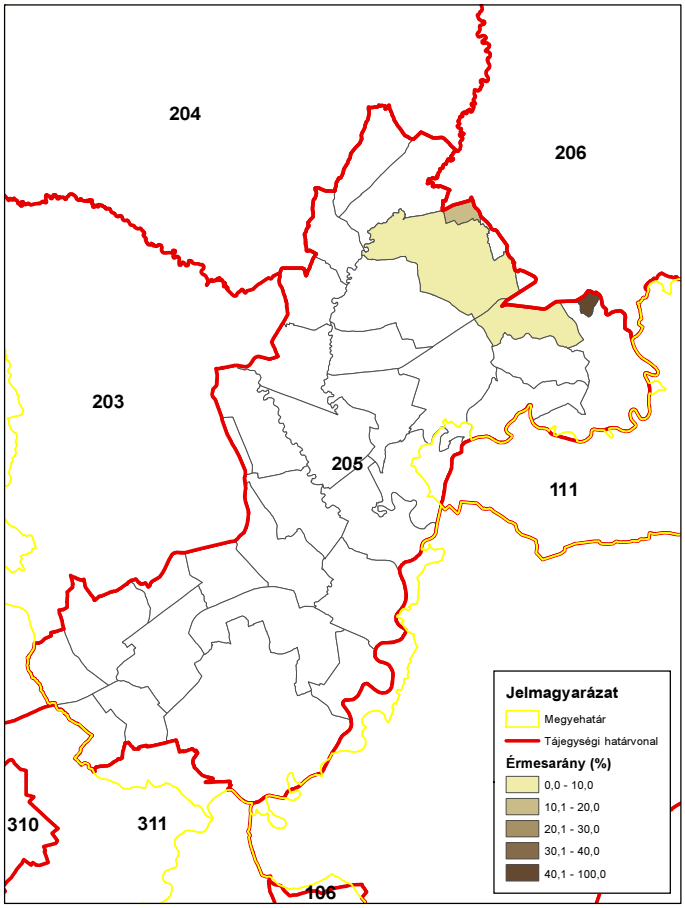
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2003

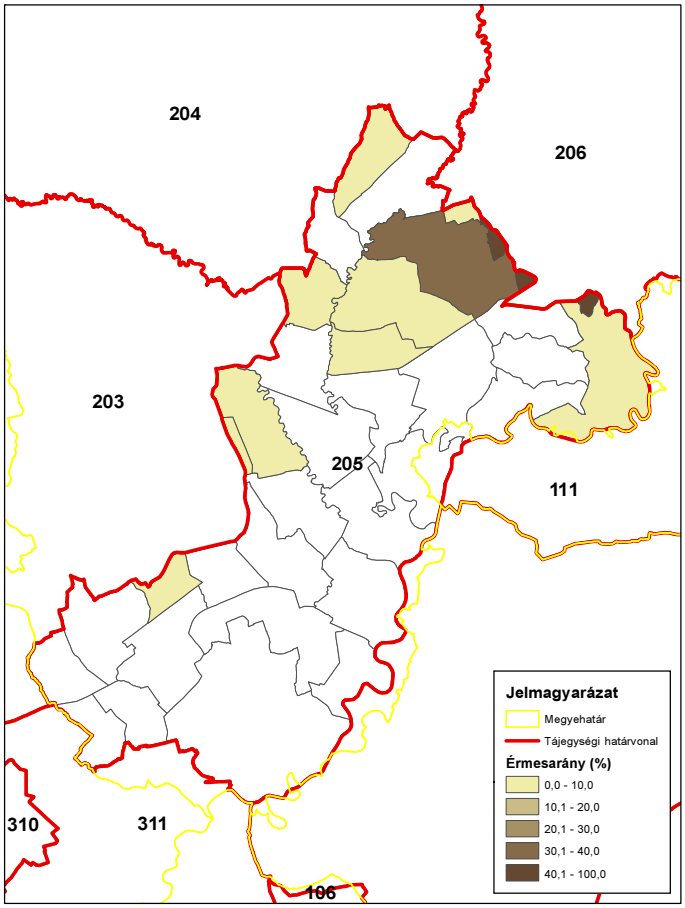
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység** területén a dámszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között először csökkent, majd erősen növekedett (17→ 69; **+306%**). A teríték emelkedett, de nincs arányban az állomány változásával (2→9 pld).
- A dámszarvas jelentett állományának 100%-a volt szabad területen.
- A térképeken jól látható, hogy a dámszarvas populáció elterjedési területe nőtt (1→3 VGE).

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Hasznosítási aránya többségében rendkívül alacsony volt (5-15%), ami közelében sincs a terjeszkedés megakadályozásához szükségesnek.
- A hasznosítás összetétele a jelentett adatok alapján a nőivar és a szaporulat védelmét szolgálta.
- A dámszarvas jelentett állomány és teríték bika : tehén : borjú összetételét célszerű felülvizsgálni és a hasznosítást biológiailag és szakmailag megalapozottá tenni.

A dámszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A vadgazdálkodási tájegységben a dámszarvas a szintén növekvő gímszarvas és a vaddisznó, valamint a nagy létszámú őz mellett kis jelentőségű.
- A tájegységben az előbbi vadfajok meghatározóak a bevételek és a térített mező- és erőgazdasági károk szempontjából is. A növekvő dámszarvas állomány ebben a helyzetben további feszültségek és konfliktusok forrása lehet.

A dámszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A trófeák száma nem elegendő az értékeléshez.

A szabad területi dámszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **205**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	4	10	3	**17**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
1999	1	2	1	**4**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
2000	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2001	5	9	7	**21**	0	1	1	**2**	0,0%	11,1%	14,3%	**9,5%**
2002	7	11	9	**27**	0	0	2	**2**	0,0%	0,0%	22,2%	**7,4%**
2003	9	11	9	**29**	3	2	3	**8**	33,3%	18,2%	33,3%	**27,6%**
2004	2	6	5	**13**	1	0	2	**3**	50,0%	0,0%	40,0%	**23,1%**
2005	7	14	12	**33**	1	1	2	**4**	14,3%	7,1%	16,7%	**12,1%**
2006	7	12	10	**29**	1	0	1	**2**	14,3%	0,0%	10,0%	**6,9%**
2007	10	18	16	**44**	3	2	3	**8**	30,0%	11,1%	18,8%	**18,2%**
2008	50	62	57	**169**	3	2	2	**7**	6,0%	3,2%	3,5%	**4,1%**
2009	13	21	21	**55**	1	1	2	**4**	7,7%	4,8%	9,5%	**7,3%**
2010	13	22	20	**55**	1	0	0	**1**	7,7%	0,0%	0,0%	**1,8%**
2011	13	22	19	**54**	1	2	2	**5**	7,7%	9,1%	10,5%	**9,3%**
2012	14	23	19	**56**	3	2	1	**6**	21,4%	8,7%	5,3%	**10,7%**
2013	16	23	21	**60**	4	8	7	**19**	25,0%	34,8%	33,3%	**31,7%**
2014	18	27	24	**69**	5	2	2	**9**	27,8%	7,4%	8,3%	**13,0%**
Változás	350,0%	170,0%	700,0%	305,9%	400,0%	100,0%	100,0%	350,0%	-72,2%	-33,3%	-41,7%	37,0%

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*
1998	1	2,50	0,75	***0,30***	-	-	-	**-**
1999	1	2,00	1,00	***0,50***	-	-	-	**-**
2000	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2001	1	1,80	1,40	***0,78***	-	-	-	***1,00***
2002	1	1,57	1,29	***0,82***	-	-	-	**-**
2003	1	1,22	1,00	***0,82***	1	0,67	1,00	***1,50***
2004	1	3,00	2,50	***0,83***	1	0,00	2,00	**-**
2005	1	2,00	1,71	***0,86***	1	1,00	2,00	***2,00***
2006	1	1,71	1,43	***0,83***	1	0,00	1,00	**-**
2007	1	1,80	1,60	***0,89***	1	0,67	1,00	***1,50***
2008	1	1,24	1,14	***0,92***	1	0,67	0,67	***1,00***
2009	1	1,62	1,62	***1,00***	1	1,00	2,00	***2,00***
2010	1	1,69	1,54	***0,91***	1	0,00	0,00	**-**
2011	1	1,69	1,46	***0,86***	1	2,00	2,00	***1,00***
2012	1	1,64	1,36	***0,83***	1	0,67	0,33	***0,50***
2013	1	1,44	1,31	***0,91***	1	2,00	1,75	***0,88***
2014	1	1,50	1,33	***0,89***	1	0,40	0,40	***1,00***

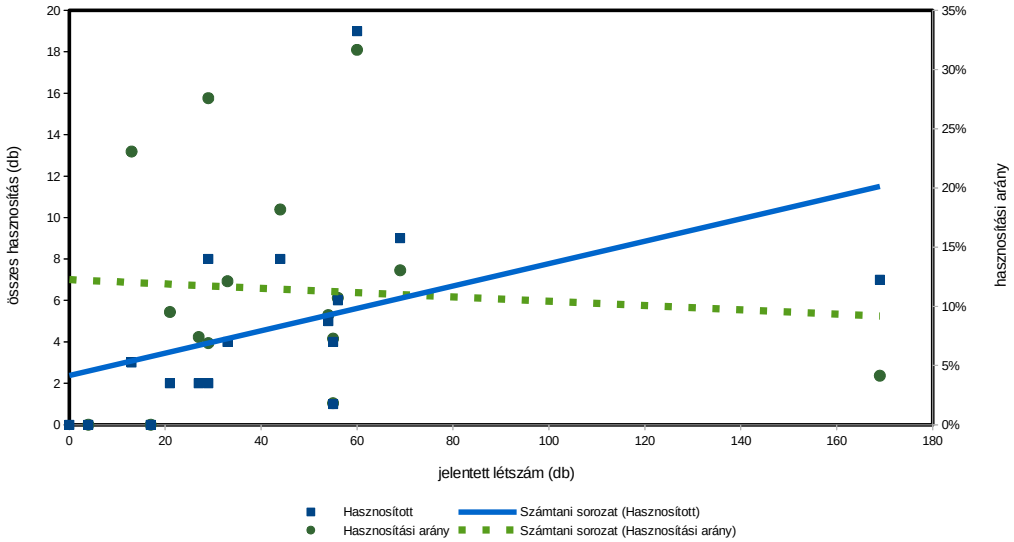
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	23,5%	58,8%	17,6%	100%	-	-	-	-
1999	25,0%	50,0%	25,0%	100%	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	23,8%	42,9%	33,3%	100%	0,0%	50,0%	50,0%	100%
2002	25,9%	40,7%	33,3%	100%	0,0%	0,0%	100,0%	100%
2003	31,0%	37,9%	31,0%	100%	37,5%	25,0%	37,5%	100%
2004	15,4%	46,2%	38,5%	100%	33,3%	0,0%	66,7%	100%
2005	21,2%	42,4%	36,4%	100%	25,0%	25,0%	50,0%	100%
2006	24,1%	41,4%	34,5%	100%	50,0%	0,0%	50,0%	100%
2007	22,7%	40,9%	36,4%	100%	37,5%	25,0%	37,5%	100%
2008	29,6%	36,7%	33,7%	100%	42,9%	28,6%	28,6%	100%
2009	23,6%	38,2%	38,2%	100%	25,0%	25,0%	50,0%	100%
2010	23,6%	40,0%	36,4%	100%	100,0%	0,0%	0,0%	100%
2011	24,1%	40,7%	35,2%	100%	20,0%	40,0%	40,0%	100%
2012	25,0%	41,1%	33,9%	100%	50,0%	33,3%	16,7%	100%
2013	26,7%	38,3%	35,0%	100%	21,1%	42,1%	36,8%	100%
2014	26,1%	39,1%	34,8%	100%	55,6%	22,2%	22,2%	100%

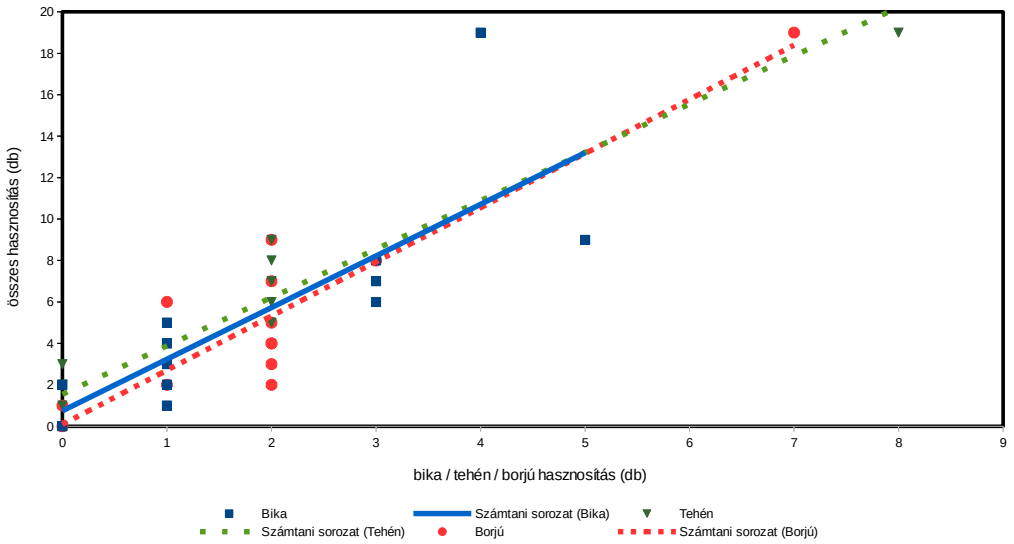
A dámszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **205**

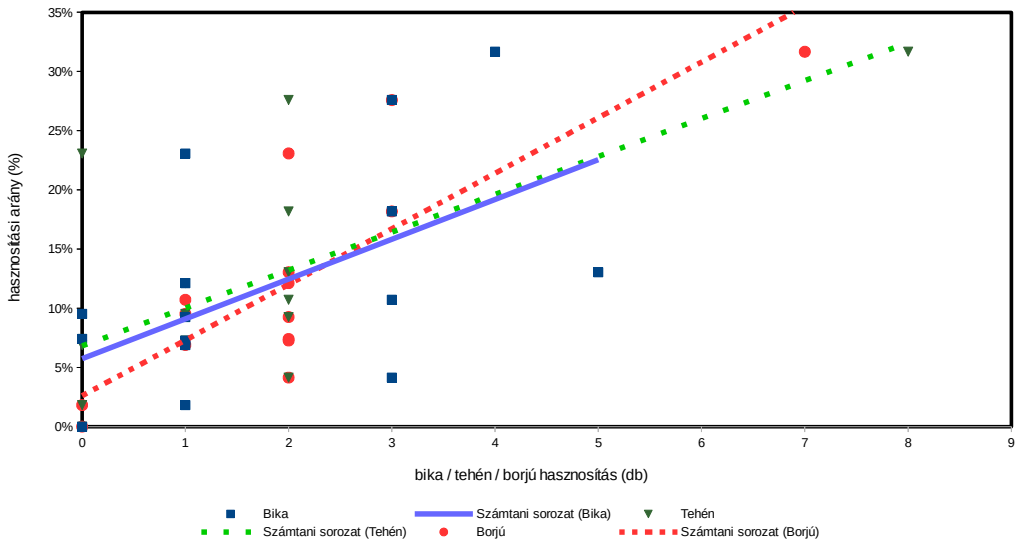
Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

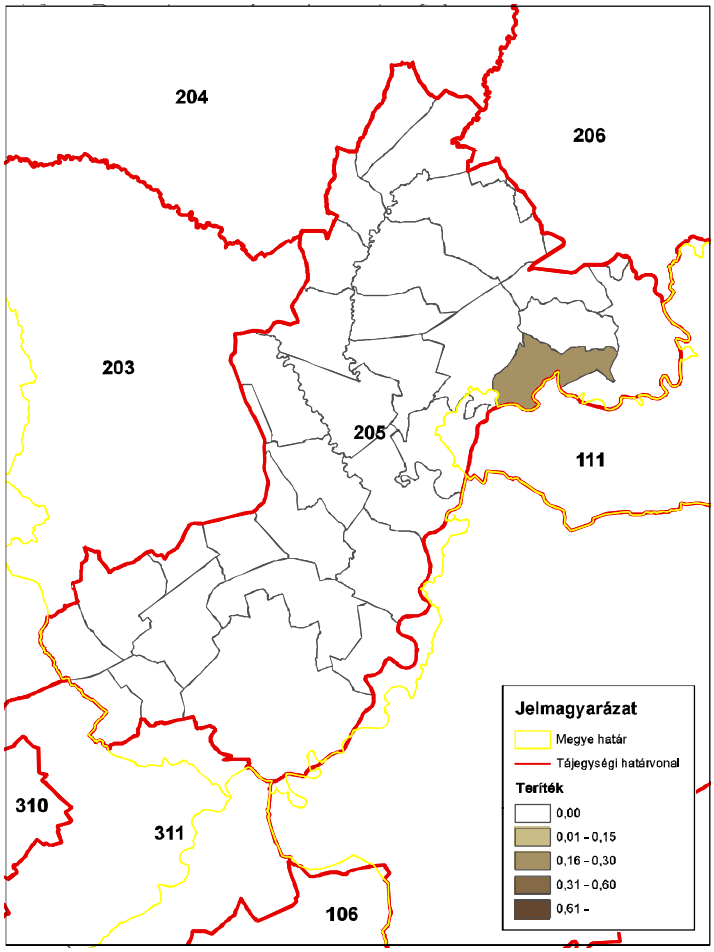
Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

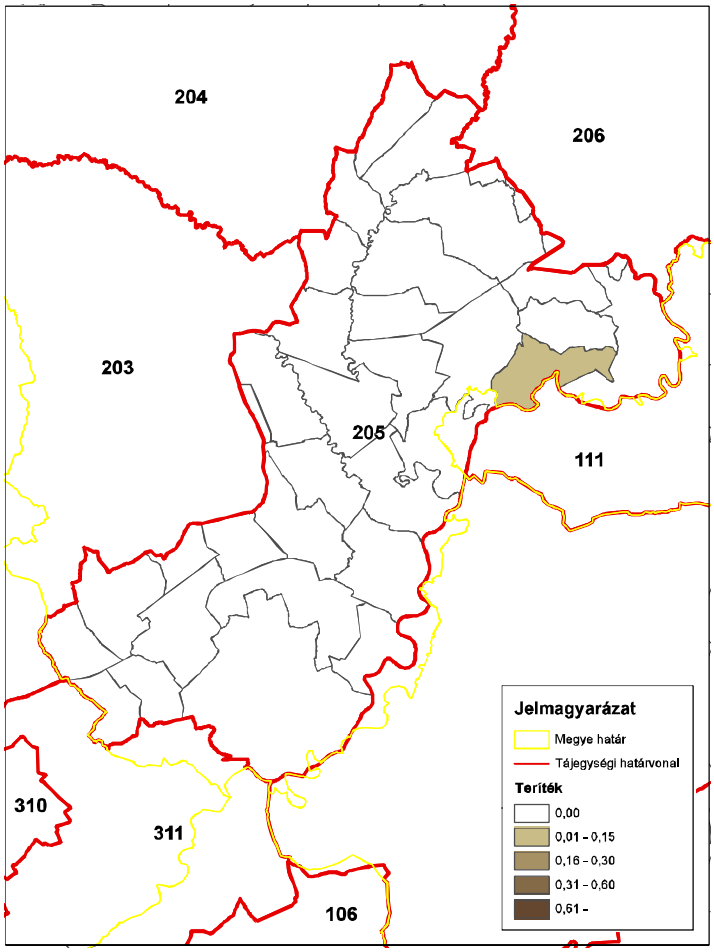

Dámszarvas (teríték - db/km²) 2007

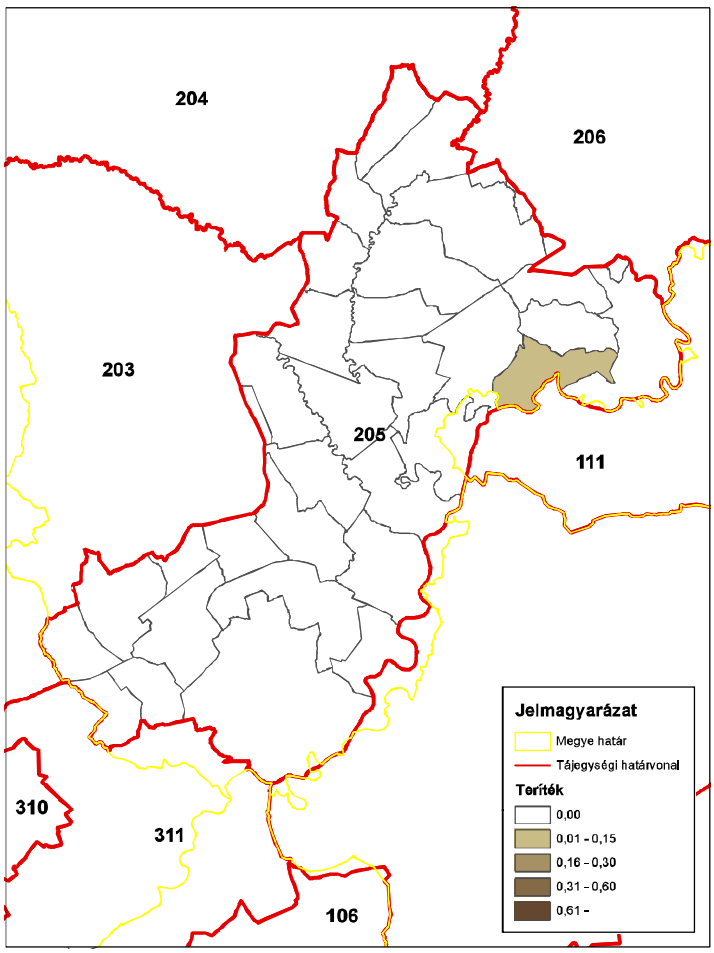
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km²) 2008

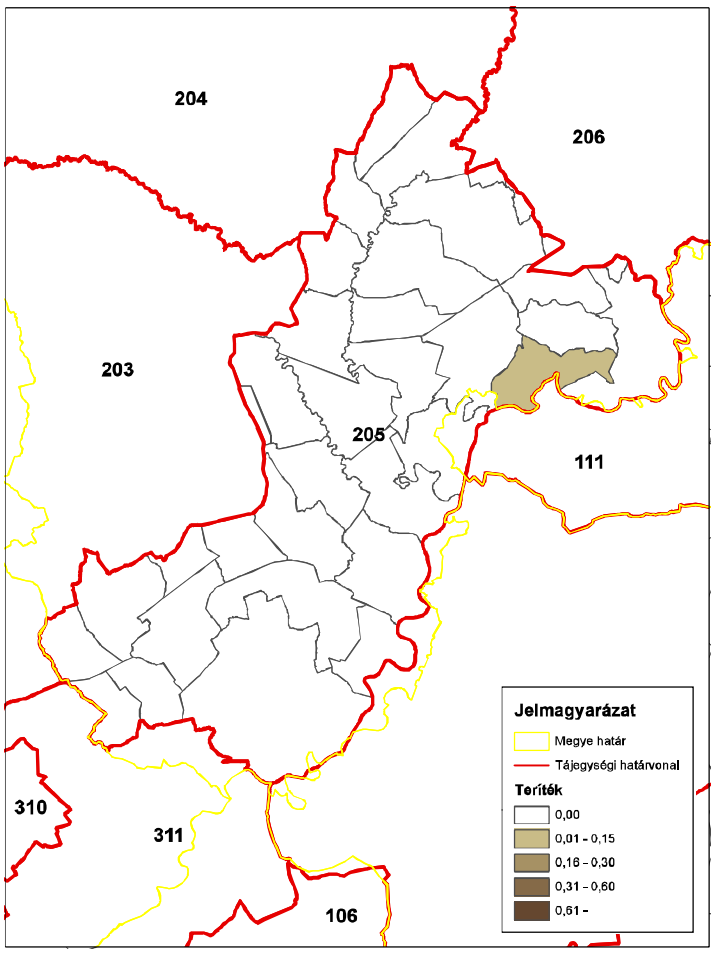
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km²) 2009

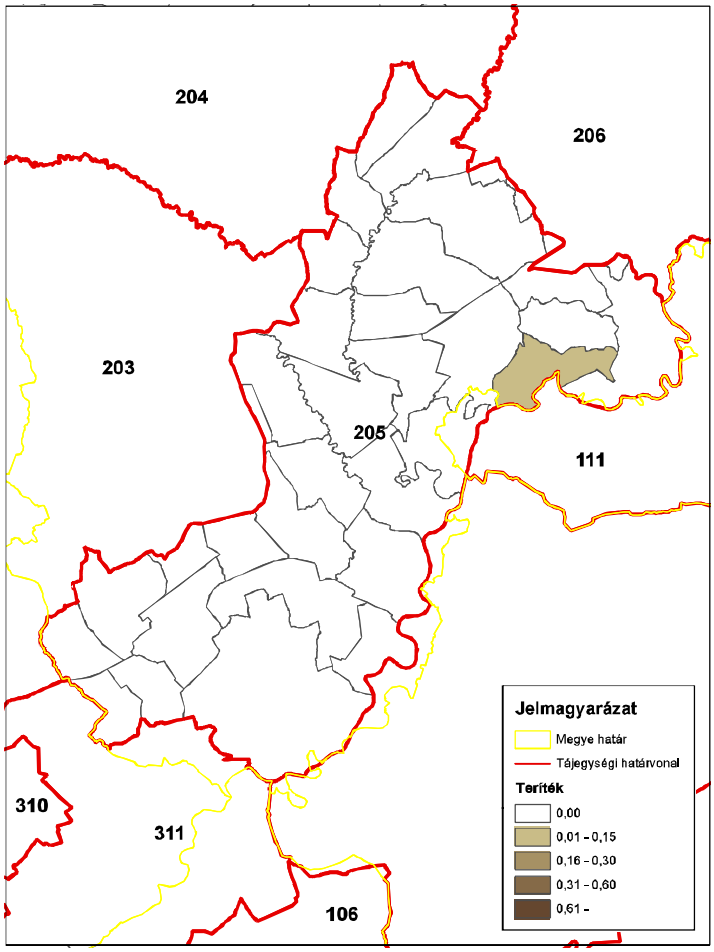
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km²) 2010

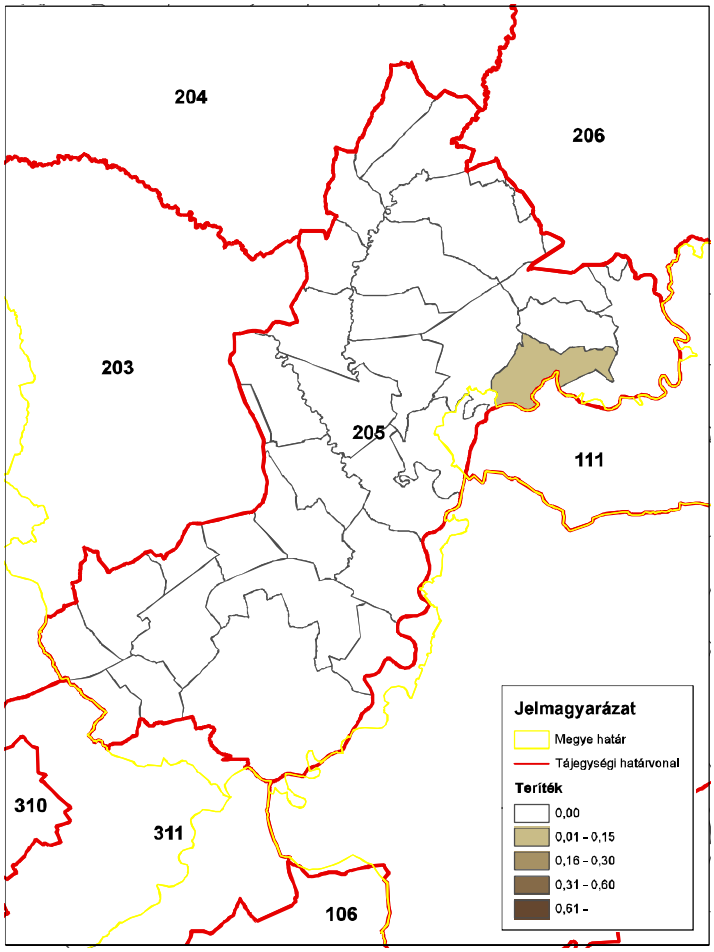
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km²) 2011

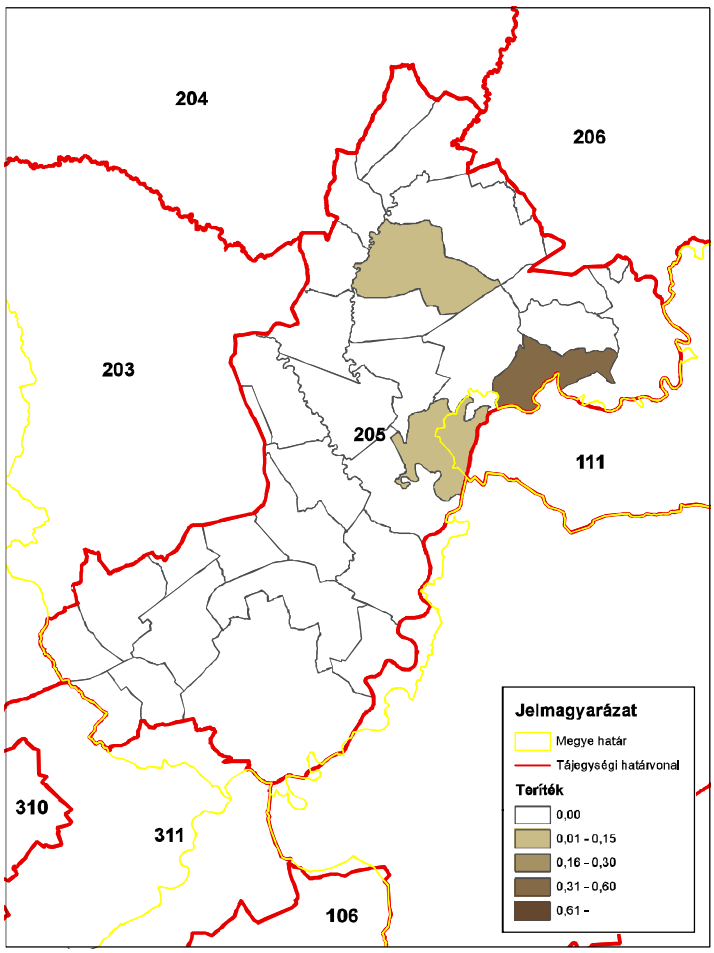
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km²) 2012

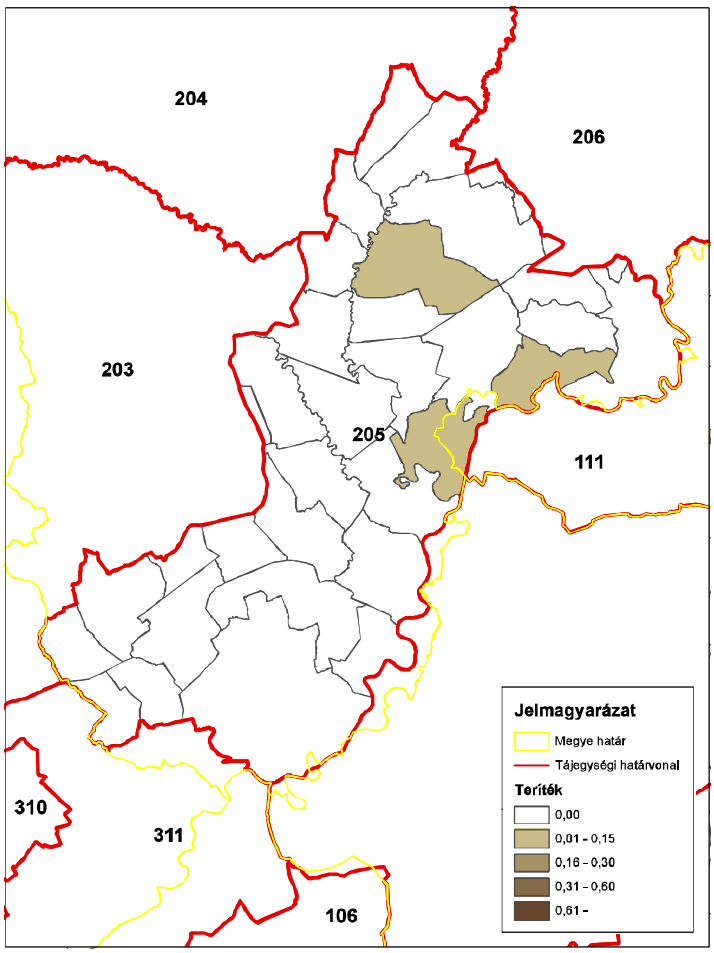
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km²) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km²) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

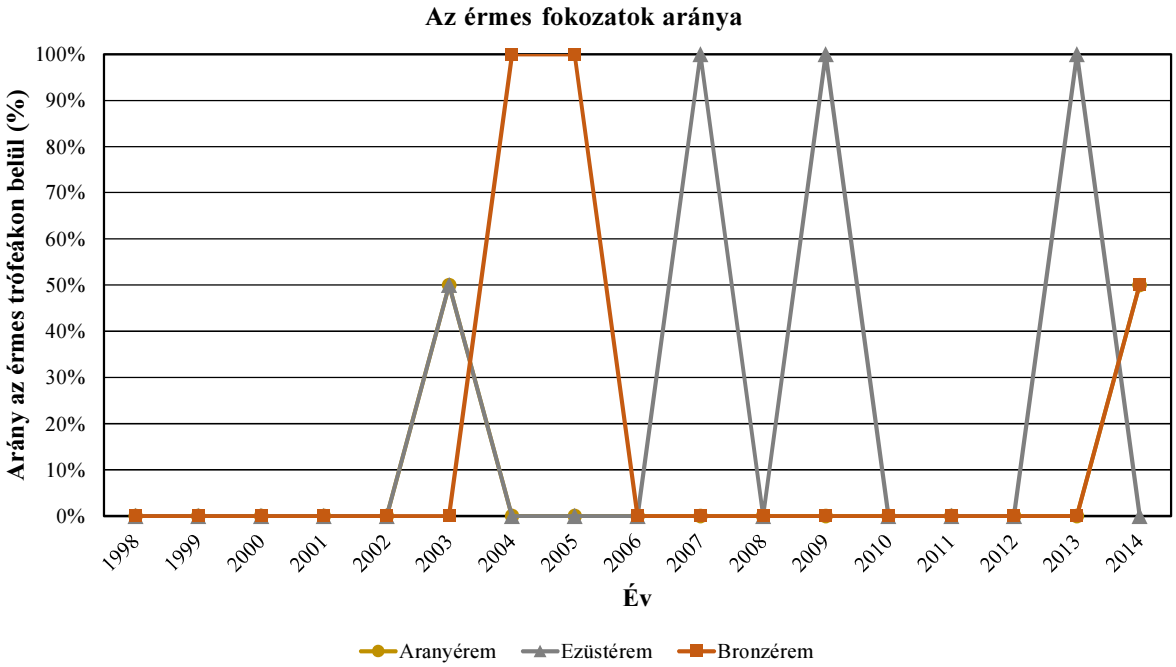
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

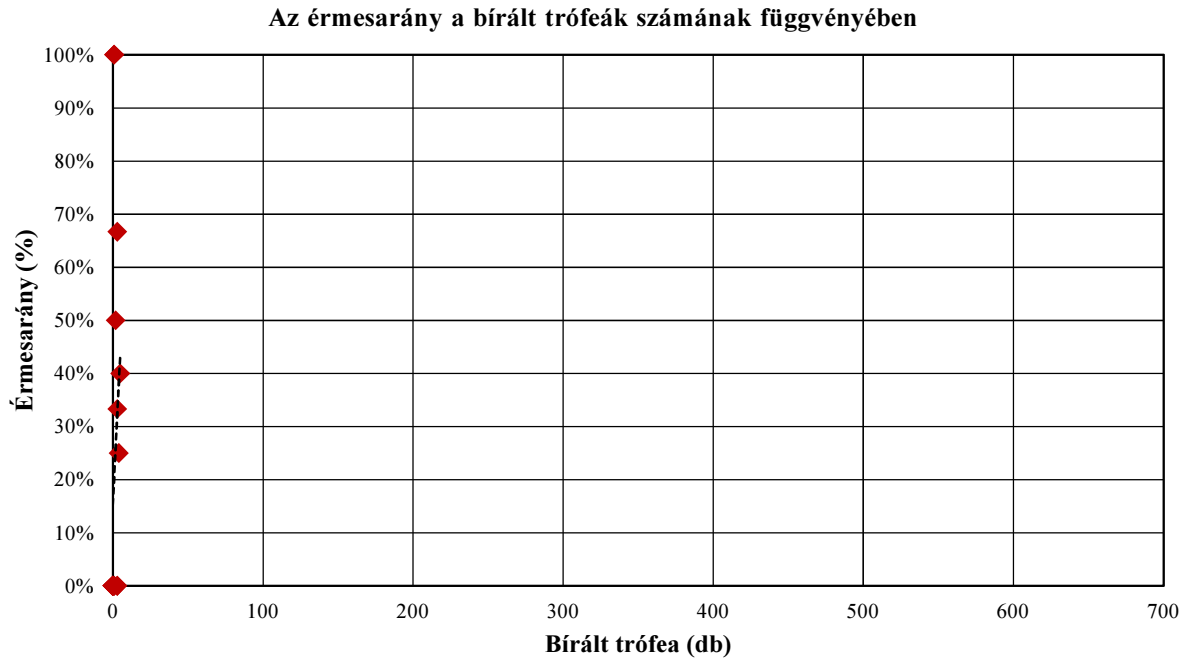
Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
1999	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2000	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2001	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2002	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2003	3	2	66,7%	1	1		50,0%	50,0%	0,0%
2004	2	1	50,0%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2005	1	1	100,0%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2006	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2007	3	1	33,3%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2008	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2009	1	1	100,0%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2010	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2011	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2012	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2013	4	1	25,0%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2014	5	2	40,0%	1		1	50,0%	0,0%	50,0%

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

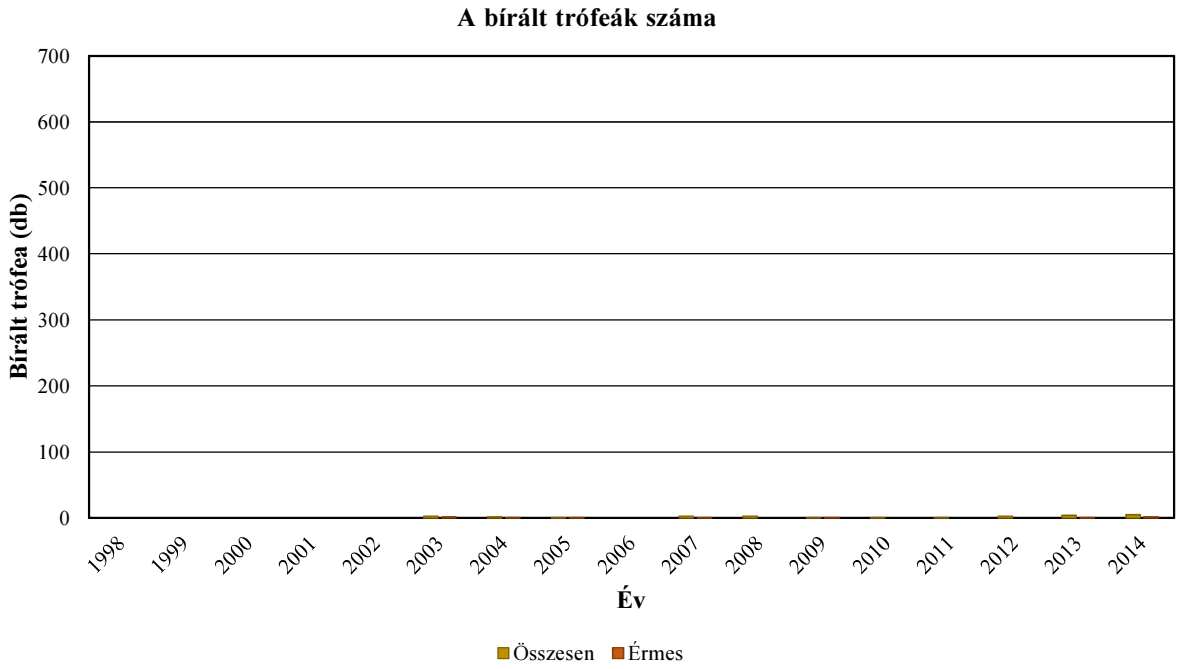
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	1
2																	
3							1										1
4						1					1			1	1	2	1
5																1	
6						2				2	1		1		2		1
7							1	1				1					1
8										1						1	
9											1						
10																	
11																	
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3**	**2**	**1**	**0**	**3**	**3**	**1**	**1**	**1**	**3**	**4**	**5**

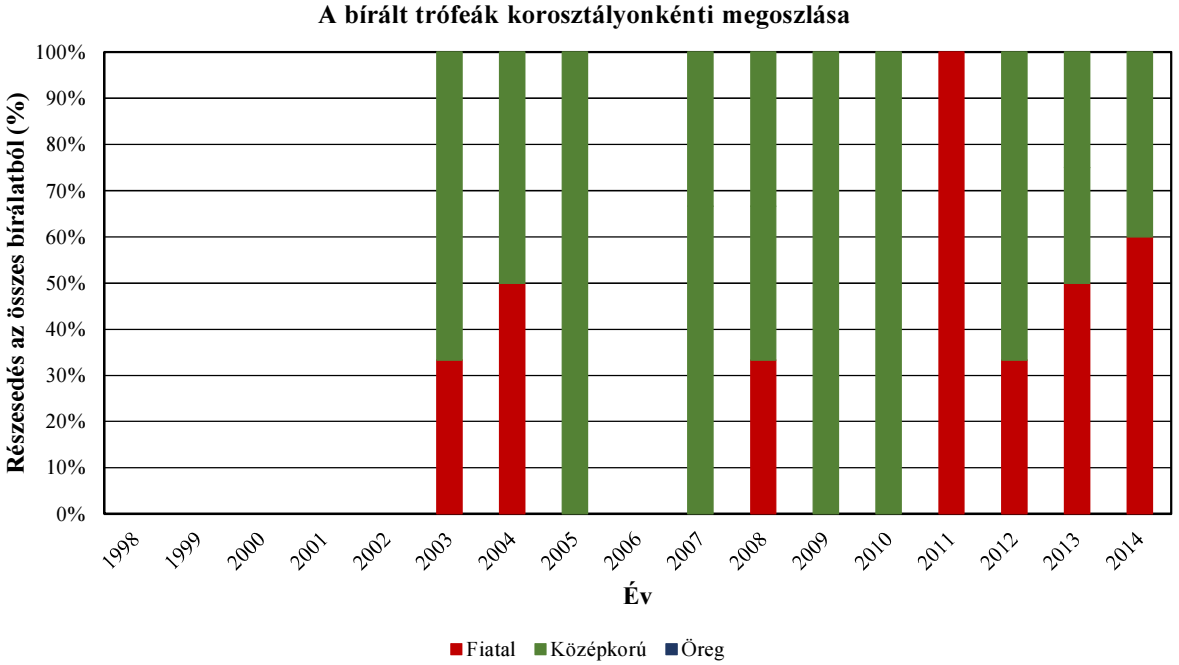
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	20,0%
2																	
3							50,0%										20,0%
4						33,3%					33,3%			100,0%	33,3%	50,0%	20,0%
5																25,0%	
6						66,7%				66,7%	33,3%		100,0%		66,7%		20,0%
7							50,0%	100,0%				100,0%					20,0%
8										33,3%						25,0%	
9											33,3%						
10																	
11																	
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2,30				0,41			
2									
3	2	47,15				1,59			
4	7	53,60				2,35			
5	1	57,50				3,11			
6	9	62,19	20,68	37,29	14,08	3,34	18,58	10,31	11,04
7	4	58,45	20,09	30,79	14,35	3,45	19,45	10,59	11,90
8	2	66,35	20,35	36,80	12,23	3,70	20,55	10,58	12,23
9	1	56,25				2,86			
10									
11									
12									
13									
13<									

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2,30				0,41			
2									
3	2	43,30				1,50			
4	7	50,25				2,11			
5	1	57,50				3,11			
6	9	55,25	17,40	30,35	11,65	2,76	17,65	9,40	10,85
7	4	57,50	17,75	29,25	11,90	3,17	18,85	10,15	11,50
8	2	65,10	17,30	34,70	9,80	3,44	19,55	10,25	11,25
9	1	56,25				2,86			
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2,30				0,41			
2									
3	2	51,00				1,68			
4	7	58,90				2,57			
5	1	57,50				3,11			
6	9	71,80	23,35	42,25	15,83	4,28	20,05	11,45	11,50
7	4	59,75	22,45	31,55	17,55	3,79	20,00	11,05	12,10
8	2	67,60	23,40	38,90	14,65	3,96	21,55	10,90	13,20
9	1	56,25				2,86			
10									
11									
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	0,00				0,00			
2									
3	2	7,70				0,18			
4	7	8,65				0,46			
5	1	0,00				0,00			
6	9	16,55	5,95	11,90	4,18	1,52	2,40	2,05	0,65
7	4	2,25	4,70	2,30	5,65	0,62	1,15	0,90	0,60
8	2	2,50	6,10	4,20	4,85	0,52	2,00	0,65	1,95
9	1	0,00				0,00			
10									
11									
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	0,0%				0,0%			
2									
3	2	16,3%				11,3%			
4	7	16,1%				19,3%			
5	1	0,0%				0,0%			
6	9	26,6%	28,8%	31,9%	29,6%	45,5%	12,9%	19,9%	5,9%
7	4	3,8%	23,4%	7,5%	39,4%	18,0%	5,9%	8,5%	5,0%
8	2	3,8%	30,0%	11,4%	39,7%	14,1%	9,7%	6,1%	16,0%
9	1	0,0%				0,0%			
10									
11									
12									
13									
13<									

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2,30				0,41			
2									
3	2	43,30				1,50			
4	7	50,25				2,11			
5	1	57,50				3,11			
6	9	55,25	17,40	30,35	11,65	2,76	17,65	9,40	10,85
7	4	57,50	17,75	29,25	11,90	3,17	18,85	10,15	11,50
8	2	65,10	17,30	34,70	9,80	3,44	19,55	10,25	11,25
9	1	56,25				2,86			
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2014				2014			
2									
3	2	2014				2004			
4	7	2003				2014			
5	1	2013				2013			
6	9	2008	2007	2010	2007	2008	2007	2007	2007
7	4	2005	2004	2014	2004	2004	2009	2005	2005
8	2	2013	2007	2013	2013	2007	2007	2007	2007
9	1	2008				2008			
10									
11									
12									
13									
13<									

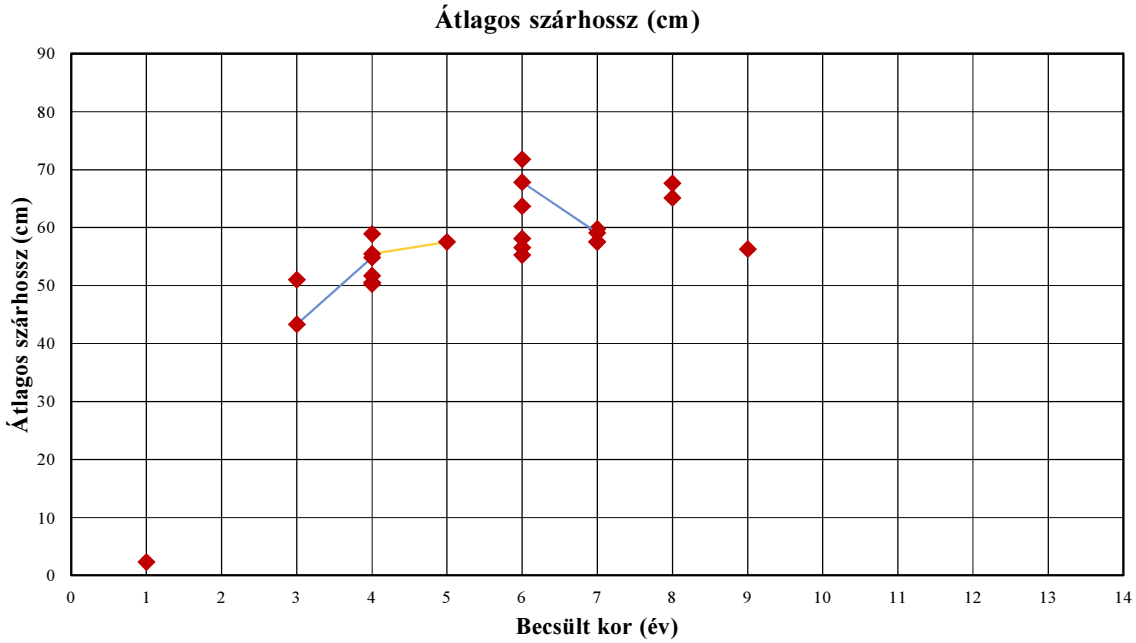
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

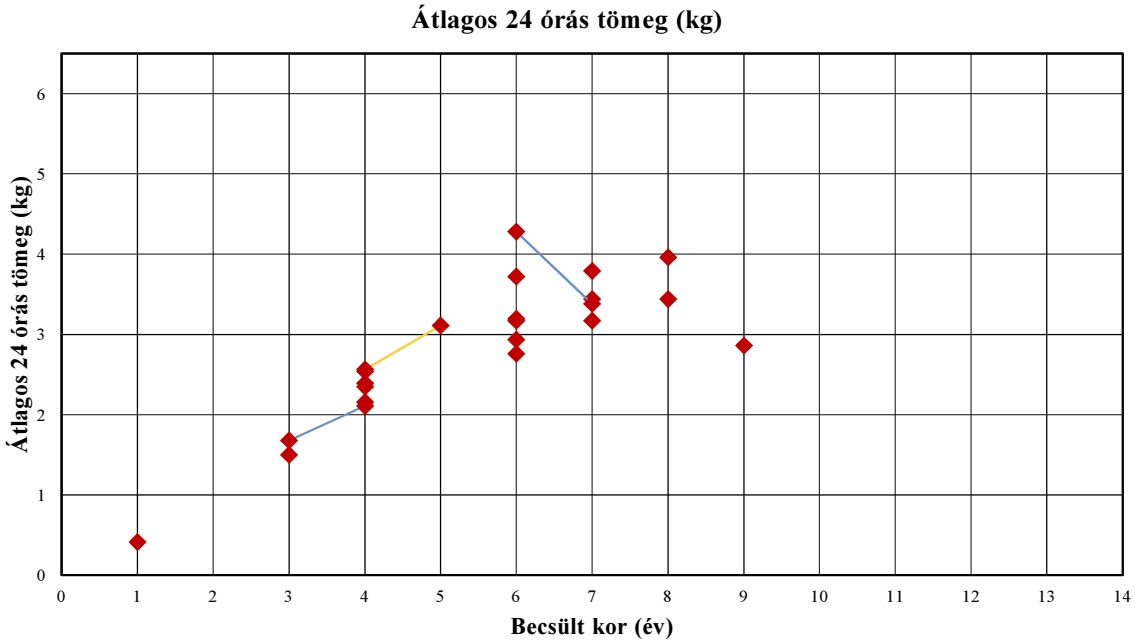
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2,30				0,41			
2									
3	2	51,00				1,68			
4	7	58,90				2,57			
5	1	57,50				3,11			
6	9	71,80	23,35	42,25	15,83	4,28	20,05	11,45	11,50
7	4	59,75	22,45	31,55	17,55	3,79	20,00	11,05	12,10
8	2	67,60	23,40	38,90	14,65	3,96	21,55	10,90	13,20
9	1	56,25				2,86			
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2014				2014			
2									
3	2	2004				2014			
4	7	2012				2013			
5	1	2013				2013			
6	9	2003	2003	2003	2003	2014	2003	2014	2014
7	4	2004	2014	2009	2009	2009	2005	2014	2004
8	2	2007	2013	2007	2007	2013	2013	2013	2013
9	1	2008				2008			
10									
11									
12									
13									
13<									

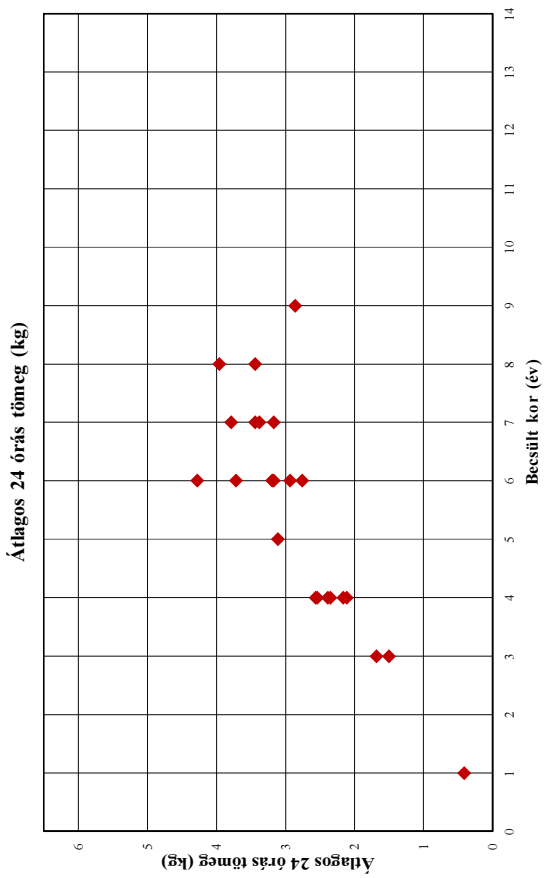
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

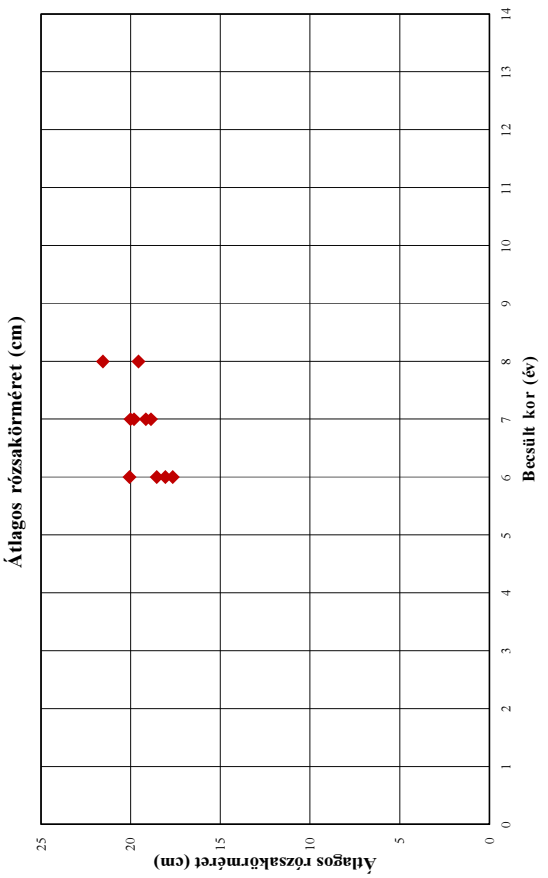

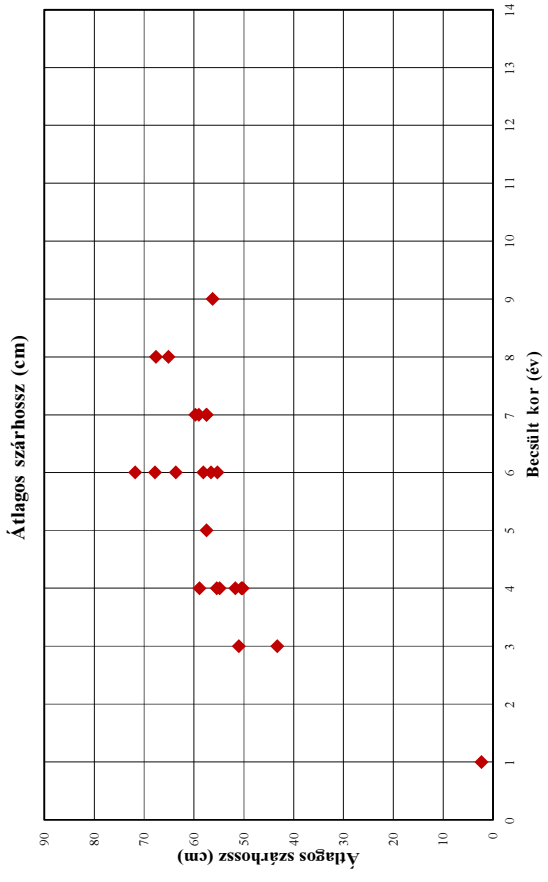

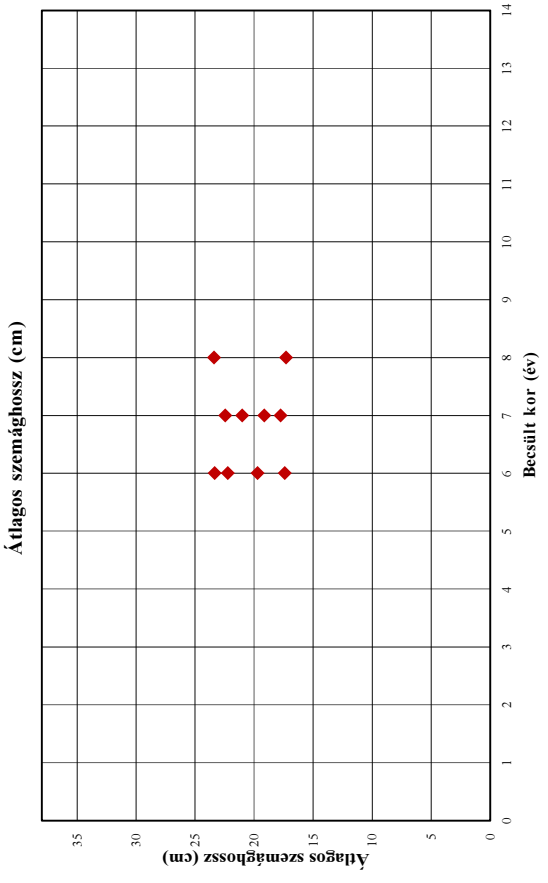
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Dámszarvas

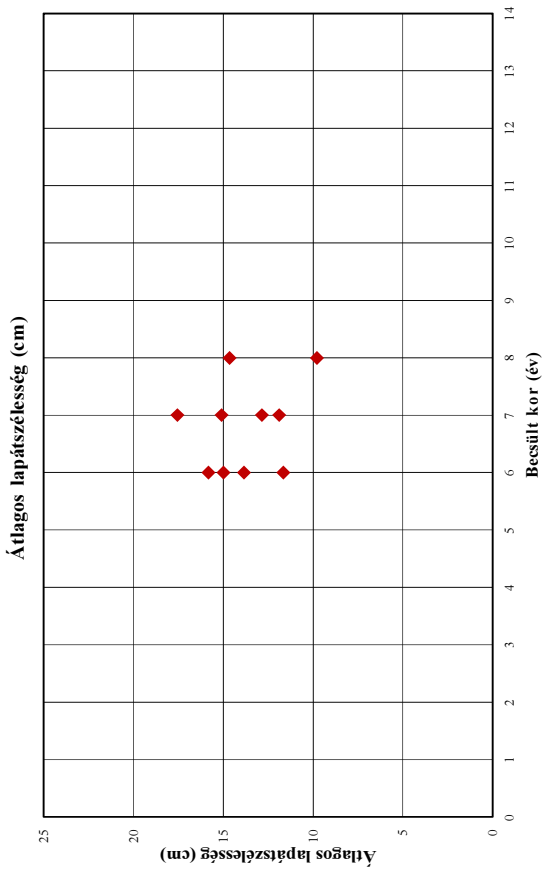

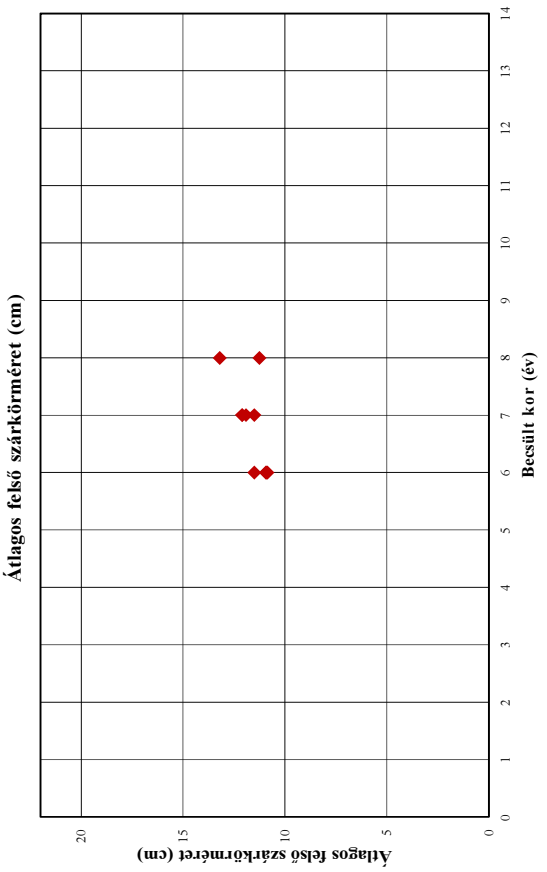

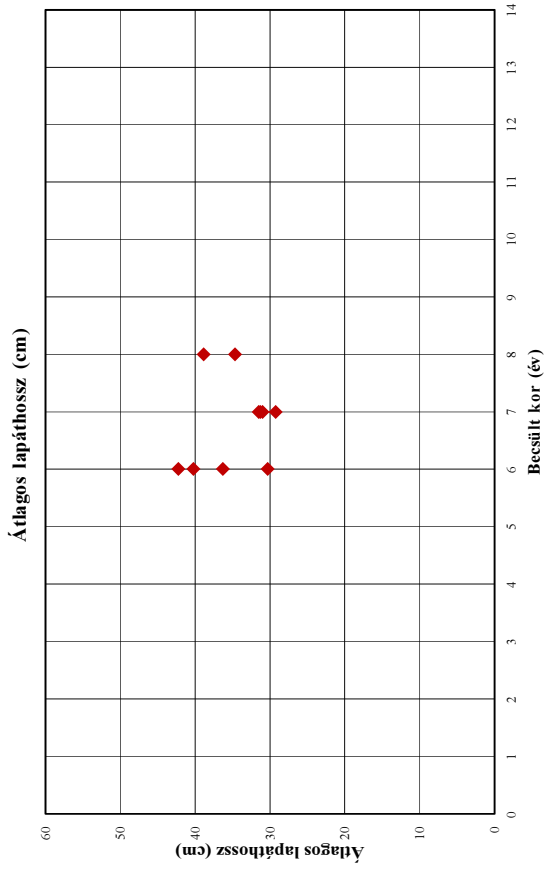

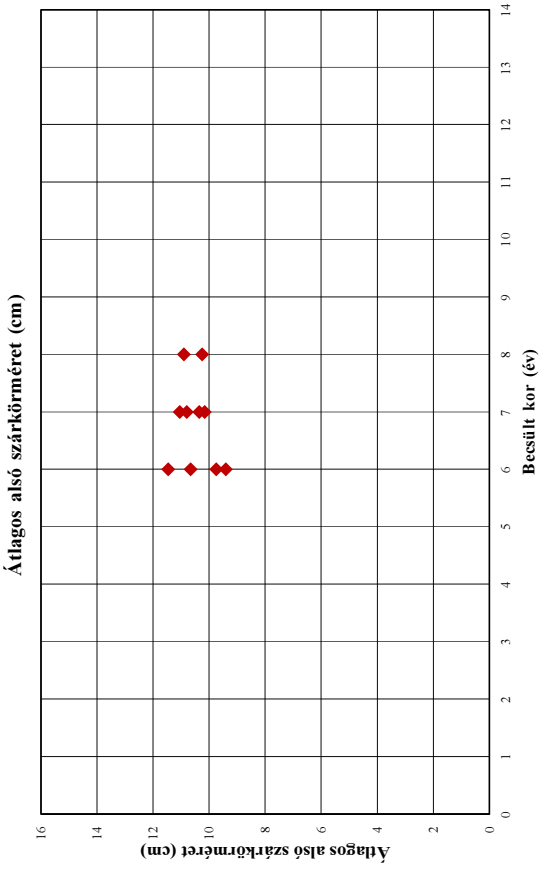
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Dámszarvas

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1998	1									
1998	2									
1998	3									
1998	4									
1998	5									
1998	6									
1998	7									
1998	8									
1998	9									
1998	10									
1998	11									
1998	12									
1998	13									
1998	13<									
1999	1									
1999	2									
1999	3									
1999	4									
1999	5									
1999	6									
1999	7									
1999	8									
1999	9									
1999	10									
1999	11									
1999	12									
1999	13									
1999	13<									
2000	1									
2000	2									
2000	3									
2000	4									
2000	5									
2000	6									
2000	7									
2000	8									
2000	9									
2000	10									
2000	11									
2000	12									
2000	13									
2000	13<									
2001	1									
2001	2									
2001	3									
2001	4									
2001	5									
2001	6									
2001	7									
2001	8									
2001	9									
2001	10									
2001	11									
2001	12									
2001	13									
2001	13<									
2002	1									
2002	2									
2002	3									
2002	4									
2002	5									
2002	6									
2002	7									
2002	8									
2002	9									
2002	10									
2002	11									
2002	12									
2002	13									
2002	13<									

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2003	1									
2003	2									
2003	3									
2003	4	1	50,25				2,35			
2003	5									
2003	6	2	71,80	23,35	42,25	15,83	3,72	20,05	10,65	10,93
2003	7									
2003	8									
2003	9									
2003	10									
2003	11									
2003	12									
2003	13									
2003	13<									
2004	1									
2004	2									
2004	3	1	51,00				1,50			
2004	4									
2004	5									
2004	6									
2004	7	1	59,75	17,75	31,35	11,90	3,17	19,15	10,35	12,10
2004	8									
2004	9									
2004	10									
2004	11									
2004	12									
2004	13									
2004	13<									
2005	1									
2005	2									
2005	3									
2005	4									
2005	5									
2005	6									
2005	7	1	57,50	21,00	31,00	15,10	3,44	20,00	10,15	11,50
2005	8									
2005	9									
2005	10									
2005	11									
2005	12									
2005	13									
2005	13<									
2006	1									
2006	2									
2006	3									
2006	4									
2006	5									
2006	6									
2006	7									
2006	8									
2006	9									
2006	10									
2006	11									
2006	12									
2006	13									
2006	13<									
2007	1									
2007	2									
2007	3									
2007	4									
2007	5									
2007	6	2	58,08	17,40	36,30	11,65	2,94	17,65	9,40	10,85
2007	7									
2007	8	1	67,60	17,30	38,90	14,65	3,44	19,55	10,25	11,25
2007	9									
2007	10									
2007	11									
2007	12									
2007	13									
2007	13<									

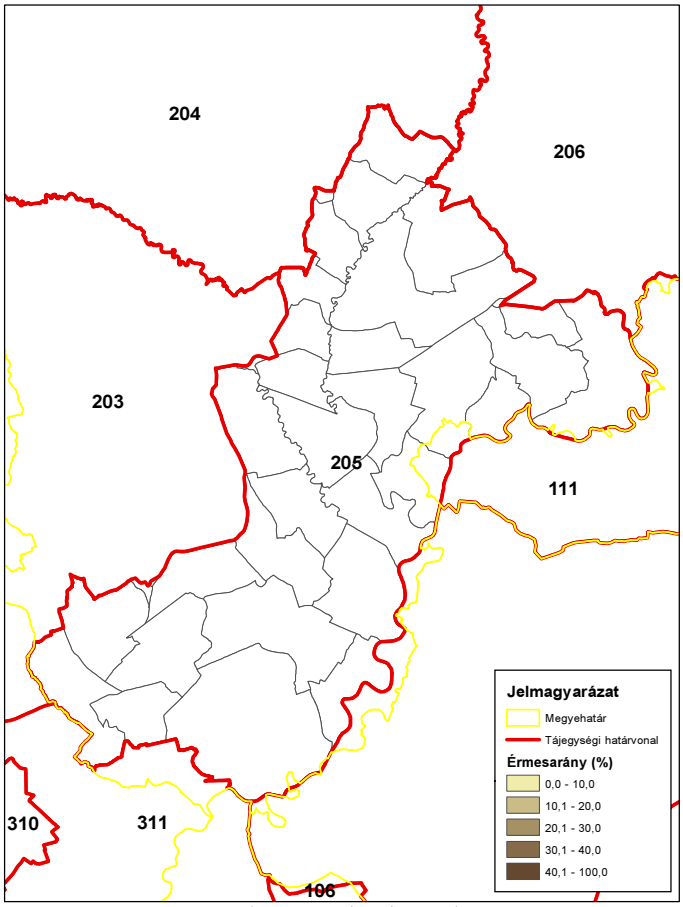
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2008	1									
2008	2									
2008	3									
2008	4	1	50,50				2,16			
2008	5									
2008	6	1	55,25				2,76			
2008	7									
2008	8									
2008	9	1	56,25				2,86			
2008	10									
2008	11									
2008	12									
2008	13									
2008	13<									
2009	1									
2009	2									
2009	3									
2009	4									
2009	5									
2009	6									
2009	7	1	57,50	19,15	31,55	17,55	3,79	18,85	10,80	11,90
2009	8									
2009	9									
2009	10									
2009	11									
2009	12									
2009	13									
2009	13<									
2010	1									
2010	2									
2010	3									
2010	4									
2010	5									
2010	6	1	56,55	22,25	30,35	13,85	3,17	18,55	9,75	10,90
2010	7									
2010	8									
2010	9									
2010	10									
2010	11									
2010	12									
2010	13									
2010	13<									
2011	1									
2011	2									
2011	3									
2011	4	1	51,70				2,39			
2011	5									
2011	6									
2011	7									
2011	8									
2011	9									
2011	10									
2011	11									
2011	12									
2011	13									
2011	13<									
2012	1									
2012	2									
2012	3									
2012	4	1	58,90				2,54			
2012	5									
2012	6	2	63,65				3,20			
2012	7									
2012	8									
2012	9									
2012	10									
2012	11									
2012	12									
2012	13									
2012	13<									

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

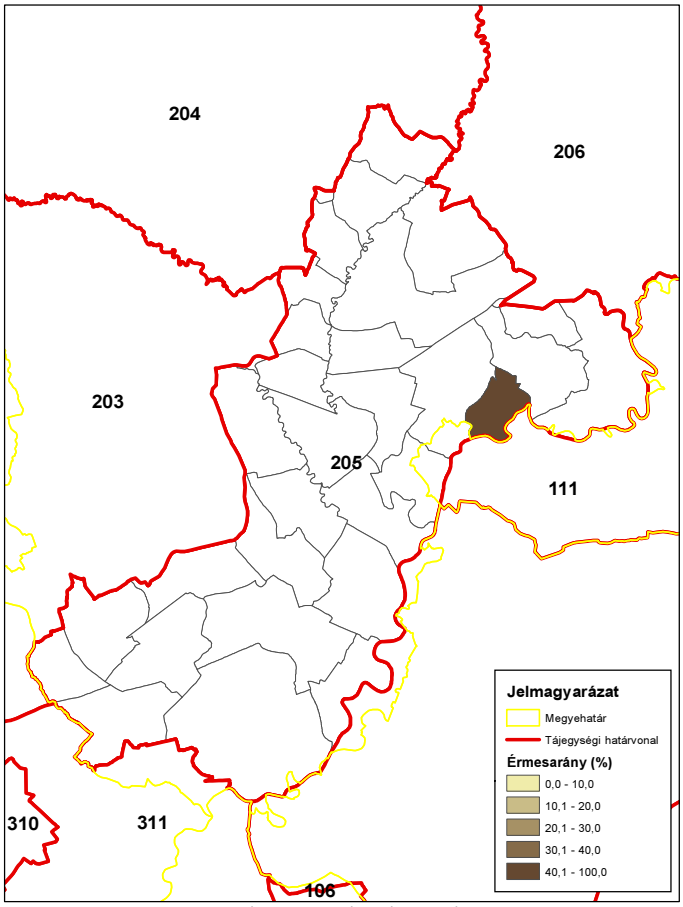
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2013	1									
2013	2									
2013	3									
2013	4	2	55,43				2,57			
2013	5	1	57,50				3,11			
2013	6									
2013	7									
2013	8	1	65,10	23,40	34,70	9,80	3,96	21,55	10,90	13,20
2013	9									
2013	10									
2013	11									
2013	12									
2013	13									
2013	13<									
2014	1	1	2,30				0,41			
2014	2									
2014	3	1	43,30				1,68			
2014	4	1	54,85				2,11			
2014	5									
2014	6	1	67,80	19,70	40,25	15,00	4,28	18,05	11,45	11,50
2014	7	1	59,05	22,45	29,25	12,85	3,38	19,80	11,05	12,10
2014	8									
2014	9									
2014	10									
2014	11									
2014	12									
2014	13									
2014	13<									

Dámszarvas érmesarány (%) 1998

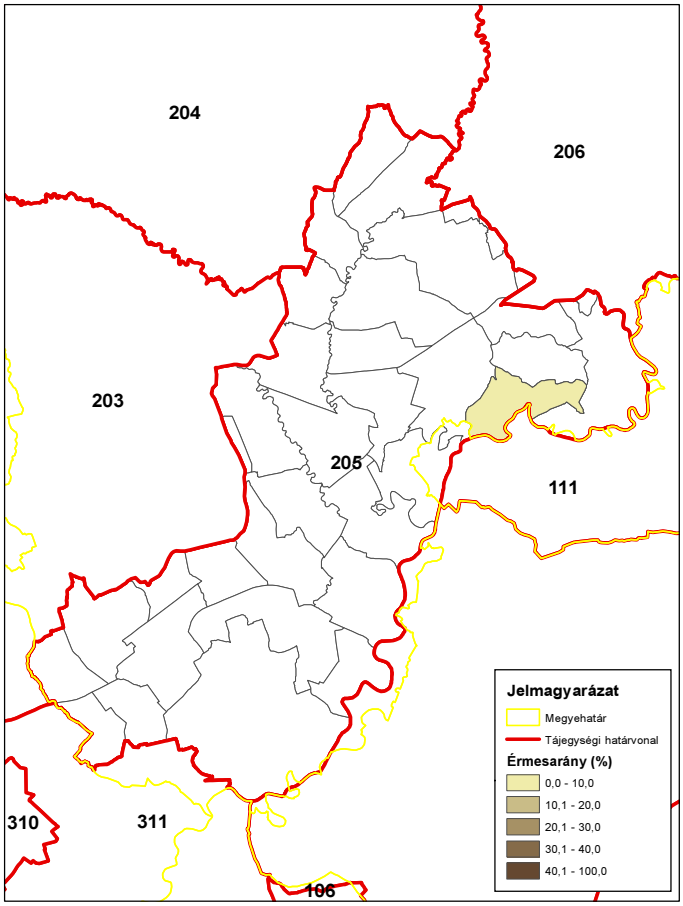
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2003

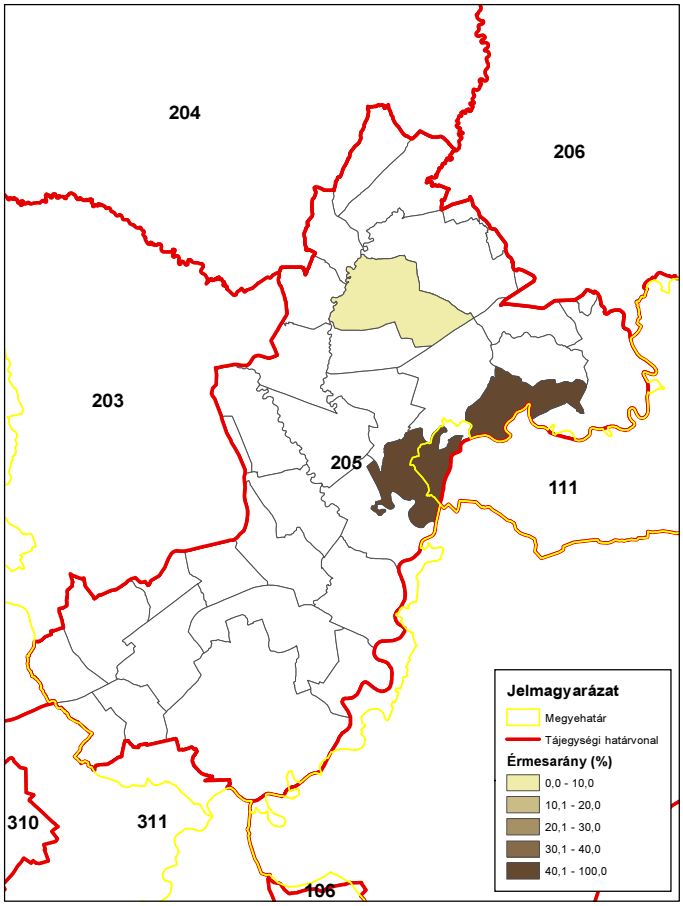
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység** területén az őz jelentett létszáma 1998-2013 közt egyenletesen nőtt (4200 → 7000) és a jelentett létszám végül +64% növekedést mutatott. Az őz hasznosítása szintén csaknem folyamatosan emelkedett (497 → 1891 pld, **+281% emelkedés**).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken követhető, ahogy a lelövések vadgazdálkodási tájegység egészében fokozatosan növekedtek.
- A vadgazdálkodási tájegységben a jelentett őzállomány lassú emelkedést mutatott. A hasznosítás növekedése ellenére a jelentett állomány nem stabilizálódott. A rendelkezésre álló adatok alapján a vadgazdálkodási tájegységben hosszú távon 2000-2500 őz hasznosítása is fenntartható lehet.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Az őz hasznosítási aránya nem túl magas szintről indult (12-15%) és az egész értékelt időszakban zömében 20-25 között alakult. Figyelembe véve az őz biológiai képességeit és a tapasztalatokat a 30-35% közötti hasznosítási szint biztonságosan tartható lehet, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyban marad. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya (15-20%) alacsonyabb a bakoknál és a gidáknál. Ez a suta-kímélet lehet a növekedés alapja.
- Az őz lelövések összetétele a második tervezési ciklus folyamán lényegében az 1 : 0.8-0.9 : 0.9 arány körül alakult. Ennek megfelelően a bakok terítéken belüli aránya magasabb volt (35-40%), mint a sutáké és a gidáké.
- A suta- és gidalelövés fontosságát az ábrák is alátámasztják: a számszerű hasznosítás és a hasznosítási arány növekedése is rendkívül szorosan függ a suta- és a gidalelövés növekedésétől. A bakok, a suták és a gidák pontjai és trendvonalai párhuzamosan haladnak.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a suta- és gidateríték óvatos növelése még lehetséges. Az őzállomány hasznosítása a vadgazdálkodási tájegységben a biológiai lehetőségekkel valószínűleg összhangban áll. A stabil állapot elérése azért is szükséges, mert a nagyobb sűrűségű állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (testsúly, kondíció, agancsméretek csökkenése), amik az állomány teljesítményét visszavetik. Ezek a hatás a vadgazdálkodási tájegység nem különösen jó élőhelyi feltételei mellett erősebben jelentkezhetnek.

Az őz jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- Az őz jelentős nagyvad a vadgazdálkodási tájegységben, ahol a gímszarvason és vaddisznón túl szabad területen kis számban a dámszarvas is megtalálható. A külföldi bérlelövés és az őzteríték között nincs kimutatható kapcsolat. A lőtt vad értékesítés bevétele és az őzteríték, illetve belföldi bérlelövés és az őzteríték kapcsolata pozitív, hasonlóan a gímszarvas és a vaddisznó estében kimutatható ugyanilyen kapcsolathoz.
- A vadgazdálkodási tájegységben a térített mezőgazdasági vadkár növekedett (5X),

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

az erdei vadkárok ingadoztak az értékelt időszakban. Ezek a károk a vaddisznóhoz jobban köthetők, az őz helyi jelentőségű lehet.

Az őz trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység területéről bemutatott érmes agancsok aránya alapján a VGTE az átlag feletti negyedben található, azaz országosan az átlag körüli állományok közé tartozik (25/52). Az érmesek aránya 3-9% között hullámzott. Az bakok lelövésének jelentős növekedése (200→650) mellett az érmesek aránya enyhén emelkedett. A vadgazdálkodási tájegységben évente 1-10 aranyérmes bak esett, 3-24 ezüstérmes és 2-33 bronzérmes. Összességében 10-61 [30-40] érmes bakot lőttek évente. Az állományban a trófeák minősége többségében gyenge, de előfordulnak jobb egyedek is.
- A tájegységen belül az érmesek arányának területi eloszlása az idő folyamán nem sokat változott, a 0-5% közötti érmes arány a jellemző. A magasabb arányok előfordulása nem mutat következetes változást vagy elhelyezkedést.
- A vadgazdálkodási tájegységben a baklelövés növekedésével egyidejűleg a lőtt őzek korösszetétele átalakult. Nőtt a "fiatal" korcsoport részesedése (20 % → 30%) és erősen lecsökkent az „öreg" bakok aránya (60% → 15-20%). Az előbbiek miatt a bakok zöme a „középkorú" csoportba tartozott (20 → 55 %).
- A bírált agancsok legfontosabb jellemzőit tekintve, az 1998-2014 közötti 17 év átlagában az átlagos szárhossz legnagyobb értéke 22.08 cm (6 év), a 24 órás agancssúly legnagyobb értéke 329.10 gramm (7 év). Az átlaghoz képest a legrosszabb év (20.61 cm (5 év) / 295.35 gramm (7 év)) és a legjobb év (23.40 cm (7 év) / 362.00 gramm (8 év)). Az átlagok minden korosztályban erős szóródást mutatnak.
- Az egyes éveknek az agancsépítésre gyakorolt hatása a legnagyobb a legfiatalabb és a legidősebb korcsoportban (50-55% a szárhosszban, és 20-65% a súlyban), míg viszonylag kisebb a középkorú csoportokban (10-20% szárhossz és 20-30% agancssúly). Ez a változékonyság tükröződik a szárhosszok és az átlagos agancssúlyok kor függvényében való alakulását szemléltető diagramokon is.
- A Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben közepes minőségű őzállomány él, amely országosan az átlag feletti negyedbe tartozik. Az őzbakok agancsainak szárhossza (átlagosan) a 4-5 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően az 6-7 éves korban azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 5-7 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni, illetve erősen szóródni kezdenek az átlagok. Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

A szabad területi őzállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **205**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	1 220	1 716	1 319	**4 255**	184	173	140	**497**	15,1%	10,1%	10,6%	**11,7%**
1999	1 296	1 702	1 127	**4 125**	183	167	161	**511**	14,1%	9,8%	14,3%	**12,4%**
2000	1 387	1 681	1 239	**4 307**	292	210	189	**691**	21,1%	12,5%	15,3%	**16,0%**
2001	1 448	1 815	1 237	**4 500**	267	318	247	**832**	18,4%	17,5%	20,0%	**18,5%**
2002	1 577	1 847	1 397	**4 821**	363	400	330	**1 093**	23,0%	21,7%	23,6%	**22,7%**
2003	1 718	1 898	1 511	**5 127**	409	413	364	**1 186**	23,8%	21,8%	24,1%	**23,1%**
2004	1 710	1 845	1 438	**4 993**	463	402	423	**1 288**	27,1%	21,8%	29,4%	**25,8%**
2005	1 778	1 906	1 406	**5 090**	466	433	376	**1 275**	26,2%	22,7%	26,7%	**25,0%**
2006	1 761	1 889	1 517	**5 167**	424	309	355	**1 088**	24,1%	16,4%	23,4%	**21,1%**
2007	1 737	2 064	1 734	**5 535**	440	408	476	**1 324**	25,3%	19,8%	27,5%	**23,9%**
2008	1 746	2 137	1 765	**5 648**	484	422	493	**1 399**	27,7%	19,7%	27,9%	**24,8%**
2009	1 853	2 218	1 913	**5 984**	542	432	495	**1 469**	29,2%	19,5%	25,9%	**24,5%**
2010	2 131	2 616	2 271	**7 018**	502	414	421	**1 337**	23,6%	15,8%	18,5%	**19,1%**
2011	2 035	2 457	1 905	**6 397**	520	445	503	**1 468**	25,6%	18,1%	26,4%	**22,9%**
2012	2 074	2 441	1 907	**6 422**	559	439	459	**1 457**	27,0%	18,0%	24,1%	**22,7%**
2013	2 167	2 518	1 984	**6 669**	596	493	523	**1 612**	27,5%	19,6%	26,4%	**24,2%**
2014	2 217	2 592	2 156	**6 965**	624	642	625	**1 891**	28,1%	24,8%	29,0%	**27,2%**
Változás	81,7%	51,0%	63,5%	63,7%	239,1%	271,1%	346,4%	280,5%	86,6%	145,7%	173,1%	132,4%

Ivararány (1 bakra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*
1998	1	1,41	1,08	***0,77***	1	0,94	0,76	***0,81***
1999	1	1,31	0,87	***0,66***	1	0,91	0,88	***0,96***
2000	1	1,21	0,89	***0,74***	1	0,72	0,65	***0,90***
2001	1	1,25	0,85	***0,68***	1	1,19	0,93	***0,78***
2002	1	1,17	0,89	***0,76***	1	1,10	0,91	***0,83***
2003	1	1,10	0,88	***0,80***	1	1,01	0,89	***0,88***
2004	1	1,08	0,84	***0,78***	1	0,87	0,91	***1,05***
2005	1	1,07	0,79	***0,74***	1	0,93	0,81	***0,87***
2006	1	1,07	0,86	***0,80***	1	0,73	0,84	***1,15***
2007	1	1,19	1,00	***0,84***	1	0,93	1,08	***1,17***
2008	1	1,22	1,01	***0,83***	1	0,87	1,02	***1,17***
2009	1	1,20	1,03	***0,86***	1	0,80	0,91	***1,15***
2010	1	1,23	1,07	***0,87***	1	0,82	0,84	***1,02***
2011	1	1,21	0,94	***0,78***	1	0,86	0,97	***1,13***
2012	1	1,18	0,92	***0,78***	1	0,79	0,82	***1,05***
2013	1	1,16	0,92	***0,79***	1	0,83	0,88	***1,06***
2014	1	1,17	0,97	***0,83***	1	1,03	1,00	***0,97***

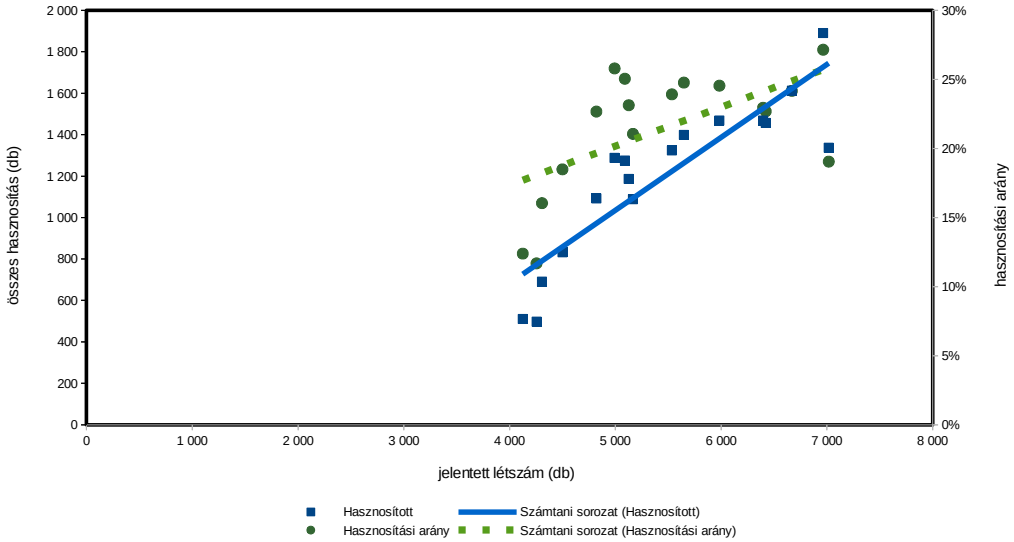
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	28,7%	40,3%	31,0%	100%	37,0%	34,8%	28,2%	100%
1999	31,4%	41,3%	27,3%	100%	35,8%	32,7%	31,5%	100%
2000	32,2%	39,0%	28,8%	100%	42,3%	30,4%	27,4%	100%
2001	32,2%	40,3%	27,5%	100%	32,1%	38,2%	29,7%	100%
2002	32,7%	38,3%	29,0%	100%	33,2%	36,6%	30,2%	100%
2003	33,5%	37,0%	29,5%	100%	34,5%	34,8%	30,7%	100%
2004	34,2%	37,0%	28,8%	100%	35,9%	31,2%	32,8%	100%
2005	34,9%	37,4%	27,6%	100%	36,5%	34,0%	29,5%	100%
2006	34,1%	36,6%	29,4%	100%	39,0%	28,4%	32,6%	100%
2007	31,4%	37,3%	31,3%	100%	33,2%	30,8%	36,0%	100%
2008	30,9%	37,8%	31,3%	100%	34,6%	30,2%	35,2%	100%
2009	31,0%	37,1%	32,0%	100%	36,9%	29,4%	33,7%	100%
2010	30,4%	37,3%	32,4%	100%	37,5%	31,0%	31,5%	100%
2011	31,8%	38,4%	29,8%	100%	35,4%	30,3%	34,3%	100%
2012	32,3%	38,0%	29,7%	100%	38,4%	30,1%	31,5%	100%
2013	32,5%	37,8%	29,7%	100%	37,0%	30,6%	32,4%	100%
2014	31,8%	37,2%	31,0%	100%	33,0%	34,0%	33,1%	100%

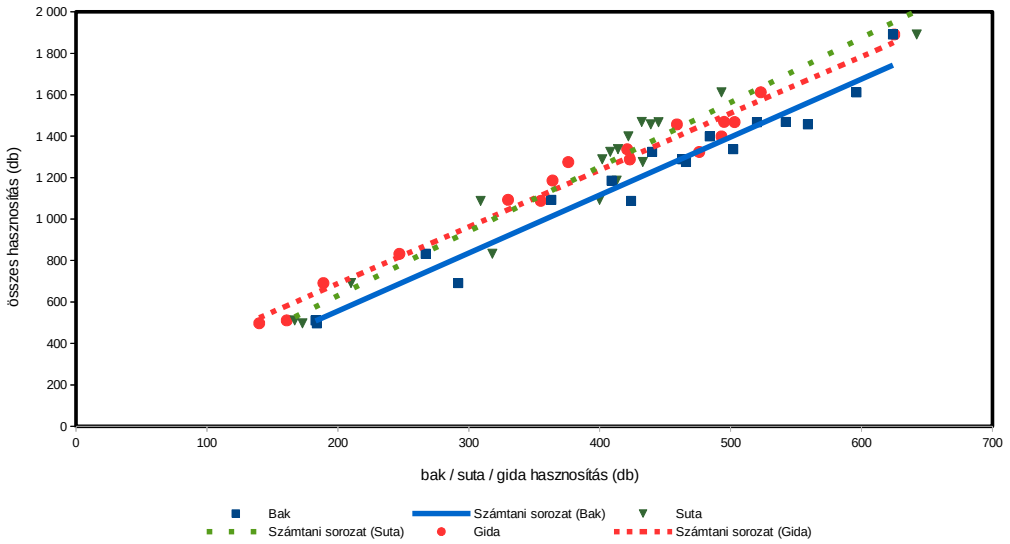
Az őz hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **205**

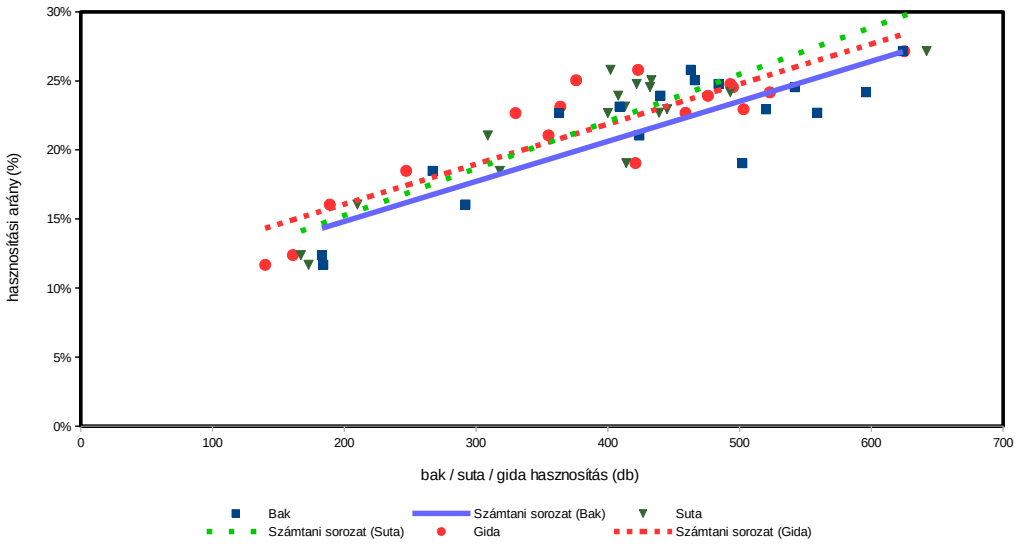
Őz szabad területi hasznosítás összefüggései I.

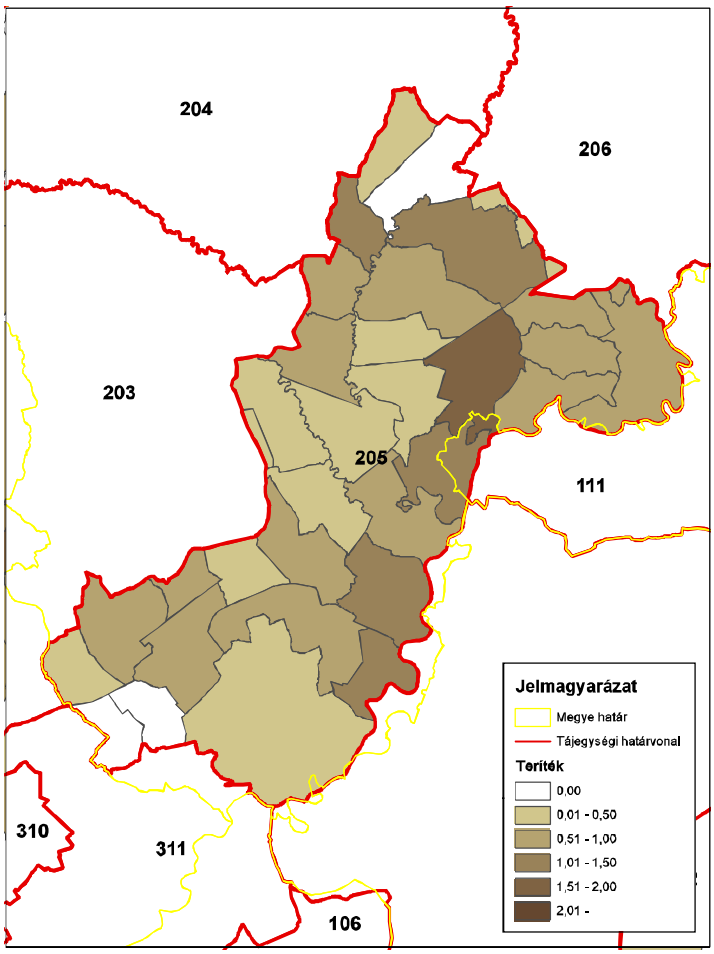
Őz szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Őz szabad területi hasznosítás összefüggései III.

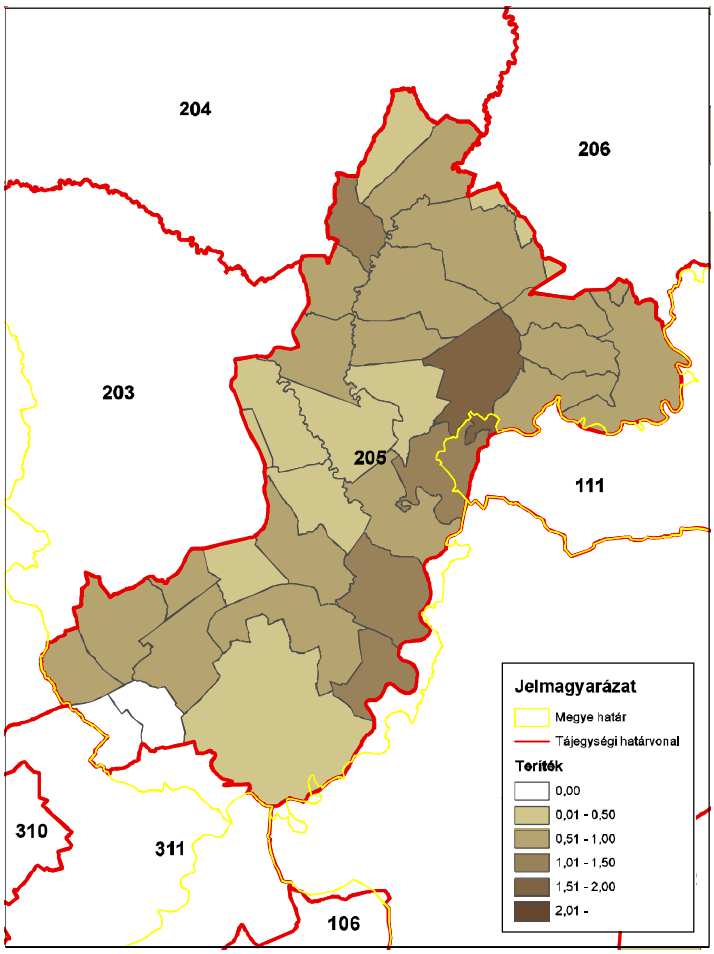

Őz (teríték - db/km^2) 2007

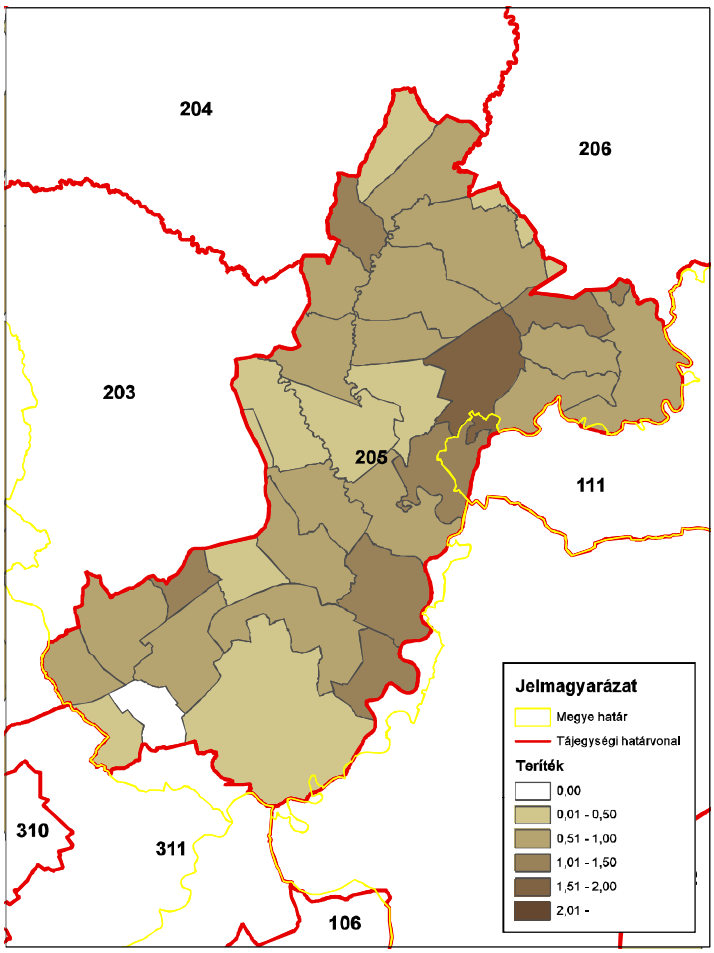
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2008

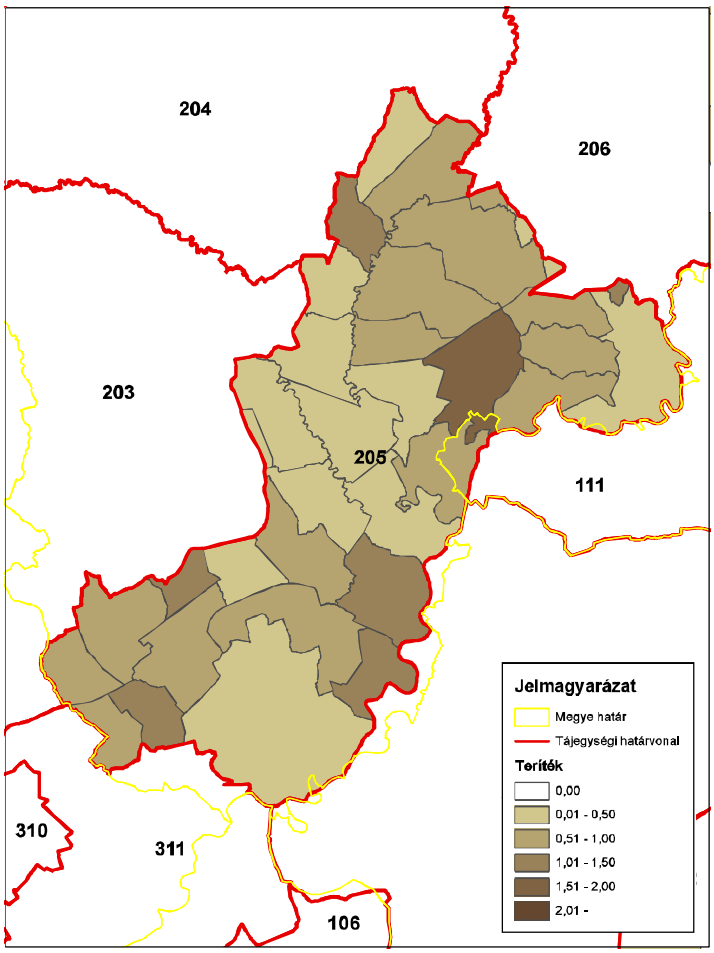
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2009

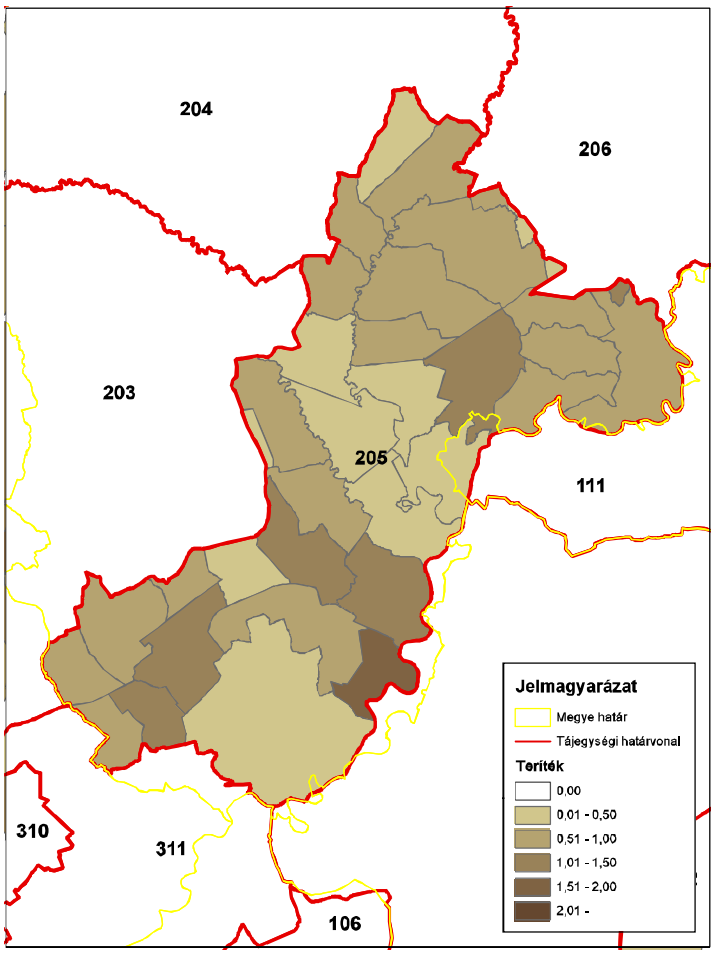
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2010

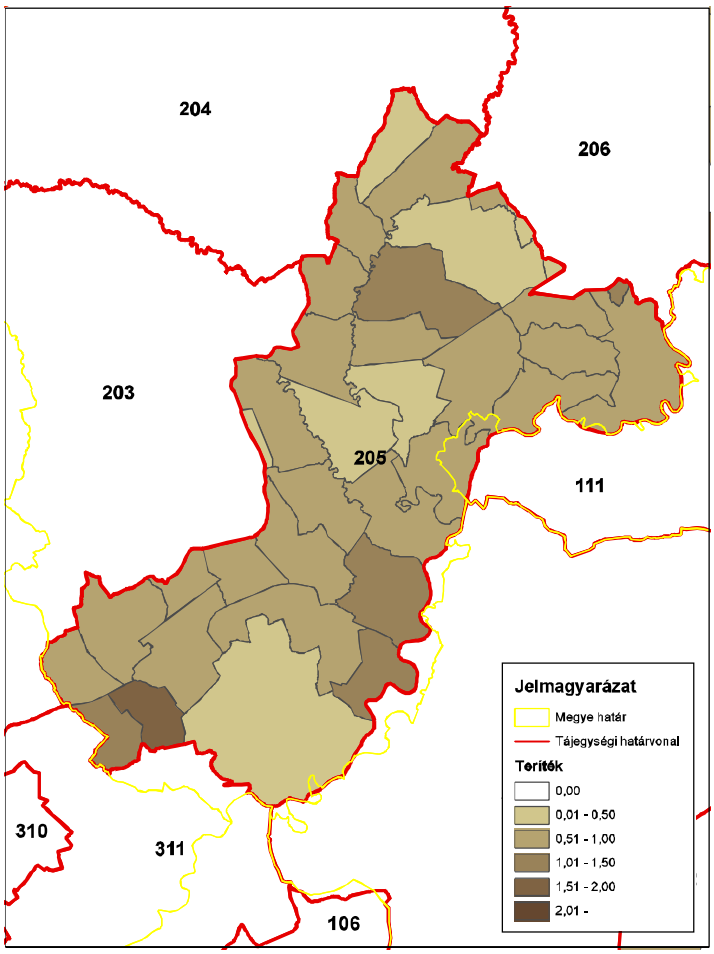
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2011

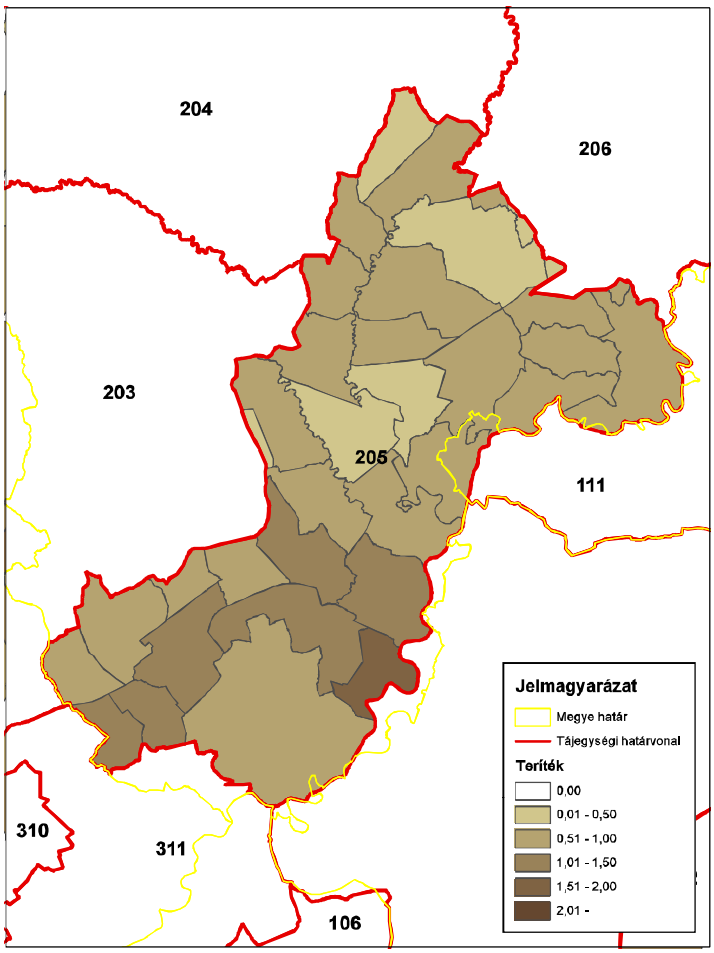
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2012

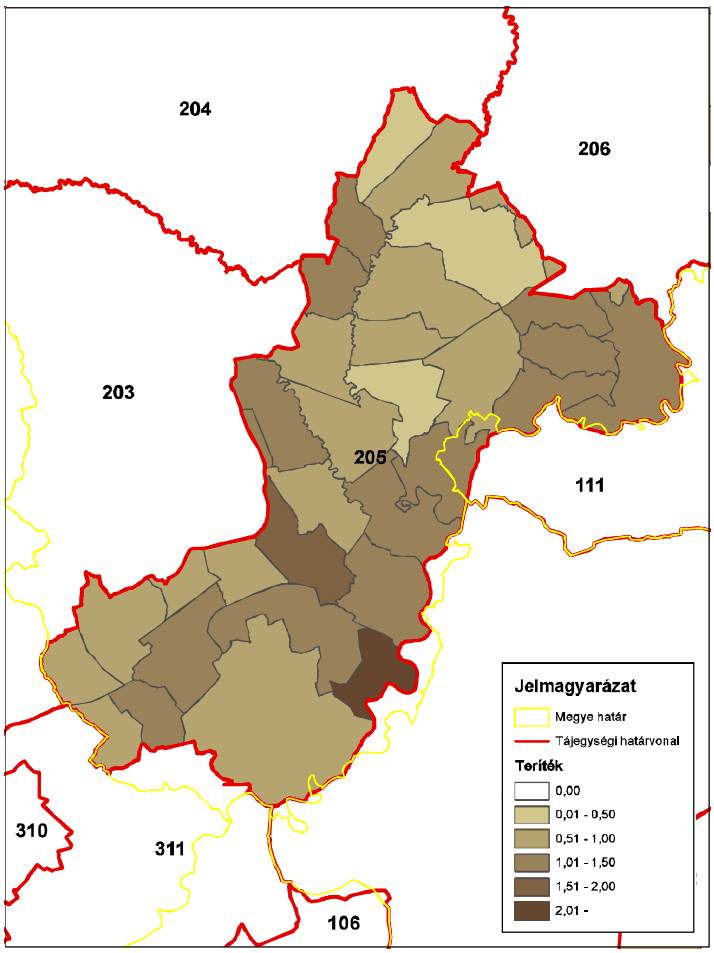
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

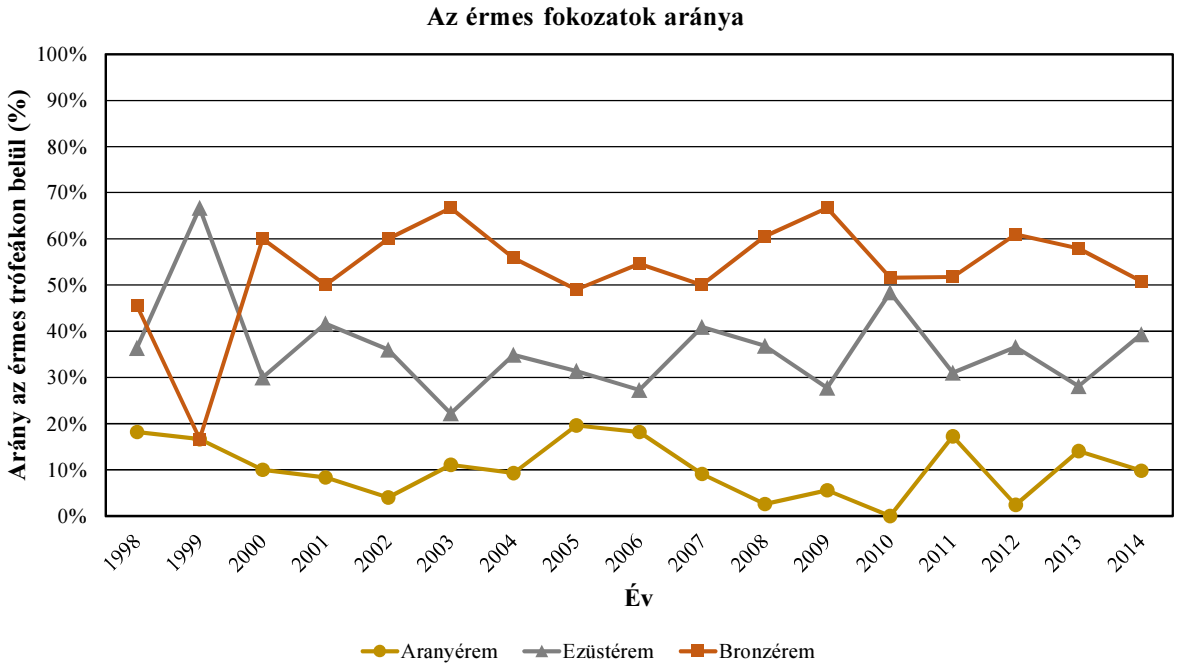
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

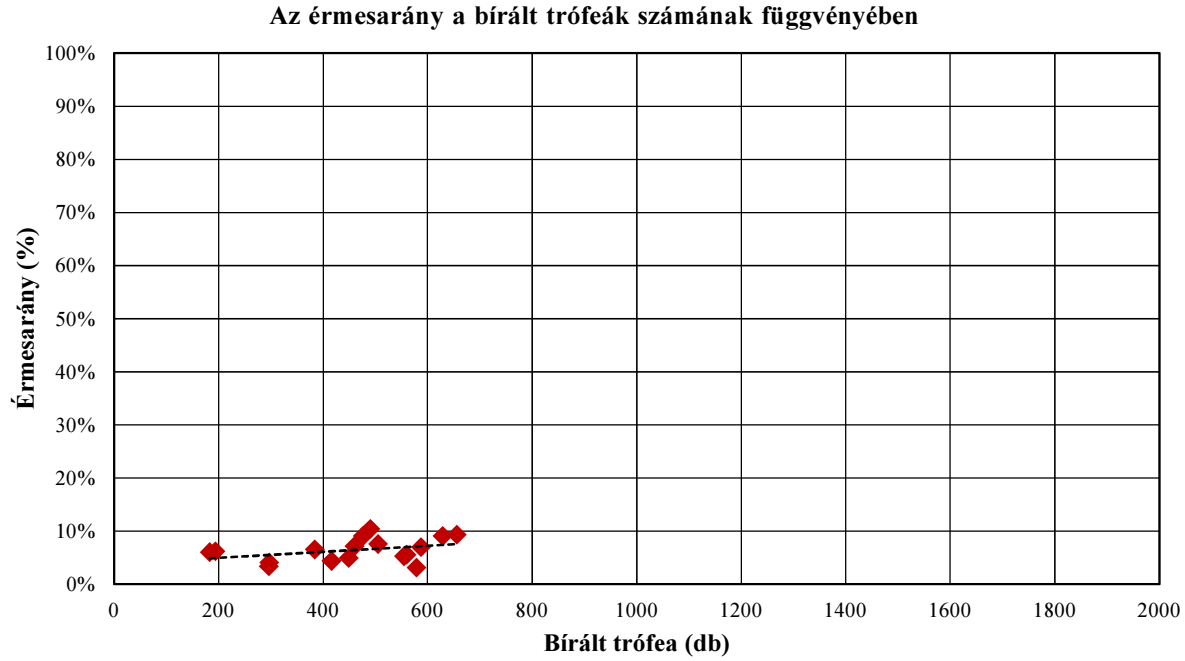
Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	183	11	6,0%	2	4	5	18,2%	36,4%	45,5%
1999	194	12	6,2%	2	8	2	16,7%	66,7%	16,7%
2000	296	10	3,4%	1	3	6	10,0%	30,0%	60,0%
2001	297	12	4,0%	1	5	6	8,3%	41,7%	50,0%
2002	384	25	6,5%	1	9	15	4,0%	36,0%	60,0%
2003	416	18	4,3%	2	4	12	11,1%	22,2%	66,7%
2004	476	43	9,0%	4	15	24	9,3%	34,9%	55,8%
2005	490	51	10,4%	10	16	25	19,6%	31,4%	49,0%
2006	460	33	7,2%	6	9	18	18,2%	27,3%	54,5%
2007	449	22	4,9%	2	9	11	9,1%	40,9%	50,0%
2008	505	38	7,5%	1	14	23	2,6%	36,8%	60,5%
2009	579	18	3,1%	1	5	12	5,6%	27,8%	66,7%
2010	560	31	5,5%		15	16	0,0%	48,4%	51,6%
2011	555	29	5,2%	5	9	15	17,2%	31,0%	51,7%
2012	588	41	7,0%	1	15	25	2,4%	36,6%	61,0%
2013	629	57	9,1%	8	16	33	14,0%	28,1%	57,9%
2014	656	61	9,3%	6	24	31	9,8%	39,3%	50,8%

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

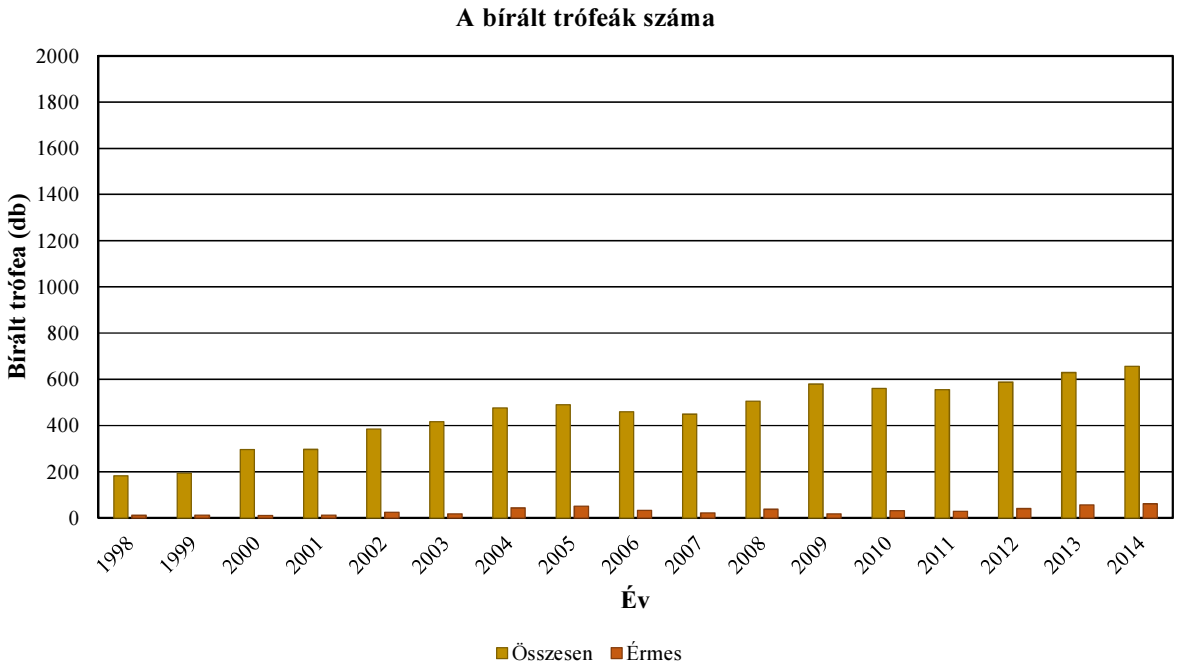
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	3	15	23	22	41	46	42	35	14	10	24	43	26	29	49	39	56
2	16	21	22	12	16	27	29	36	22	45	43	27	44	42	43	36	44
3	20	24	30	27	41	66	77	57	52	57	74	111	99	100	105	141	105
4	16	20	38	47	79	84	126	107	84	81	107	157	156	158	154	138	174
5	20	34	57	70	98	85	128	166	122	87	134	133	117	134	139	142	171
6	24	34	56	75	67	66	52	67	96	81	85	69	67	62	65	89	79
7	22	30	41	29	35	34	20	21	49	51	32	31	37	25	28	31	21
8	35	10	18	13	7	6	2	1	16	31	3	8	13	5	5	11	5
9	15	3	5	1		2			2	4	3		1			1	1
9<	12	3	6	1					3	2						1	
Összesen	**183**	**194**	**296**	**297**	**384**	**416**	**476**	**490**	**460**	**449**	**505**	**579**	**560**	**555**	**588**	**629**	**656**

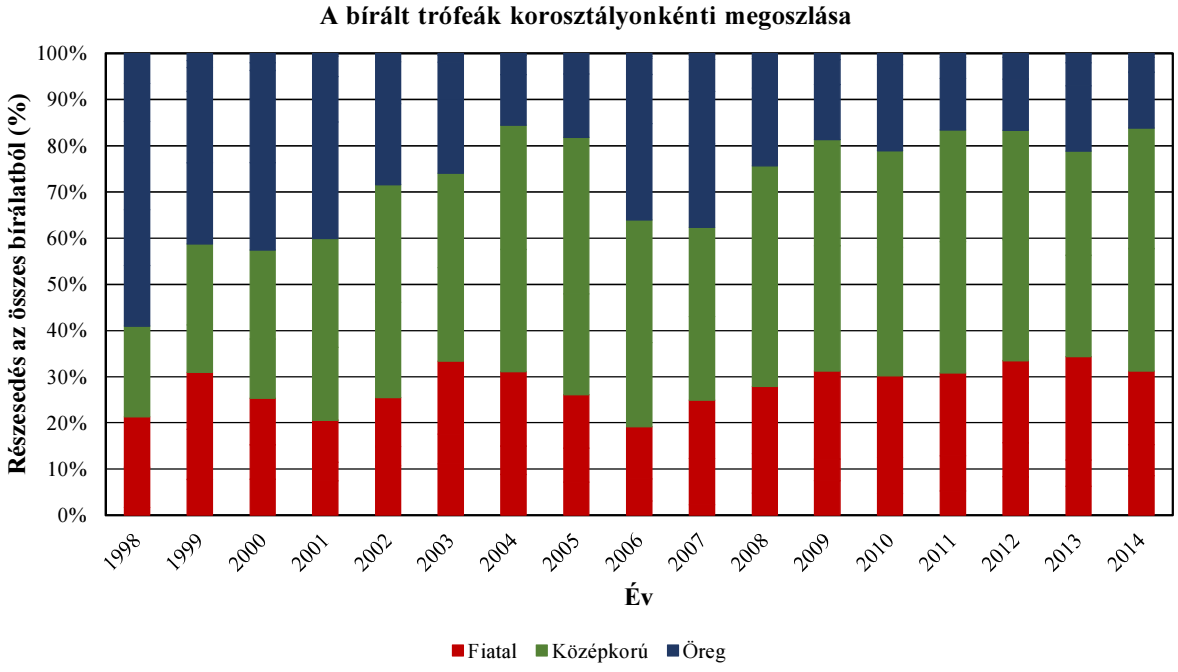
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	1,6%	7,7%	7,8%	7,4%	10,7%	11,1%	8,8%	7,1%	3,0%	2,2%	4,8%	7,4%	4,6%	5,2%	8,3%	6,2%	8,5%
2	8,7%	10,8%	7,4%	4,0%	4,2%	6,5%	6,1%	7,3%	4,8%	10,0%	8,5%	4,7%	7,9%	7,6%	7,3%	5,7%	6,7%
3	10,9%	12,4%	10,1%	9,1%	10,7%	15,9%	16,2%	11,6%	11,3%	12,7%	14,7%	19,2%	17,7%	18,0%	17,9%	22,4%	16,0%
4	8,7%	10,3%	12,8%	15,8%	20,6%	20,2%	26,5%	21,8%	18,3%	18,0%	21,2%	27,1%	27,9%	28,5%	26,2%	21,9%	26,5%
5	10,9%	17,5%	19,3%	23,6%	25,5%	20,4%	26,9%	33,9%	26,5%	19,4%	26,5%	23,0%	20,9%	24,1%	23,6%	22,6%	26,1%
6	13,1%	17,5%	18,9%	25,3%	17,4%	15,9%	10,9%	13,7%	20,9%	18,0%	16,8%	11,9%	12,0%	11,2%	11,1%	14,1%	12,0%
7	12,0%	15,5%	13,9%	9,8%	9,1%	8,2%	4,2%	4,3%	10,7%	11,4%	6,3%	5,4%	6,6%	4,5%	4,8%	4,9%	3,2%
8	19,1%	5,2%	6,1%	4,4%	1,8%	1,4%	0,4%	0,2%	3,5%	6,9%	0,6%	1,4%	2,3%	0,9%	0,9%	1,7%	0,8%
9	8,2%	1,5%	1,7%	0,3%		0,5%			0,4%	0,9%	0,6%		0,2%			0,2%	0,2%
9<	6,6%	1,5%	2,0%	0,3%					0,7%	0,4%						0,2%	
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	517	10,82	109,07
2	525	15,61	170,53
3	1186	19,49	246,67
4	1726	21,09	286,19
5	1837	21,79	308,27
6	1134	22,08	320,77
7	537	21,92	329,10
8	189	20,78	311,47
9	38	19,74	288,57
9<	28	19,99	311,68

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	517	7,23	62,60
2	525	10,99	98,88
3	1186	15,27	193,00
4	1726	19,46	232,75
5	1837	20,61	265,60
6	1134	20,51	259,58
7	537	19,21	295,35
8	189	17,38	230,60
9	38	11,25	155,00
9<	28	14,20	213,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	517	13,20	145,36
2	525	18,66	214,00
3	1186	21,03	269,59
4	1726	22,17	321,18
5	1837	22,73	333,84
6	1134	23,39	355,84
7	537	23,40	357,00
8	189	22,22	362,00
9	38	24,45	357,00
9<	28	22,95	398,00

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	517	7,23	62,60
2	525	10,99	98,88
3	1186	15,27	193,00
4	1726	19,46	232,75
5	1837	20,61	265,60
6	1134	20,51	259,58
7	537	19,21	295,35
8	189	17,38	230,60
9	38	11,25	155,00
9<	28	14,20	213,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	517	1998	2007
2	525	1998	1998
3	1186	1998	1998
4	1726	1998	1998
5	1837	2007	1998
6	1134	2014	1998
7	537	2014	2003
8	189	2011	2011
9	38	2013	2013
9<	28	2013	2006

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	517	13,20	145,36
2	525	18,66	214,00
3	1186	21,03	269,59
4	1726	22,17	321,18
5	1837	22,73	333,84
6	1134	23,39	355,84
7	537	23,40	357,00
8	189	22,22	362,00
9	38	24,45	357,00
9<	28	22,95	398,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	517	2001	2001
2	525	2004	2002
3	1186	2003	2014
4	1726	2006	2014
5	1837	2005	2014
6	1134	2006	2005
7	537	2000	2004
8	189	2003	2014
9	38	2006	2006
9<	28	1999	2001

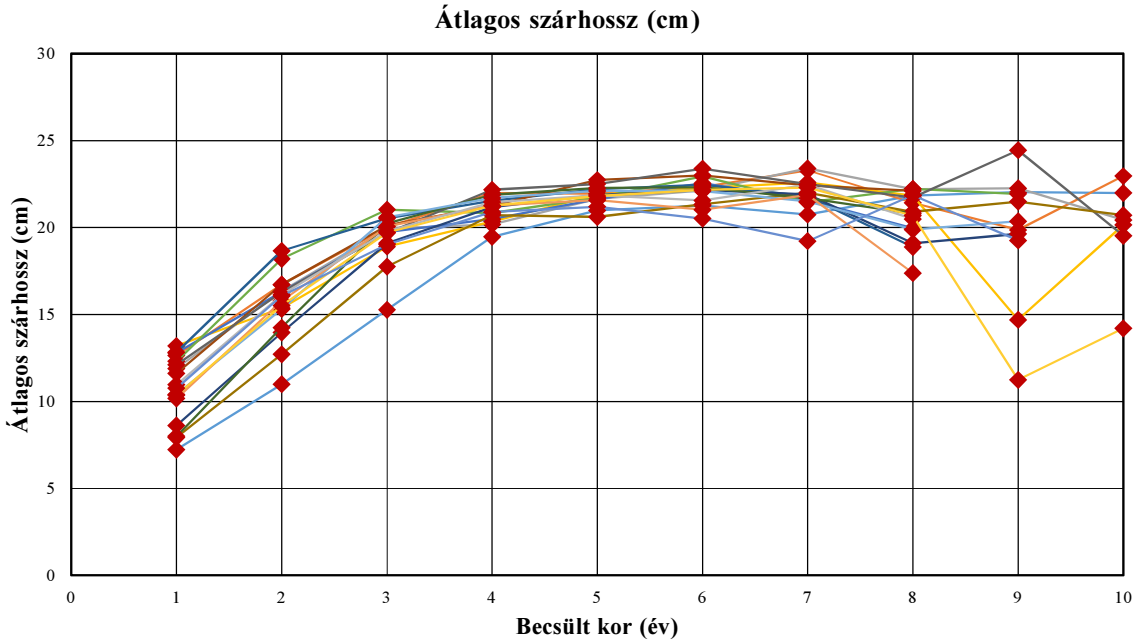
A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

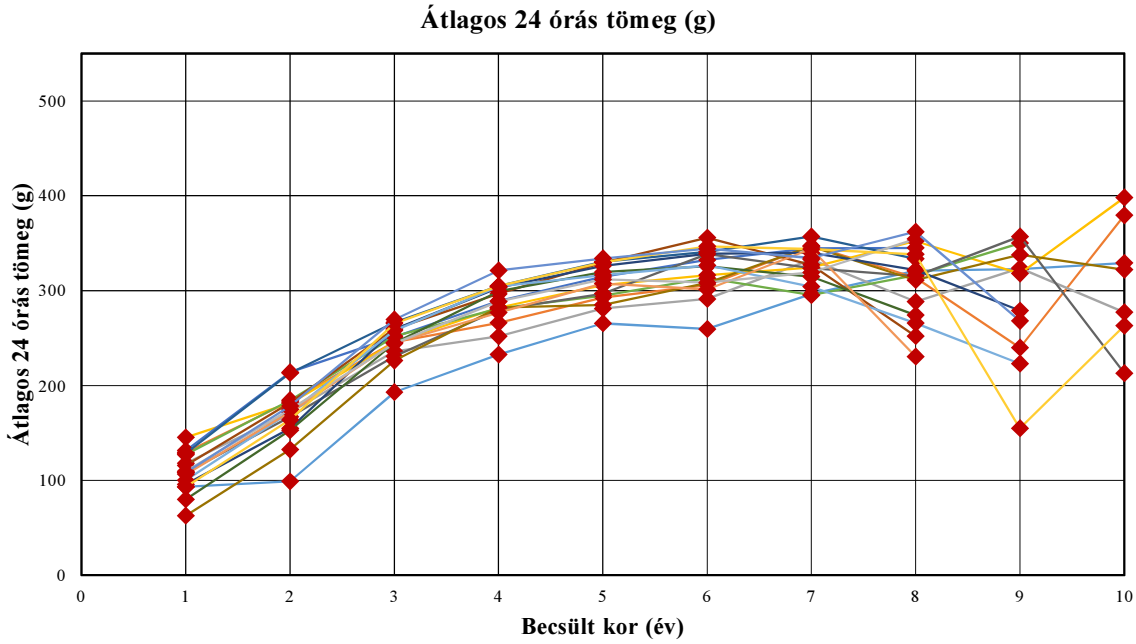
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	517	5,97	82,76
2	525	7,66	115,13
3	1186	5,76	76,59
4	1726	2,71	88,43
5	1837	2,12	68,24
6	1134	2,88	96,25
7	537	4,19	61,65
8	189	4,84	131,40
9	38	13,20	202,00
9<	28	8,75	185,00

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

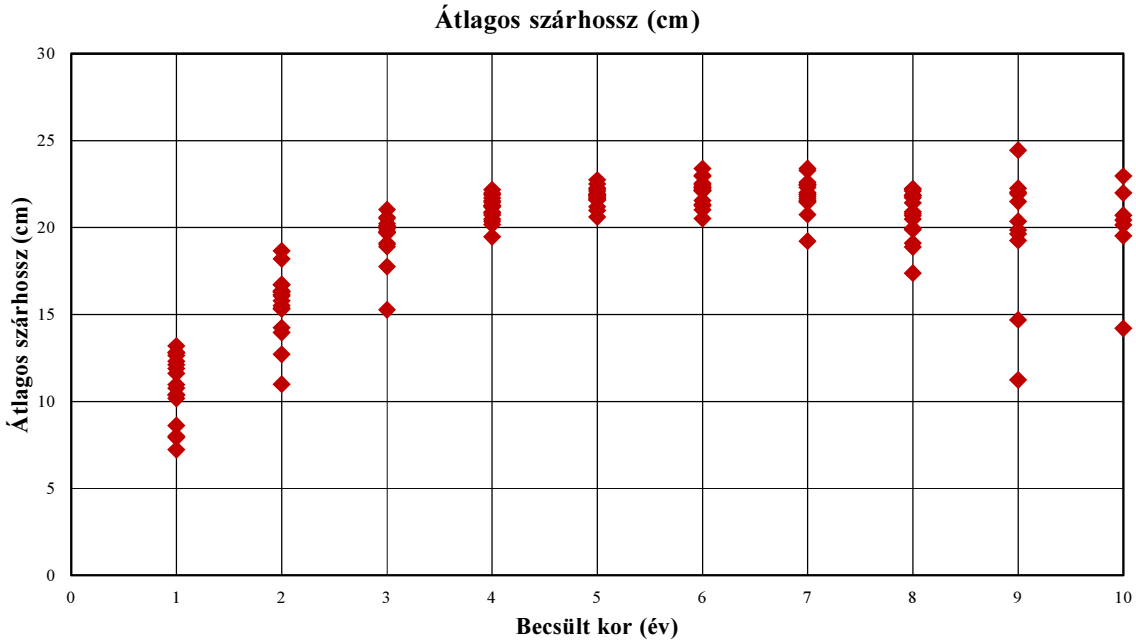
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	517	55,2%	75,9%
2	525	49,1%	67,5%
3	1186	29,5%	31,0%
4	1726	12,8%	30,9%
5	1837	9,7%	22,1%
6	1134	13,1%	30,0%
7	537	19,1%	18,7%
8	189	23,3%	42,2%
9	38	66,9%	70,0%
9<	28	43,8%	59,4%

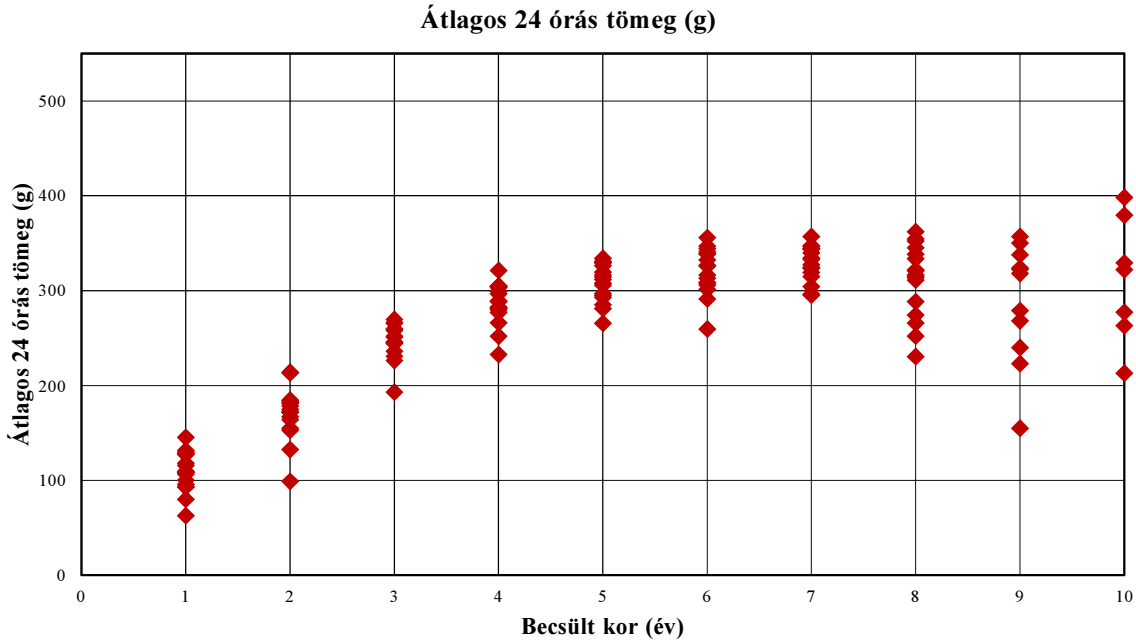
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1998	1	3	7,23	93,00
1998	2	16	10,99	98,88
1998	3	20	15,27	193,00
1998	4	16	19,46	232,75
1998	5	20	20,98	265,60
1998	6	24	21,25	259,58
1998	7	22	20,75	296,32
1998	8	35	21,83	320,91
1998	9	15	22,03	322,67
1998	9<	12	21,98	329,08
1999	1	15	12,64	129,60
1999	2	21	16,72	183,67
1999	3	24	20,01	246,00
1999	4	20	21,97	266,15
1999	5	34	21,95	292,79
1999	6	34	22,33	305,85
1999	7	30	23,29	347,17
1999	8	10	21,42	313,80
1999	9	3	19,87	240,00
1999	9<	3	22,95	379,33
2000	1	23	11,90	118,22
2000	2	22	16,35	171,73
2000	3	30	19,93	236,03
2000	4	38	20,16	251,89
2000	5	57	21,65	281,16
2000	6	56	22,12	291,18
2000	7	41	23,40	332,85
2000	8	18	22,20	288,33
2000	9	5	22,25	323,80
2000	9<	6	20,43	277,33
2001	1	22	13,20	145,36
2001	2	12	15,36	181,42
2001	3	27	18,90	245,41
2001	4	47	20,34	281,98
2001	5	70	21,87	305,73
2001	6	75	22,27	316,16
2001	7	29	22,58	324,31
2001	8	13	21,82	352,08
2001	9	1	14,70	318,00
2001	9<	1	20,15	398,00
2002	1	41	12,79	131,54
2002	2	16	16,31	214,00
2002	3	41	19,72	251,12
2002	4	79	20,48	289,06
2002	5	98	21,64	314,51
2002	6	67	22,54	332,34
2002	7	35	21,57	344,46
2002	8	7	19,95	345,00
2002	9	0	0,00	0,00
2002	9<	0	0,00	0,00

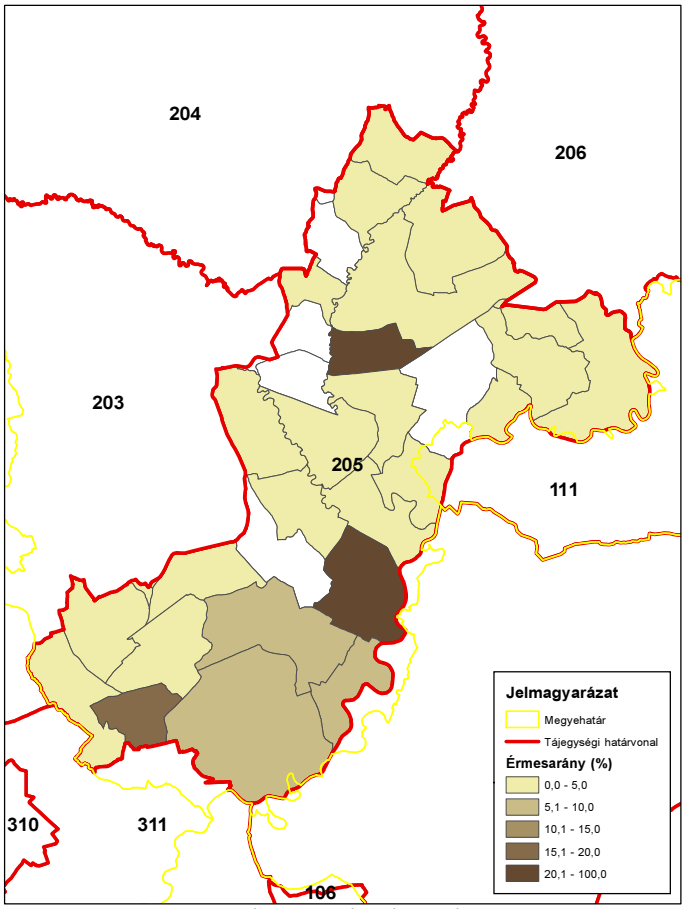
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2003	1	46	12,31	127,46
2003	2	27	18,20	184,70
2003	3	66	21,03	251,91
2003	4	84	20,83	281,33
2003	5	85	21,72	294,72
2003	6	66	22,93	313,18
2003	7	34	21,44	295,35
2003	8	6	22,22	316,33
2003	9	2	21,93	350,00
2003	9<	0	0,00	0,00
2004	1	42	12,83	128,74
2004	2	29	18,66	213,34
2004	3	77	20,53	266,57
2004	4	126	21,53	304,94
2004	5	128	22,20	330,37
2004	6	52	22,45	340,81
2004	7	20	21,79	357,00
2004	8	2	18,88	333,50
2004	9	0	0,00	0,00
2004	9<	0	0,00	0,00
2005	1	35	11,62	115,86
2005	2	36	16,72	181,94
2005	3	57	20,11	259,74
2005	4	107	21,24	296,72
2005	5	166	22,73	329,25
2005	6	67	22,99	355,84
2005	7	21	22,42	327,29
2005	8	1	22,10	252,00
2005	9	0	0,00	0,00
2005	9<	0	0,00	0,00
2006	1	14	12,12	108,50
2006	2	22	16,28	167,14
2006	3	52	19,68	230,87
2006	4	84	22,17	280,00
2006	5	122	22,50	296,92
2006	6	96	23,39	338,59
2006	7	49	22,48	323,59
2006	8	16	21,72	315,38
2006	9	2	24,45	357,00
2006	9<	3	19,52	213,00
2007	1	10	7,94	62,60
2007	2	45	12,72	132,60
2007	3	57	17,76	226,30
2007	4	81	20,71	282,22
2007	5	87	20,61	284,87
2007	6	81	21,33	308,12
2007	7	51	22,00	346,73
2007	8	31	20,90	311,06
2007	9	4	21,49	337,75
2007	9<	2	20,70	322,00

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2008	1	24	8,63	95,54
2008	2	43	13,97	154,84
2008	3	74	19,10	259,42
2008	4	107	21,17	303,21
2008	5	134	21,86	326,02
2008	6	85	22,14	338,75
2008	7	32	21,91	339,75
2008	8	3	19,10	321,67
2008	9	3	19,63	279,00
2008	9<	0	0,00	0,00
2009	1	43	8,01	79,95
2009	2	27	14,24	152,96
2009	3	111	20,23	244,70
2009	4	157	21,88	299,27
2009	5	133	22,27	319,50
2009	6	69	22,31	325,74
2009	7	31	21,67	314,61
2009	8	8	20,80	274,13
2009	9	0	0,00	0,00
2009	9<	0	0,00	0,00
2010	1	26	10,41	100,00
2010	2	44	15,31	171,95
2010	3	99	20,58	257,96
2010	4	156	21,70	304,39
2010	5	117	22,11	316,32
2010	6	67	22,09	326,55
2010	7	37	21,50	304,22
2010	8	13	19,88	265,77
2010	9	1	20,35	223,00
2010	9<	0	0,00	0,00
2011	1	29	10,18	106,62
2011	2	42	15,79	172,19
2011	3	100	20,06	244,98
2011	4	158	21,25	276,89
2011	5	134	21,57	307,51
2011	6	62	21,01	301,32
2011	7	25	21,87	344,04
2011	8	5	17,38	230,60
2011	9	0	0,00	0,00
2011	9<	0	0,00	0,00
2012	1	49	10,96	109,80
2012	2	43	16,13	174,74
2012	3	105	19,77	244,38
2012	4	154	21,44	288,65
2012	5	139	21,84	311,83
2012	6	65	21,55	308,35
2012	7	28	22,45	319,14
2012	8	5	20,48	354,40
2012	9	0	0,00	0,00
2012	9<	0	0,00	0,00

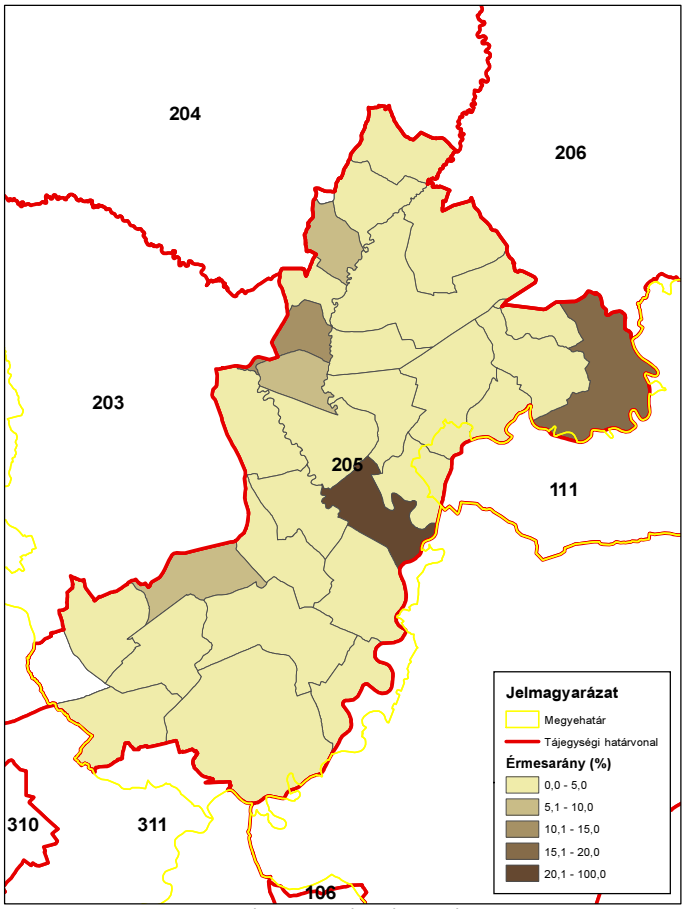
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2013	1	39	10,37	92,95
2013	2	36	15,51	164,17
2013	3	141	19,71	265,40
2013	4	138	21,26	304,64
2013	5	142	21,80	329,72
2013	6	89	22,16	346,69
2013	7	31	22,29	343,65
2013	8	11	20,68	338,09
2013	9	1	11,25	155,00
2013	9<	1	14,20	263,00
2014	1	56	10,77	108,50
2014	2	44	16,07	178,73
2014	3	105	19,02	269,59
2014	4	174	20,89	321,18
2014	5	171	21,20	333,84
2014	6	79	20,51	344,05
2014	7	21	19,21	334,24
2014	8	5	21,86	362,00
2014	9	1	19,25	268,00
2014	9<	0	0,00	0,00

Őz érmesarány (%) 1998

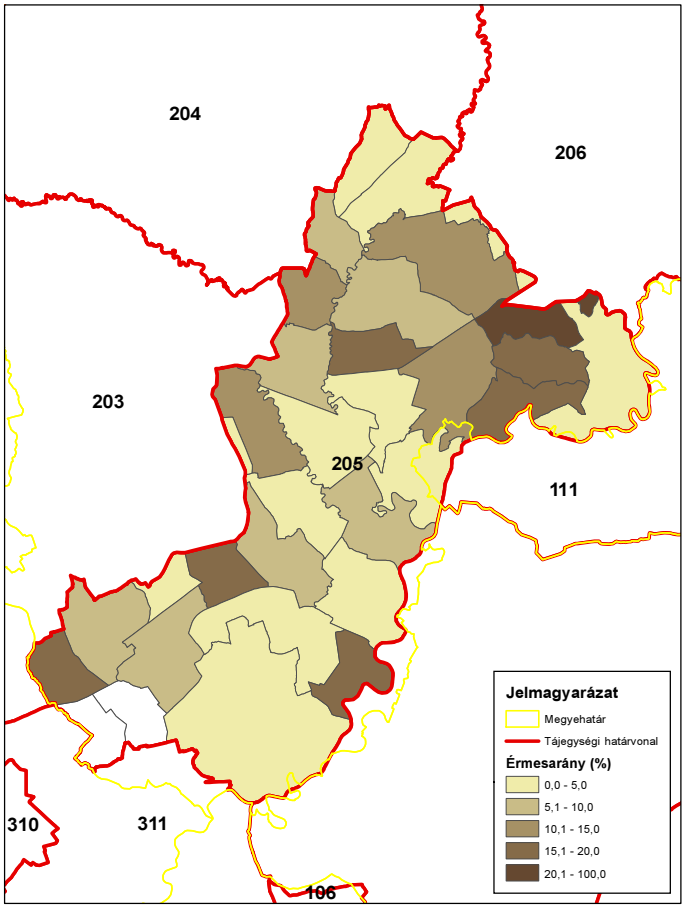
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2003

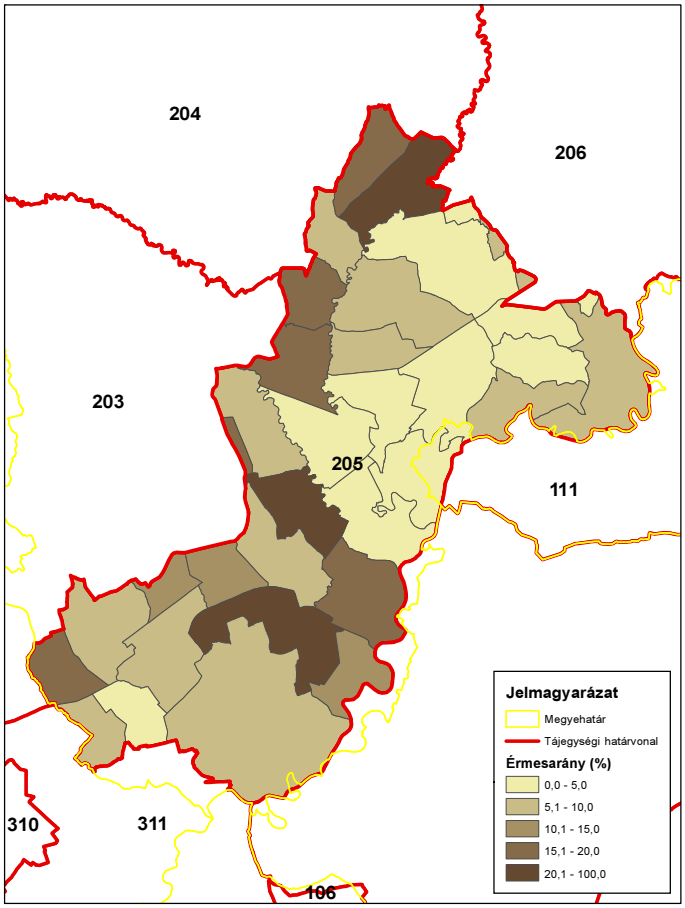
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A muflon a **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben** nem fordul elő.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A muflon a vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő.

A muflon jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A muflon a vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő.

A muflon trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A muflon a vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő.

A szabad területi muflonállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **205**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
1999	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2000	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2001	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2002	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2003	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2004	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2005	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2006	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2007	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2008	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2009	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2010	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2011	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2012	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2013	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2014	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
Változás	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ivararány (1 kosra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*
1998	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
1999	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2000	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2001	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2002	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2003	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2004	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2005	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2006	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2007	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2008	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2009	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2010	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2011	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2012	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2013	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2014	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**

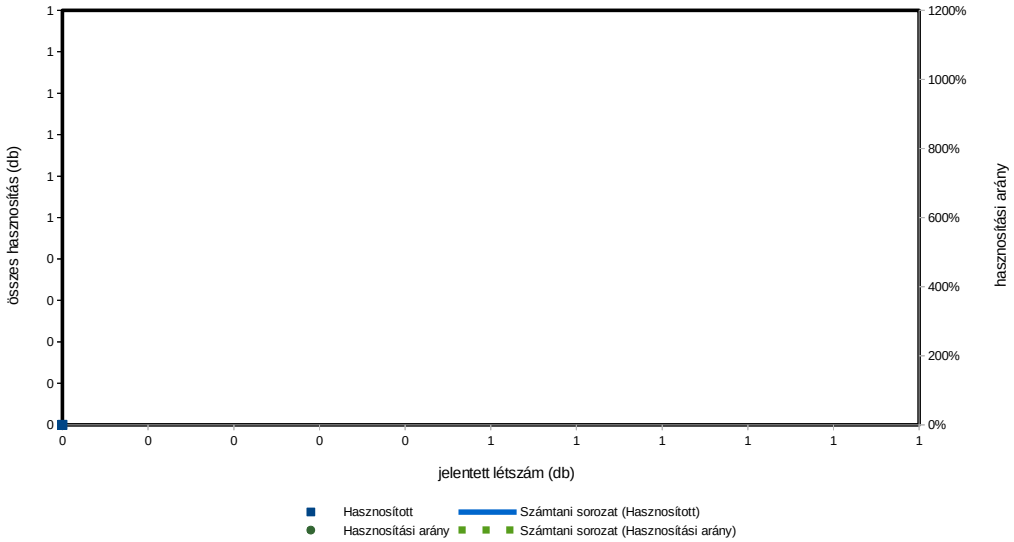
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-

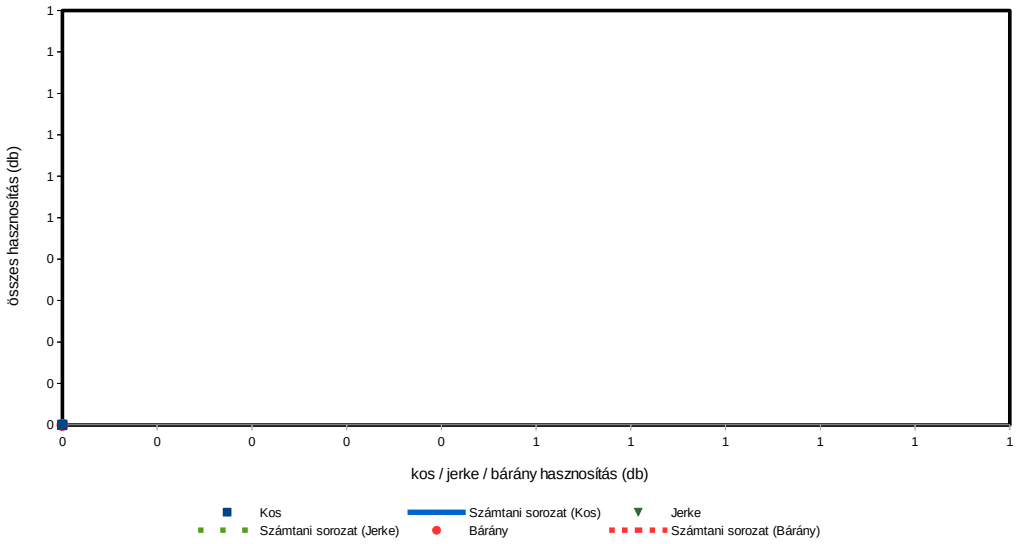
A muflon hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **205**

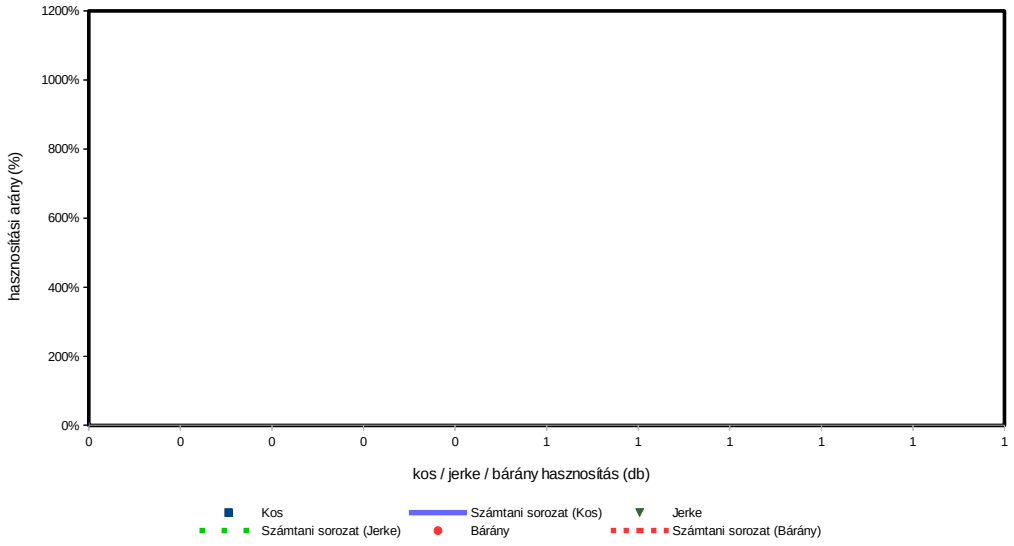
Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései I.

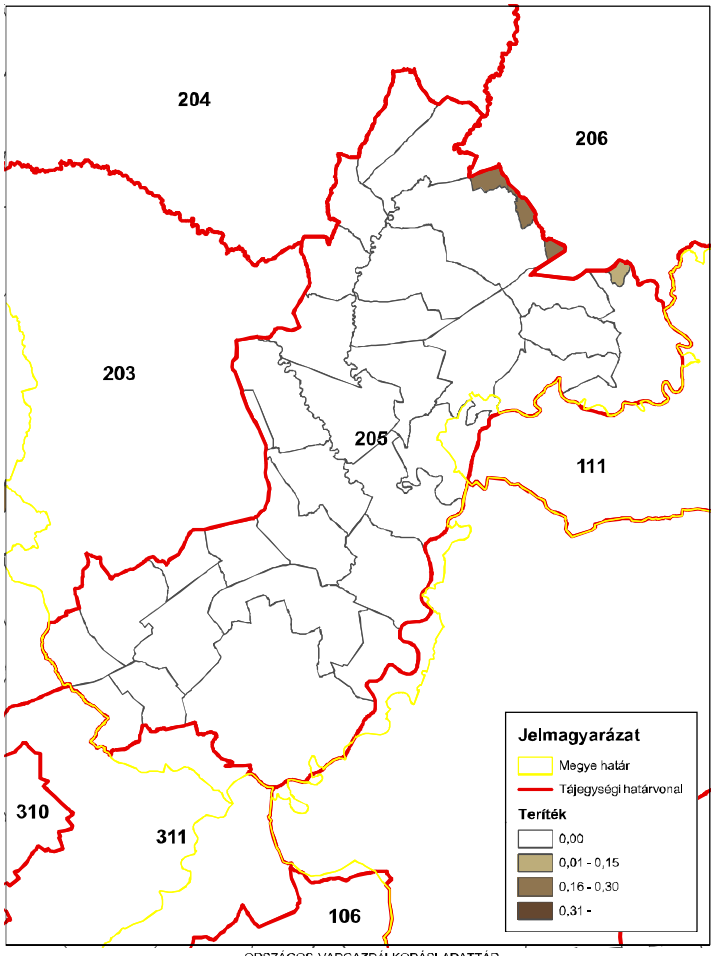
Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései III.

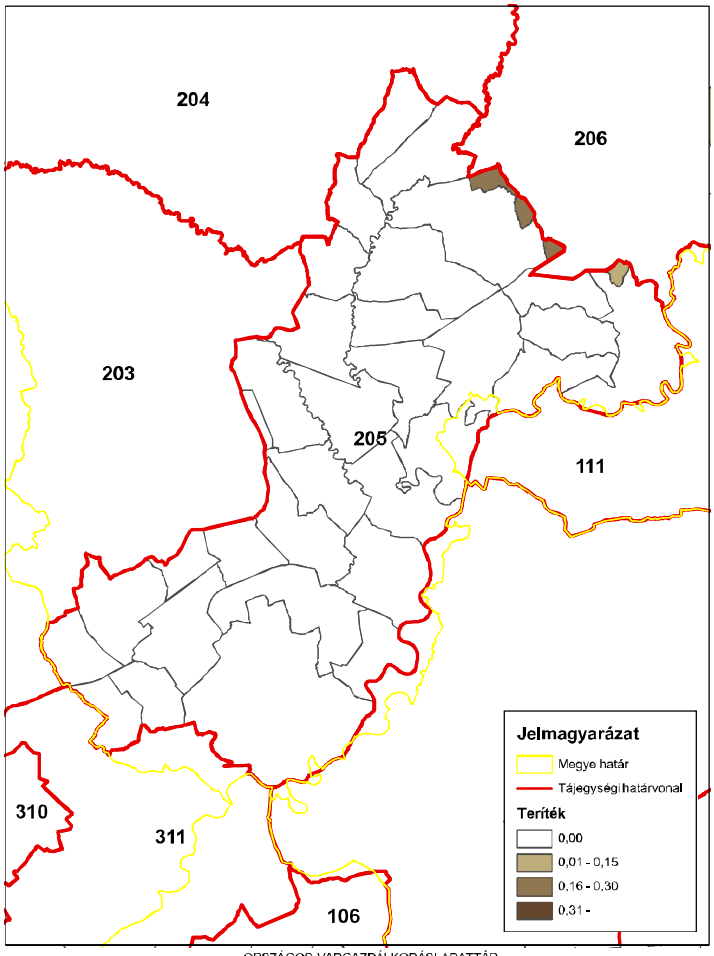

Muflon (terítéк - db/km^2) 2007

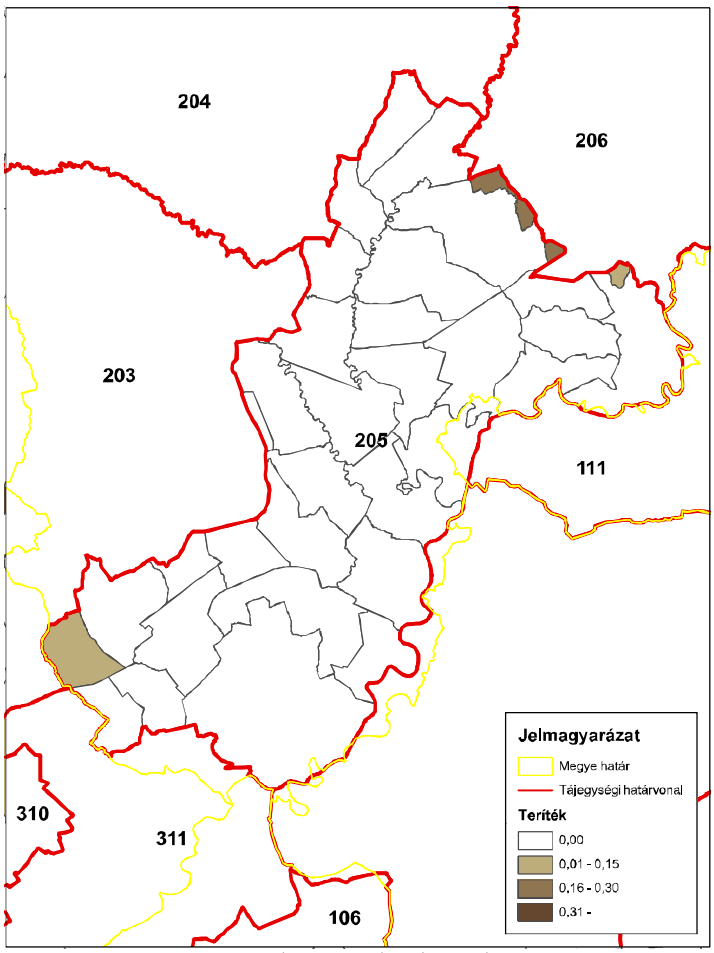
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (terítéк - db/km^2) 2008

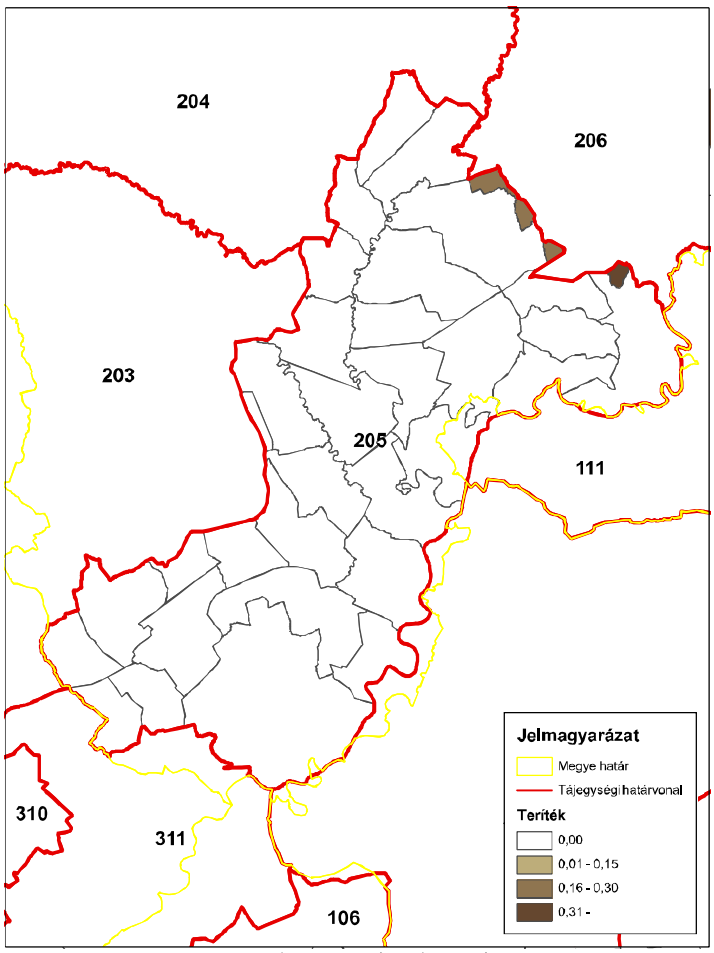
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (terítéк - db/km^2) 2009

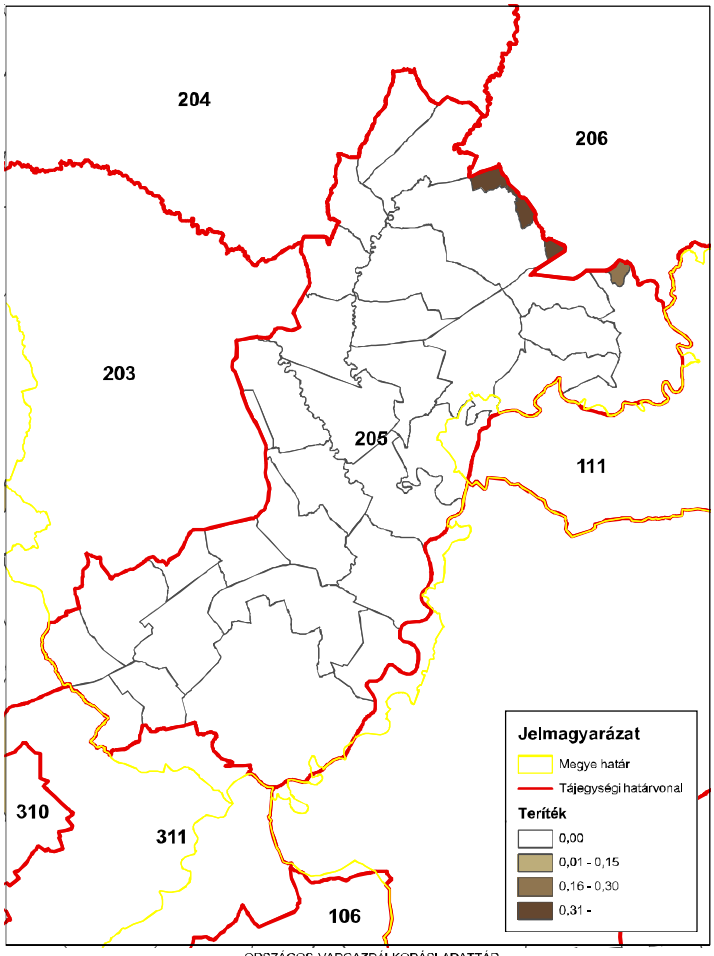
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (terítéк - db/km^2) 2010

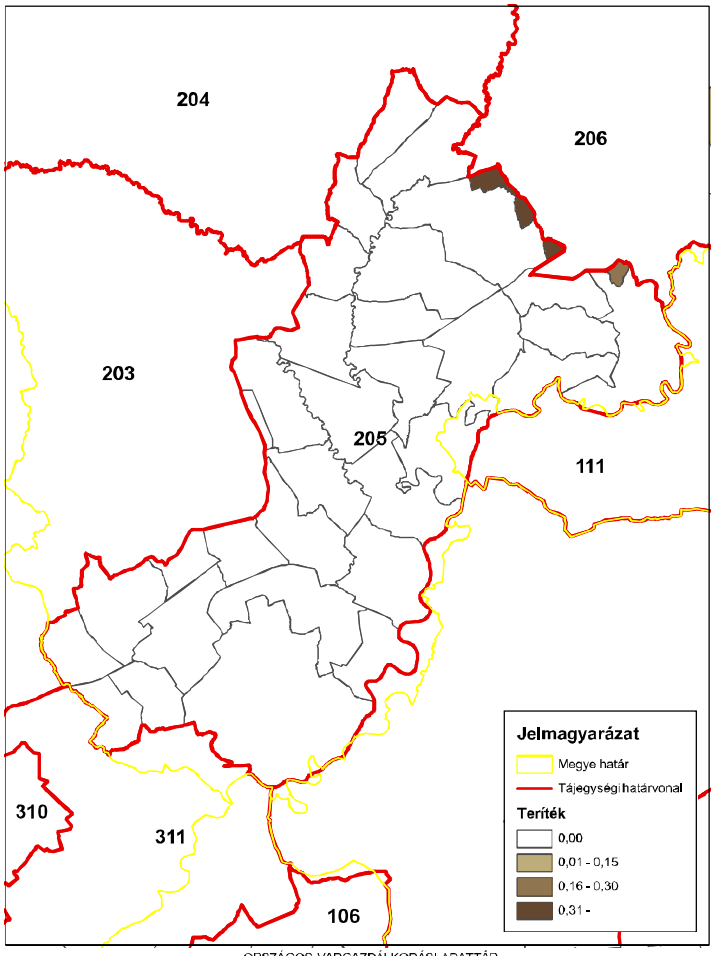
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2011

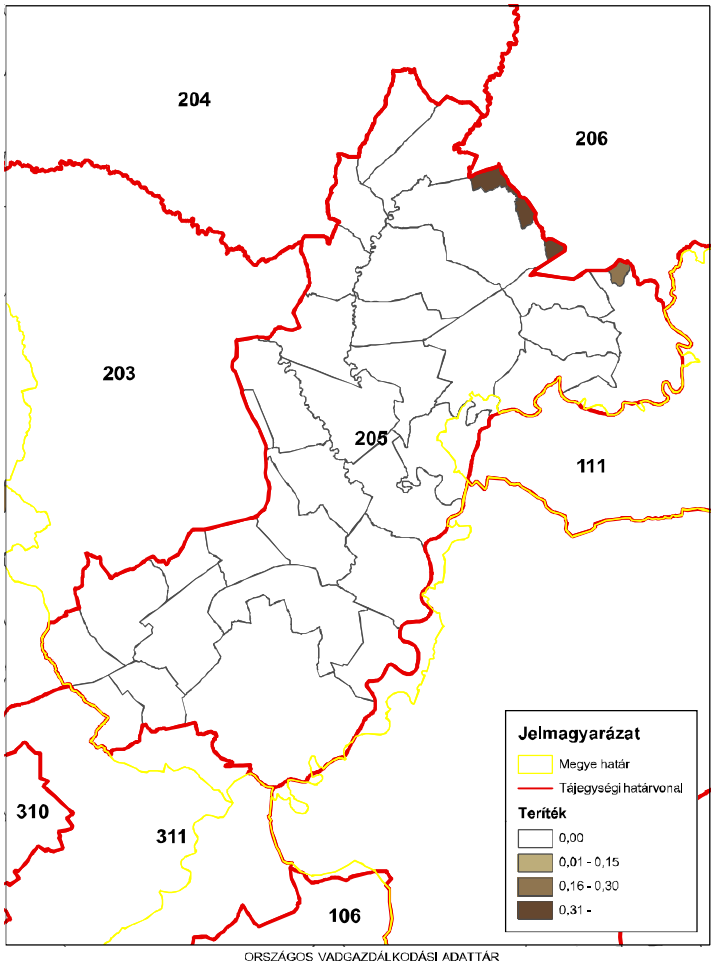
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2012

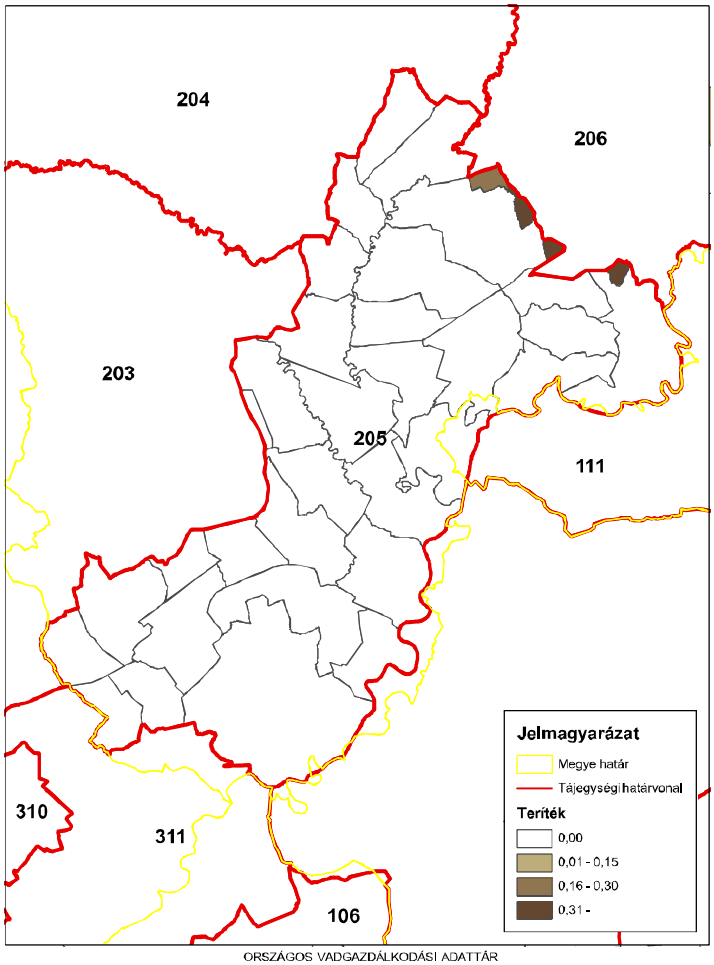
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2014

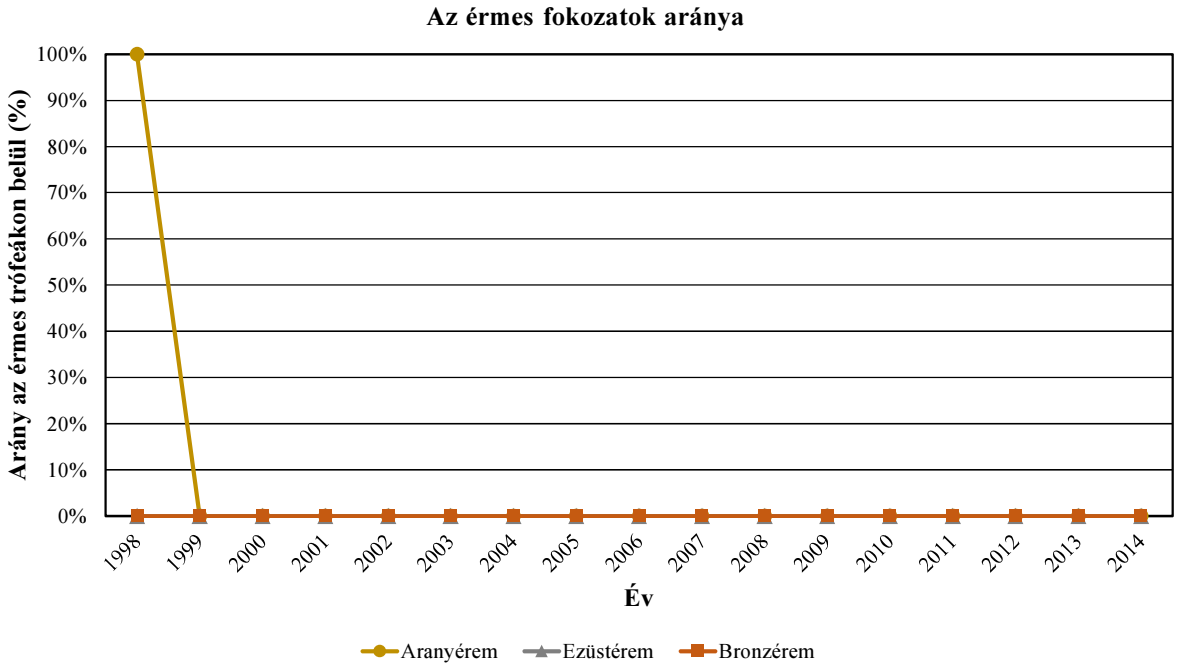
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

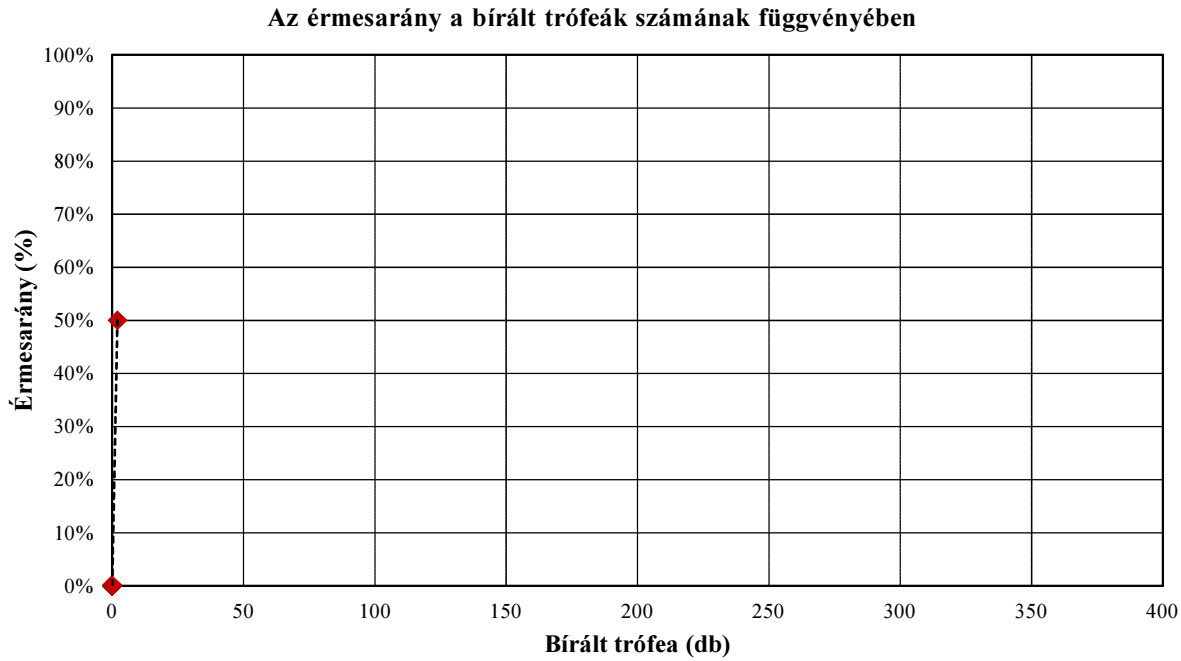
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	2	1	50,0%	1			100,0%	0,0%	0,0%
1999	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2000	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2001	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2002	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2003	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2004	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2005	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2006	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2007	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2008	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2009	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2010	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2011	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2012	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2013	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2014	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

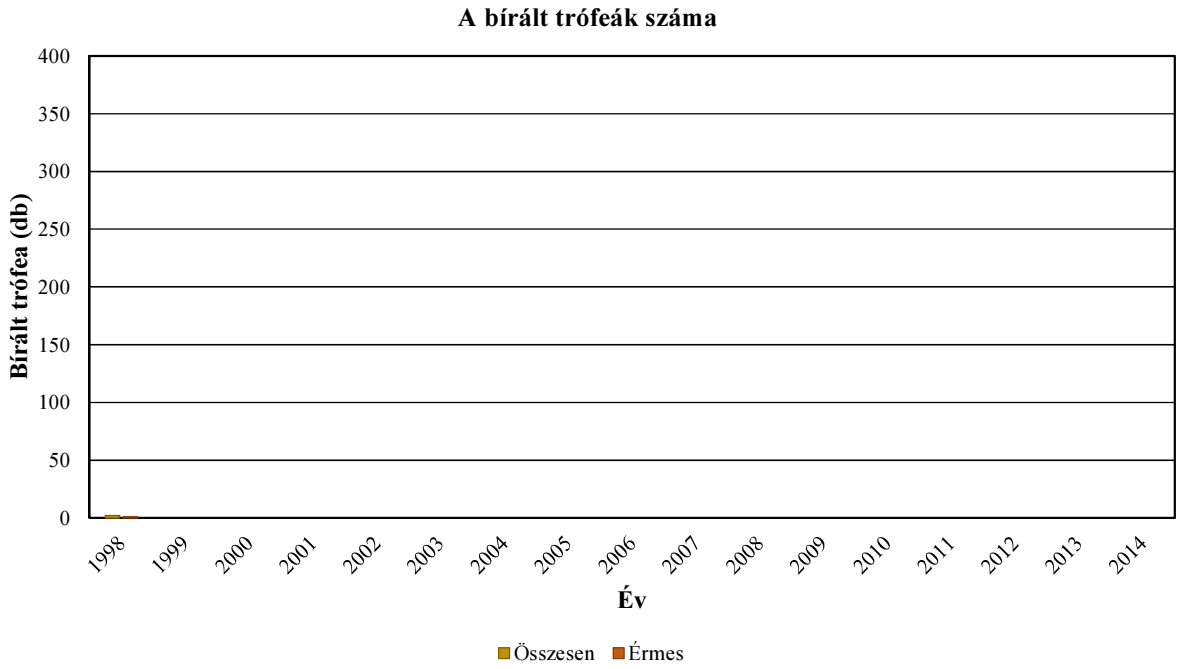
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	
2																	
3																	
4	1																
5																	
6																	
7																	
8	1																
8<																	
Összesen	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

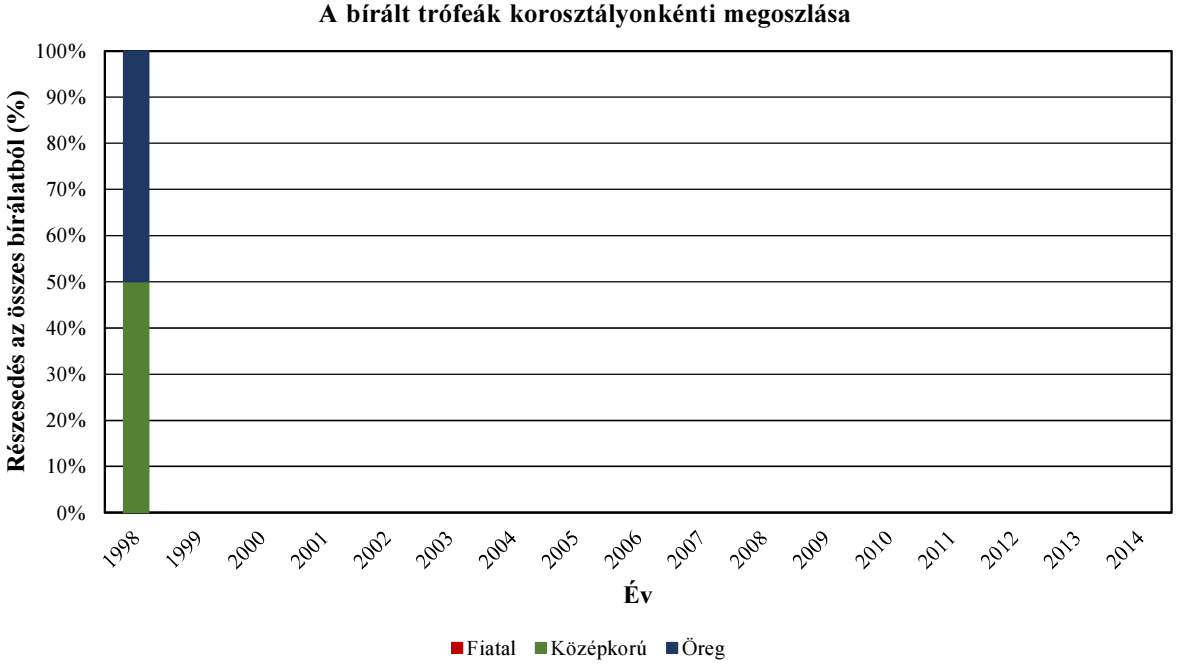
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	
2																	
3																	
4	50,0%																
5																	
6																	
7																	
8	50,0%																
8<																	
Összesen	**100,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2						
3						
4	1	65,60	23,80	20,75	14,75	46,00
5						
6						
7						
8	1	81,25	24,25	22,00	13,60	56,00
8<						

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2						
3						
4	1	65,60	23,80	20,75	14,75	46,00
5						
6						
7						
8	1	81,25	24,25	22,00	13,60	56,00
8<						

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2						
3						
4	1	65,60	23,80	20,75	14,75	46,00
5						
6						
7						
8	1	81,25	24,25	22,00	13,60	56,00
8<						

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2						
3						
4	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5						
6						
7						
8	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8<						

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2						
3						
4	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
5						
6						
7						
8	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
8<						

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2						
3						
4	1	65,60	23,80	20,75	14,75	46,00
5						
6						
7						
8	1	81,25	24,25	22,00	13,60	56,00
8<						

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2						
3						
4	1	1998	1998	1998	1998	1998
5						
6						
7						
8	1	1998	1998	1998	1998	1998
8<						

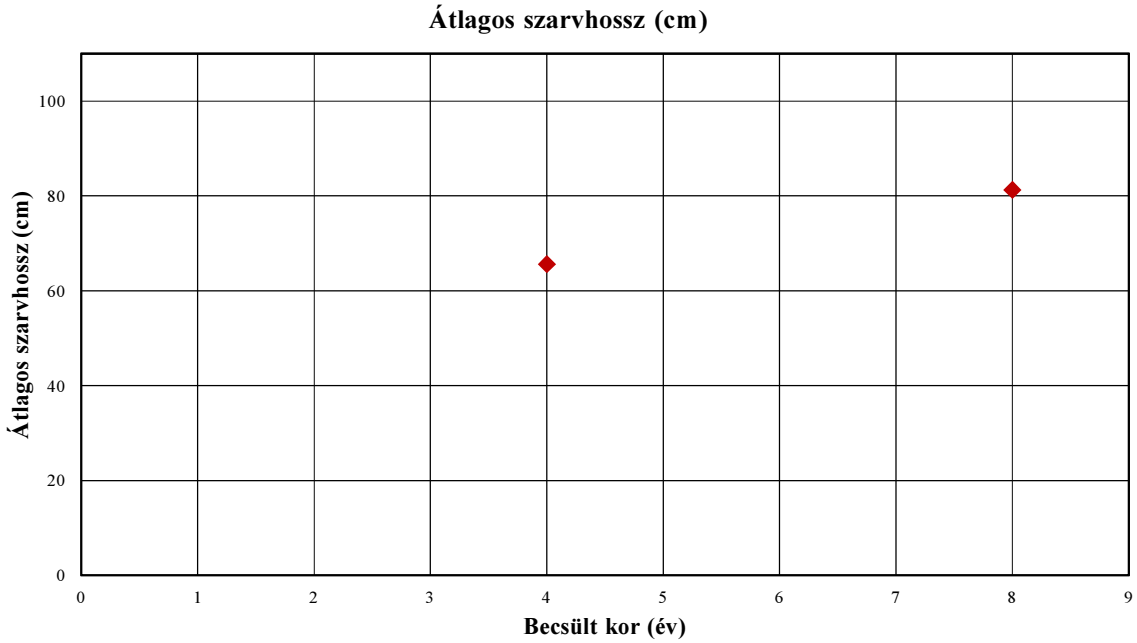
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

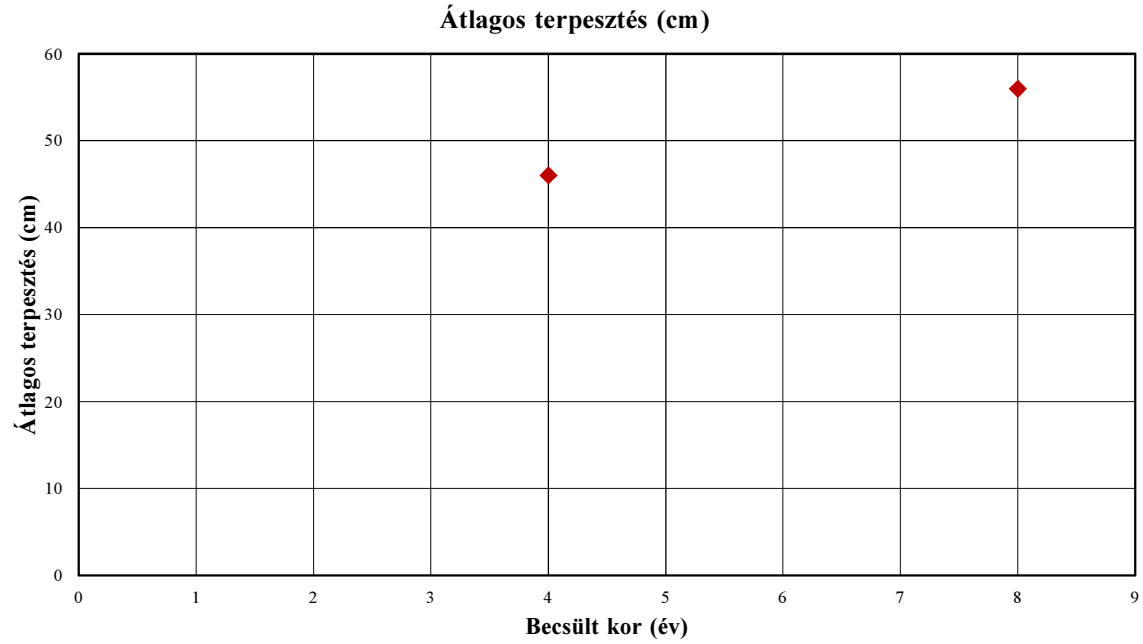
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2						
3						
4	1	65,60	23,80	20,75	14,75	46,00
5						
6						
7						
8	1	81,25	24,25	22,00	13,60	56,00
8<						

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

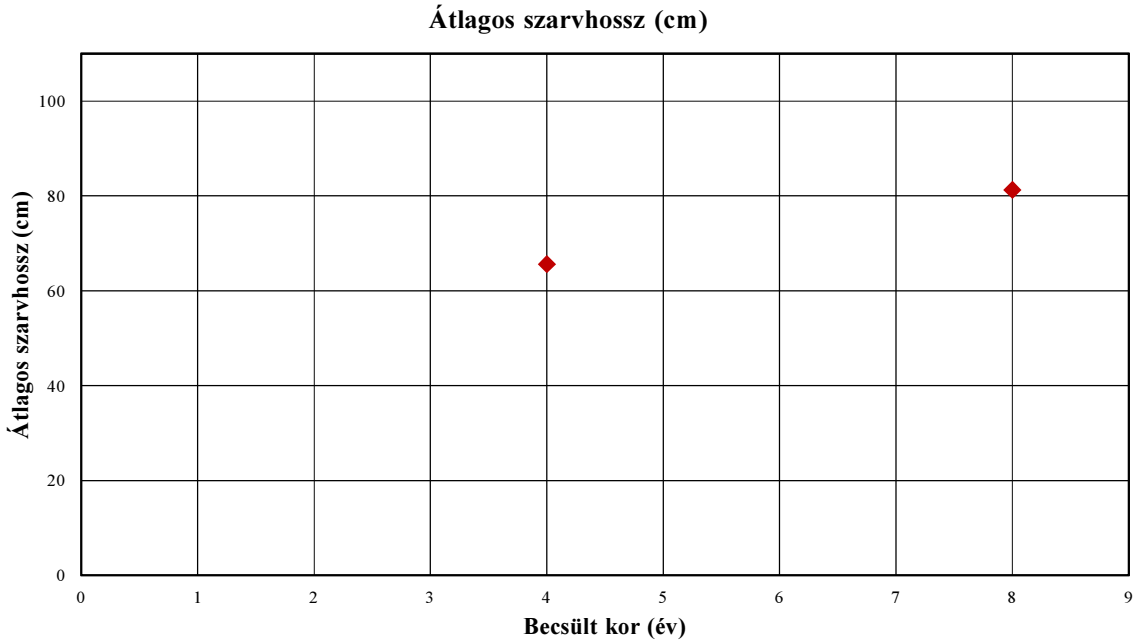
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2						
3						
4	1	1998	1998	1998	1998	1998
5						
6						
7						
8	1	1998	1998	1998	1998	1998
8<						

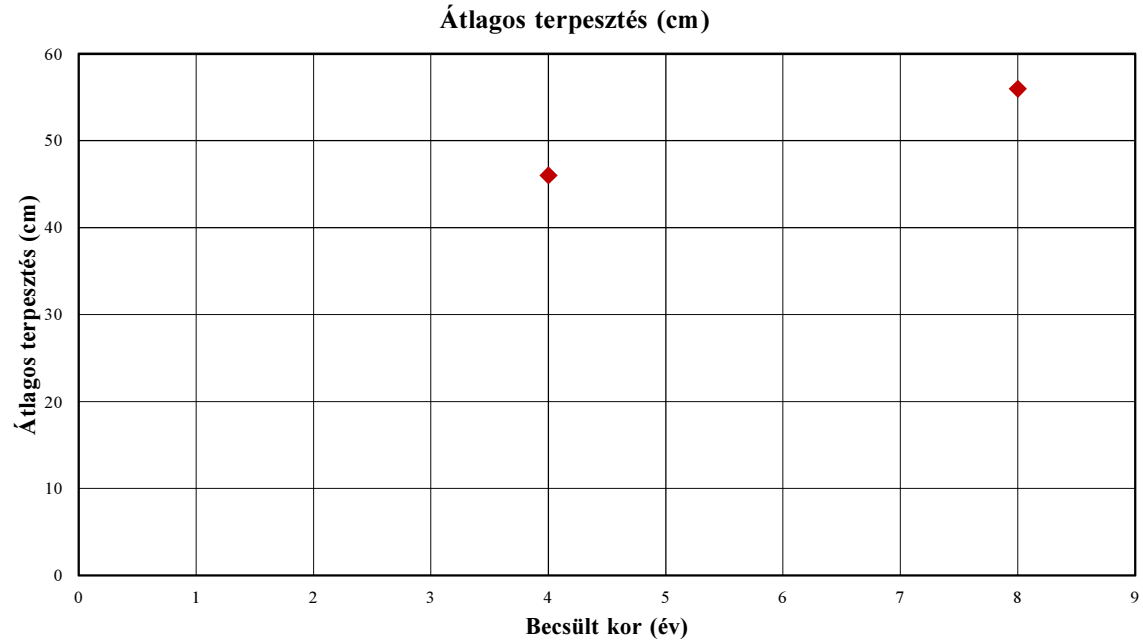
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

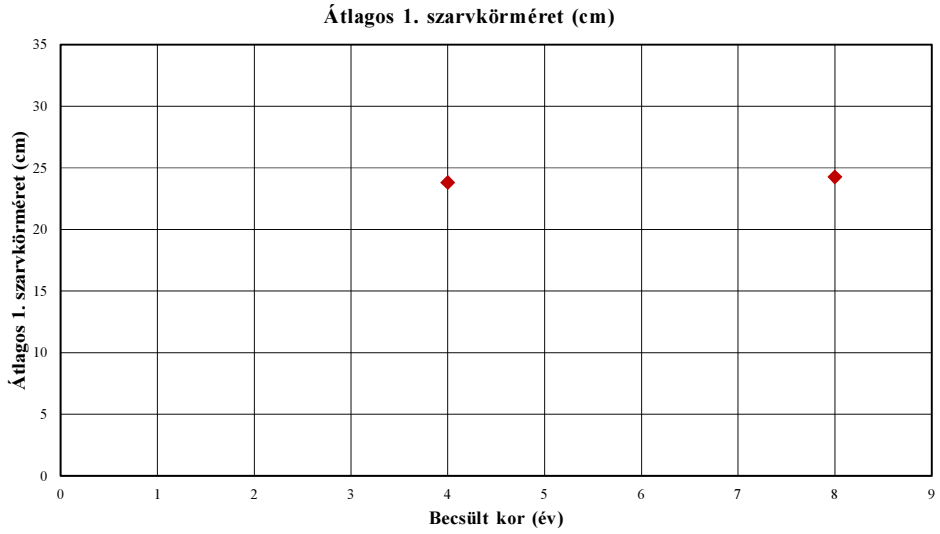

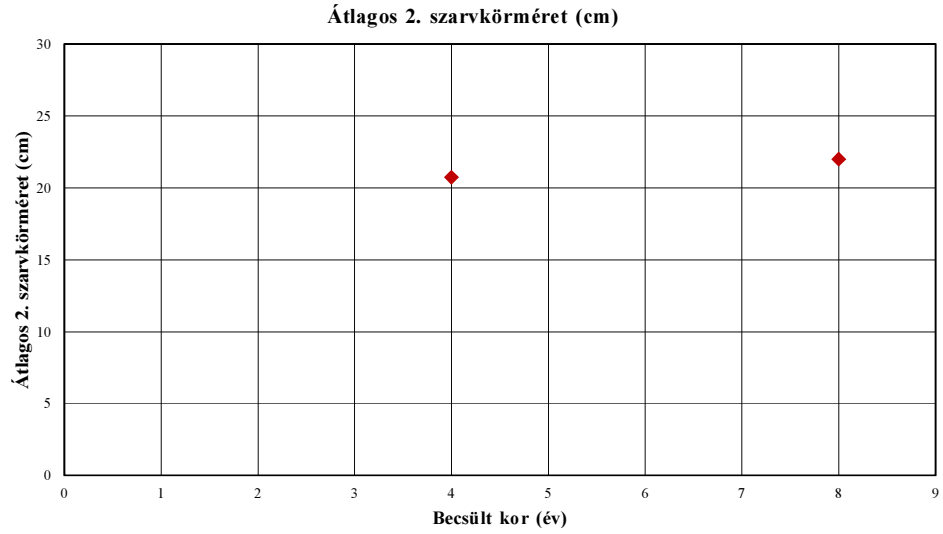
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

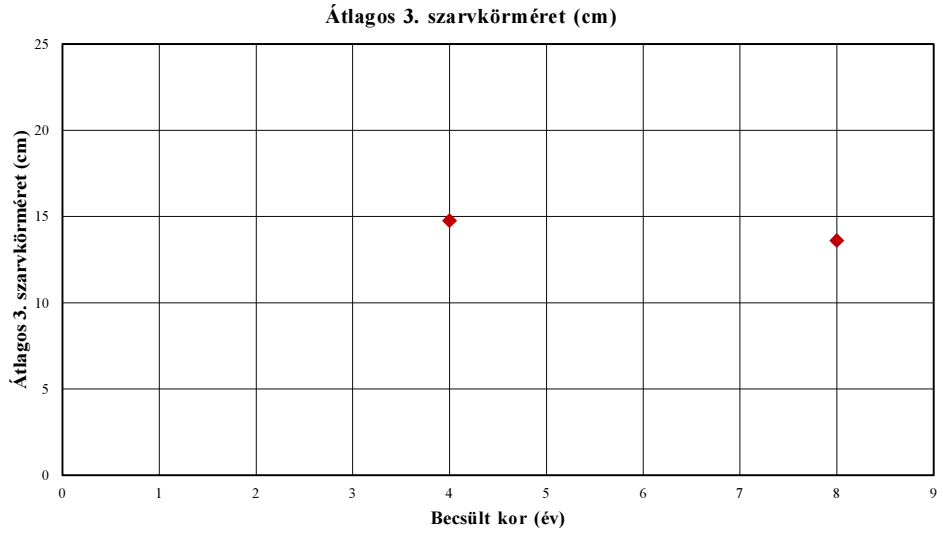

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1998	1						
1998	2						
1998	3						
1998	4	1	65,60	23,80	20,75	14,75	46,00
1998	5						
1998	6						
1998	7						
1998	8	1	81,25	24,25	22,00	13,60	56,00
1998	8<						
1999	1						
1999	2						
1999	3						
1999	4						
1999	5						
1999	6						
1999	7						
1999	8						
1999	8<						
2000	1						
2000	2						
2000	3						
2000	4						
2000	5						
2000	6						
2000	7						
2000	8						
2000	8<						
2001	1						
2001	2						
2001	3						
2001	4						
2001	5						
2001	6						
2001	7						
2001	8						
2001	8<						
2002	1						
2002	2						
2002	3						
2002	4						
2002	5						
2002	6						
2002	7						
2002	8						
2002	8<						
2003	1						
2003	2						
2003	3						
2003	4						
2003	5						
2003	6						
2003	7						
2003	8						
2003	8<						

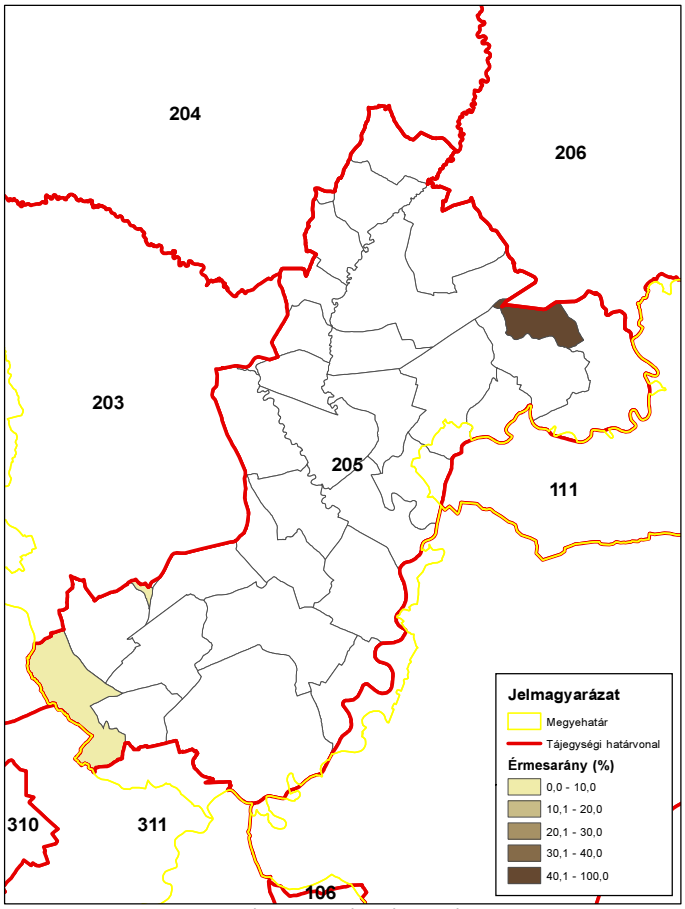
A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
2004	1						
2004	2						
2004	3						
2004	4						
2004	5						
2004	6						
2004	7						
2004	8						
2004	8<						
2005	1						
2005	2						
2005	3						
2005	4						
2005	5						
2005	6						
2005	7						
2005	8						
2005	8<						
2006	1						
2006	2						
2006	3						
2006	4						
2006	5						
2006	6						
2006	7						
2006	8						
2006	8<						
2007	1						
2007	2						
2007	3						
2007	4						
2007	5						
2007	6						
2007	7						
2007	8						
2007	8<						
2008	1						
2008	2						
2008	3						
2008	4						
2008	5						
2008	6						
2008	7						
2008	8						
2008	8<						
2009	1						
2009	2						
2009	3						
2009	4						
2009	5						
2009	6						
2009	7						
2009	8						
2009	8<						

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

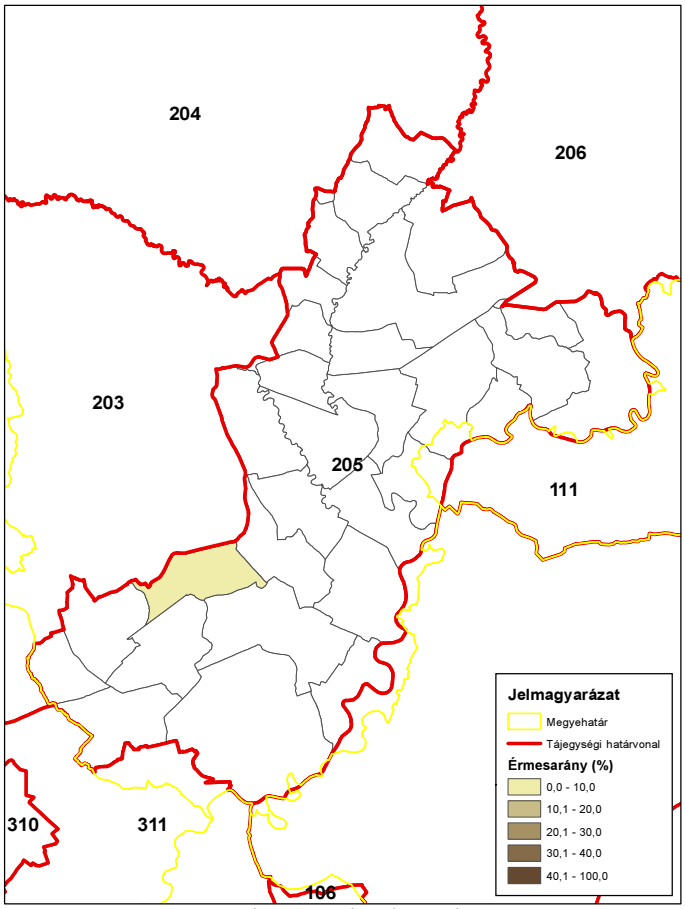
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
2010	1						
2010	2						
2010	3						
2010	4						
2010	5						
2010	6						
2010	7						
2010	8						
2010	8<						
2011	1						
2011	2						
2011	3						
2011	4						
2011	5						
2011	6						
2011	7						
2011	8						
2011	8<						
2012	1						
2012	2						
2012	3						
2012	4						
2012	5						
2012	6						
2012	7						
2012	8						
2012	8<						
2013	1						
2013	2						
2013	3						
2013	4						
2013	5						
2013	6						
2013	7						
2013	8						
2013	8<						
2014	1						
2014	2						
2014	3						
2014	4						
2014	5						
2014	6						
2014	7						
2014	8						
2014	8<						

Muflon érmesarány (%) 1998

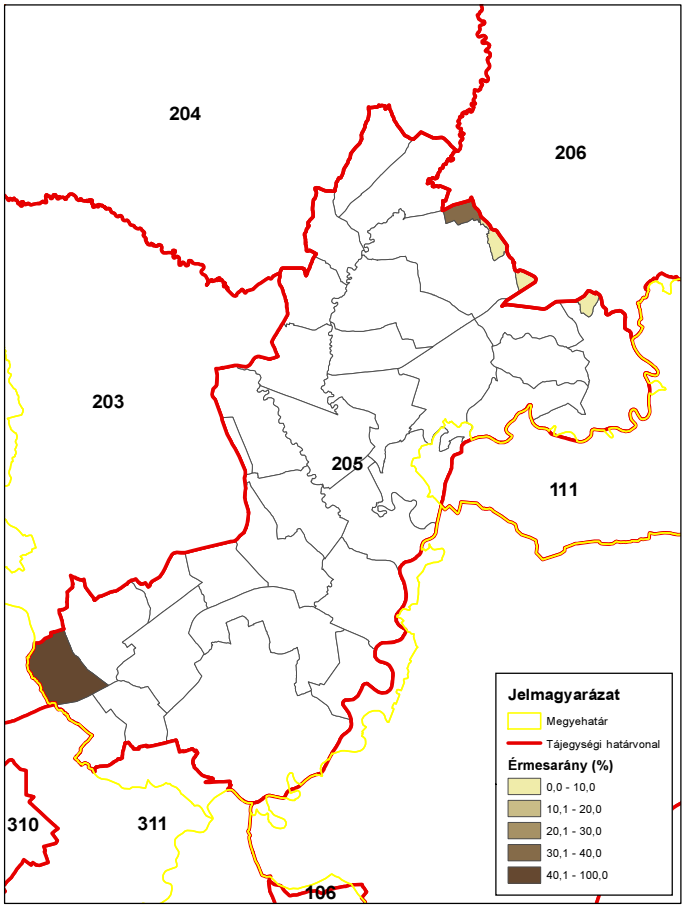
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2003

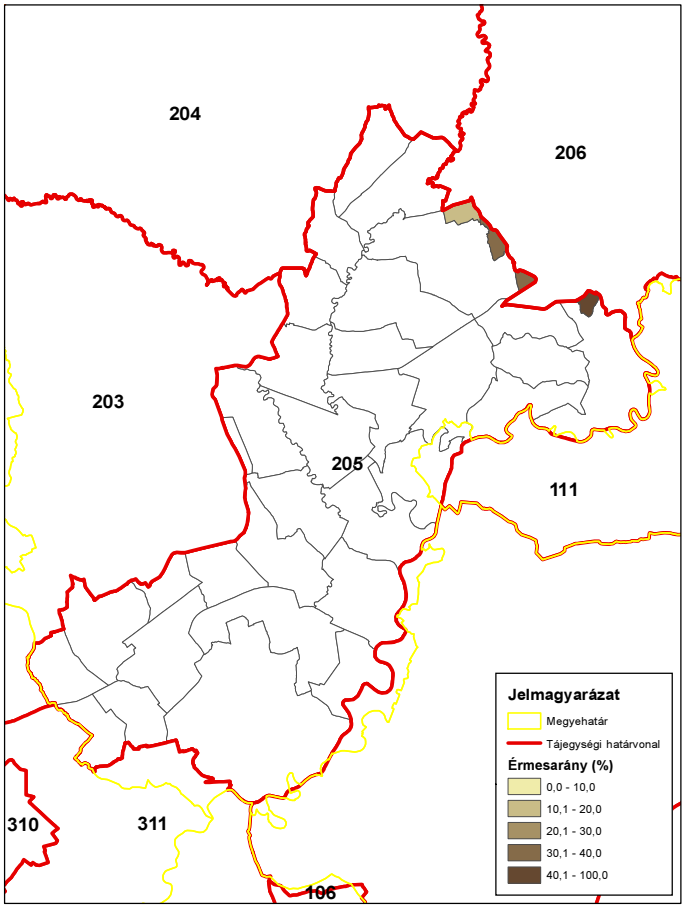
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A vaddisznó állománya és hasznosítása

A vaddisznó állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2014 között határozott emelkedést mutatott (470→837 pld; **+78%**), miközben a teríték a tízszeresére nőtt (235→2351 pld; **+900%**). A hasznosítási arány jelentősen ingadozott (50→280%) és az évek többségében az állomány stabilizálásához szükséges sávban mozgott. Ez a nyomás elvileg elegendő lehetett volna az állomány növekedésének megállítására, ami nem következett be.
- A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység** 2007-2014 közötti térképein jól követhető a vaddisznó lelövések növekedése a vadgazdálkodási egységek szintjén. Ennek eredményeként a vadgazdálkodási tájegység jelentős részében a teríték elérte és meghaladta az 1-2 db/km^2 sűrűség tartományt.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Hasznosítási arány nagy ingadozásokkal nőtt. A grafikonok alapján a kan, koca és malac lelövések elválnak a süldő lelövésektől és annál sokkal szűkebb sávban mozogtak (azaz kevésbé járulnak hozzá a hasznosítási arány emelkedéséhez).
- A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (13-29%) kevesebb arányú kocát lőttek (6-21%) és a süldő és malac lelövés (58-77%) volt. Az adatok arra utalnak, hogy a kocák lelövéseken belüli ekkora aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására.
- Figyelembe véve a térített mezőgazdasági károk óriás növekedését (3-10X) a vaddisznó állományának további növekedése nem viselhető el. A tájegység agrár jellege miatt (81.2% szántó + rét-legelő) a vaddisznónak nincs helye a területen. Az eddigi hasznosítási gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a kocakilövések minél magasabb arányát kell elérni.

A vaddisznó jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben** tartós problémát jelent a mezőgazdasági károk növekedése és ennek a vaddisznóval való kapcsolódása. A vaddisznó sűrűségének növekedése egyértelmű összefüggést mutat a lőtt vad értékesítés árbevételével és a térített mezőgazdasági károk összegével.
- A jelenlegi vadkárhelyzet is veszélyes, de az állomány jelentős csökkentésének elmaradása súlyos kockázatokat jelent. A kártérítések előbb-utóbb ellehetetleníthetik az érintett vadgazdálkodókat.

A szabad területi vaddisznóállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **205**

Év	Jelentett				Hasznosított					Hasznosítási arány			
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes	Kan	Koca	Süldő	Összes
1998	84	112	274	**470**	56	14	115	50	**235**	66,7%	12,5%	42,0%	**50,0%**
1999	68	75	112	**255**	92	35	151	69	**347**	135,3%	46,7%	134,8%	**136,1%**
2000	90	104	184	**378**	57	23	182	53	**315**	63,3%	22,1%	98,9%	**83,3%**
2001	85	134	241	**460**	95	47	292	190	**624**	111,8%	35,1%	121,2%	**135,7%**
2002	103	142	263	**508**	93	74	348	147	**662**	90,3%	52,1%	132,3%	**130,3%**
2003	93	108	207	**408**	89	44	262	92	**487**	95,7%	40,7%	126,6%	**119,4%**
2004	64	103	235	**402**	99	62	271	145	**577**	154,7%	60,2%	115,3%	**143,5%**
2005	67	120	249	**436**	127	55	247	94	**523**	189,6%	45,8%	99,2%	**120,0%**
2006	78	141	248	**467**	100	32	154	58	**344**	128,2%	22,7%	62,1%	**73,7%**
2007	306	444	350	**1 100**	108	50	313	180	**651**	35,3%	11,3%	89,4%	**59,2%**
2008	70	124	252	**446**	134	121	522	235	**1 012**	191,4%	97,6%	207,1%	**226,9%**
2009	115	164	339	**618**	240	141	570	274	**1 225**	208,7%	86,0%	168,1%	**198,2%**
2010	115	193	309	**617**	246	134	567	168	**1 115**	213,9%	69,4%	183,5%	**180,7%**
2011	149	236	357	**742**	326	206	782	230	**1 544**	218,8%	87,3%	219,0%	**208,1%**
2012	147	212	409	**768**	398	300	1 108	352	**2 158**	270,7%	141,5%	270,9%	**281,0%**
2013	135	210	427	**772**	421	323	896	341	**1 981**	311,9%	153,8%	209,8%	**256,6%**
2014	151	230	456	**837**	476	506	987	382	**2 351**	315,2%	220,0%	216,4%	**280,9%**
Változás	79,8%	105,4%	66,4%	78,1%	750,0%	3514,3%	758,3%	664,0%	900,4%	372,8%	1660,0%	415,7%	461,8%

Ivararány (1 kanra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított						
	Kan	Koca	Süldő	*Süldő/koca*	Kan	Koca	Süldő	Malac	*Süldő/koca*	*Malac/koca*	*(M+S)/koca*
1998	1	1,33	3,26	***2,45***	1	0,25	2,05	0,89	***8,21***	***3,57***	***11,79***
1999	1	1,10	1,65	***1,49***	1	0,38	1,64	0,75	***4,31***	***1,97***	***6,29***
2000	1	1,16	2,04	***1,77***	1	0,40	3,19	0,93	***7,91***	***2,30***	***10,22***
2001	1	1,58	2,84	***1,80***	1	0,49	3,07	2,00	***6,21***	***4,04***	***10,26***
2002	1	1,38	2,55	***1,85***	1	0,80	3,74	1,58	***4,70***	***1,99***	***6,69***
2003	1	1,16	2,23	***1,92***	1	0,49	2,94	1,03	***5,95***	***2,09***	***8,05***
2004	1	1,61	3,67	***2,28***	1	0,63	2,74	1,46	***4,37***	***2,34***	***6,71***
2005	1	1,79	3,72	***2,08***	1	0,43	1,94	0,74	***4,49***	***1,71***	***6,20***
2006	1	1,81	3,18	***1,76***	1	0,32	1,54	0,58	***4,81***	***1,81***	***6,63***
2007	1	1,45	1,14	***0,79***	1	0,46	2,90	1,67	***6,26***	***3,60***	***9,86***
2008	1	1,77	3,60	***2,03***	1	0,90	3,90	1,75	***4,31***	***1,94***	***6,26***
2009	1	1,43	2,95	***2,07***	1	0,59	2,38	1,14	***4,04***	***1,94***	***5,99***
2010	1	1,68	2,69	***1,60***	1	0,54	2,30	0,68	***4,23***	***1,25***	***5,49***
2011	1	1,58	2,40	***1,51***	1	0,63	2,40	0,71	***3,80***	***1,12***	***4,91***
2012	1	1,44	2,78	***1,93***	1	0,75	2,78	0,88	***3,69***	***1,17***	***4,87***
2013	1	1,56	3,16	***2,03***	1	0,77	2,13	0,81	***2,77***	***1,06***	***3,83***
2014	1	1,52	3,02	***1,98***	1	1,06	2,07	0,80	***1,95***	***0,75***	***2,71***

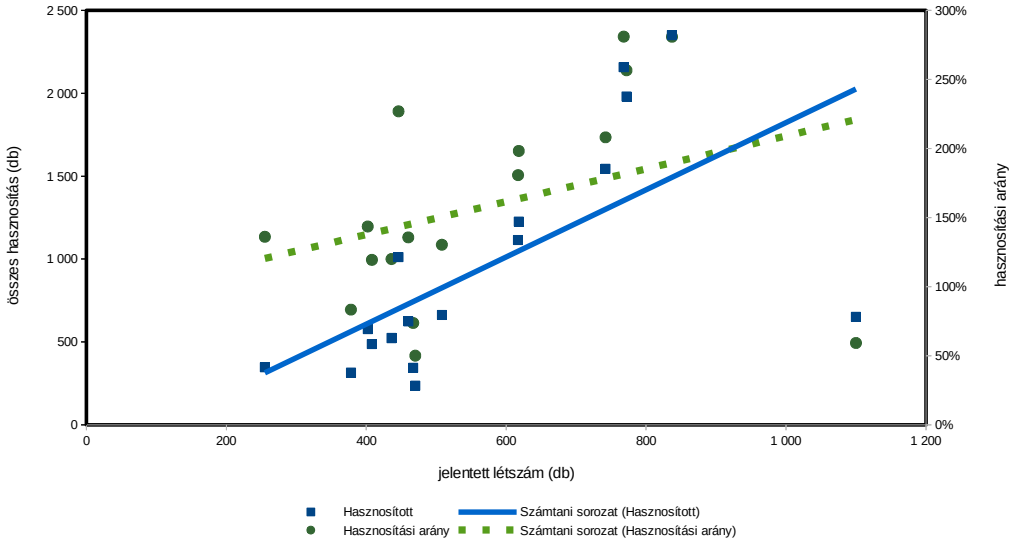
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított					Kan / (kan+koca)	Süldő+malac
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes		
1998	17,9%	23,8%	58,3%	100%	23,8%	6,0%	48,9%	21,3%	100%	**80,0%**	**70,2%**
1999	26,7%	29,4%	43,9%	100%	26,5%	10,1%	43,5%	19,9%	100%	**72,4%**	**63,4%**
2000	23,8%	27,5%	48,7%	100%	18,1%	7,3%	57,8%	16,8%	100%	**71,3%**	**74,6%**
2001	18,5%	29,1%	52,4%	100%	15,2%	7,5%	46,8%	30,4%	100%	**66,9%**	**77,2%**
2002	20,3%	28,0%	51,8%	100%	14,0%	11,2%	52,6%	22,2%	100%	**55,7%**	**74,8%**
2003	22,8%	26,5%	50,7%	100%	18,3%	9,0%	53,8%	18,9%	100%	**66,9%**	**72,7%**
2004	15,9%	25,6%	58,5%	100%	17,2%	10,7%	47,0%	25,1%	100%	**61,5%**	**72,1%**
2005	15,4%	27,5%	57,1%	100%	24,3%	10,5%	47,2%	18,0%	100%	**69,8%**	**65,2%**
2006	16,7%	30,2%	53,1%	100%	29,1%	9,3%	44,8%	16,9%	100%	**75,8%**	**61,6%**
2007	27,8%	40,4%	31,8%	100%	16,6%	7,7%	48,1%	27,6%	100%	**68,4%**	**75,7%**
2008	15,7%	27,8%	56,5%	100%	13,2%	12,0%	51,6%	23,2%	100%	**52,5%**	**74,8%**
2009	18,6%	26,5%	54,9%	100%	19,6%	11,5%	46,5%	22,4%	100%	**63,0%**	**68,9%**
2010	18,6%	31,3%	50,1%	100%	22,1%	12,0%	50,9%	15,1%	100%	**64,7%**	**65,9%**
2011	20,1%	31,8%	48,1%	100%	21,1%	13,3%	50,6%	14,9%	100%	**61,3%**	**65,5%**
2012	19,1%	27,6%	53,3%	100%	18,4%	13,9%	51,3%	16,3%	100%	**57,0%**	**67,7%**
2013	17,5%	27,2%	55,3%	100%	21,3%	16,3%	45,2%	17,2%	100%	**56,6%**	**62,4%**
2014	18,0%	27,5%	54,5%	100%	20,2%	21,5%	42,0%	16,2%	100%	**48,5%**	**58,2%**

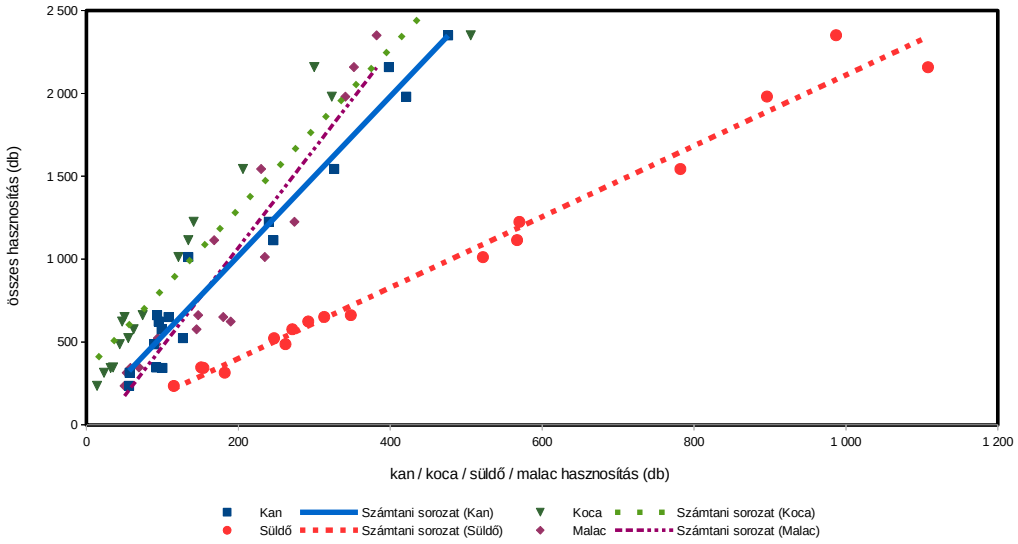
A vaddisznó hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **205**

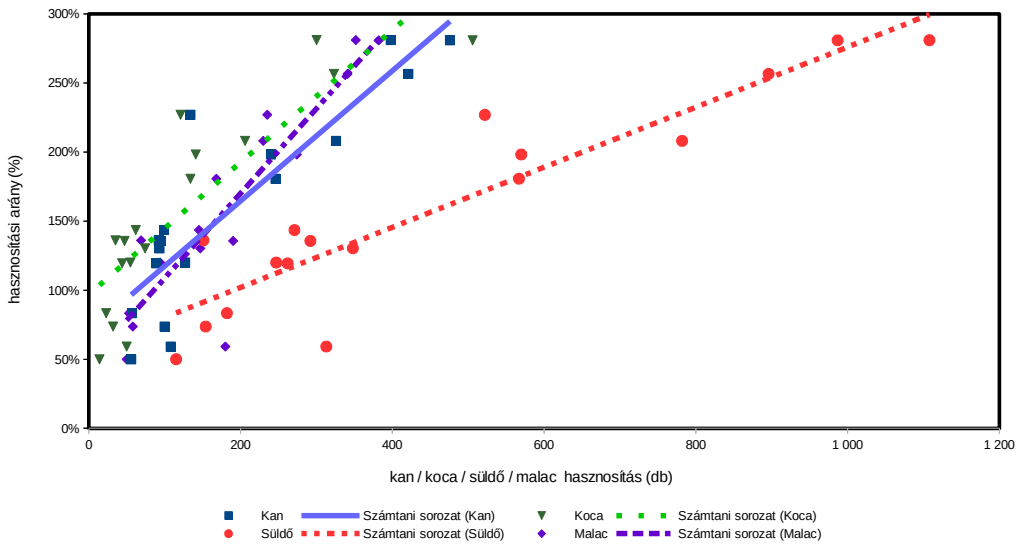
Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései I.

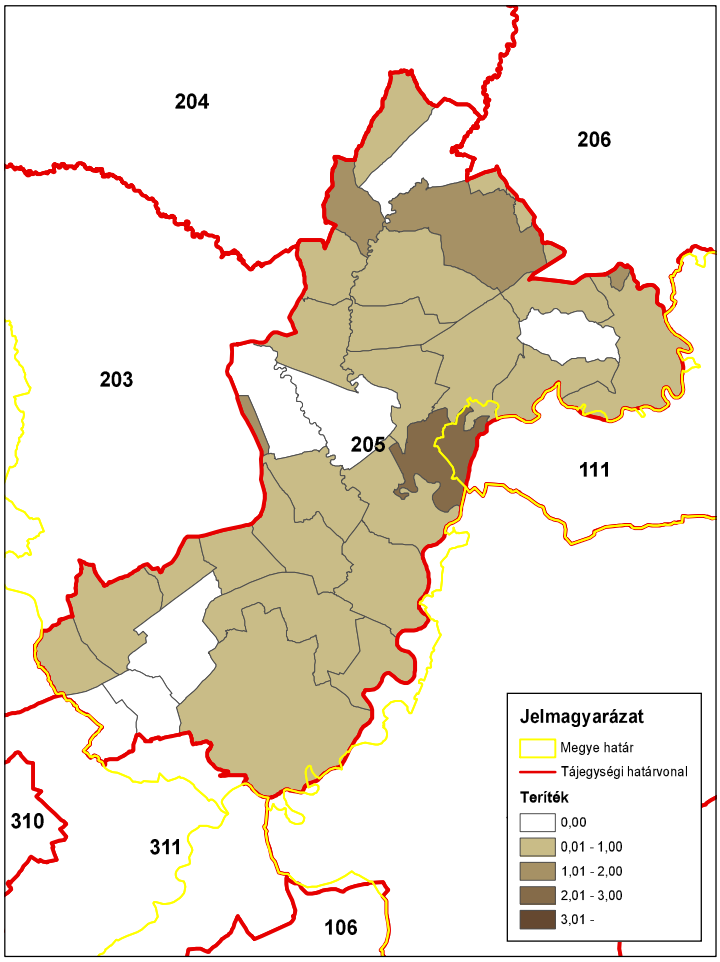
Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései III.

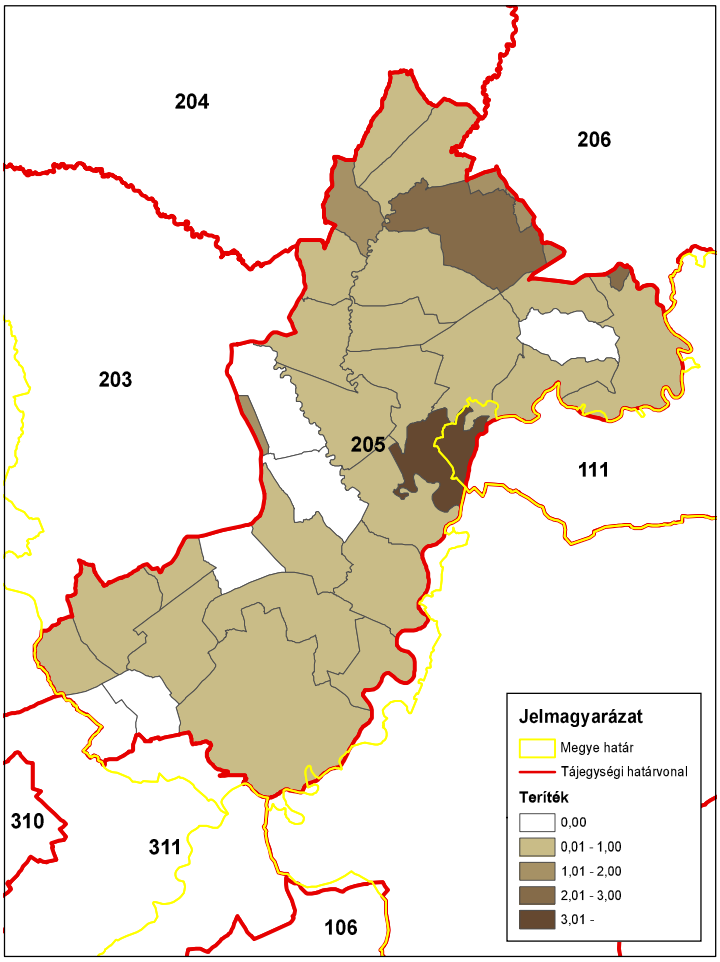

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2007

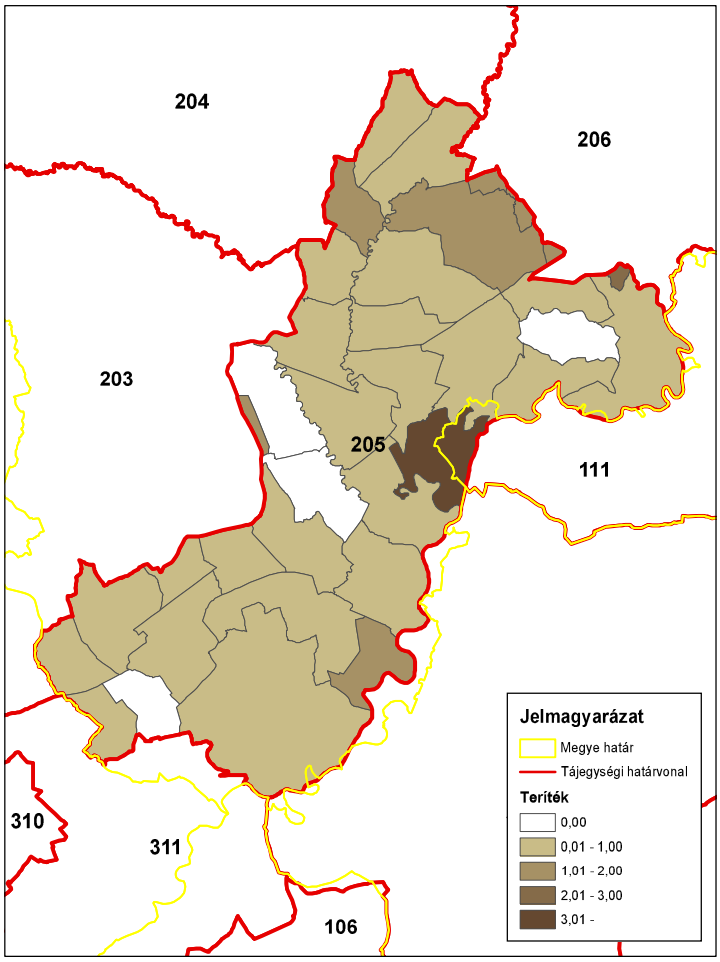
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2008

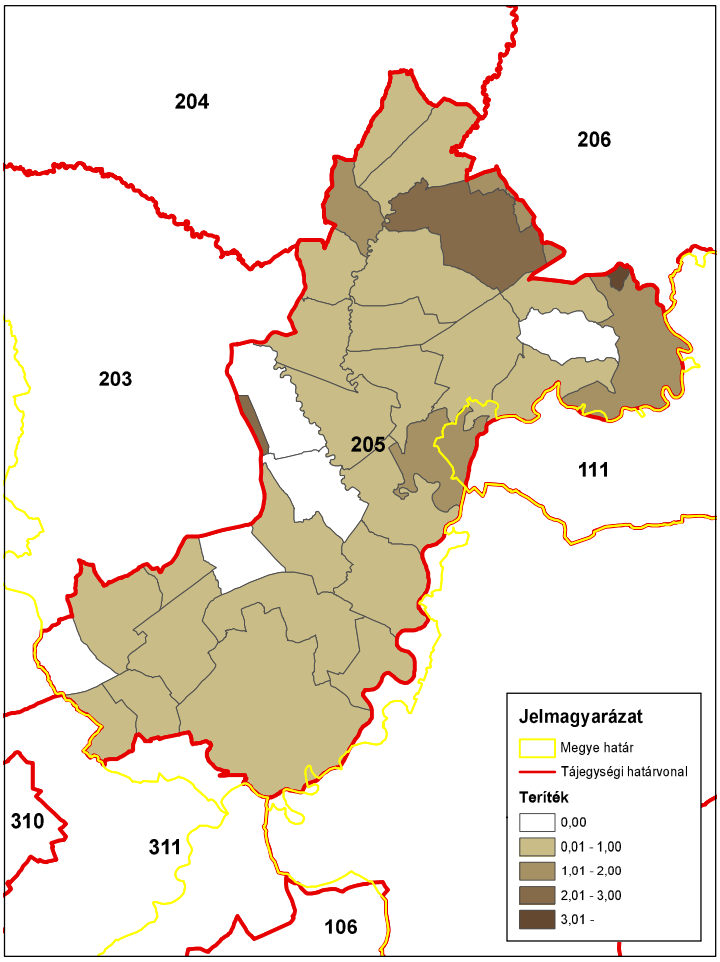
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2009

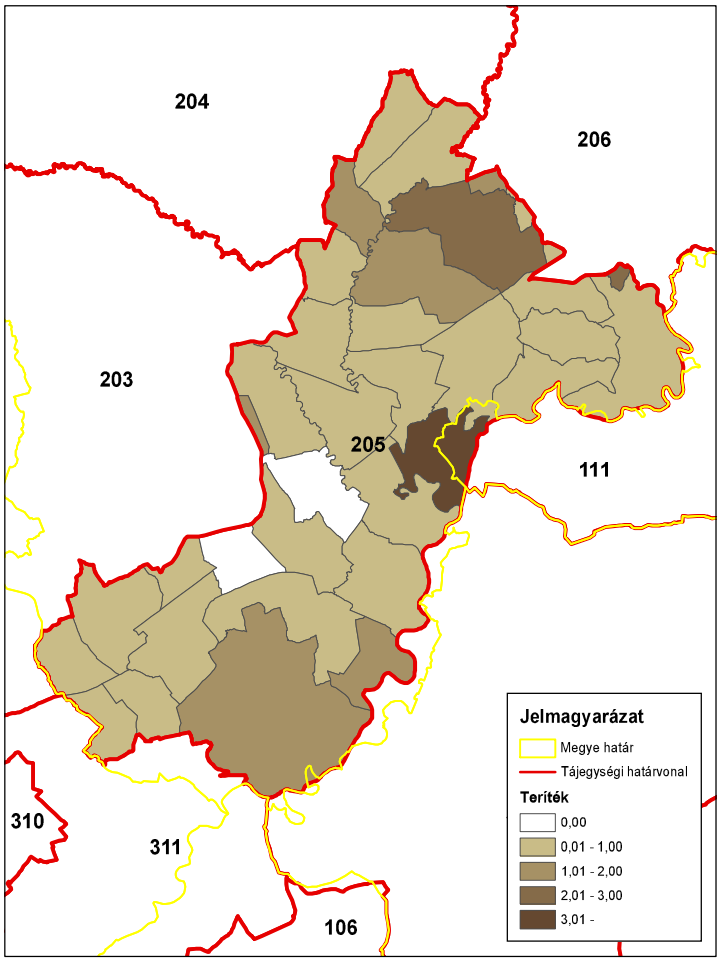
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2010

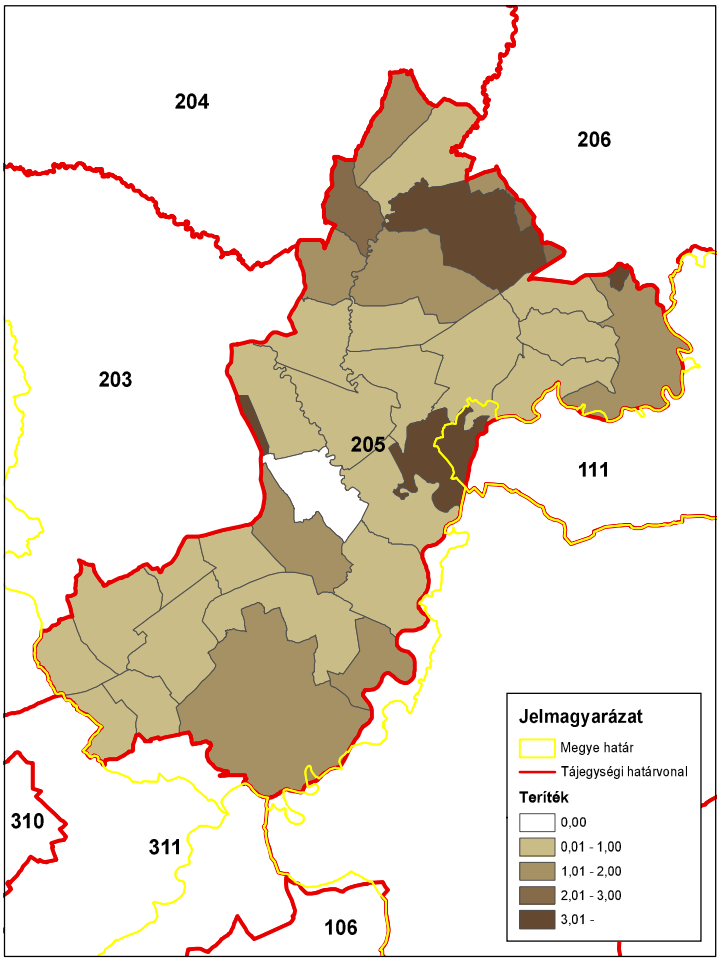
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2011

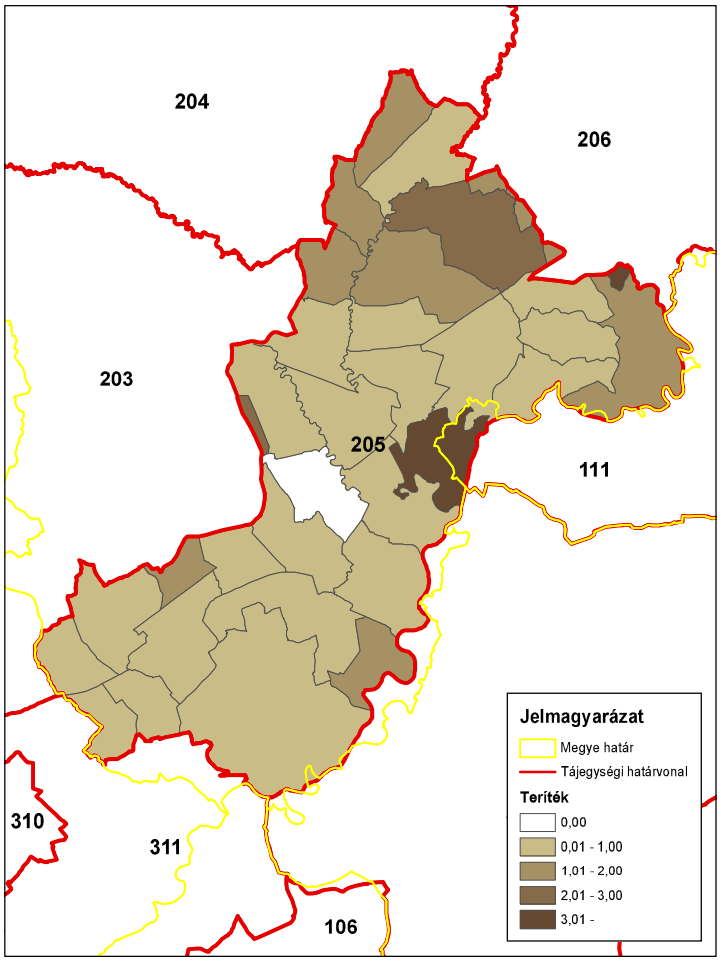
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2012

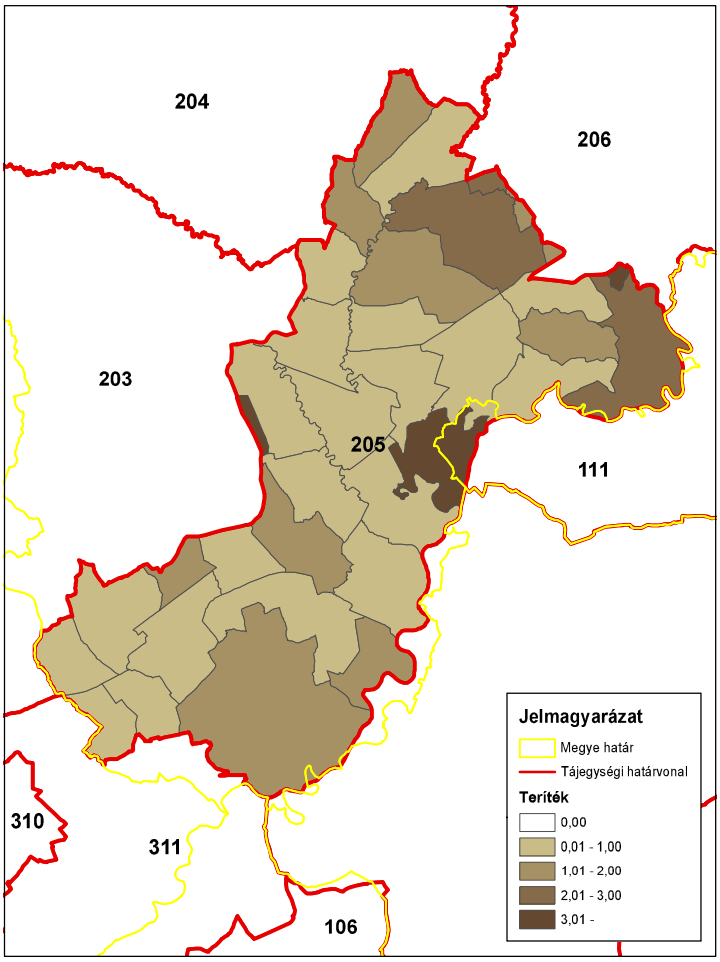
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

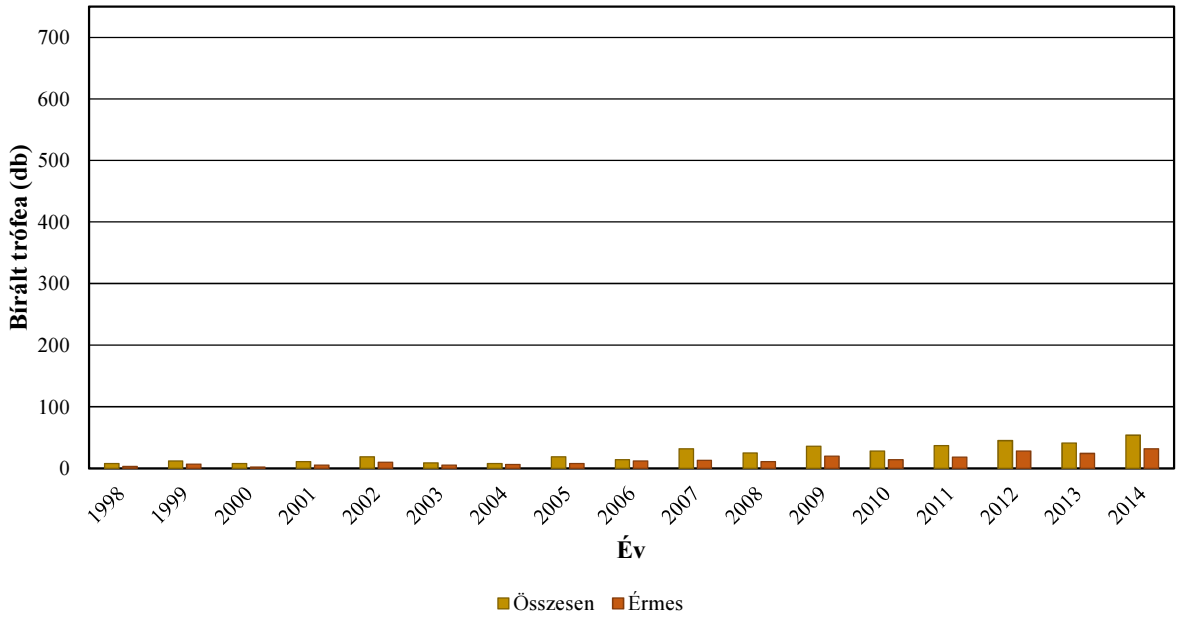
Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	8	3	37,5%		2	1	0,0%	66,7%	33,3%
1999	12	7	58,3%		3	4	0,0%	42,9%	57,1%
2000	8	2	25,0%		1	1	0,0%	50,0%	50,0%
2001	11	5	45,5%		2	3	0,0%	40,0%	60,0%
2002	19	10	52,6%	2	4	4	20,0%	40,0%	40,0%
2003	9	5	55,6%	1	3	1	20,0%	60,0%	20,0%
2004	8	6	75,0%	2	2	2	33,3%	33,3%	33,3%
2005	19	8	42,1%		4	4	0,0%	50,0%	50,0%
2006	14	12	85,7%	3	5	4	25,0%	41,7%	33,3%
2007	32	13	40,6%		4	9	0,0%	30,8%	69,2%
2008	25	11	44,0%	2	3	6	18,2%	27,3%	54,5%
2009	36	20	55,6%	3	5	12	15,0%	25,0%	60,0%
2010	28	14	50,0%	2	4	8	14,3%	28,6%	57,1%
2011	37	18	48,6%	1	6	11	5,6%	33,3%	61,1%
2012	45	28	62,2%	3	8	17	10,7%	28,6%	60,7%
2013	41	24	58,5%	2	8	14	8,3%	33,3%	58,3%
2014	54	32	59,3%	2	11	19	6,3%	34,4%	59,4%

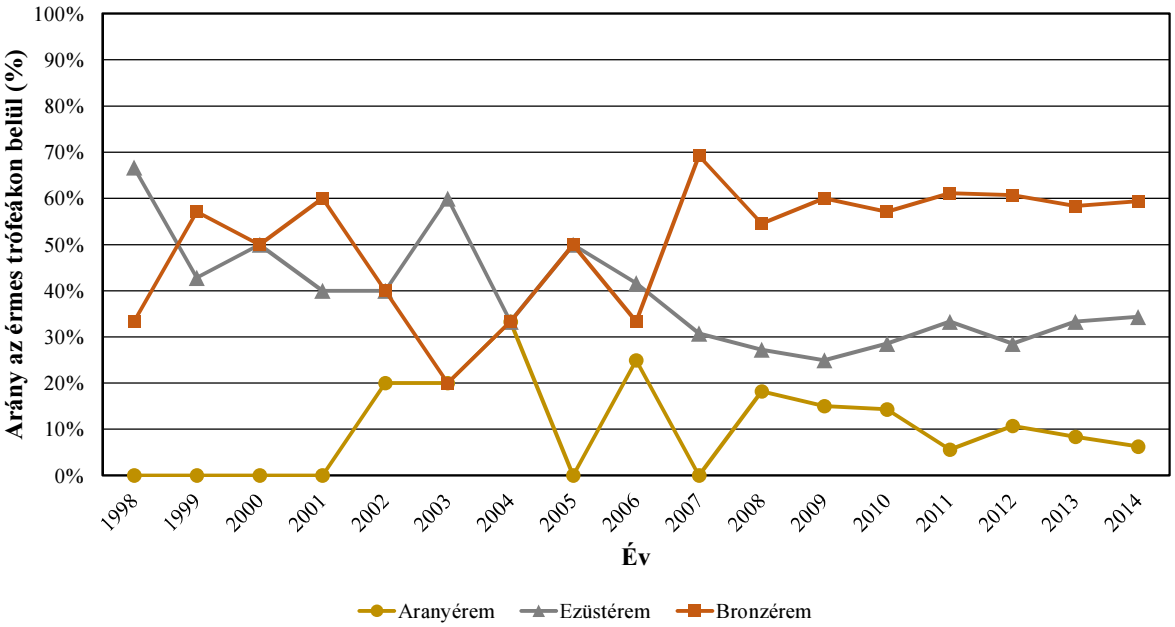
Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 205. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

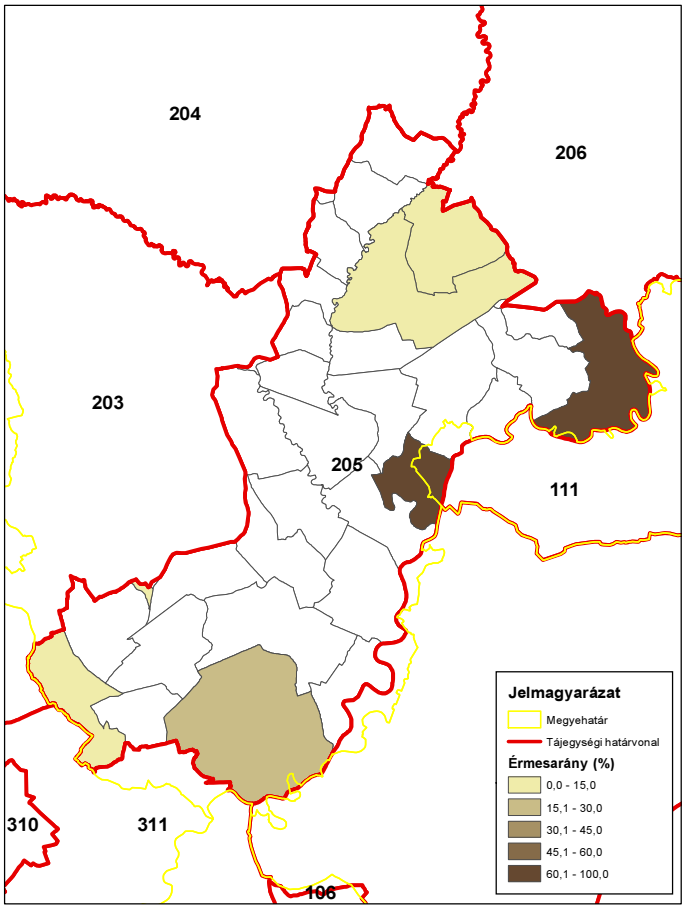
A bírált trófeák száma

Az érmes fokozatok aránya

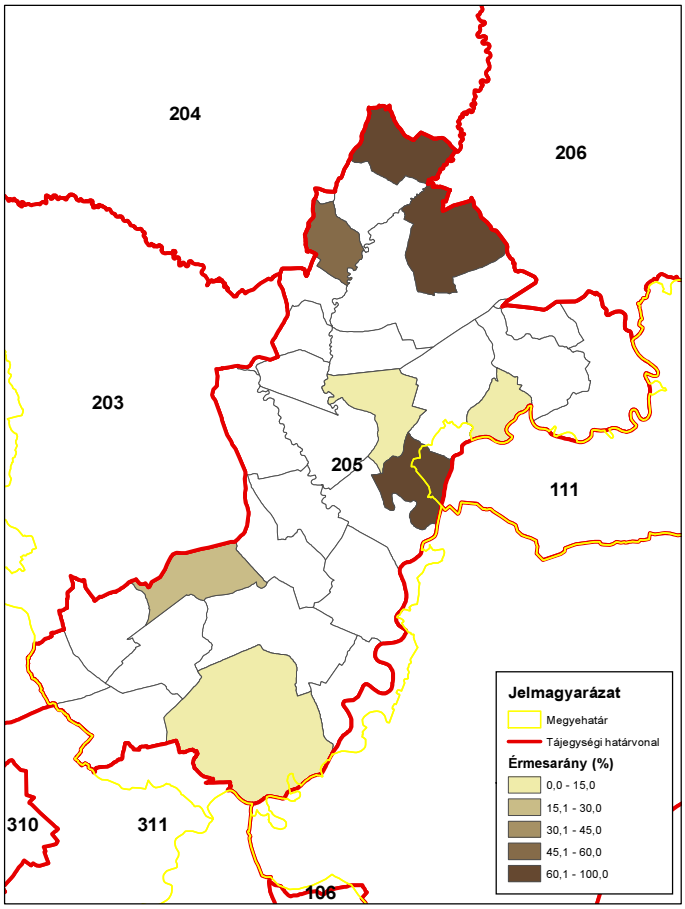

Vaddisznó érmesarány (%) 1998

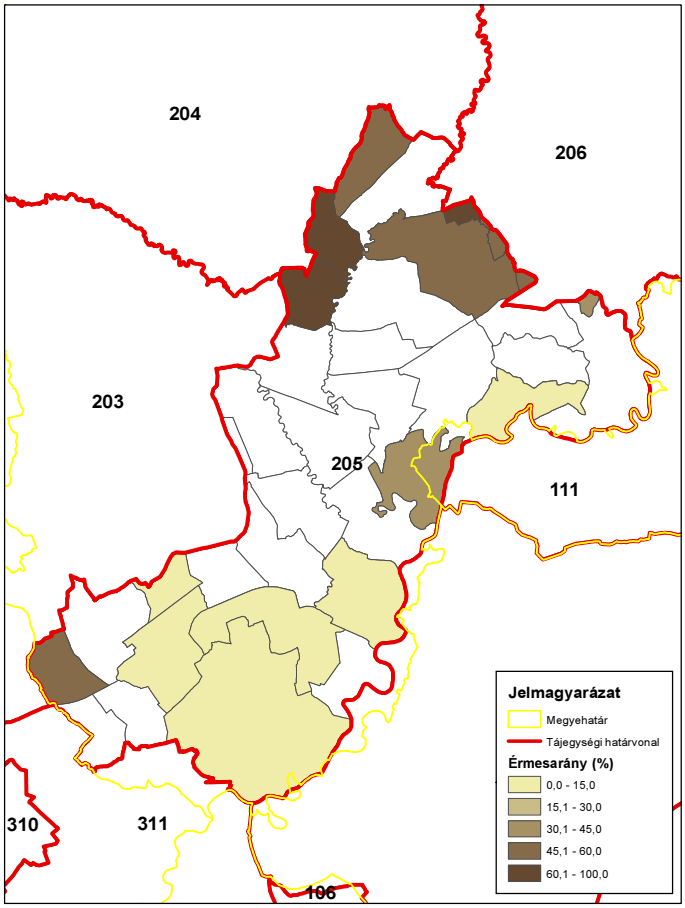
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2003

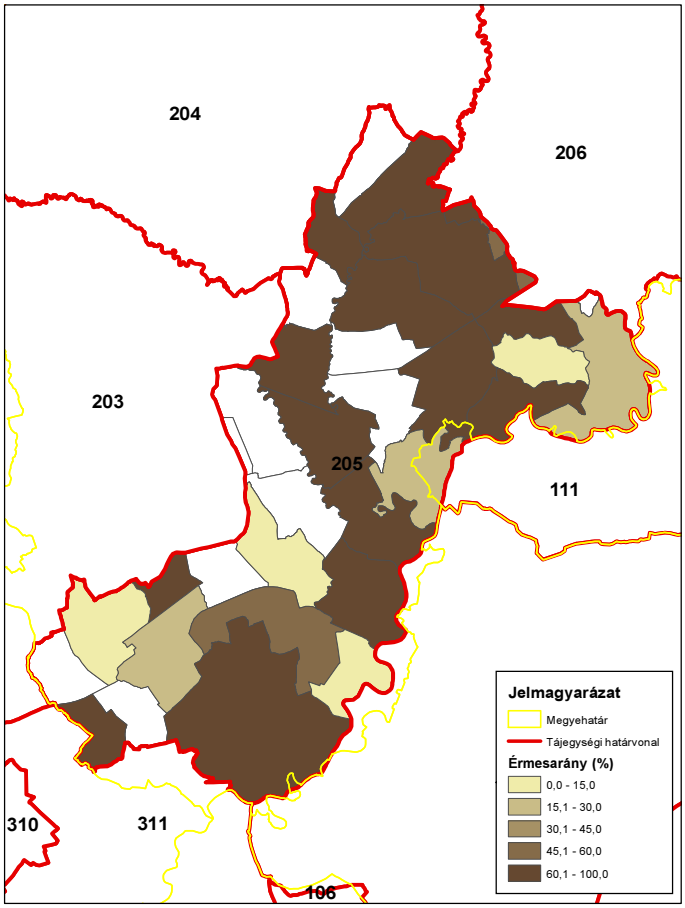
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység (205)** területén a mezei nyúl létszáma 1998-2014 között csökkent (9,3 → 5,6 ezer). 2003-ig enyhén növekedett az állomány (9,3 → 10,5 ezer pld), de utána csökkenés következett. A lelövések 2002-ig növekedtek, de azután csökkentek (1,4 → 2,9 → 1,1 ezer pld), ami összességében csökkenést eredményezett (18%-kal). Az élő befogás 2001-ig emelkedett (120 → 390 pld), majd csökkenés következett és 2010-től nincs befogás a tájegységben.
- Az adatok alapján a nyúl állomány jelentett létszáma és a hasznosítás között látható egy gyenge összefüggés. Azonbana jelentett populáció változását nem követte szorosan a hasznosítás, ami az állomány további csökkenéséhez vezethet, hacsak nem lesz tervszerűbb a hasznosítás.
- A lelövések és a befogások egymáshoz viszonyított aránya jól alakult a tájegységben, hogy leginkább csak lelövéssel hasznosították a mezei nyúl populációt, majd 2010-től már csak lelövést alkalmaztak. Ez kedvező lehet a további állomány alakulás szempontjából.
- Az ÉK-i területrészről fokozatosan a DNY-i részre tevődött át a hangsúly a hasznosításban, de összességében látszik a teljes tájegységen a csökkenés.
- Összességében a nyúl hasznosításának változása nem volt teljesen összhangban a létszám változásával. A csökkenés megállításához tervszerűbben kellene átgondolni a mezei nyúl hasznosítást és jobban igazítani a populációs alakulásához.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A hasznosítási arány 2001-2002-ig nőtt (17% → 35%), majd lecsökkent 25% körüli értékre, ami 2010 után tovább csökkent 20%-ra. De még így is összességében növekedett a hasznosítási arány a térségben (25%-kal).
- A hasznosítás összetételében látható, hogy a befogások aránya csökkent, több évben is csak lelövéssel hasznosították az állományt, most már csak a fegyveres vadászatot alkalmazzák a hasznosításban, ami kedvező lehet a populáció növekedése szempontjából.

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

A mezei nyúl jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

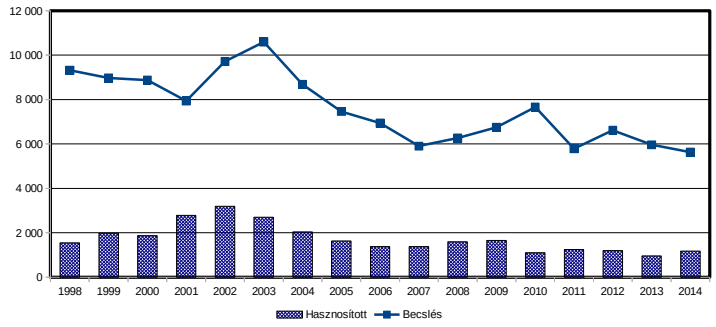
- A Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység az ország gyengébb mezei nyulas térségei közé tartozik a teríték nagysága alapján. A mezei nyúl nem fontos tényezője az eredményes vadgazdálkodásnak. A bevétel nem függ össze a nyúl hasznosítás mértékével, sőt a belföldi bérvadászatból és a lőttvadból származó bevétel csökken a teríték növekedésével, vagyis sem a hazai bérvadászok számára, sem a lőttvad értékesítésben nem fontos tényező a mezei nyúl ebben a tájegységben. Amikor még több nyulat hasznosítottak, akkor kevesebbet értékesítettek és kevésbé a hazai vadászoktól származott a bevétel, talán inkább a külföldieket vonzotta ez a vadászati lehetőség, bár itt nagyon gyenge a kapcsolat. A mezei nyúl állománya sajnos csökkenő, ahogy a hasznosítása is, bár a hasznosítási arány növekedett, ami kedvezőtlenül hathat és további csökkenést okozhat. Ezen a gazdálkodás tervszerűbbé tételével lehet javítani. Ezt azért is érdemes erősíteni, mert a vadgazdálkodók a csökkenő állománynak többé-kevésbé megfelelően hasznosítják a populációt, a fácán hasznosítással együtt mozog a mezei nyúl terítéke, azaz az apróvad gazdálkodás még megjelenik a tájegységben. Erre lehetne építeni a mezei nyúl gazdálkodás erősítését és a populáció csökkenésének megállítását. A jelentős és növekvő vaddisznó populáció, illetve a ragadozó állomány azonban jelentősen akadályozhatja a mezei nyúl állomány stabilizálódását illetve növekedését.

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

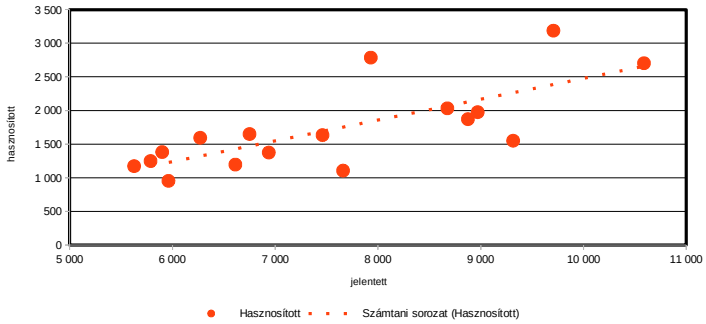
VGTE: **205**

Év	Becslés	Hasznosított			Arányok		
		Lelövés	Befogás	Összes	Lelövés	Befogás	Hasznosítás
1998	9 315	1 426	124	**1 550**	92,0%	8,0%	**16,6%**
1999	8 970	1 733	242	**1 975**	87,7%	12,3%	**22,0%**
2000	8 875	1 780	91	**1 871**	95,1%	4,9%	**21,1%**
2001	7 930	2 397	389	**2 786**	86,0%	14,0%	**35,1%**
2002	9 707	2 941	246	**3 187**	92,3%	7,7%	**32,8%**
2003	10 588	2 476	227	**2 703**	91,6%	8,4%	**25,5%**
2004	8 675	1 932	100	**2 032**	95,1%	4,9%	**23,4%**
2005	7 460	1 557	77	**1 634**	95,3%	4,7%	**21,9%**
2006	6 937	1 374	0	**1 374**	100,0%	0,0%	**19,8%**
2007	5 900	1 308	73	**1 381**	94,7%	5,3%	**23,4%**
2008	6 270	1 544	50	**1 594**	96,9%	3,1%	**25,4%**
2009	6 750	1 627	23	**1 650**	98,6%	1,4%	**24,4%**
2010	7 660	1 105	0	**1 105**	100,0%	0,0%	**14,4%**
2011	5 787	1 248	0	**1 248**	100,0%	0,0%	**21,6%**
2012	6 612	1 195	0	**1 195**	100,0%	0,0%	**18,1%**
2013	5 961	953	0	**953**	100,0%	0,0%	**16,0%**
2014	5 627	1 172	0	**1 172**	100,0%	0,0%	**20,8%**
Változás	-39,6%	-17,8%	-100,0%	-24,4%	8,7%	-100,0%	25,2%
Minimum	5 627	953	0	953	86,0%	0,0%	14,4%
Maximum	10 588	2 941	389	3 187	100,0%	14,0%	35,1%

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás

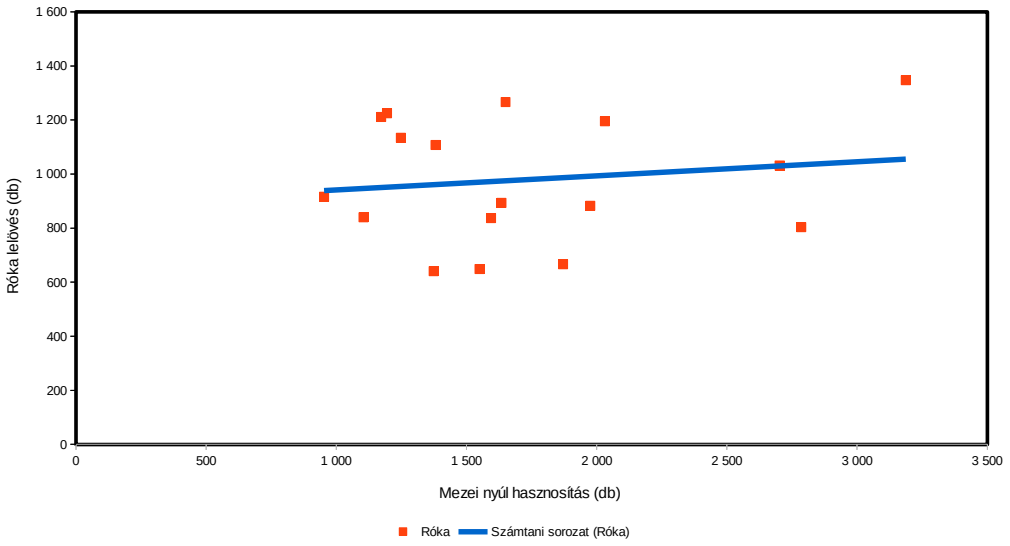
A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás

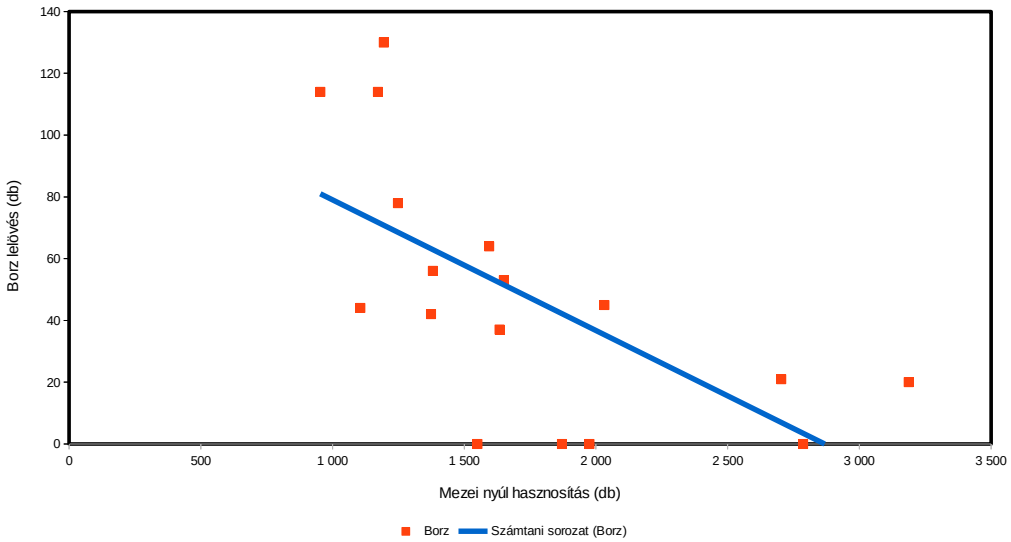
A mezei nyúl hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **205**

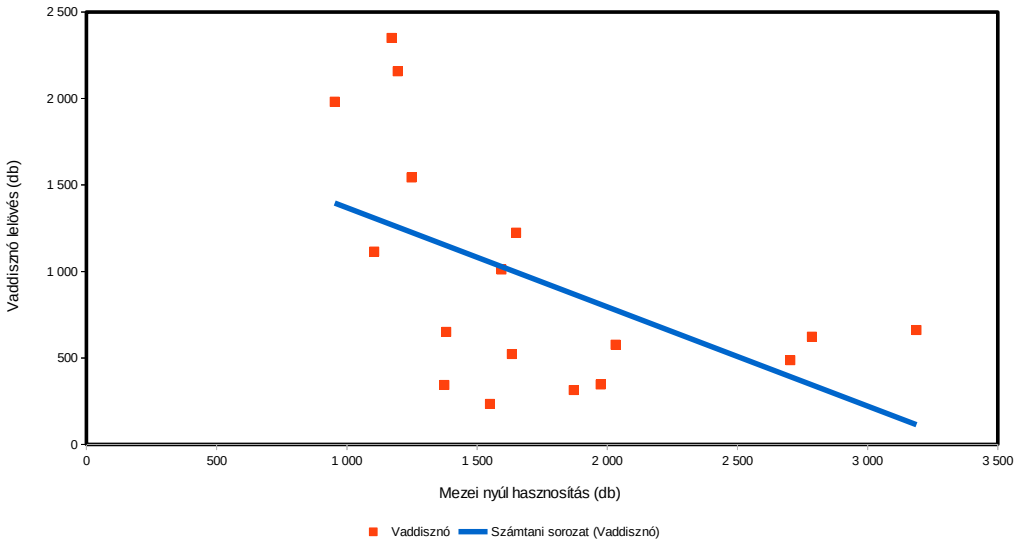
Mezei nyúl - róka kapcsolata

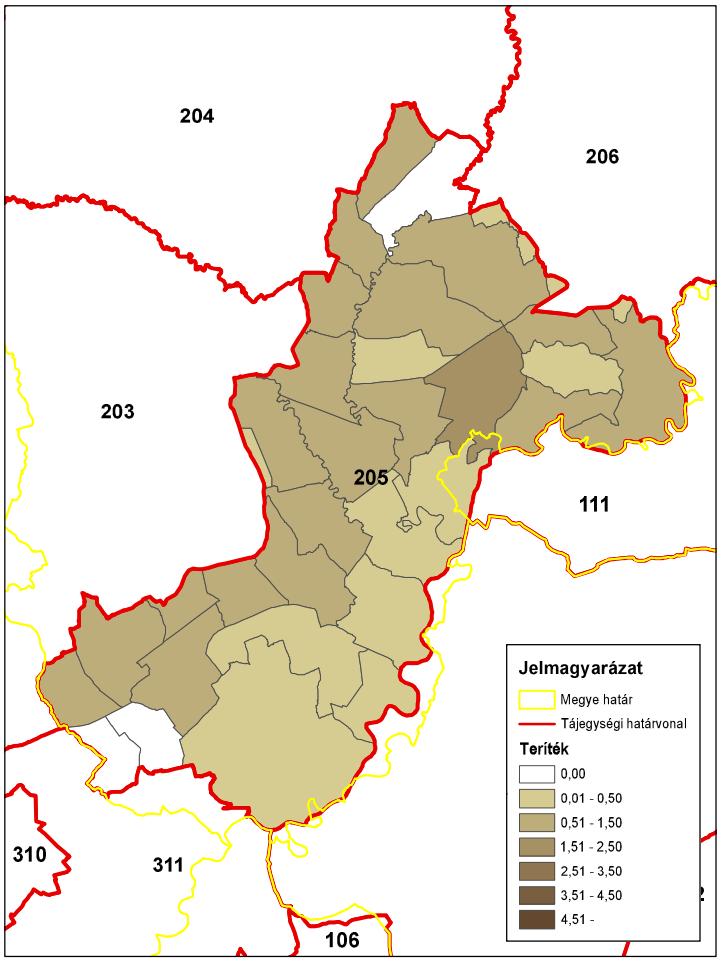
Mezei nyúl - borz kapcsolata

Mezei nyúl - vaddisznó kapcsolata

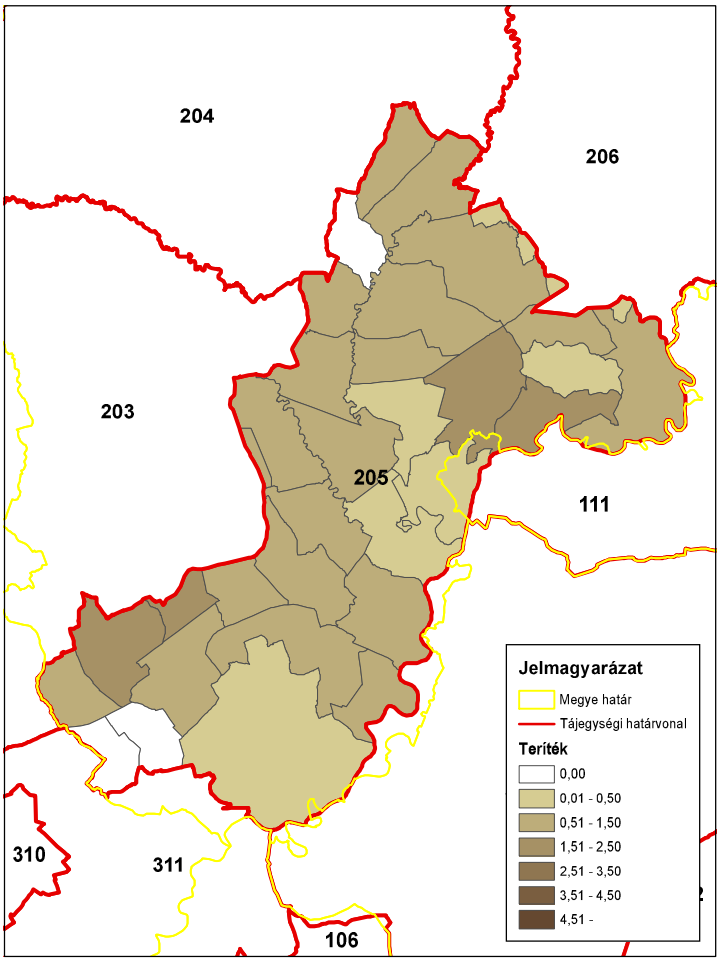

Mezei nyúl (terítés - db/km^2) 2007

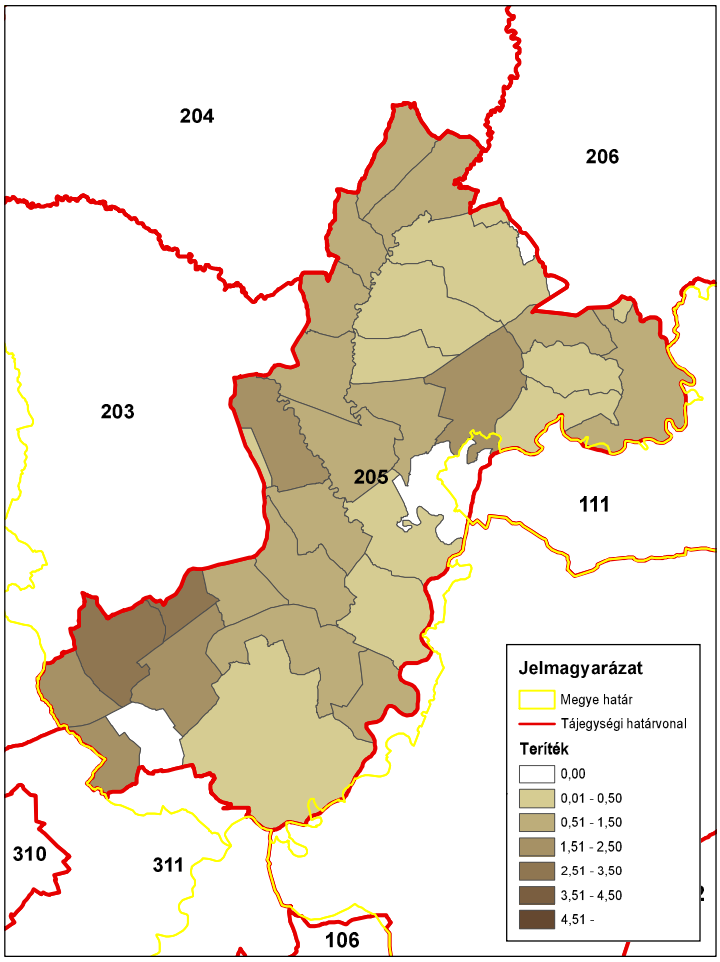
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (terítés - db/km^2) 2008

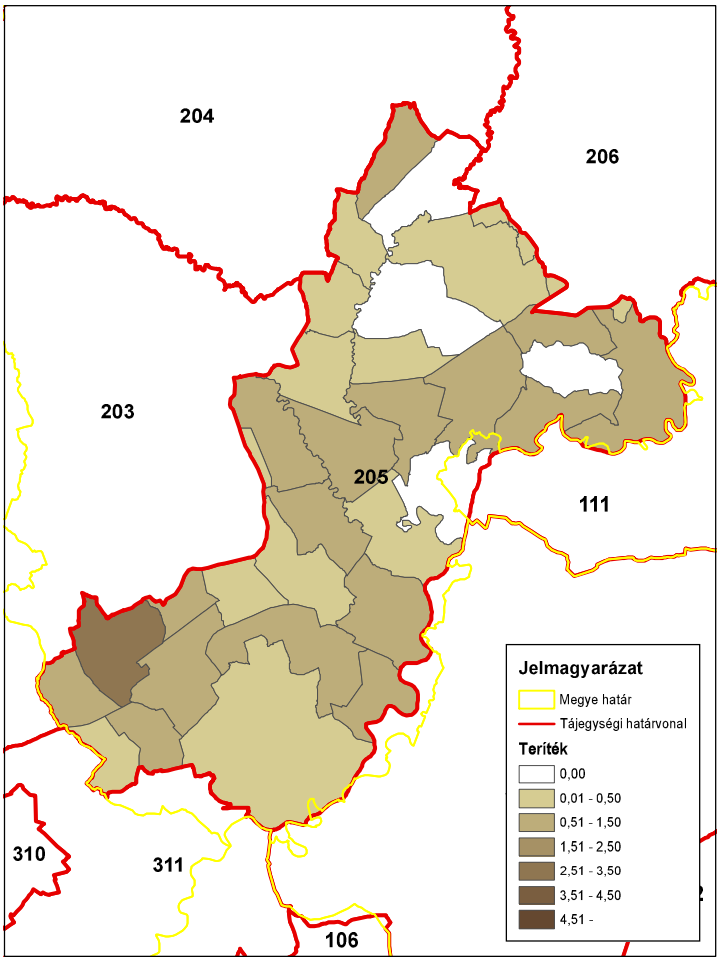
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (terítés - db/km^2) 2009

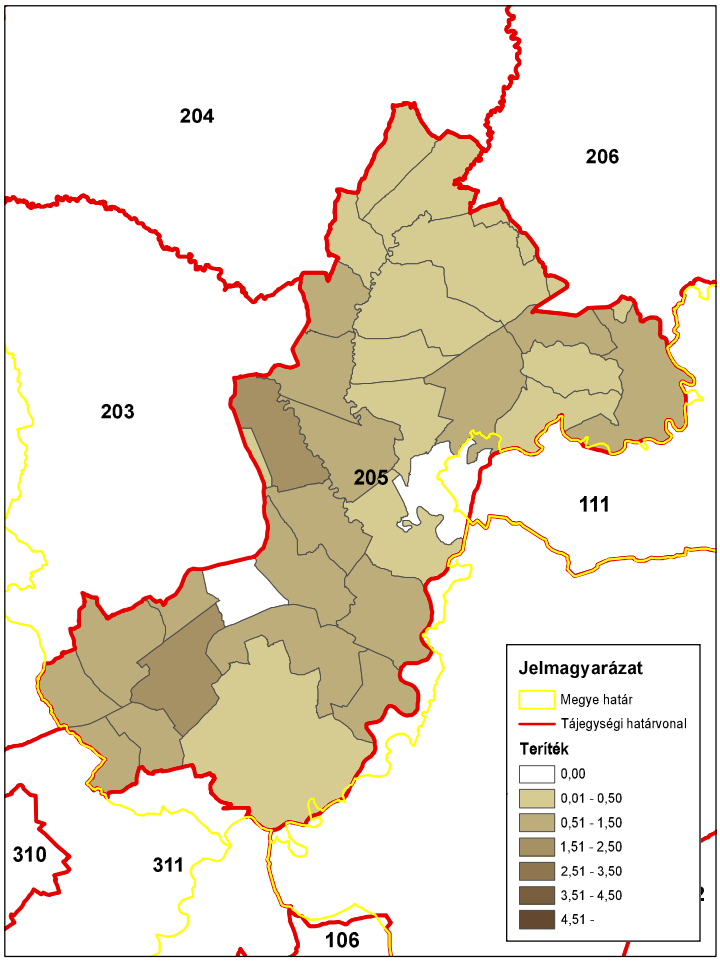
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (terítés - db/km^2) 2010

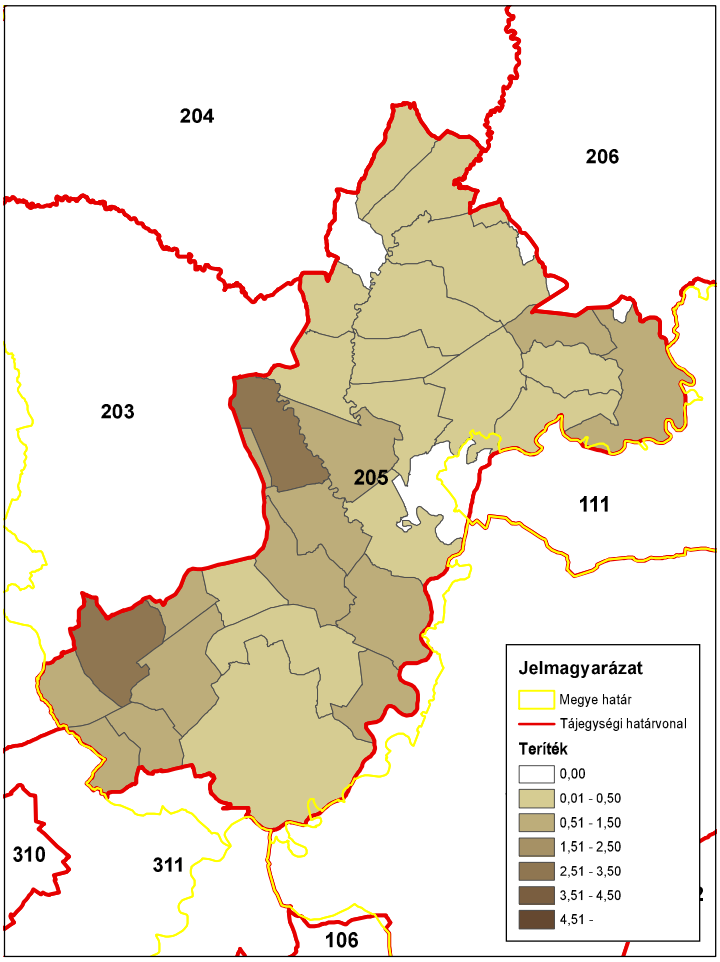
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2011

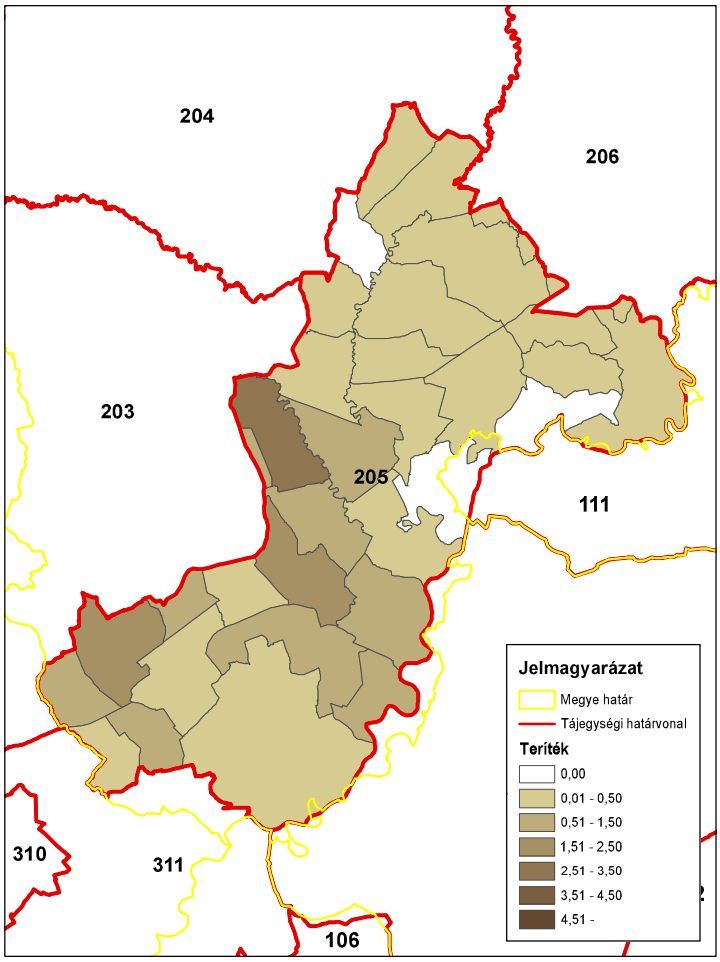
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2012

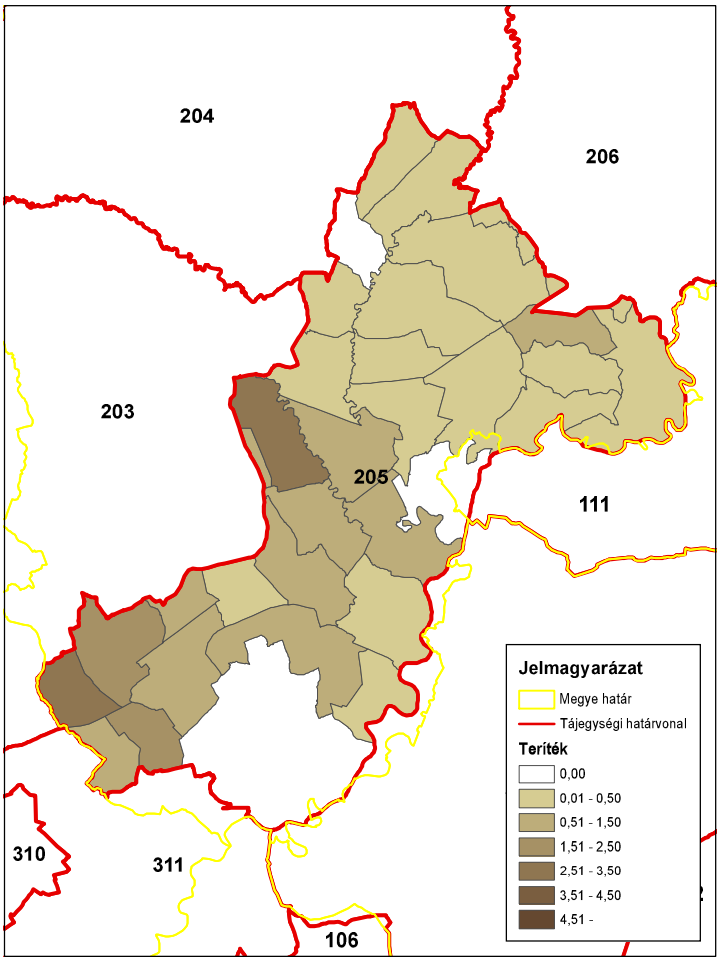
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A fácán állománya és hasznosítása

A fácán állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Bükkalja-taktaközi** vadgazdálkodási tájegységben a fácán jelentett létszáma az 1998-2014 közötti időszakban ingadozásokkal, de csökkenő trendet követett (14.5 ezer → 8.3 ezer; -42.6%).
- A vadgazdálkodási tájegységben a kibocsátott fácánok száma az első ciklusban tapasztalható meredek csökkenés miatt drasztikusan visszaesett (8.3 ezer → 2.1 ezer; -74.8% csökkenés).
- A teríték, alapvetően a második tervezési időszak változásai miatt, csökkenő trendet követett (5 ezer → 4.1 ezer; -19.1%).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken látható, hogy a hasznosítás visszaesett a tájegység nagyobb terítékméreteket mutató dél-nyugati és észak-keleti részében.
- A **Bükkalja-taktaközi** vadgazdálkodási tájegységben az elmúlt két tervezési időszak során a fácán állománya, a kibocsátás és a teríték is csökkenő trendet követett. Ezek alapján a fácán vadászati-vadgazdálkodási jelentősége visszaszorul.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás erősen ingadozott (24-61.8%). A kibocsátáshoz viszonyított hasznosítás az első tervezési időszakban meredeken nőtt, a második ciklusban viszont a kiugró 2009-2010-es év (688 és 494%) után visszaesett (összességében 60.4% → 194.1%; 221.6%-os növekedés).
- A kibocsátott fácánok 30%-os megtérülését feltételezve a szabadterületi állományra gyakorolt vadászati nyomás a 17 év során erősen ingadozott (14.9-48.8%). A jelentősen visszaesett kibocsátás megtérülése érdekében a szabadterületi állományt rendszeresen túlhasznosíthatták, de ennek igazolására tényleges megtérülési és felnevelt szaporulat adatok lennének szükségesek.

A fácán jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

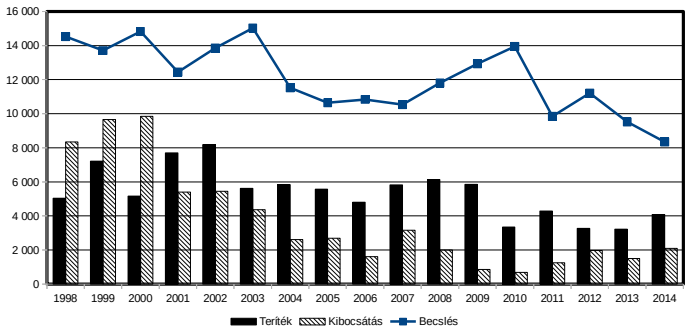
- A VGTE a fácán szempontjából az 52 vadgazdálkodási tájegység rangsorának a jelentett állomány (31/52) és a hasznosítás (32/52) alapján is az átlag alatti negyedében található. A fácán kibocsátás drasztikus csökkenése a szabadterületi állomány és a teríték csökkenésével is járt. A jövőben a további lassú csökkenés jelezhető előre.

A fácánállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

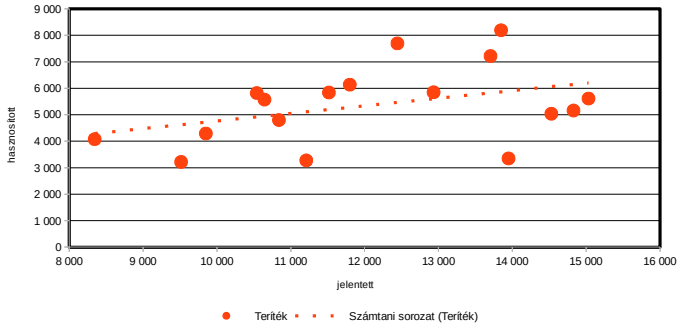
VGTE: **205**

Év	Becslés	Kibocsátás	Teríték	Hasznosítási mutatók		
				Teríték/Becslés	Teríték/kibocsátás	T-Hasznosítás
1998	14 530	8 346	5 038	34,7%	60,4%	**17,4%**
1999	13 706	9 655	7 218	52,7%	74,8%	**31,5%**
2000	14 830	9 840	5 161	34,8%	52,4%	**14,9%**
2001	12 445	5 400	7 695	61,8%	142,5%	**48,8%**
2002	13 849	5 450	8 191	59,1%	150,3%	**47,3%**
2003	15 033	4 360	5 612	37,3%	128,7%	**28,6%**
2004	11 517	2 610	5 840	50,7%	223,8%	**43,9%**
2005	10 644	2 682	5 572	52,3%	207,8%	**44,8%**
2006	10 840	1 610	4 801	44,3%	298,2%	**39,8%**
2007	10 540	3 161	5 820	55,2%	184,1%	**46,2%**
2008	11 800	2 000	6 136	52,0%	306,8%	**46,9%**
2009	12 935	850	5 850	45,2%	688,2%	**43,3%**
2010	13 950	678	3 349	24,0%	494,0%	**22,5%**
2011	9 850	1 250	4 292	43,6%	343,4%	**39,8%**
2012	11 210	1 970	3 275	29,2%	166,2%	**23,9%**
2013	9 515	1 500	3 217	33,8%	214,5%	**29,1%**
2014	8 344	2 100	4 077	48,9%	194,1%	**41,3%**
Változás	-42,6%	-74,8%	-19,1%	40,9%	221,6%	136,9%
Minimum	8 344	678	3 217	24,0%	52,4%	14,9%
Maximum	15 033	9 840	8 191	61,8%	688,2%	48,8%

A fácánállomány és a hasznosítás

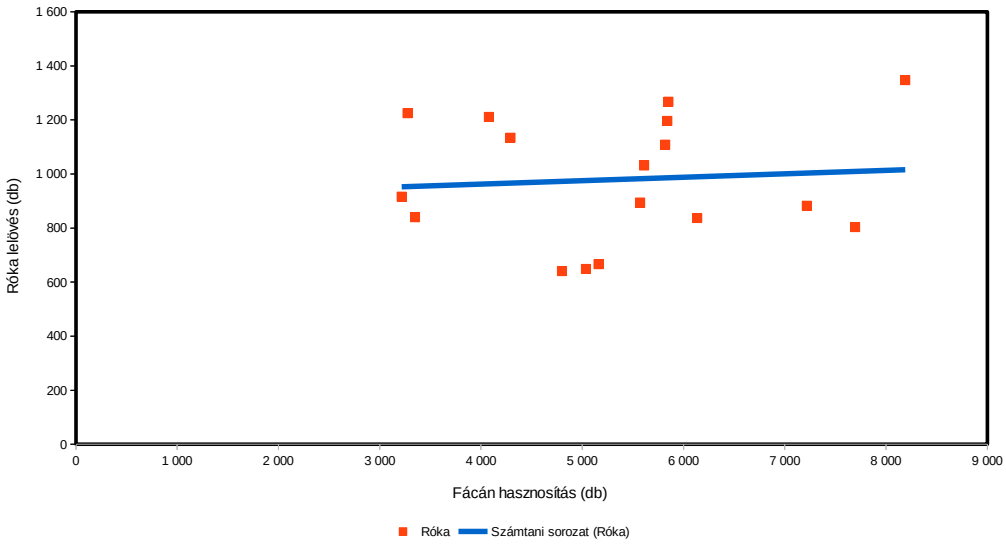
A fácánállomány és a hasznosítás

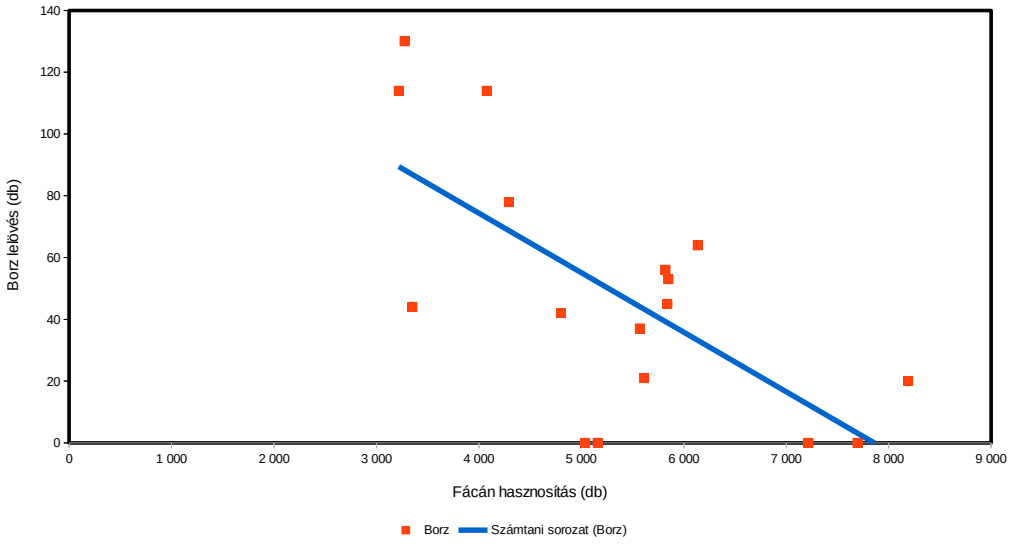
A fácán hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **205**

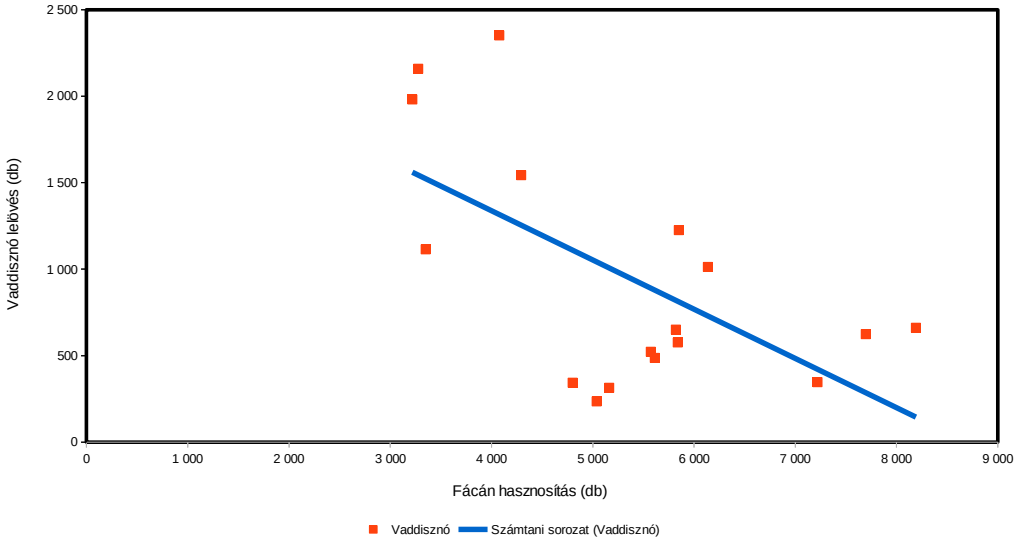
Fácán - róka kapcsolata

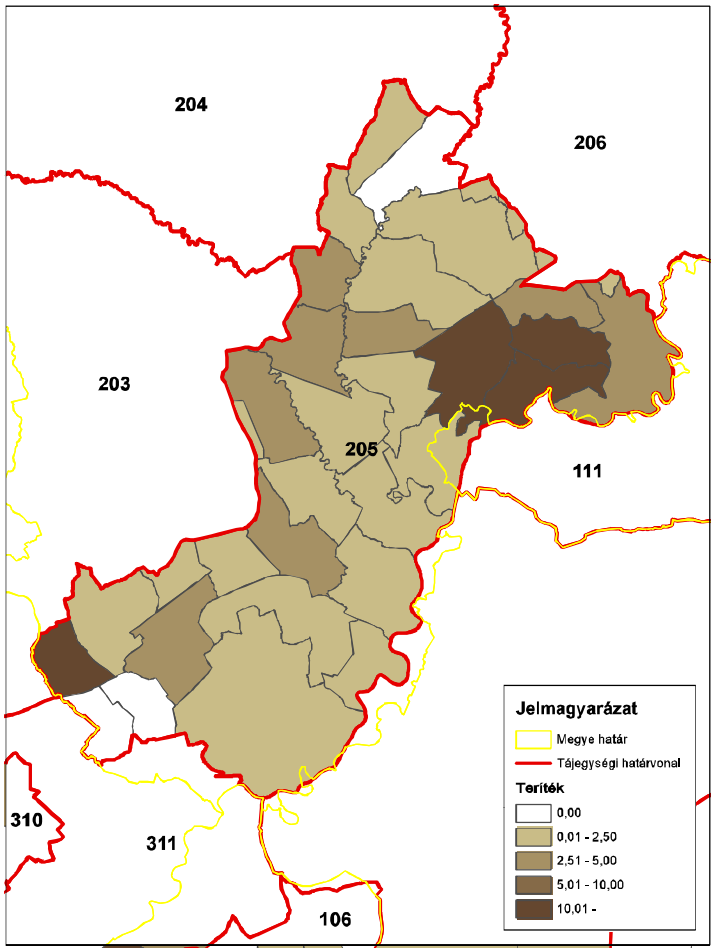
Fácán - borz kapcsolata

Fácán - vaddisznó kapcsolata

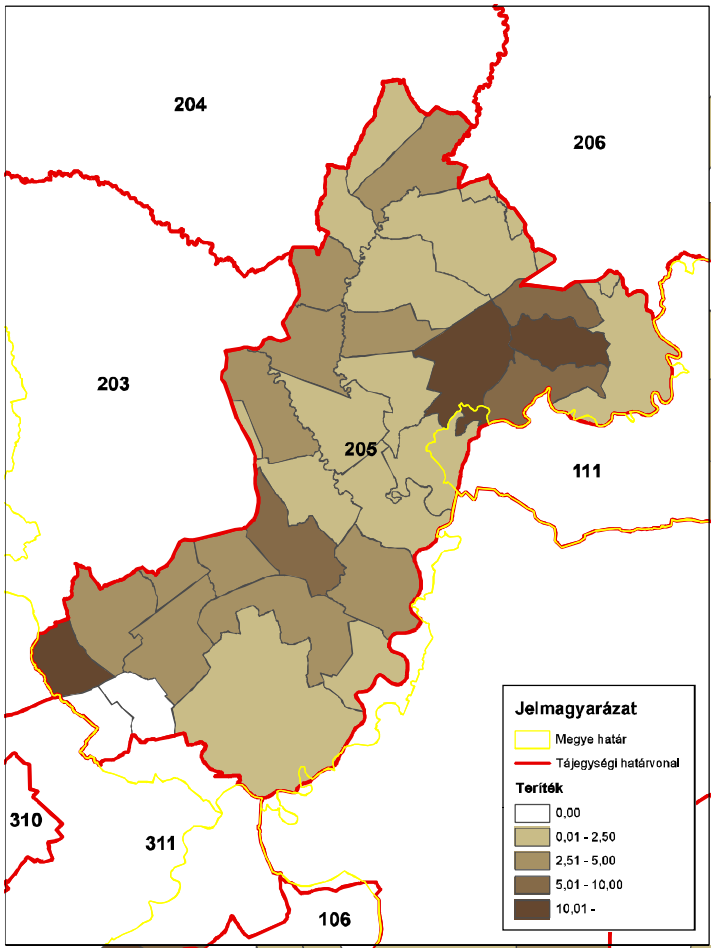

Fácán (teríték - db/km²) 2007

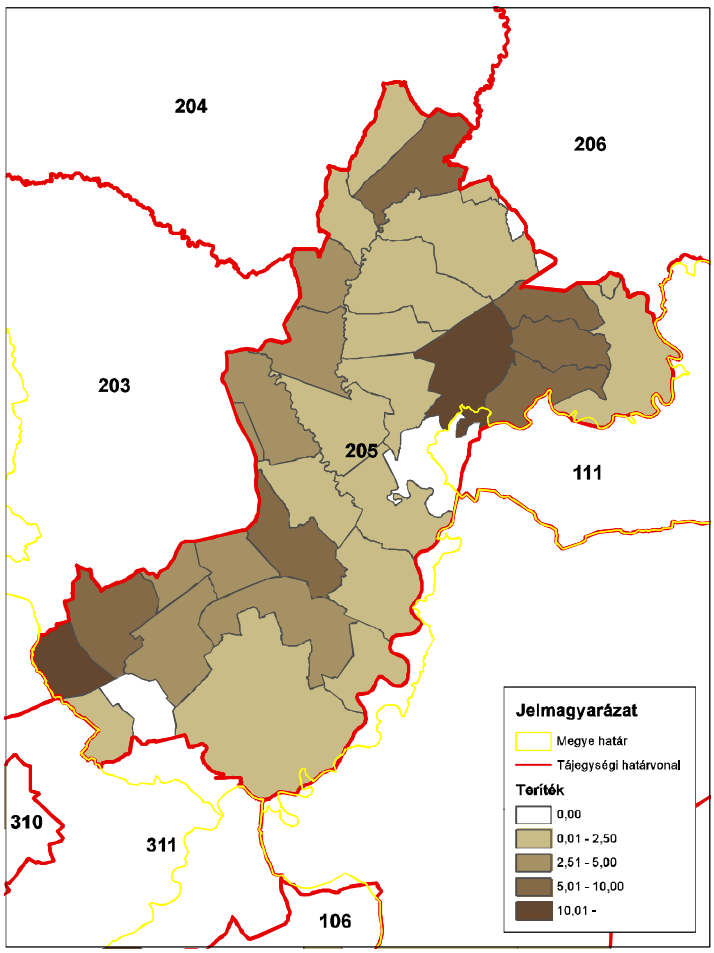
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2008

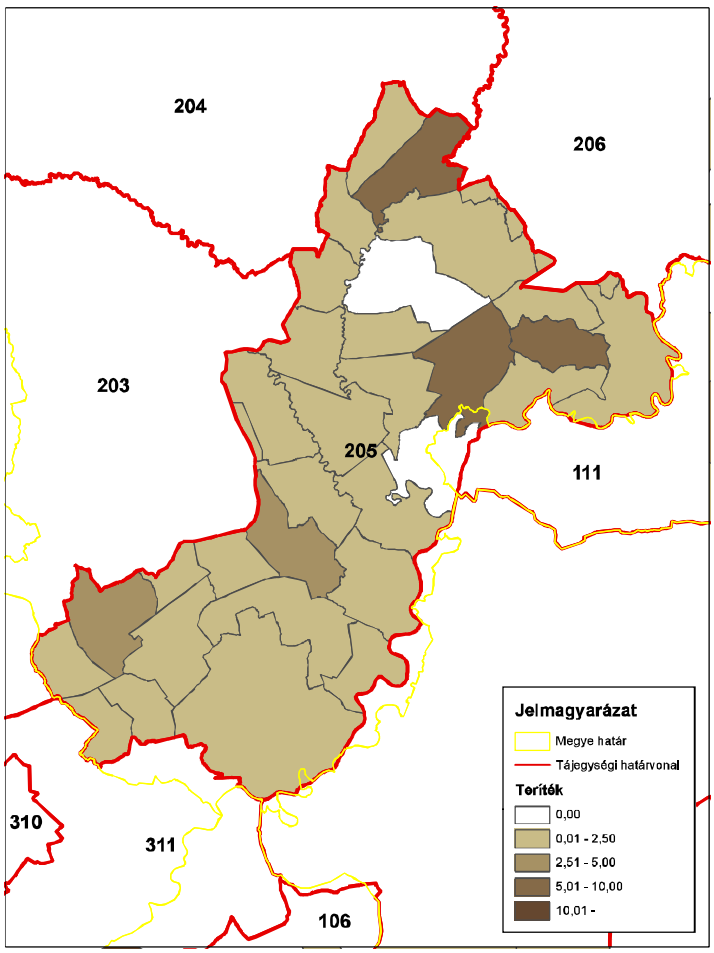
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2009

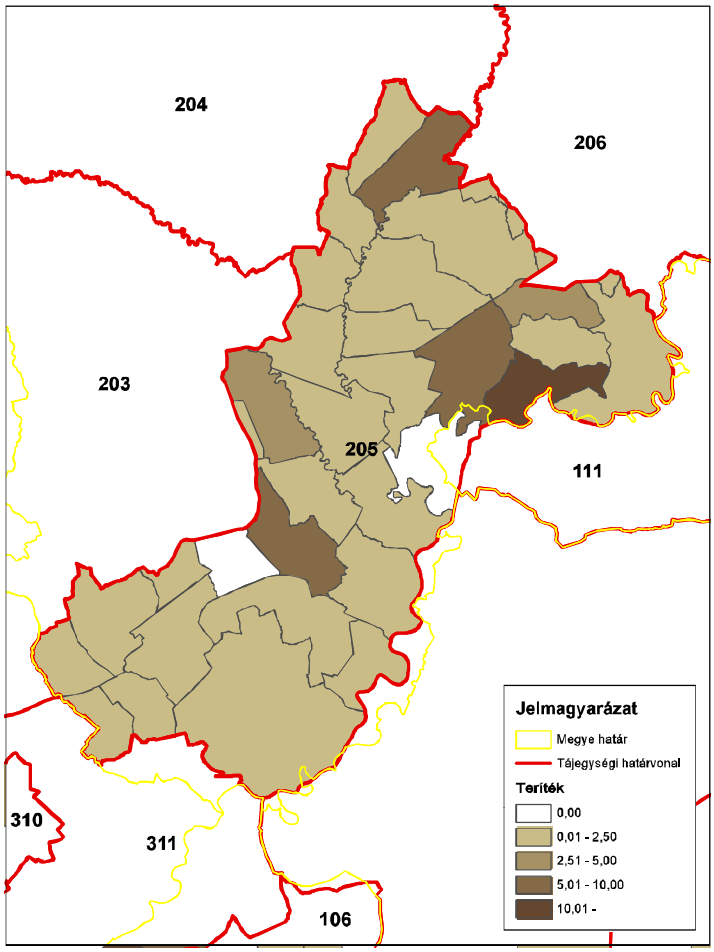
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2010

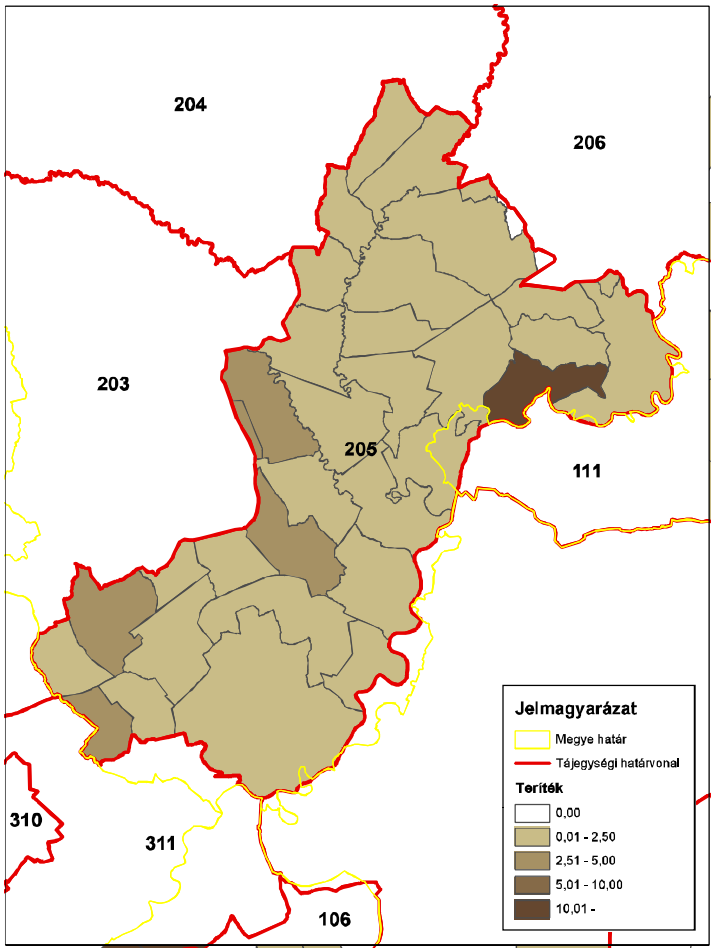
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2011

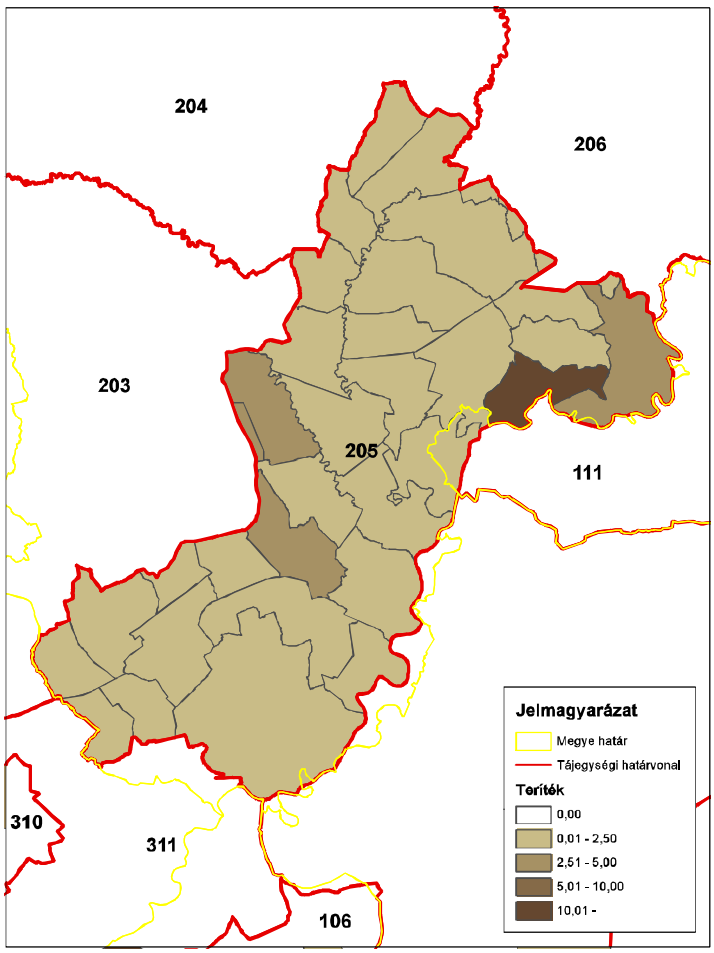
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2012

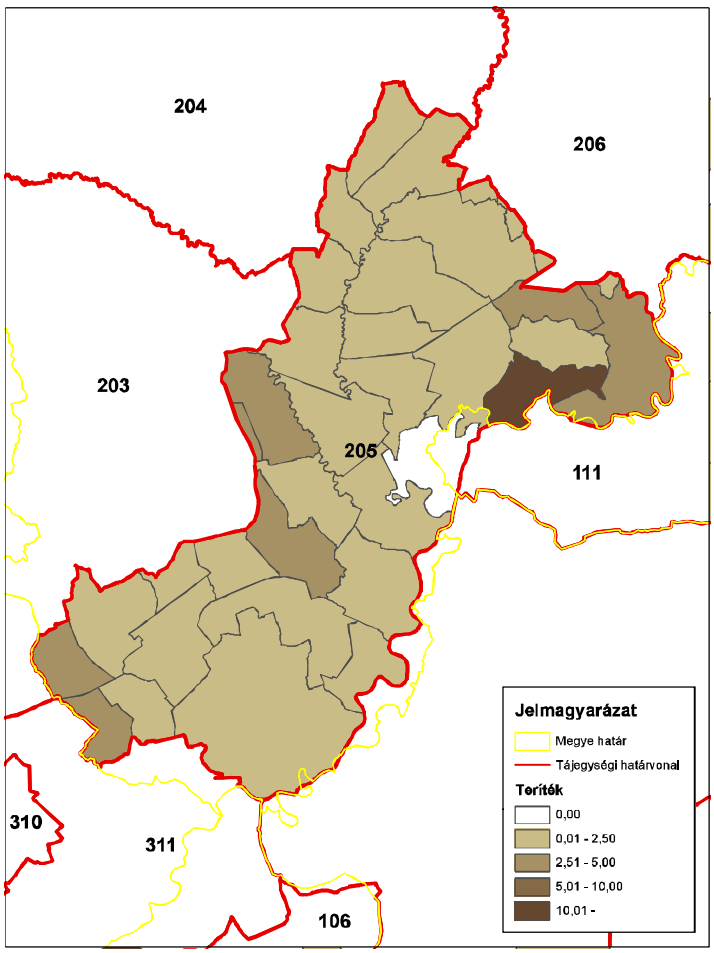
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

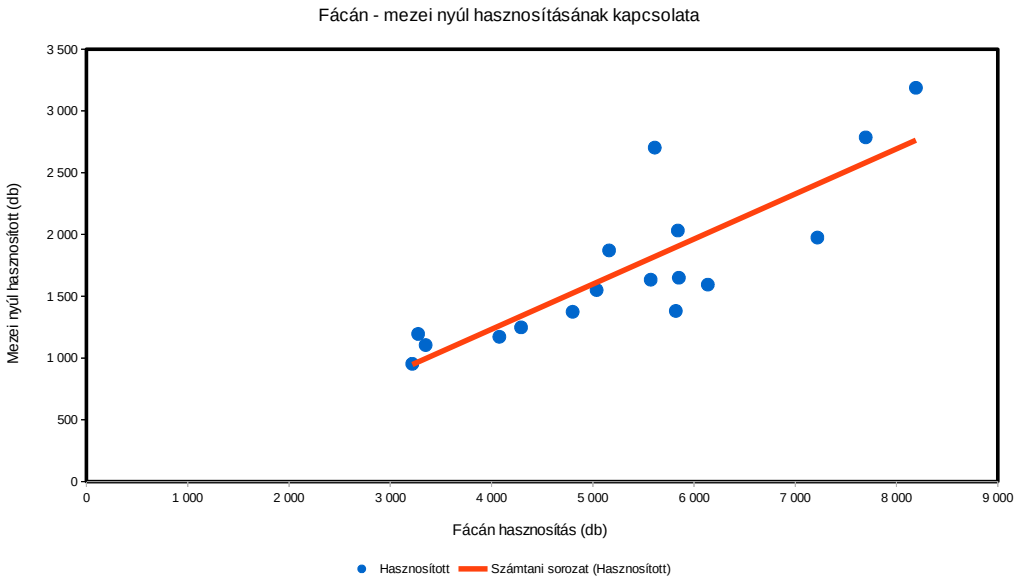
Fácán (teríték - db/km²) 2014

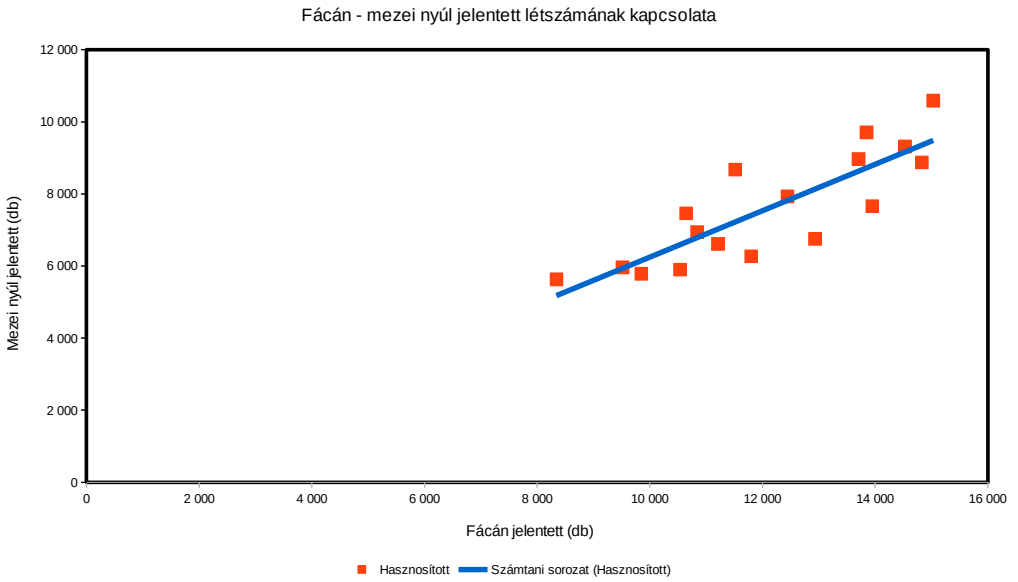

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A mezei nyúl és a fácán kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **205**

A hasznos apróvad hasznosítása

A hasznos apróvad hasznosítása

Az állomány létszámok és a terítékek a vadgazdálkodási tájegységben

- **Fogoly**: Az 1998-2014 közötti időszakban a fogoly létszáma 96.0%-al csökkent (2320→93 pld.).
- **Szalonka:** A szalonka teríték a tavaszi vadászidény megszűntetéséig ingadozó volt (21-160 pld.), a monitoring program keretében felére esett vissza.
- **Vetési lúd**: Terítéke 0-58 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nagy lilik**: 0-216 pld. között alakult az elejtés. Terítéke a 2000-es évek második felétől jelentősebb.
- **Tőkés réce**: 900-5200 pld. közötti elejtéseket jelentettek. Csökkenő adatsor. A röptetett réce lelövés 1998 és 2011 között lényegében 1000-5000 pld. között alakult. 2012-óta elejtés nem történt.
- **Szárcsa**: Lelövése 0-72 pld. között alakult. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Balkáni gerle**: Terítéke 100-2200 pld. A 2000-es évek második felétől 1000 pld. alatti lelövés csak egy estben tapasztalható.
- **Örvös galamb**: Lelövés 10-86 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.

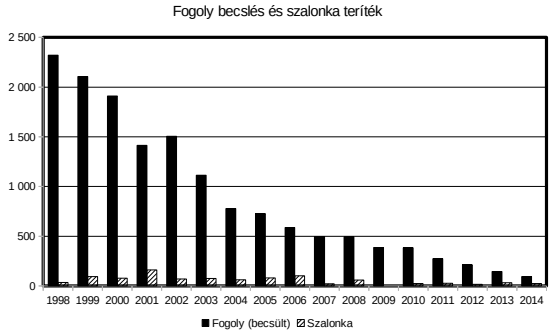
A hasznos apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

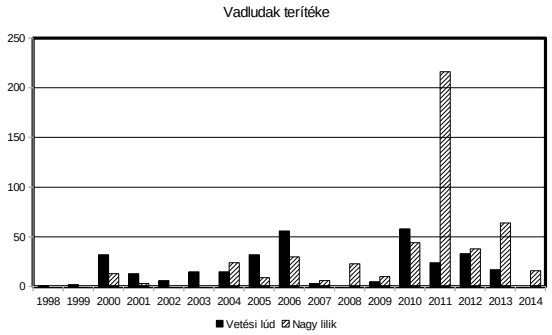
- A **Bükkalja-Taktaközi vadgazdálkodási tájegységben (205)** jelentősebb gazdálkodási szerepe csak a balkáni gerlének és a tőkés récének van, de ez utóbbi terítéke csökkenő trendet mutat. A többi hasznos apróvad terítéke a 100-as nagyságrend alatti, elhanyagolható mennyiség. A fogoly állománya 96%-ak csökkent a tájegységben.

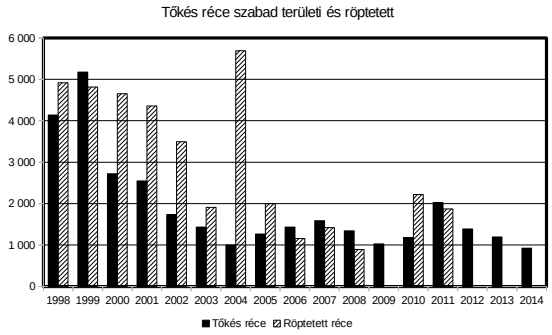
A hasznos apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

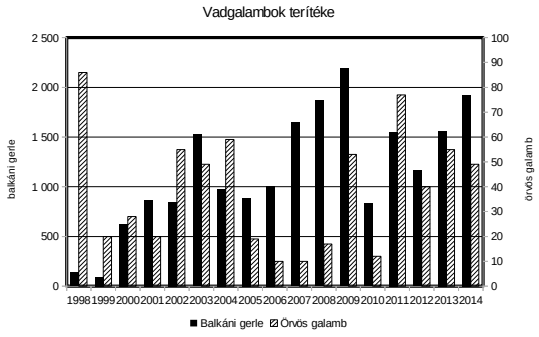
VGTE: **205**

Év	Fogoly (becsült)	Fogoly (lőtt)	Szalonka	Vetési lúd	Nagy lilik	Tőkés réce	Röptetett réce	Böjti réce	Csörgő réce	Barátréce	Kerceréce	Szárcsa	Balkáni gerle	Örvös galamb
1998	2 320	24	35	1	0	4 134	4 918	62	68	44	10	67	137	86
1999	2 105	12	95	2	0	5 173	4 812	2	69	15	0	36	95	20
2000	1 911	0	79	32	13	2 722	4 655	16	72	3	1	72	624	28
2001	1 414	0	160	13	3	2 546	4 355	14	123	6	1	36	867	20
2002	1 505	0	69	6	0	1 733	3 491	18	125	10	0	20	846	55
2003	1 114	0	75	15	0	1 433	1 912	10	29	9	0	4	1 525	49
2004	778	0	63	15	24	1 004	5 686	0	32	2	3	10	977	59
2005	726	0	80	32	9	1 265	1 998	0	35	0	0	16	886	19
2006	587	0	101	56	30	1 436	1 157	0	49	2	0	19	1 005	10
2007	493	0	21	3	6	1 589	1 417	0	21	0	0	9	1 644	10
2008	493	0	59	0	23	1 340	894	0	14	0	0	5	1 870	17
2009	387	0	0	5	10	1 027	0	0	49	0	0	20	2 190	53
2010	385	0	25	58	44	1 183	2 215	0	41	0	0	10	828	12
2011	273	0	28	24	216	2 025	1 872	0	11	0	15	33	1 550	77
2012	213	0	16	33	38	1 388	0	0	0	0	0	0	1 165	40
2013	145	0	31	17	64	1 194	0	0	0	0	0	0	1 563	55
2014	93	0	23	0	16	924	0	0	0	0	0	0	1 924	49
Változás	-96,0%	-100,0%	-34,3%	-100,0%	23,1%	-77,6%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	1304,4%	-43,0%
Minimum	93	0	0	0	0	924	0	0	0	0	0	0	95	10
Maximum	2 320	24	160	58	216	5 173	5 686	62	125	44	15	72	2 190	86
Átlagos	878,9	2,1	56,5	18,4	29,2	1889,2	2316,6	7,2	43,4	5,4	1,8	21,0	1158,6	38,8

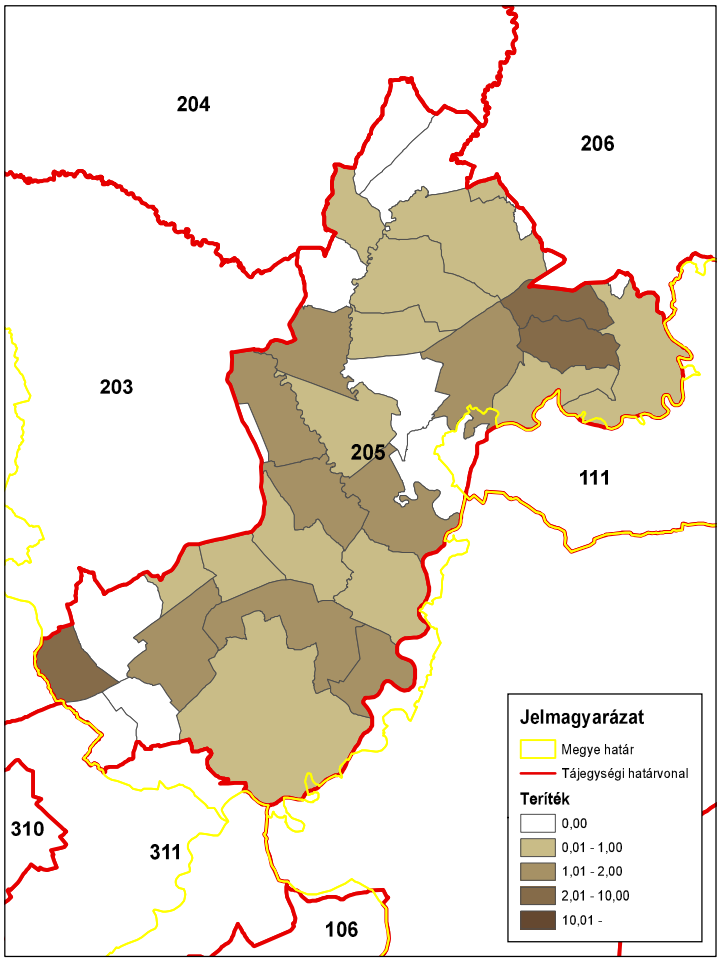

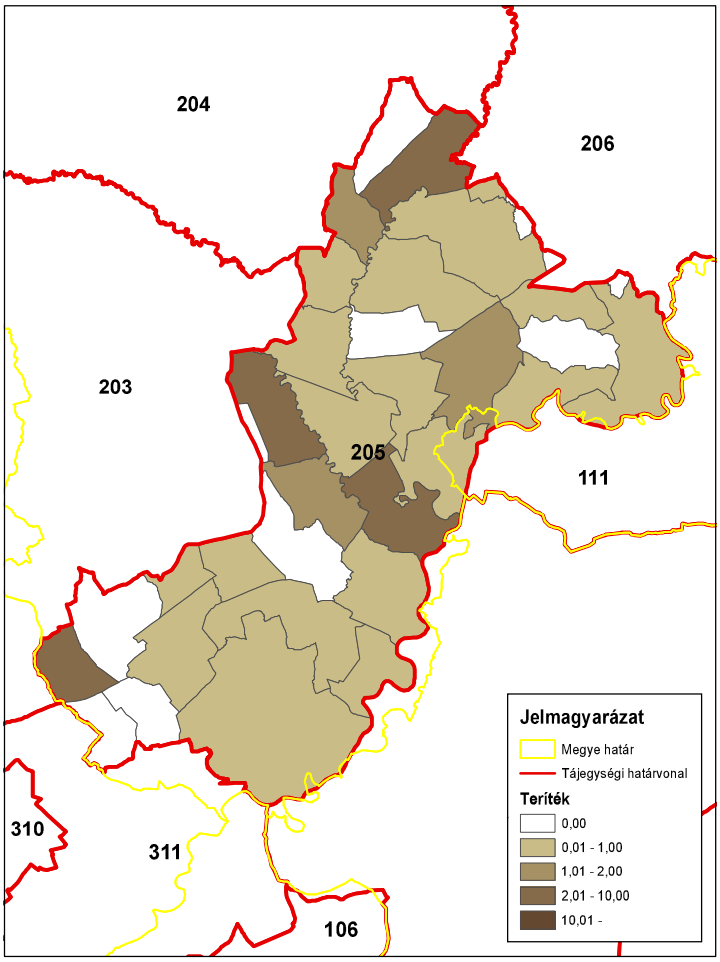

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2007

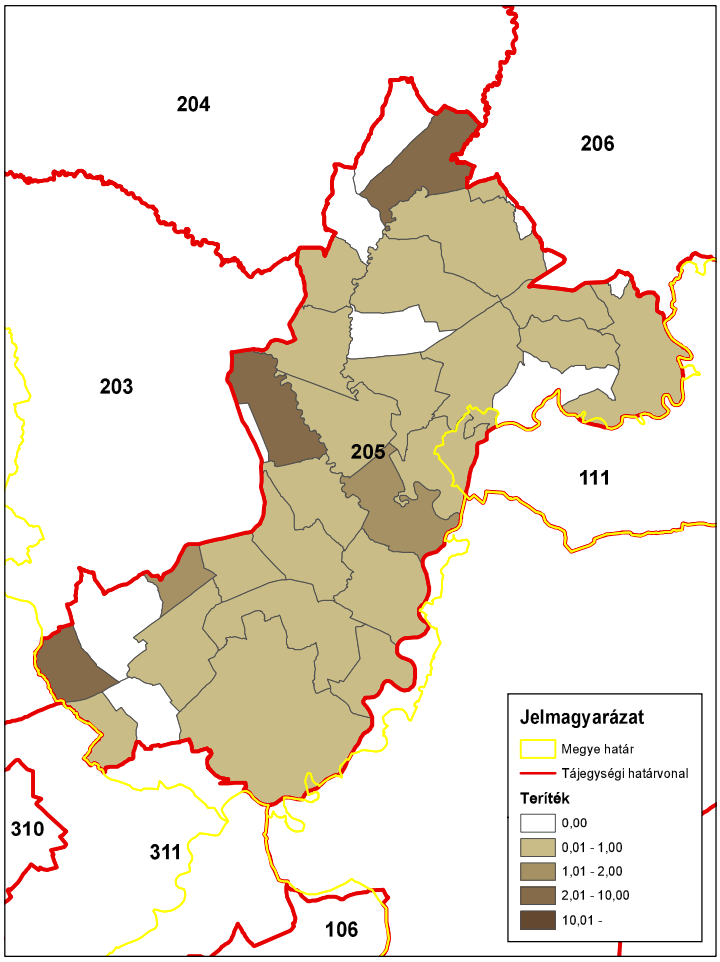
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2008

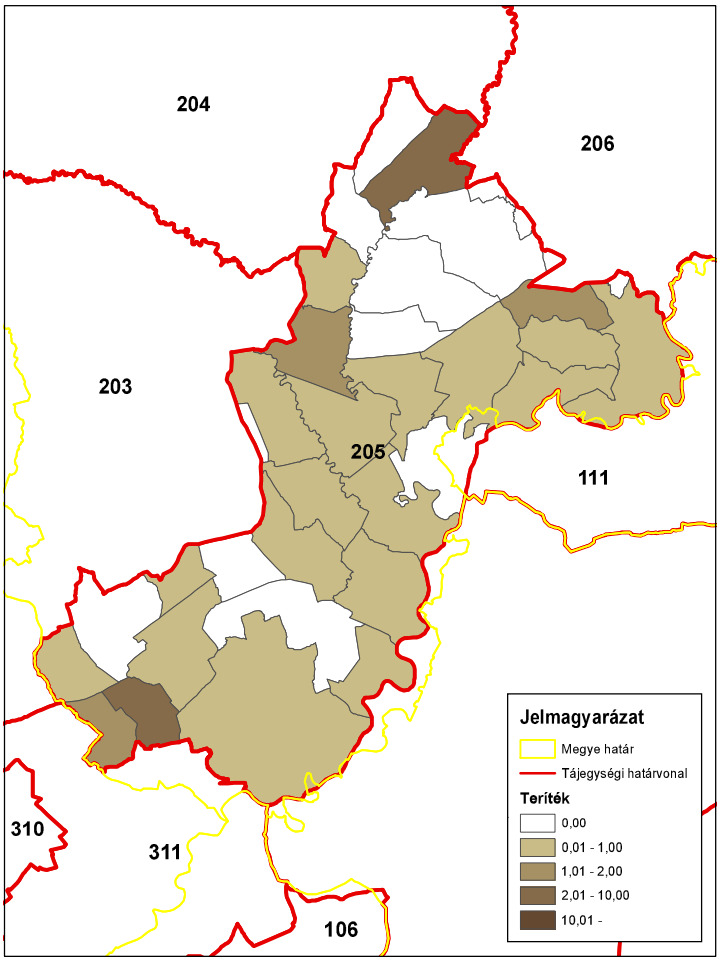
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2009

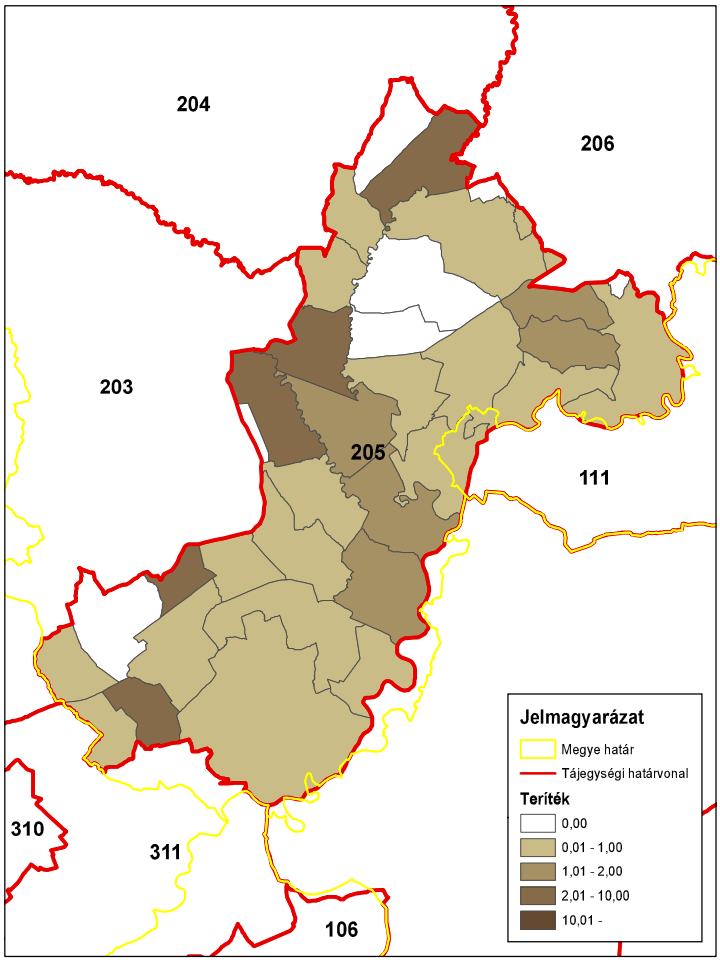
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2010

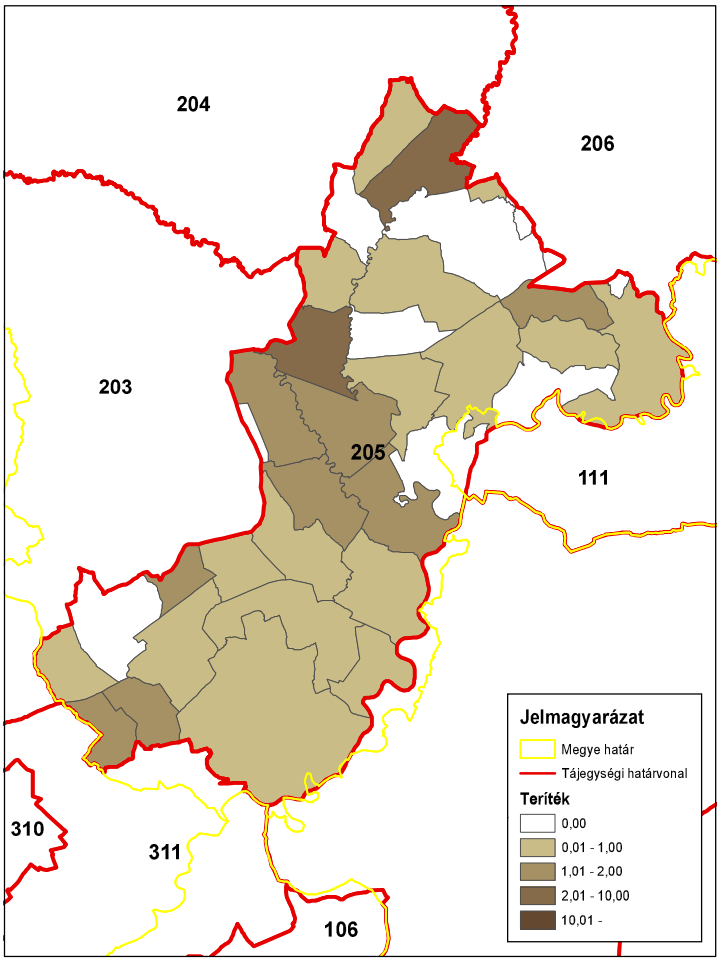
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2011

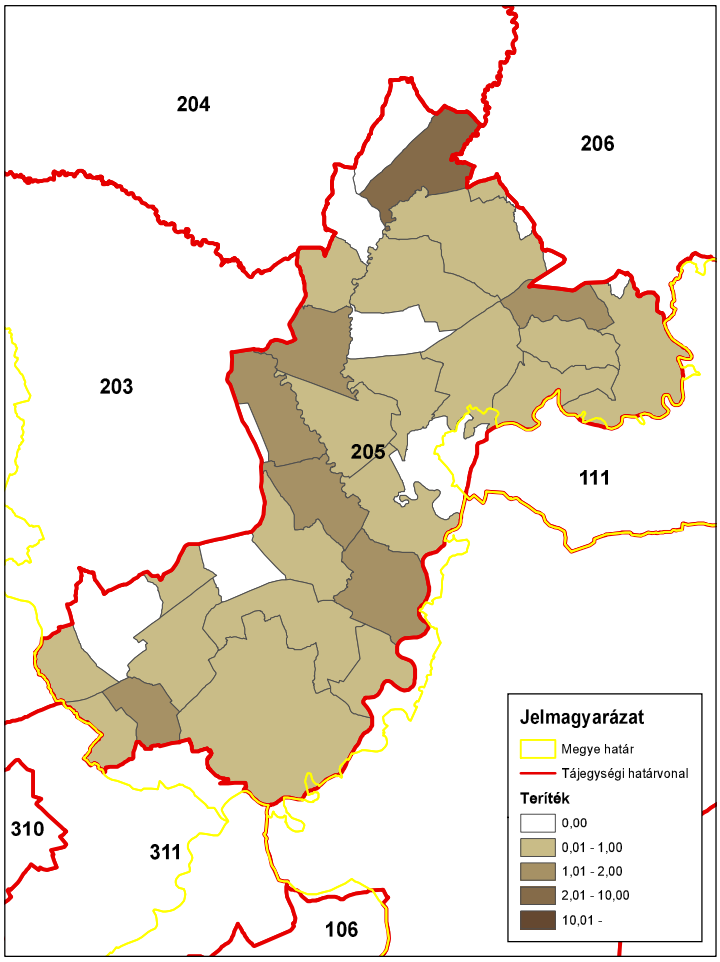
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2012

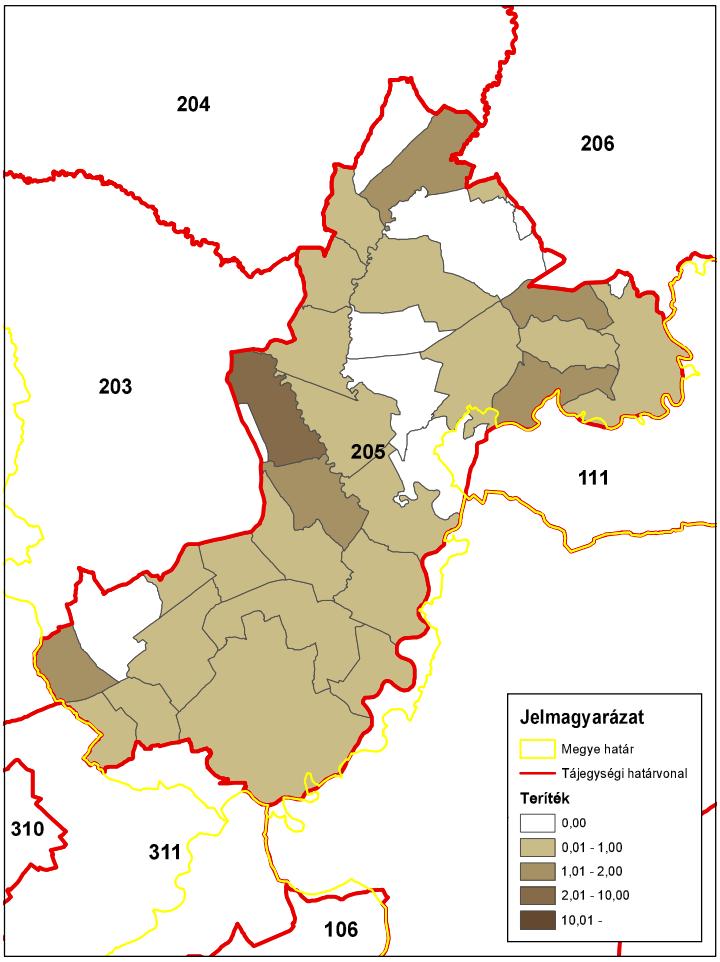
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- **Dolmányos varjú:** Terítéke stabil volt (300-550 pld.).
- **Szarka:** A szarka lelövések száma hullámzó képet mutatott (430-1200 pld.).
- **Szajkó:** A szajkó elejtések száma csökkenő volt (456 → 236pld.).
- **Róka**: A róka terítéke hullámzó képet mutatott (600-1300 pld.).
- **Borz**: Vadászhatóvá nyilvánítása óta lelövése emelkedett (20 → 130 pld.).
- **Kóbor kutya**: A lelövések száma a töredékére csökkent (-82%).
- **Kóbor macska:** A lelövések száma a töredékére csökkent (-77%).
- **Házi görény:** Terítéke jelentéktelen, 0 és 29 pld. között változott a tájegységben. Az utolsó három évben összesen 1 pld lelövését jelentették.
- **Nyest**: Terítéke jelentéktelen, 0 és 14 pld. között változik a tájegységben.
- **Üregi nyúl:** Nincs terítéke a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Pézsmapocok:** Terítéke 95.1%-al csökkent, az utolsó 5 évben már csak 8 pld került terítékre, nincs jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Aranysakál**: 2004-ben jelent meg a tájegységben, 2011-től terítéke folyamatos, 2012-től meghaladja a tízet évente, ami a megtelepedésre utal.
- **Nyestkutya**: A vizsgált időszakban négy évben jelentettek elejtést, összesen 9 példányt. Az utolsó elejtés 2011-ben volt. Elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.
- **Mosómedve**: Egy alkalommal került terítékre 2010-ben. Elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.

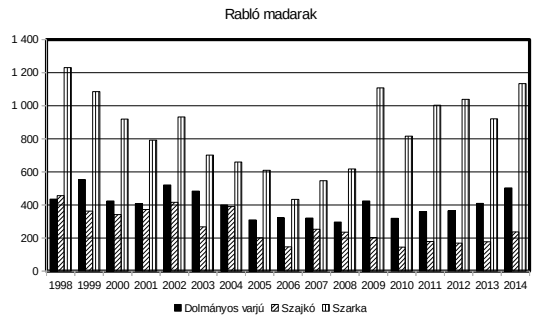
Az egyéb apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

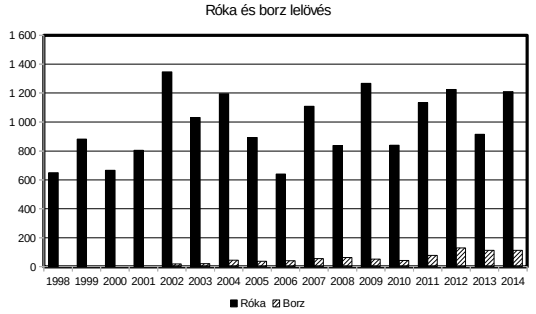
- A **Bükkalja-Taktaközi vadgazdálkodási tájegységben (205)** legfontosabb vadfajaink közül a mezei nyúl terítéke az átlag feletti negyedbe, míg a fácán, a gím és a vaddisznó az átlag alatti negyedbe tartozik. E teríték értékek alapján a tájegység legfontosabb ragadozó faja a róka, minek gyérítésére a jelenleginél nagyobb figyelmet kellene fordítani. A róka terítéksűrűsége a tájegység vadgazdálkodási egységeiben jellemző módon 0,5 pld/km^{2}alatti sűrűségű. Magasabb terítéksűrűségű területek a tájegységben szórtan helyezkednek el, de a déli és keleti területeken gyakoribbak. A varjúfélék és a kistestű menyétfélék gyérítésére a tájegység azon területein kell figyelmet fordítani, ahol az apróvadfajok, különösen a fészkelő állomány jelenléte még számottevő. A kóbor kutya és kóbor macska kilövések száma nem a háziállatok tartásának javulása miatt csökken. Az aranysakál állományának csökkentéséhez legalább a 2-es gyérítési ráta elérése szüksége. A nyestkutya 2011 előtti jelenléte figyelmet érdemel a tájegységben, megjelenését lehetőleg meg kell akadályozni. A ragadozó, vagy rabló életmódú fajokra nemcsak az apróvad védelme érdekében kell a jövőben nagyobb nyomást gyakorolni a tájegységben, aminek lehetőségeit a gazdálkodási ajánlások rész ismerteti.

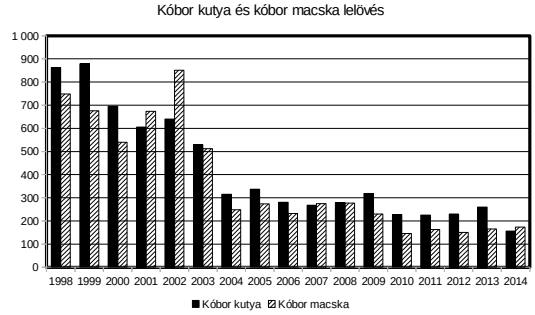
A káros apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

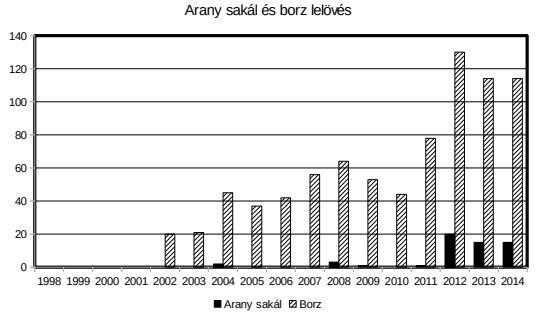
VGTE: **205**

Év	Dolmányos varjú	Szarka	Szajkó	Róka	Borz	Kóbor kutya	Kóbor macska	Házi görény	Nyest	Üregi nyúl	Pézsmapocok	Arany sakál	Nyestkutya	Mosómedve
1998	435	1 230	456	649	0	862	748	3	8	0	61	0	0	0
1999	552	1 086	363	883	0	879	676	0	6	0	257	0	0	0
2000	424	919	342	666	0	696	540	8	3	0	167	0	1	0
2001	407	792	372	804	0	606	674	0	0	0	117	0	0	0
2002	520	932	415	1 347	20	640	851	0	3	0	195	0	0	0
2003	484	702	267	1 032	21	529	512	0	3	0	112	0	0	0
2004	399	659	390	1 196	45	315	248	10	10	0	76	2	0	0
2005	309	610	202	894	37	337	273	7	4	0	87	0	0	0
2006	322	433	147	641	42	280	232	0	3	0	9	0	1	0
2007	321	547	253	1 108	56	268	275	1	8	0	6	0	0	0
2008	297	617	235	837	64	278	277	0	7	0	5	3	0	0
2009	424	1 107	203	1 267	53	318	230	6	14	0	20	1	6	0
2010	319	816	144	840	44	227	146	2	4	0	3	0	0	1
2011	359	1 003	179	1 134	78	225	163	29	4	0	2	1	1	0
2012	364	1 039	169	1 225	130	230	150	1	4	0	0	20	0	0
2013	409	920	177	916	114	260	165	0	2	0	0	15	0	0
2014	503	1 133	236	1 211	114	156	173	0	1	0	3	15	0	0
Változás	15,6%	-7,9%	-48,2%	86,6%	470,0%	-81,9%	-76,9%	-100,0%	-87,5%	-	-95,1%	650,0%	-100,0%	-100,0%
Minimum	297	433	144	641	0	156	146	0	0	0	0	0	0	0
Maximum	552	1 230	456	1 347	130	879	851	29	14	0	257	20	6	1
Átlagos	402,8	855,6	267,6	979,4	48,1	418,0	372,5	3,9	4,9	0,0	65,9	3,4	0,5	0,1

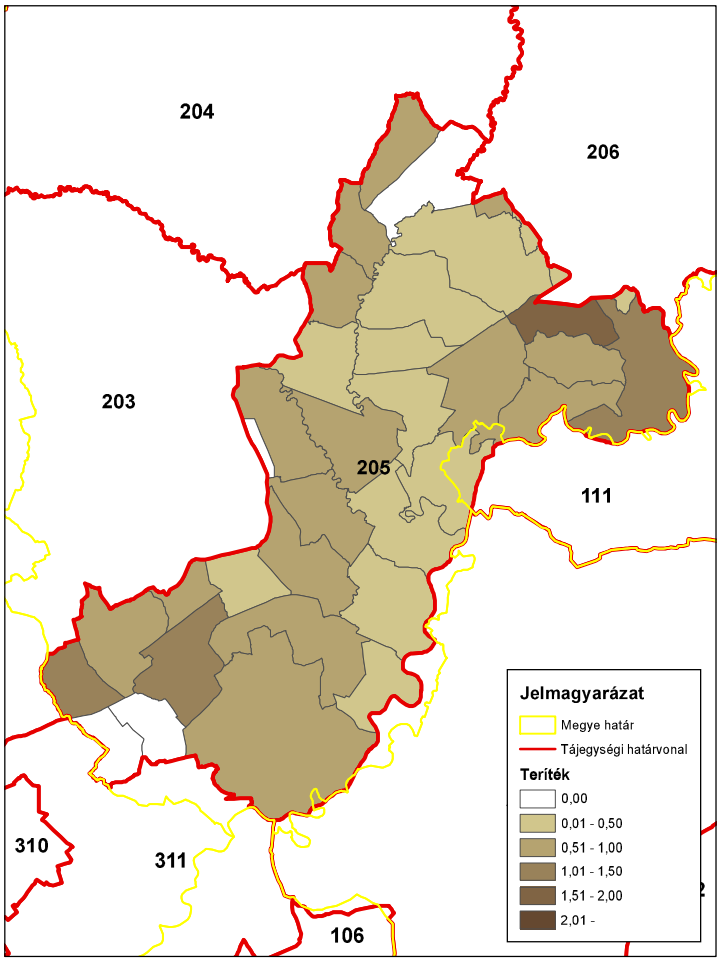

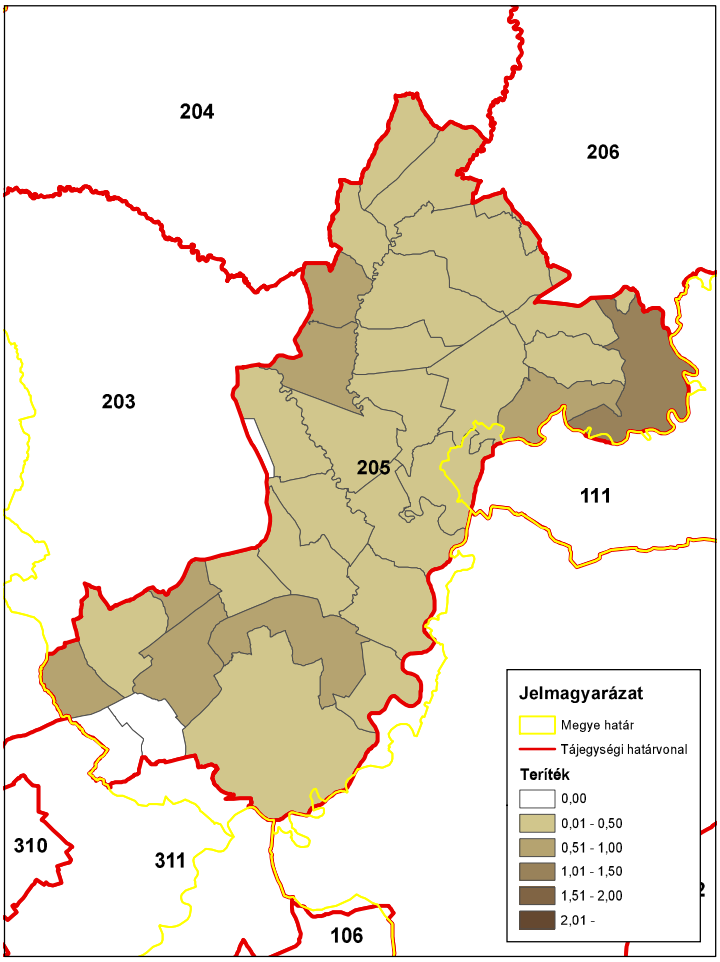

Róka (teríték - db/km^2) 2007

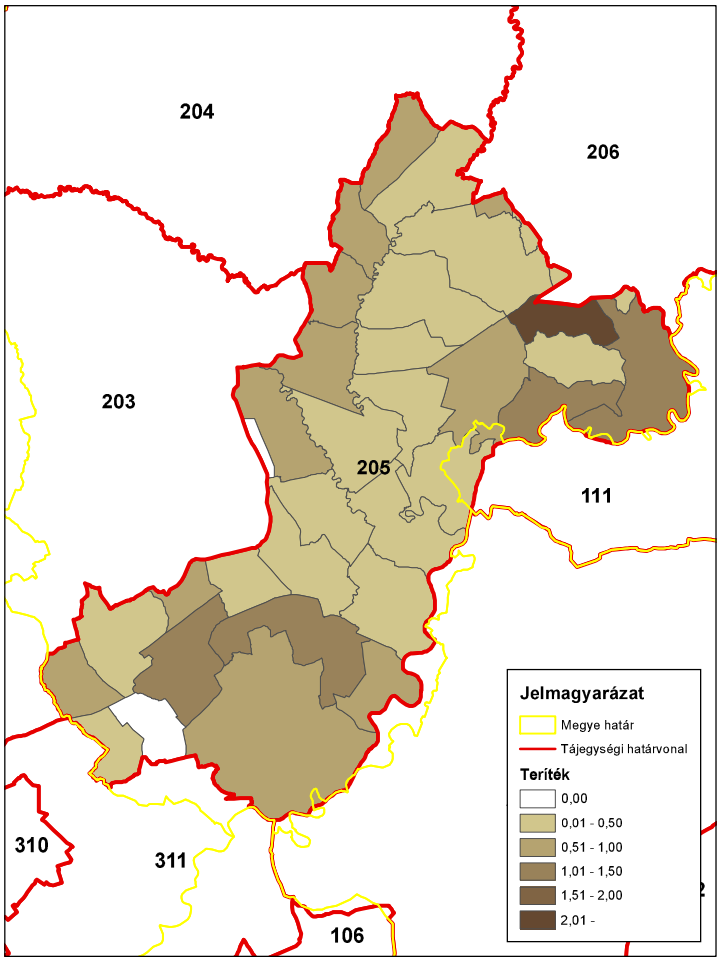
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2008

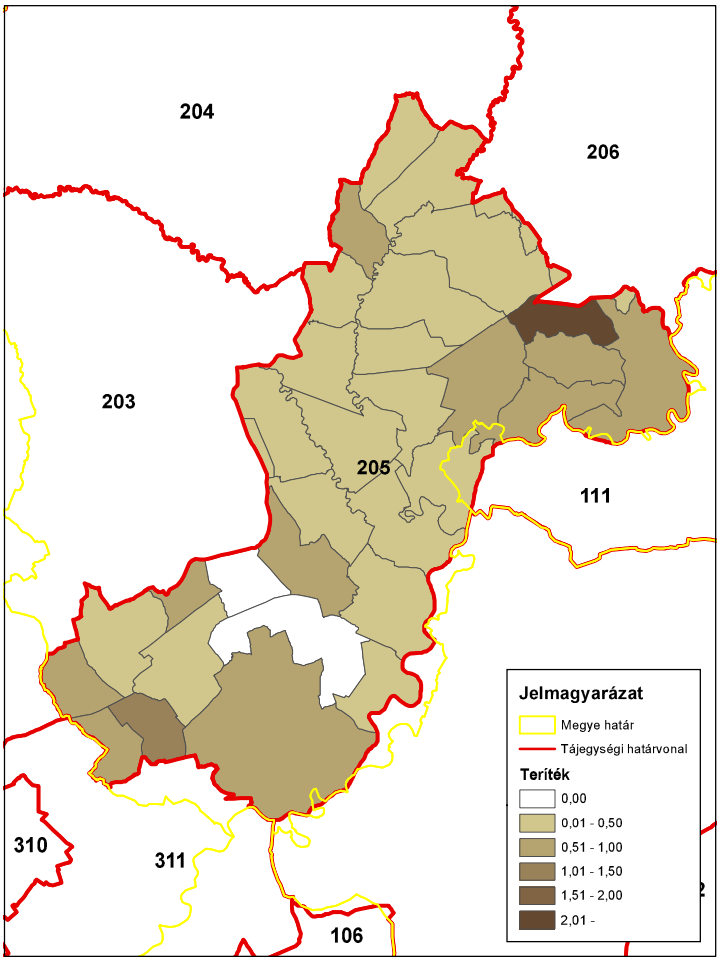
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2009

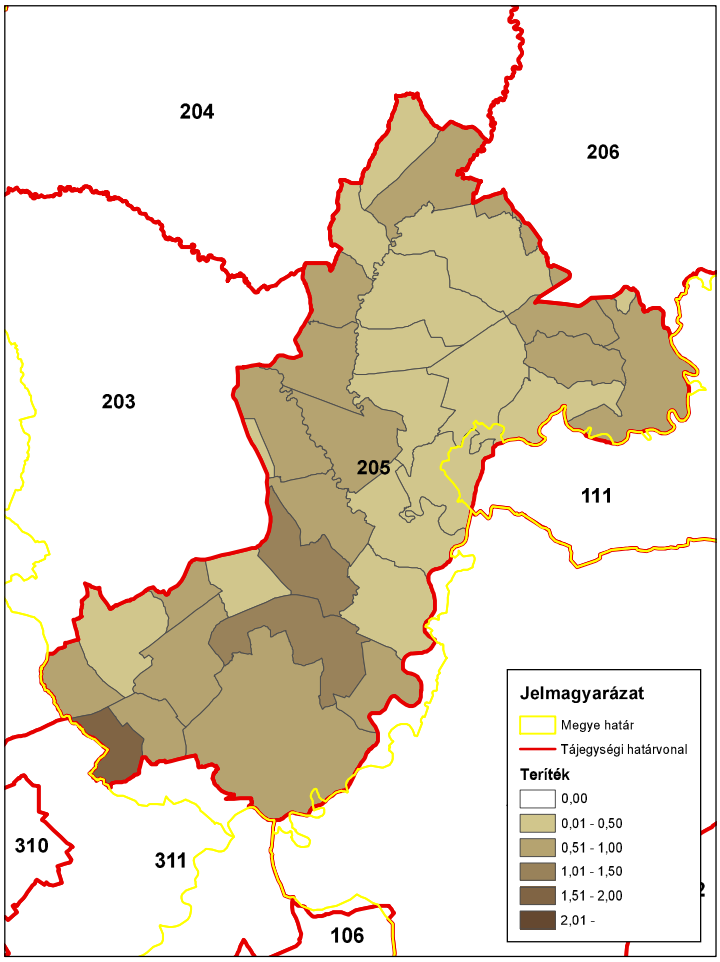
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2010

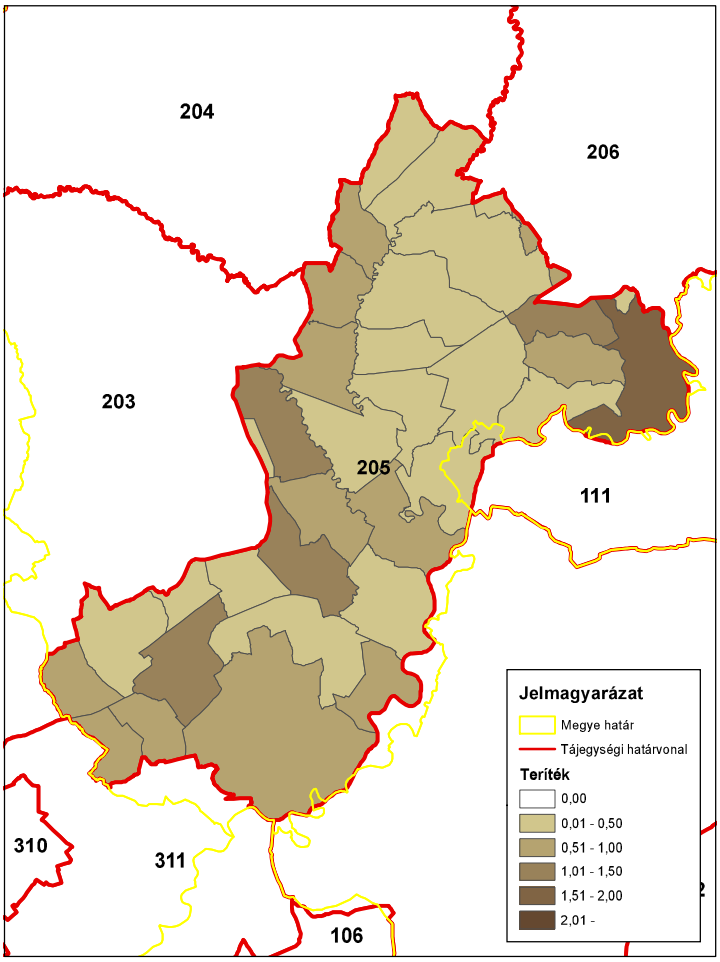
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2011

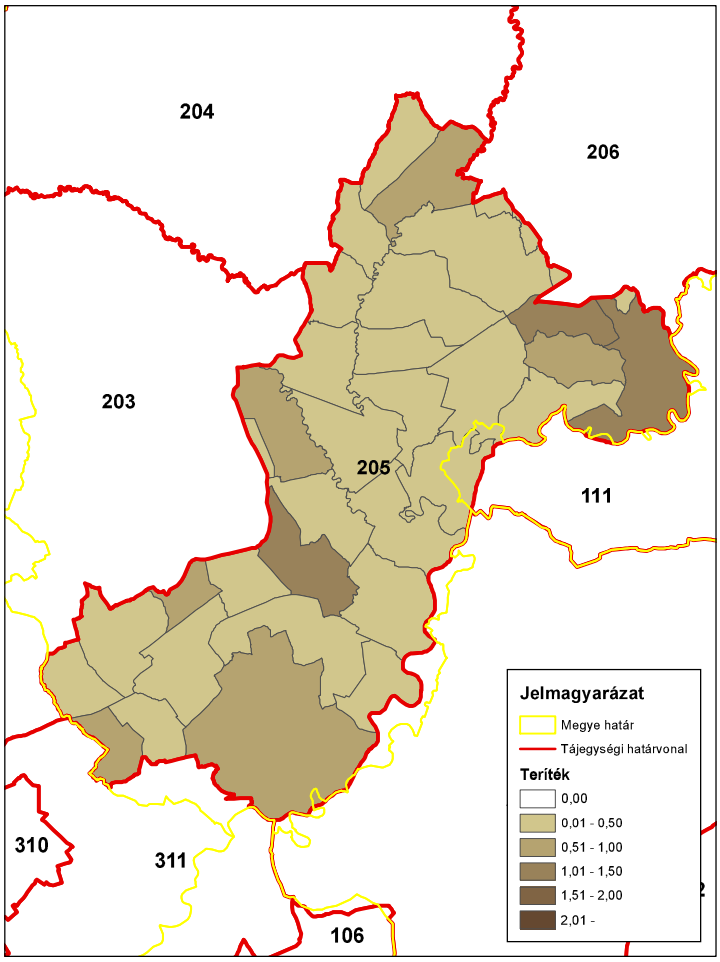
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2012

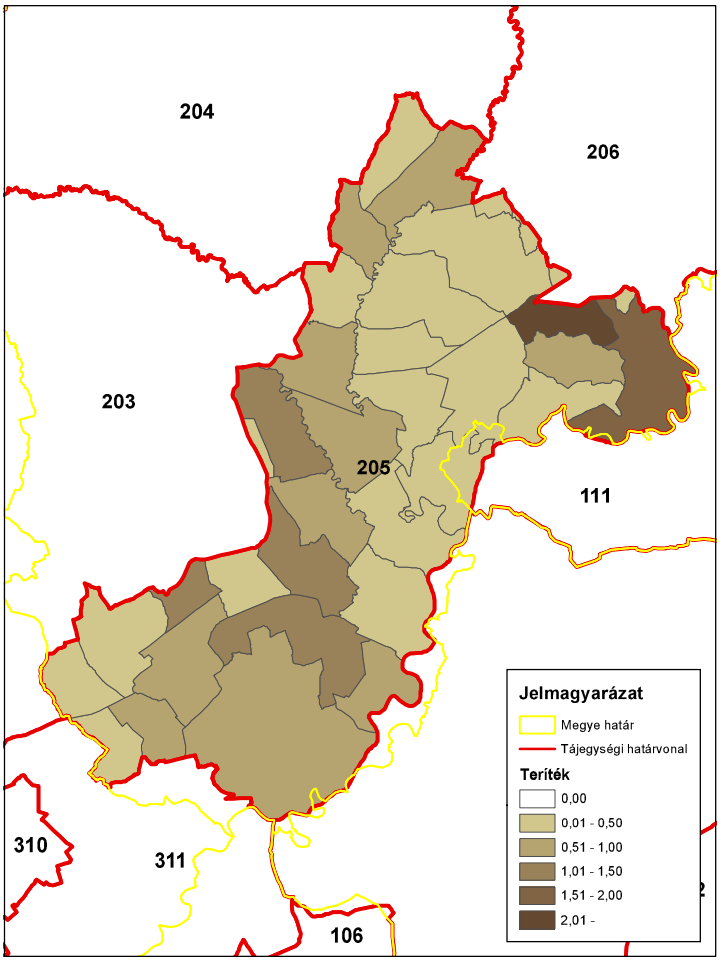
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Nagyvadgazdálkodás

A gímszarvas-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

- A Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben (205) a gímszarvas állomány mennyiségét tekintve kis jelentőségű. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatában az átlag alatti negyedben (38/52 és 38/52) helyezkedik el. A gímszarvas megjelenése a tájegység főként északi, illetve dél-nyugati részein tapasztalható. A faj tájegységben történő terjeszkedése erősen kérdéses megalapozottságú.

Az állomány minőségének értékelése

- Az állomány a vadgazdálkodási tájegységek trófeabírálati rangsorolási táblázatában az alsó harmadban (36/52) helyezkedik el. Összességében alacsony létszámú populációról lévén szó, melyben döntően a fiatal korosztályt hasznosítják, a kevés középkorú és minimális idős korú bika akár ezüst érmes minősítést is képes elérni. Országos viszonylatban az állomány minősége gyenge.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A tájegység területén a gímszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között fokozatosan emelkedett (13 → 61 pld. +369,2%), míg ezzel párhuzamosan a hasznosított mennyiség jelentősebb mértékben növekedett (0 → 52 pld. +642,9%).
- Az 1998-2014 közötti időszak vonatkozásában az átlagos teljes hasznosítási arány 41,3% volt, de az utolsó hat év átlagában már 63,1%. A tehenek esetében a teljes időszakban átlagosan 35%, míg az utolsó hat év során átlagosan 52,4% volt. A magas hasznosítási arányok 2011 és 2014 között a további állománynövekedést megállították.
- A térített mezőgazdasági vadkár alakulásában, tájegységi szinten a gímszarvas egyelőre nem játszik jelentős szerepet. A következetes vadászati nyomás fenntartásával pedig vélhetően a jövőben sem fog.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: **0** egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: **0** egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- A tájegységben döntően állomány-csökkentő, a további növekedést, illetőleg terjeszkedést kizáró gazdálkodást célszerű folytatni.
- Az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag indokolt arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.
- Az állománybecslési módszerek közül a rendszeres, monitoringszerűen végrehaj-

A gímszarvas-gazdálkodás alapvonalai
tott szinkronszámlás alkalmazása javasolt azon vadgazdálkodási egységek vonatkozásában, ahol a gímszarvas jelenleg rendszeresen előfordul. • Az állomány kívánatos korösszetétele alapesetben: 25% idős, 35% középkorú, 40% fiatal. Az újonnan benépesedő területek esetében a fiatalok irányába eltolódott korösszetétel a jellemző, amit a terítékadatok jelen esetben is megerősítenek. • A továbbiakban kérdés, hogy egy nagyon alacsony erdősültséggel (6,3%) rendelkező, döntően agrár jellegű térségben a gímszarvas esetében a trófeacentrikus gazdálkodás elveit szükséges-e alkalmazni. Ehelyett legfőképpen az állomány esetleges megerősödését, illetőleg terjeszkedését célszerű megakadályozni.
Élőhely-javítási javaslatok
• A tájegység vonatkozásában a gímszarvas szempontjából nincsenek általánosan megfogalmazott és javasolt élőhely fejlesztési beavatkozások.
A génmegőrzési kezelésű területek
• A tájegység területén belül nincs gímszarvas génmegőrzési rendeltetésű vadászterület (Mellékletekben csatolt táblázat).

A dámszarvas-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

- A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység (205)** területén a dámszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között először csökkent, majd erősen növekedett (**4X**). A teríték emelkedett, de nincs arányban az állomány változásával (2→9 pld).
- Az elterjedése nőtt (1→3 VGE).
- Az állomány **(36/52)** és a teríték **(37/52)** alapján is az **átlag alatti negyedbe** tartozik a tájegységek rangsorában.
- A dámszarvasnak a vadgazdálkodási tájegység területén "**kis jelentősége**" van.

Az állomány minőségének értékelése

- A trófeák száma nem elegendő az értékeléshez.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- Hasznosítási aránya többségében rendkívül alacsony volt (5-15%), ami közelében sincs a terjeszkedés megakadályozásához szükségesnek. A hasznosítás összetétele a jelentett adatok alapján a nőivar és a szaporulat védelmét szolgálta.
- A dámszarvas jelentett állomány és teríték bika : tehén : borjú összetételét célszerű felülvizsgálni és a hasznosítást biológiailag és szakmailag megalapozottá tenni.
- A hasznosítás alacsony mértéke alapvetően az állomány növekedését segítette, mivel az állományt így alul-hasznosították.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: **0** egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: **100** egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- A vadgazdálkodási tájegységben a dámszarvas a szintén növekvő gímszarvas és a vaddisznó, valamint a nagy létszámú őz mellett kis jelentőségű.
- A tájegységben az előbbi vadfajok meghatározóak a bevételek és a térített mező- és erőgazdasági károk szempontjából is. A növekvő dámszarvas állomány ebben a helyzetben további feszültségek és konfliktusok forrása lehet.
- Az állomány kezelésének célja a dámszarvas tartós megtelepedésének következe-

A dámszarvas-gazdálkodás alapvonalai

tes akadályozása, ezért felülről nyitott lelövési tervezést lehet végezni. A nőivar és a szaporulat védelme nem szükséges.

- Az állománybecslések és a tervezés javasolt módszerei és szempontjai: A pontos létszám helyett az állomány változásának (trend) és állapotának minél megbízhatóbb nyomon követése is elegendő, amit módszertanilag következetesen végzett felmérések biztosítanak (pl. összehangolt szinkronszámlálások, km-index becslése).
- Az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag indokolt arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.

Élőhely-javítási javaslatok

- A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben** a dámszarvas számára élőhelyi fejlesztés nem indokolt.

Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása

- A **Mellékletekben** található jegyzék tartalmazza.

Az őzgazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

Az őz a **Bükkalja-taktaközi** vadgazdálkodási tájegységben a mennyiségi viszonyokat nézve "**jelentős**" nagyvad. Ennek oka, hogy az őzhöz viszonyítva valamennyi más nagyvad létszáma jóval kisebb vagy nincs jelent a tájegységben. Az őz a tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett létszámot (**44/52**) tekintve az alsó negyedben, a terítéket (**49/52**) tekintve szintén az alsó negyedben található.

Az állomány minőségének értékelése

Az őzagancsok minősége a **Bükkalja-taktaközi** vadgazdálkodási tájegységben "**közepes**". A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolásában az átlag feletti negyedben helyezkedik el (**25/52**).

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység területén az őz jelentett létszáma 1998-2013 közt egyenletesen nőtt és a jelentett létszám végül **+64%** növekedést mutatott. Az őz hasznosítása szintén csaknem folyamatosan emelkedett (**+281%**).
- A vadgazdálkodási tájegységben a jelentett őzállomány tehát lassan emelkedett. A hasznosítás növekedése ellenére a jelentett állomány nem stabilizálódott. Ezért, a rendelkezésre álló adatok alapján a vadgazdálkodási tájegységben hosszú távon 2000-2500 őz hasznosítása is fenntartható lehet.
- Az őz hasznosítási aránya nem túl magas szintről indult (12-15%) és az egész értékelt időszakban zömében 20-25% között alakult. Figyelembe véve az őz szaporodási jellemzői és a helyi tapasztalati értékeket a 30-35% közötti hasznosítási szint biztonságosan tartható lehet, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyban marad. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya (15-20%) jóval alacsonyabb a bakoknál és a gidáknál. Ez a suta-kímélet lehet a növekedés alapja. Ennek megfelelően a bakok terítéken belüli aránya magasabb volt (35-40%), mint a sutáké és a gidáké.
- A teríték kisebb, óvatos növelése még lehetséges. A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a suta- és gidateríték óvatos növelése még lehetséges. Az őzállomány hasznosítása a vadgazdálkodási tájegységben a biológiai lehetőségekhez valószínűleg közel áll. A stabil állapot elérése azért is szükséges, mert a nagyobb sűrűségű állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (testsúly, kondíció, agancsméretek csökkenése), amik az állomány teljesítményét visszavetik. Ezek a hatás a vadgazdálkodási tájegység nem különösen jó élőhelyi feltételei mellett erősebben jelentkezhetnek.
- Az őz jelentős nagyvad a vadgazdálkodási tájegységben. A tájegységben a gímszarvason és vaddisznón túl a szabad területen kis számban a dámszarvas is megtalálható. A vadgazdálkodási tájegységben a térített mezőgazdasági vadkár növekedett, a károk a vaddisznóhoz jobban köthetők, az őz helyi jelentőségű lehet.
- A Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegység területéről bemutatott érmes agan-

csok aránya alapján a VGTE az átlag feletti negyedben található, azaz országosan az átlag körüli állományok közé tartozik (25/52). Az érmesek aránya 3-9% között hullámzott. A vadgazdálkodási tájegységben a baklelövés növekedésével egyidejűleg a lőtt őzek korösszetétele átalakult. Nőtt a "fiatal" korcsoport részesedése (20% → 30%) és erősen lecsökkent az „öreg" bakok aránya (60% → 15-20%). Az előbbiek miatt a bakok zöme a „középkorú" csoportba tartozott (20 → 55%).

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: **3200** egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: **7000** egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Az őzgazdálkodás céljait 4 fő szempont értékelése alapján célszerű meghatározni:
  1. Megfelel-e az állomány mennyiségi hozama az elvárásoknak? (vadászati lehetőség és bevétel, vadhús árbevétele)
  2. Megfelel-e az agancsok minősége az élőhelyi lehetőségeknek és a várakozásoknak? (agancsok nagysága, érmesek száma/aránya)
  3. Kell-e a vadkárral foglalkozni? (mezőgazdasági, erdei kár, vadbalesetek)
  4. Mik a célokkal kapcsolatos biológiai és gazdálkodási korlátok? (pl. a környezet tűrőképessége)
- Az állománybecslések és a tervezés javasolt módszerei és szempontjai: Az őzállományok létszámának pontos felmérésére nincs módszer. A pontos létszám helyett az állomány változásának (trend) és állapotának minél megbízhatóbb nyomon követése a cél, amit módszertanilag következetesen végzett felmérések biztosítanak. Ezek a felmérések adatokat szolgáltatnak az ivararányra és a felnevelt szaporulatra vonatkozóan is, amiből meghatározható az állomány realizált szaporodóképessége. A realizált szaporulatot összehasonlítva a kiinduló szaporodási mutatókkal (sárgatestek száma, magzatszám) megbecsülhető a felnevelési veszteség, a ragadozók hatása és a gidalövés hatása is. Az állomány trendjének ismeretében megítélhető a hasznosítás és a természetes folyamatok kölcsönhatása, amik alapján növelhető/csökkenthető a lelövések száma. Az elmúlt 2 évtized országosan és a tájegységben is azt bizonyította, hogy a lelövések fokozatos növelése (itt: **+281%**) miatt az őzállományok nem omlanak össze.
- Az őzállomány állapotának legfontosabb és minden esetben gyűjthető jellemzői: a lőtt őzek testtömege és a testtömeg megoszlásának változása, az agancsok súlyának és súly szerinti eloszlásának változásai, valamint a szaporulat számának és megoszlásának változásai (magzatszám, felnevelt szaporulat).
- Az őzállományokban bak territórium foglalási viselkedése miatt erős a nyomás az 1:1-től erősen eltérő ivararány kialakulására (1:2-3 bak:suta). Ez növeli az állomány számszerű szaporodóképességét, ami „elfiatalodó" koreloszláshoz vezethet, ami a suták és a gidák megfelelően erős hasznosítása nélkül nem

akadályozható meg. Ennek elmaradása miatt a sűrűségfüggő szabályozás néhány év alatt lecsökkenti az őzek súlyát és szaporulatát.

- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a fokozatos terítéknövelés (≈35-40%-ig) és a teríték összetételének kiegyensúlyozása (1:1:1) révén el lehet érni olyan egyensúlyt, amikor az őzállomány hasznosítása a biológiailag megalapozott, továbbá a hasznosítás összetétele is biztosítja a kedvező létszám/teríték fenntartását.
- A szabályos korösszetételű (élő) állomány eloszlását figyelembe véve a bakteríték javasolt összetétele 60±10% fiatal, 20±5% középkorú és 10±5% öreg bak. A populációdinamika összefüggéseit figyelembe véve, ettől lényegesen eltérő korösszetétel torzulások nélkül tartósan nem vehető ki egy állományból sem.
- Az előbbiek miatt az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.
- A Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben közepes minőségű őzállomány él. Az őzbakok agancsainak szárhossza (átlagosan) a 4-5 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően az 6-7 éves korban azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 5-7 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni, illetve erősen szóródni kezdenek az átlagok.
- Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

Élőhely-javítási javaslatok

- A vadgazdálkodási tájegységben a gímszarvas, a dámszarvas, a muflon és a vaddisznó határozza meg az élőhelyi beavatkozásokat és fejlesztéseket. Az őz koncentrátum válogató kérődző, amely a magas táplálóanyag-tartalmú, nyersfehérjében gazdag, alacsony rosttartalmú növényeket keresi. Kifejezetten az őz igényeit célzottan kielégítő élőhelyi beavatkozások, vadföldek létesítése nem várható. Az őz igényeinek megfelelő pillangós növények (pl.: herefélék, szarvaskerep, csillagfürt) alkalmazása az őznek is hasznos.
- Az őz kiegészítő takarmányozása szélsőséges körülmények között lehet indokolt, de a rossz minőségű vagy igényeinek nem megfelelő takarmányok kihelyezése káros.
- Az ásványi anyagellátás kiegészítésére sózók fenntartása/létesítése az őz érdekében is szükséges.

Ragadozók kezelése

- A vadászható ragadozókkal való gazdálkodás az őz szempontjából is fontos. Főleg az ellés után a gidák veszteségeit okozhatja a róka, a kóbor kutya, az aranysakál és a vaddisznó is.

• A róka korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (>1,5 gyérítési rátára van szükség) kell kivenni a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia. • Az aranysakál esetében a hatékonyabb utódnevelés miatt, a rókáét meghaladó vadászati hatékonyságra van szükség. • A kóbor kutyák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani.
A génmegőrzési kezelésű területek
Nincs a vadgazdálkodási tájegységben.

A muflongazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A muflon a **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben (205)** nem fordul elő („**nincs**”).

Az állomány minőségének értékelése

- Nem értékelhető.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- Nem értékelhető.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: **0** egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: **0** egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Nem értékelhető.

Élőhely-javítási javaslatok

- Nem alkalmazható szempont.

Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása

A vadaskertek nyilvántartása a **Mellékletben** található.

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben** (205) a vaddisznó "**közepes**" jelentőségű. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorában a jelentett létszám (**37/52**) és a teríték (**32/52**) alapján is a átlag alatti negyedben helyezkedik el.

Az állomány minőségének értékelése

A vaddisznó trófeák minőségét nem értékeljük, mert:

- szelektált minta áll rendelkezésre (>16 cm méretű agyarakat kell bíráltatni)
- a vadaskerti és a szabad területi agyarak nincsenek elkülönítve
- egy túlszaporodott, jelentős problémákat okozó vad esetében a minőség védelmének jelenleg nincs különleges indoka.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2014 között határozott emelkedést mutatott (**+78%**), miközben a teríték a tízszeresére nőtt (**+900%**). A hasznosítási arány jelentősen ingadozott (50→280%) és az évek többségében az állomány stabilizálásához szükséges sávban mozgott. Ez a nyomás elvileg elegendő lehetett volna az állomány növekedésének megállítására, ami nem következett be.
- A vadgazdálkodási tájegység jelentős részében a teríték elérte és meghaladta az 1-2 db/km^2 sűrűség tartományt.
- Hasznosítási aránya nagy ingadozásokkal nőtt. A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (13-29%) kevesebb arányú kocát lőttek (6-21%) és a süldő és malac lelövés 58-77% volt. Az adatok arra utalnak, hogy a kocák lelövéseken belüli ekkora aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására.
- Figyelembe véve a térített mezőgazdasági károk növekedését (3X;) a vaddisznó állományának további növekedése nem viselhető el. A tájegység agrár jellege miatt (81.2% szántó + rét-legelő) a vaddisznónak nincs helye a területen.
- **Az eddigi hasznosítási gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a kocakilövések minél magasabb arányát kell elérni.**

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: **0** egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: **400** egyed

Állománykezelési elvek/modellek

A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi lét-

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

számát a következő 10 évben mintegy felére (40-60%) kell csökkenteni, amihez az alábbiak szükségesek:

- **Az évente meghatározott lelövési tervek teljesítése, a nőivar és a szaporulat védelmének megszüntetése.**
- Az irreális értékek korrekciójának biztosítása (virtuális túlhasznosítás, ivar- és korcsoportok adatainak ellenőrizhető hitelessége). Ennek érdekében a tájegység szintjén egységes vadállomány-felmérési (monitorozási) és tervezési módszertan kidolgozása és bevezetése (pl. szinkronizált számlálási rendszer, összehangolt testtömeg és szaporodási adatgyűjtési és értékelési rendszer kialakítása a vadgazdálkodási tájegységben).
- **Az éves tervben a meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korra, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva szükséges meghatározni.**
- A vadgazdálkodási egységek között a vadászati nyomás összehangolt ellenőrzése, hogy **a vaddisznót gyengébben hasznosító területek ne legyenek a visszatöltődés forrásai.**
- A **felülről nyitott** lelövési tervszámok alkalmazása, azaz a nőivar és a szaporulat lelövését nem szükséges felülről korlátozni.
- A rendelkezésre álló adatok alapján a **100-150% hasznosítási arány** jó esetben a szinten tartáshoz volt elegendő. A 2017-től kezdődő 3-5 évben az érzékelhető **állománycsökkentéshez tartósan >150% hasznosítási arányt szükséges fenntartani.**
- A teríték összetételét az állomány csökkentése érdekében úgy célszerű meghatározni, hogy **a kifejlett kocák lelövése határozottan nagyobb legyen a kanokénál (1.5-2 koca : 1 kan) és az összes lelövés >75%-a malac+süldő legyen.** A malac+süldő lelövésből **>25% malac** legyen (<50% süldő).

Élőhely-javítási javaslatok

- A vaddisznó etetésének csak a vadászat megkönnyítése (szórók), illetve a károsított területektől való elterelés lehet a célja; a kihelyezett takarmány mennyiségének és minőségének ehhez kell igazodnia. Az állomány növelését célzó etetés kerülendő. A szórók és etetők helyét úgy kell megválasztani, hogy a takarmányozás a természeti vagy gazdasági értékekben a károkozás veszélyét ne növelje.
- Szükséges a vadhatás-monitoring rendszeres alkalmazása. A károsítás és a túrás mértékének és mintázatának rendszeres felmérésével a hasznosítás mennyiségének és tér-időbeli eloszlásának tervezése és megvalósítása az élőhelyen mérhető paraméterekhez igazítható. Így a tervezett élőhely- és vadállomány-kezelési javaslatok teljesülése és sikerességük is nyomon követhető és értékelhető.
- A megfelelő mennyiségű és minőségű (kiegészítő) vízellátásról a vaddisznó jellemző igényeire is tekintettel célszerű dönteni.
- Vadföldek létesítése és művelése esetén a termesztett növények a csülkös vad sajátos igényeihez igazodjanak. A vadföldművelés tényleges céljának elérését (hasznosítás növelése, vadkár csökkentése) és a befektetett költségek megtérülését elemezni szükséges.

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Apróvadgazdálkodás

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben (205)** a mezei nyúl "**közepes jelentőségű**" vadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatban a jelentett létszám (28/52) alapján az átlag alatti negyedben, míg a teríték (25/52) alapján az átlag feletti negyedben helyezkedik el. A mezei nyúl állománya és terítéke helyileg esetleg számosabb is lehet. Nem meghatározó jelentőségű faj.

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány (9315-ről 5627-re) csökken.
- A hasznosítás (1550-ről 1172-re) csökken, de a hasznosítási arány (16.6%-ról 20.8%-ra) növekszik.
- A befogás megszűnt, a lelövés csökkent, így már teljes egészében lelövéssel hasznosítják az állományt (8%-ról 0%-ra csökkent a befogás aránya).

Állománykezelési elvek/modellek

- A mezei nyúl gazdálkodásban az alkalmazkodó hasznosítás erősítése kellene. Ahol még jelentősebb nyúl állomány van, ott kötelezővé kellene tenni egy elfogadott létszámbecslési módszer (javasolt az éjszakai reflektoros létszámbecslés) használatát tél végén-kora tavasszal és ősszel, a vadászatok megkezdése előtt. . Az őszi becslés alapján, amennyiben szükséges, módosítani lehet a tervezett hasznosítandó mennyiséget.A hasznosítás mennyiségét egy hasznosítási modell segítségével kell meghatározni: a Kovács-Heltay modell vagy a SZIE VMI modellje alapján számítsák ki.
- Ezeken a területeken a hasznosítható mennyiséget havi bontásban kellene megadni az első vadászat előtt a vadászati hatóság számára, a tervezett mennyiség ¾-ét október-november hónapokban kellene elejteni. A fegyveres vadászatlehet engedélyezett.
- A mezei nyúl szempontjából a róka lehet jelentős ebben a tájegységben is attól függetlenül, hogy nem látszik összefüggés a lelövések között. A vaddisznó populációja erősen növekszik. A vaddisznó állomány csökkentése szükséges (akkor lőttek még több nyulat, amikor kevesebb disznót lőttek), mivel ez is segítheti a mezei nyúl állományt és a gazdálkodásban is nagyobb jelentőséget kaphatna ezáltal, mivel jelenleg a külföldi bérvadászatásból származó haszon nem mutat összefüggést a lőtt nyúl mennyiségével, a belföldi pedig még csökken is, valószínűleg az alacsony hasznosított mennyiség miatt. Ugyanakkor a fácán és a nyúl hasznosítás együtt mozog, tehát az apróvadas társaságok még foglalkoznak az apróvaddal, ezért érdemes erősíteni a nyúl gazdálkodás tervszerűségét.

Élőhely-javítási javaslatok

- A szántóterületek aránya (65%) magas, de van jelentős gyepterület is a tájegységben (16 %), ezért az alábbi szempontok szerint lehet az élőhelyet javítani a mezei nyúl számára:
    - A növényborítás nélküli területek minimalizálása (másodvetés, tarlóvetés). Ehhez a következő növények javasoltak: őszi káposztarepce,

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

takarmánykáposzta, takarmánykel, tarlórépa, olajretek, mohar, köles. (KAP Zöldítés kihasználása)
    - A táblaméretek csökkentése a vetésszerkezet változatosságának növelése, ha ez lehetséges (KAP Zöldítés, AKG kihasználása).
    - A még meglévő természetes élőhelyfoltok zöldfolyosókkal (KAP Zöldítés – táblaszegélyek, fasorok), elsősorban füves élőhelyekkel, vagy takarmánytermő sávokkal való összekötése.
    - Változatos lágyszárú növény fajösszetétel kialakítása (fajszám: 30 <).
    - A vadászterület minden részére legyen hatással az élőhelyfejlesztés (több, kisebb, a területen szétszórt, elnyújtott, sávszerű vagy amorf kialakítás)
    - Szélfogó cserjesorok, -foltok, magasfüves (kaszálatlan) területek kialakítása (KAP Zöldítés).
    - Vadföldeken többéves vetőmagkeverékek telepítése ajánlott (Biodiverzitás vetőmag keverék; CL 1300 őz és nyúl keverék). Egynyári kultúrák esetén a vetésváltást több, kisebb részletben, hetes, hónapos különbségekkel végezzük.
    - Kaszálások során vadriasztó lánc használata szükséges, valamint a kaszálást mindig a tábla közepétől a szélei felé haladva végezzük.
    - A magas arányban jelenlévő gyepek (16 %) kedvez a mezei nyúlnak, amennyiben ez megmarad és nem legeltetik túl háziállatokkal. Ezek fenntartása és összekötése zöld sávokkal szintén javasolható.
- Az agrárkörnyezet-gazdálkodási programok (AKG) zöldugar kezelésére vonatkozó szabályok a mezei nyúl élőhely kezelése során is alkalmazhatók, ahogy a kaszálás szabályai a vadlegelőkön és egyéb füves élőhelyeken is alkalmazhatók.
- Ha az élőhelyfejlesztés nem lehetséges, akkor mindenképpen szükséges a nyári kiegészítő takarmányozás a vadgazdálkodási egységek területén már az aratást megelőzően, majd utána folyamatosan az őszi vadászatig. Az etetőhelyeket a teljesen üres táblákat szegélyező gyepsávokban, fasorokban érdemes kijelölni. Az etetőhelyeket egymástól 100-150 méter távolságban érdemes kialakítani. A takarmányféleségek közül – a mezei nyúl vegetációs vízigényét figyelembe véve – elsősorban a lédús takarmányokat javasoljuk. Ezek a takarmányrépa, tarlórépa, cukorrépa, sárgarépa, káposztafélék, kukorica szilázs. A lédús takarmányokon túl a jó minőségű lucerna- és réti széna kijuttatásáról is érdemes gondoskodni.

Ragadozók állománykezelése

- A Bükkalja-taktaközi vadgazdálkodási tájegységben a róka állomány korlátozása a legfontosabb a mezei nyúl szempontjából. Legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1.5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről.
- A kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani. Lásd a ragadozókra vonatkozó részt.

A fácángazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Bükkalja-taktaközi** vadgazdálkodási tájegységben a fácán "**közepes jelentőségű**" apróvadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett állomány (31/52) és a hasznosítás (32/52) alapján is az átlag alatti negyedben helyezkedik el, a fácán állománya és terítéke helyileg esetleg számosabb is lehet. Nem meghatározó jelentőségű faj vagy a nagyobb hasznosítás a kibocsátástól függő.

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány csökkenő (-42.6%).
- A hasznosítás mértéke csökkenő (-19.1%), a jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás ingadozó (24-61.8%), a kibocsátáshoz viszonyított hasznosítás növekvő (221.6%).
- A kibocsátott fácánok száma jelentősen csökkenő (8.3 ezer → 2.1 ezer; -74.8%); a kibocsátás mértéke a jelentett állomány méretének ált. a 10-30%-a; a szabadterületi állományra gyakorolt vadászati nyomás erősen ingadozó (14.9-48.8%), valószínűleg túlhasznosítják a vad fácánt.

Állománykezelési elvek/modellek

- A fácángazdálkodás tervezéséhez a következő változókról szükséges helyi, vagy egyéb vizsgálatokból felhasználható információ: a költő felnőtt madarak (törzsállomány) márciusi száma; a felnevelt szaporulat száma a felnevelés végéig; a populáció szeptemberi száma; elejtett egyedek száma (tyúk, kakas külön). Amennyiben kibocsátás történik, akkor a kibocsátott fácánok megtérülési aránya a kibocsátáskor jelölt fácánok alapján.
- A hasznosítási tervet a felnevelt szaporulatra (szabadterületi állomány) és a kibocsátott fácánok várható megtérülése (korábbi évek adatai) alapján elkülönítve célszerű megtervezni. A kibocsátott fácánok és a vad származású fácánok nem egyenértékűek.
- A szabadterületi vad állományra gyakorolt vadászati nyomás maradjon 25-40% alatt. Az őszi populációból a kakasok akár 75%-os, míg a tyúkok max. 20%-os hasznosítása biztosíthatja a fenntartható hozamot, de vegyes kibocsátások esetén a tyúkok hasznosítása ilyen mértékben sem ajánlott. A tojók hasznosítását célszerűbb kerülni, mivel a fácánállomány legértékesebb részét a szaporulatot biztosító életképes tyúkok alkotják.
- Javasolt, hogy alapvetően csak kakasok kerüljenek kibocsátásra, amivel a vad tyúkokra a visszavadászás során gyakorolt járulékos vadászati nyomás csökkenthető, ill. a jobb szaporodási teljesítményt nyújtó vad tyúkpopulációt sem hígítják fel a kibocsátott tyúkok. A ragadozók csoportosulási válaszának elkerülése érdekében a kiscsoportos kihelyezést kellene előtérbe helyezni.
- A kibocsátott egyedeket szükséges megjelölni (megfelelő minőségű lábgyűrű, szárnyjelölő), hogy a visszavadászási arány és a vad fácánokra gyakorolt vadászati nyomás mérhető legyen.

A fácángazdálkodás alapvonalai

Élőhely-javítási javaslatok

- Javasolt – lehetőség szerint – minél nagyobb arányban olyan területek kialakítása, ahol a fészkelési időszakban nem, vagy alig folyik olyan tevékenység, amely a fészkelést akadályozná. Ilyenek: őszi búza és árpa, tritikále, rozs, vadföld és ugar. Kedvezőnek tekinthető még: repce, borsó, vörös here, bíborhere, mézontófű.
- Fontos a fás, cserjés vegetációk megfelelő területaránya is. Javasolható a bodza, a kökény, gyepűrózsa jelenléte, illetve az ilyen növényzetű foltok, sávok megőrzése.
- Alapvető a fészkelőhelyek védelme vagy kialakítása, elsősorban füves élőhelyek és pillangós zöldtakarmánynövények tábláinak biztosításával.
- Természetbarát kaszálási módszereket kell alkalmazni a fészkelőhelyeken (fészkelési időt elkerülő munkálatok, alternáló kasza és vadriasztó lánc használata, bentről kifelé és lassú haladás, max. 3 m munkaszélesség, búvósáv-rendszer meghagyása).
- Gyom- és rovartáplálék biztosítása szükséges a szegélyvegetáció védelmével.
- Téli túlélést vadföldekkel (1-3 ha/100 ha; kelkáposzta, lenmag, gabonafélék, köles, repce, esetleg kukorica és cirok), gabonafélék önetetőből történő etetésével (1 db/ha) segíteni kell.

Ragadozók állománykezelése

- A róka állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1.5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről az év első felére koncentrálva.
- A fácán fészkelőterületein a borz állományának csökkentéséhez 0.7-es gyérítési rátát kell elérni.
- Az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdázás javasolt.
- A fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is fontos a fácán szaporodási időszakában, így szükséges lehet engedélyt kérni az idényen kívüli vadászatukhoz és csapdázásukhoz.
- A kóbor kutyák és macskák jelenlétét is minimálisra kell szorítani a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával. Az apróvad szempontjából a macskák hatását általában alulértékelik.
- A növekvő vaddisznó állomány szabályozása is alapvető lehetséges fészekpredációjuk csökkentése miatt.

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai

Az állomány számszerű hasznosításának és területi megoszlásának értékelése

- **Bükkalja-Taktaközi vadgazdálkodási tájegység (205):**
- **Üregi nyúl**: Vadászati jelentősége nincs a tájegységben.
- **Fogoly**: Vadászati jelentősége nincs a tájegységben.
- **Tőkés réce**: Terítéke jelentős.
- **Nyári lúd**: A rendelkezésre álló adatok alapján helyzete még nem megítélhető.
- **Vetési lúd**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nagy lilik**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Kanadai lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nílusi lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Szárcsa**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Örvös galamb**: Terítéke elhanyagolható.
- **Balkáni gerle**: Terítéke jelentős.

Állománykezelési elvek/modellek

- Jogszabályban meghatározott korlátozások (2016. júniusi állapot szerint):
  - Fogoly a vadászati idényben azokon a vadászterületeken vadászható, ahol az adott vadászati évben legalább 500 példány fogoly kibocsátása történt, a vadászati hatóság által a vad zárttéri tartásáról és kibocsátásáról adott engedélyben foglaltak szerint. Az engedélyben meg kell határozni a kibocsátás feltételeit, a hasznosítás mértékét, mely legfeljebb negyven százalék lehet, továbbá a vadászat kibocsátóhelytől mért körzetét.
  - Tőkés récére augusztus 15-től augusztus 31-ig kizárólag húzáson és a vízparttól – azaz a vízzel borított terület és a szárazföld találkozásától – számított 50 méteren kívül szabad vadászni. Tőkés récéből és szárcsából naponta, személyenként összesen legfeljebb nyolc darab ejthető el. Tenyésztett tőkés réce tilalmi időben is napi terítékkorlátozás nélkül lőhető.
  - Nyári lúdból, vetési lúdból és nagy lilikből naponta, személyenként összesen legfeljebb hat darab ejthető el, melyből a nyári ludak száma nem lehet több kettőnél.

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai

- Az elejtett kanadai lúdról és nílusi lúdról fotódokumentációt kell készíteni, melyet meg kell küldeni a Nyugat-Magyarországi Egyetemnek. Az elejtett példányt a fotódokumentáció elküldését követő két munkanapig meg kell őrizni.
- Az egyéb hasznos apróvadfajok védelme érdekében a ragadozó fajokkal kapcsolatos vadgazdálkodási tevékenységeket a tájegységi terv *"A ragadozógazdálkodás alapvonalai"* c. részében leírtak alapján javasolt végrehajtani.
- Fogoly és tőkésréce kibocsátása esetén a kibocsátott egyedek jelölése javasolt.

Élőhely-javítási javaslatok

A Bükkalja-Taktaközi vadgazdálkodási tájegység alapvetően nagyvadas, az egyéb hasznos apróvadfajok közül a tőkés récének és a balkáni gerlének van nagyobb vadászati jelentősége. A balkáni gerle élőhelyi igényeit a mezőgazdasági termelés biztosítja. A tőkés réce megtartását elősegíti, ha az alacsonyabban fekvő részeken, hosszabb-rövidebb ideig a csapadékvíz visszatartására törekszünk. A gabona és pillangós növényekből álló vadföldek a vizes élőhelyek, tocsogók közelében megfelelőek a tőkés récének. Egyebekben a fácán és a mezei nyúl gazdálkodás során leírt élőhely- és vadföldgazdálkodási javaslatok az egyéb hasznos apróvadfajok számára is kedvezőbb élőhelyi környezetet teremtenek. Későbbi esetleges fogoly kibocsátás esetén fontos, hogy az érintett területeken megfelelő (felülről takaró, oldalra kilátást biztosító) és a tél folyamán is védelmet adó búvóhelyek kerüljenek kialakításra.

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

Az állományok számszerű csökkentésének és a területi megoszlás értékelése

- **Róka:** A **Bükkalja-Taktaközi vadgazdálkodási tájegység (205)** legfontosabb ragadozója. Állománya csak akkor befolyásolható, ha a tájegység egészében egységes szemlélettel és megfelelő intenzitással gyérítik. Megfelelő célkitűzés lehet a kevésbé erőteljes vadászati nyomást gyakorló vadgazdálkodási egységek felzárkóztatása a tájegység keleti részén esetenként tapasztalható kiemelkedő terítéksűrűséghez (> 2 pld./km^2).
- **Borz:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Aranysakál:** Állományváltozását tájegységi szinten nyomon kell követni. Állományának jelentős növekedése esetén a gyérítést és a szükséges élőhelyi kezeléseket tájegységi szinten kell elvégezni.
- **Nyest:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Házi görény:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Pézsmapocok:** Vadászati jelentősége másodlagos.
- **Nyestkutya:** Faunaidegen, inváziós faj. Megtelepedése a tájegységben nem kívánatos.
- **Mosómedve:** Faunaidegen, inváziós faj. Megtelepedése a tájegységben nem kívánatos.
- **Kóbor kutya:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Kóbor macska:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Dolmányos varjú:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szarka:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szajkó:** Vadászati jelentősége másodlagos.

Állománykezelési elvek/modellek

- A tájegységben a mezei nyúl terítéke az átlag feletti, a fácáné az átlag alatti, az őzé az alsó negyedbe tartozik. A gím és a vaddisznó terítéke egyaránt az átlag alatti negyedbe tartozik. A tájegység ragadozó fajaival való gazdálkodást ennek

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

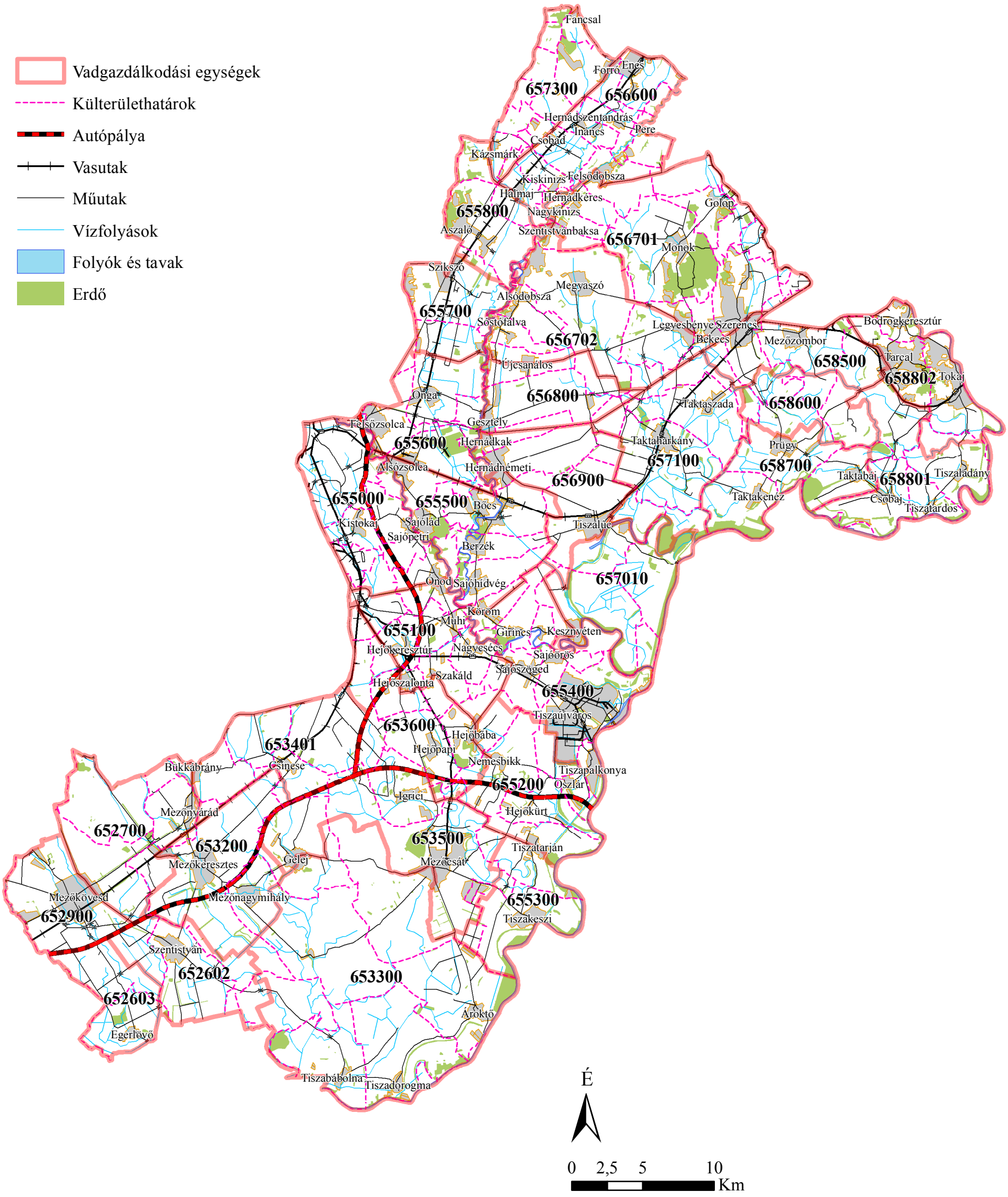
megfelelően kell tervezni és végrehajtani.

- A róka a Bükkalja-Taktaközi vadgazdálkodási tájegység minden részének egyaránt fontos ragadozója. Állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1,5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia. Lehetőleg meg kell akadályozni, hogy a szukák lefialjanak. Az ennek ellenére keletkezett fialó kotorékokat kiásással kell megszüntetni. A süldő rókák már nem hagyhatják el a kotorékot - a gabona tarlókon való vadászat a süldő rókákra, már nem csökkenti az apróvadfajok szaporulatában a kártételt. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdák alkalmazása egyaránt javasolt.
- A borz állományának stabilizálásához (a további növekedés megakadályozásához) 0,5, állományának csökkentéséhez 0,7-es gyérítési rátát kell elérni. Állománycsökkentése elsősorban a fácán fészkelő területein indokolt, nagyvadas területeken állományának csökkentése nem kell, hogy gazdálkodási cél legyen. Szükség esetén, idényen kívüli vadászati engedélyt kell kérni a vadászati hatóságtól. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett, a kotorékhoz kötött vadászati módok és a csapdázás javasolt.
- A fácán esetleg a fogoly még meglévőfészkelő helyek környezetében a kistestű menyétfélék (nyest, görény) csapdázása és szükség esetén a vándorpatkány csapdázása javasolt. Ez utóbbi faj esetében elsősorban az etetőhelyek környékén, akár a járatkezelésen alapuló mérgezés is meggondolandó lehet. Ugyanezeken a területeken fontos a fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is.
- A vadászterületeken a kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani. Az élvefogó csapdák alkalmazása e fajok esetében kifejezetten hatékony és egyben a felesleges konfliktus lehetőségeket is csökkenti.
- A tájegységben a nyestkutya és a mosómedve jelenlétére az elmúlt évek adatai alapján fokozott figyelemmel kell lenni, a megjelenő egyedeket csapdázással, vagy fegyveres vadászattal kell eltávolítani.
- A tájegységben megjelent és valószínűleg már szaporodik az aranysakál. Állományának növekedése esetén annak csökkentéséhez legalább a 2-es gyérítési ráta elérése javasolt. Vadászati módjai a csapdázás és az egyéni fegyveres vadászat.

4. Mellékletek

- **A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe**
- **A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke**
- **A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján**
- **A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei**
- **Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai**

A 205 számú vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási egységei

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2018

Készült: 2018.08.23.
A vadgazdálkodási egységek határvonalainak pontosítása még folyamatban van.

A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke							
VGTE	Megye	Kód	Név	Telephely	Város	Közterület	Isz.
205	05	652602	Szentistváni Aranyfácán Vt.	Szentistván	Szentistván	Mikszáth K. út 34/A	3418
205	05	652603	Matyó Agrártermelő Zrt.	Mezőkövesd	Mezőkövesd	Szihalmi út 4.	3401
205	05	652700	Mezőkövesdi Matyó Vt.	Mezőkövesd	Mezőkövesd	Mária út 88.	3400
205	05	652900	Matyó Agrártermelő Zrt.	Mezőkövesd	Mezőkövesd	Szihalmi út 4.	3401
205	05	653200	Mezőségi Túzok Vt.	Mezőkeresztes	Mezőkeresztes	Kossuth utca 3.	3441
205	05	653300	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger	Eger	Sánc út 6.	3300
205	05	653401	Bükkaljai Hunor Vt.	Bükkábrány	Bükkábrány	Akácfa út 1/A	3422
205	05	653500	Mezőcsáti Hubertus Vt.	Mezőcsát	Mezőcsát	Árpád út 22.	3450
205	05	653600	Hejőmenti Vt.	Nyékládháza	Nyékládháza	Hejő u. 11.	3433
205	05	655000	Dr. Nagy Endre Vt.	Sajólád	Sajólád	József Attila u. 2/a	3572
205	05	655100	Muhi és Környéke Vt.	Nagycsécs	Nagycsécs	Vasút út 13.	3598
205	05	655200	Szőke Tisza Vt.	Tiszatarján	Tiszatarján	Liszt F. 2.	3589
205	05	655300	Tálóközi Vt.	Tiszakeszi	Tiszakeszi	Posta út 21.	3458
205	05	655400	Tiszaújvárosi Vt.	Tiszaújváros	Tiszaújváros	Babits Mihály u. 38.	3580
205	05	655500	Bőcs és Vidéke Vt.	Bőcs	Bőcs	Munkácsy u. 40.	3574
205	05	655600	Kemely és Vidéke Vt.	Felsőzsolca	Felsőzsolca	Petőfi út 42.	3561
205	05	655700	Szikszói Széchenyi Zsigmond Vt.	Onga	Onga	Hunyadi út 16.	3800
205	05	655800	Aszalói Vt.	Aszaló	Aszaló	Kassai út 10.	3841
205	05	656600	Király Fácán Bérkilövő Vt.	Inánccs	Inánccs	Táncsics út 2.	3851
205	05	656701	Monoki Nyírjes Vt. Egyesület	Monok	Monok	Kossuth L. u. 22.	3905
205	05	656702	Megyaszói Unikornis Vt.	Megyaszó	Megyaszó	Monoki út 1.	3718
205	05	656800	Gesztely és Vidéke Vt.	Gesztely	Gesztely	Kassai út 2.	3715
205	05	656900	II. Rákóczi Ferenc Vt.	Tiszalúc	Tiszalúc	Petőfi utca 56.	3565
205	05	657010	657010 számú FTVK	Polgár	Polgár	Taskó út 16.	4090
205	05	657100	Taktaharkányi Takta Vt.	Taktaharkány	Taktaharkány	Honvéd út 47.	3922
205	05	657300	Hernádmenti Hubertus Vt.	Forró	Forró	Sport út 2.	3849
205	05	658500	Hegyalja Vadgazdálkodók Vadász Egyesülete	Szerencs	Szerencs	Kazinczy út 32.	3900
205	05	658600	Szerencsi Mg-i Zrt.	Szerencs	Szerencs	Rákóczi út 59.	3900
205	05	658700	Prügyi Mg-i Zrt.	Prügy	Prügy	Petőfi u. 11.	3925
205	05	658801	Taktaközi Gazdálkodók Vt.	Tarcal	Tarcal	Fő út 30.	3915
205	05	658802	Taktaközi Nimród Vt.	Tiszaladány	Tiszaladány	Nagyhomokos Vendégház 0109 hrsz.	3929

A gímszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	46.8	49	AN	45.0	50	AN			
102	Maros-csongrádi	42.0	41	AN	41.0	40	AN			
103	Békési	40.0	39	ÁAN	40.0	39	ÁAN			
104	Szarvasi	42.8	44	AN	43.3	45	AN			
105	Körös-berettyói	33.0	33	ÁAN	33.0	33	ÁAN	31.7	34	AH
106	Nagykunsági	46.5	48	AN	45.0	49	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	37.0	37	ÁAN	37.8	37	ÁAN	13.0	12	FH
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	42.5	43	AN	43.8	46	AN			
109	Nyírségi	34.0	34	ÁAN	33.8	34	ÁAN	37.0	37	AH
110	Felső-tiszavidéki	28.3	28	ÁAN	31.5	32	ÁAN	18.3	18	KH
111	Tiszamenti	44.0	45	AN	43.0	44	AN			
112	Sárrét-bihari	44.5	47	AN	44.0	47	AN			
201	Börzsöny-gödöllői	13.0	15	ÁFN	13.3	14	ÁFN	27.5	31	AH
202	Nógrád-cserháti	19.5	19	ÁFN	18.3	17	ÁFN	26.0	28	AH
203	Bükki	16.0	16	ÁFN	18.5	18	ÁFN	32.0	35	AH
204	Cserehát-aggteleki	21.5	21	ÁFN	25.3	25	ÁFN	22.3	24	KH
205	Bükkalja-taktaközi	39.5	38	ÁAN	37.8	38	ÁAN	36.0	36	AH
206	Zemplén-bodrogközi	24.5	25	ÁFN	25.8	27	ÁAN	19.3	20	KH
301	Pesti-síksági	31.5	31	ÁAN	30.8	31	ÁAN	14.3	14	KH
302	Észak-bácskiskuni	35.0	35	ÁAN	35.3	35	ÁAN	38.0	38	AH
303	Illancs-bugaci	16.3	17	ÁFN	20.3	21	ÁFN	15.8	15	KH
304	Közép-bács-kiskuni	29.3	30	ÁAN	30.8	30	ÁAN	26.0	29	AH
305	Alsó-tiszamenti	36.8	36	ÁAN	36.3	36	ÁAN	30.0	33	AH
306	Kiskunsági	42.0	42	AN	42.0	42	AN			
307	Közép-pesti	41.3	40	AN	42.8	43	AN			
308	Tápió-vidéki	47.3	51	AN	45.0	52	AN			
309	Jászsági	47.0	50	AN	45.0	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.3	46	AN	41.0	41	AN			
311	Tisza-tói	47.3	52	AN	44.0	48	AN			
401	Mezőföldi	32.3	32	ÁAN	30.0	29	ÁAN	16.0	16	KH
402	Külső-somogyi	11.8	13	FN	12.3	12	FN	7.0	6	FH
403	Kapos-tolnai	25.3	26	ÁFN	22.5	22	ÁFN	26.3	30	AH
404	Zselic-közép-somogyi	19.8	20	ÁFN	19.0	20	ÁFN	9.5	8	FH
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	3.3	2	FN	4.5	3	FH
406	Mecseki	7.3	5	FN	7.0	6	FN	8.3	7	FH
407	Dél-baranyai ártéri	9.3	8	FN	13.5	15	ÁFN	2.8	1	FH
408	Tolnai-hegyháti	2.0	2	FN	3.3	3	FN	6.0	5	FH
409	Gemenci	28.8	29	ÁAN	26.8	28	ÁAN	12.3	11	FH
410	Dél-balatoni	8.3	7	FN	5.0	5	FN	9.5	9	FH
501	Hanság-mosoni	24.0	23	ÁFN	22.8	23	ÁFN	21.3	23	KH
502	Vas-soproni-síksági	12.3	14	ÁFN	9.8	9	FN	24.5	27	AH
503	Alpokaljai	16.5	18	ÁFN	9.8	10	FN	19.5	21	KH
504	Rába-menti-kemenesháti	6.3	4	FN	3.3	4	FN	18.8	19	KH
505	Zalai-dombsági	10.5	11	FN	7.8	7	FN	3.0	2	FH
506	Zala-kisbalatoni	10.3	10	FN	10.3	11	FN	5.5	4	FH
507	Bakonyi	2.8	3	FN	3.0	1	FN	13.3	13	FH
508	Marcal-medencei	9.5	9	FN	9.8	8	FN	10.3	10	FH
509	Bakonyalja-komáromi	24.3	24	ÁFN	25.0	24	ÁFN	28.0	32	AH
510	Vértes-hegységi	7.3	6	FN	13.3	13	FN	24.3	26	KH
511	Velencei	26.3	27	ÁAN	25.5	26	ÁFN	23.0	25	KH
512	Dunazugi	11.5	12	FN	13.8	16	ÁFN	17.5	17	KH
513	Balaton-felvidéki	21.5	22	ÁFN	18.5	19	ÁFN	20.0	22	KH

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | felső harmad **FH** | középső harmad **KH**

átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN** | alsó harmad **AH**

A dámszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	43.0	45	AN	40.8	43	AN			
102	Maros-csongrádi	42.3	44	AN	41.0	45	AN			
103	Békési	14.0	10	FN	11.8	10	FN	11.5	10	AF
104	Szarvasi	31.8	31	ÁAN	33.0	34	ÁAN			
105	Körös-berettyói	3.5	3	FN	3.8	4	FN	5.0	3	FF
106	Nagykunsági	44.5	49	AN	41.5	50	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	14.5	12	FN	8.5	8	FN	6.0	4	FF
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobág	35.8	37	ÁAN	35.3	36	ÁAN			
109	Nyírségi	27.3	28	ÁAN	32.3	32	ÁAN		NÉ	NÉ
110	Felső-tiszavidéki	19.0	18	ÁFN	20.5	20	ÁFN	9.7	9	AF
111	Tiszamenti	18.3	17	ÁFN	19.0	19	ÁFN		NÉ	NÉ
112	Sárrét-bihari	39.8	42	AN	35.8	38	ÁAN			
201	Börzsöny-gödöllői	30.5	29	ÁAN	28.8	29	ÁAN		NÉ	NÉ
202	Nógrád-cserháti	20.8	23	ÁFN	15.3	14	ÁFN		NÉ	NÉ
203	Bükki	33.8	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN			
204	Cserehát-aggteleki	45.0	51	AN	40.8	44	AN			
205	Bükkalja-taktaközi	35.0	36	ÁAN	35.8	37	ÁAN			
206	Zemplén-bodrogközi	39.3	41	AN	41.3	46	AN			
301	Pesti-síksági	31.5	30	ÁAN	32.8	33	ÁAN			
302	Észak-bácskiskuni	24.3	26	ÁFN	28.3	28	ÁAN		NÉ	NÉ
303	Illancs-bugaci	38.5	39	ÁAN	40.3	42	AN			
304	Közép-bács-kiskuni	7.5	6	FN	9.0	9	FN	7.3	6	FF
305	Alsó-tiszamenti	20.3	21	ÁFN	25.5	25	ÁFN		NÉ	NÉ
306	Kiskunsági	43.5	46	AN	41.3	47	AN			
307	Közép-pesti	4.3	5	FN	6.5	6	FN	16.0	13	AF
308	Tápió-vidéki	37.3	38	ÁAN	39.3	41	AN			
309	Jászsági	44.8	50	AN	41.5	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	45.0	52	AN	41.5	52	AN			
311	Tisza-tói	43.8	47	AN	41.5	48	AN			
401	Mezőföldi	41.0	43	AN	35.8	39	ÁAN			
402	Külső-somogyi	9.3	8	FN	8.3	7	FN	9.0	8	AF
403	Kapos-tolnai	4.0	4	FN	3.5	3	FN	6.3	5	FF
404	Zselic-közép-somogyi	16.0	14	ÁFN	12.8	12	FN	16.7	14	AF
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	2.0	1	FN	12.8	11	AF
406	Mecseki	18.0	16	ÁFN	17.8	17	ÁFN		NÉ	NÉ
407	Dél-baranyai ártéri	24.5	27	ÁAN	23.8	24	ÁFN		NÉ	NÉ
408	Tolnai-hegyháti	1.8	2	FN	2.0	2	FN	7.5	7	FF
409	Gemenci	39.0	40	AN	38.5	40	AN			
410	Dél-balatoni	20.0	20	ÁFN	22.5	23	ÁFN			
501	Hanság-mosoni	44.0	48	AN	41.5	49	AN			
502	Vas-soproni-síksági	14.0	11	FN	22.0	22	ÁFN			
503	Alpokaljai	19.8	19	ÁFN	14.5	13	FN			
504	Rába-menti-kemenesháti	22.8	25	ÁFN	26.0	26	ÁFN			
505	Zalai-dombsági	32.0	32	ÁAN	26.0	27	ÁAN			
506	Zala-kisbalatoni	33.5	33	ÁAN	34.8	35	ÁAN			
507	Bakonyi	15.3	13	FN	15.5	15	ÁFN	14.3	12	AF
508	Marcal-medencei	16.0	15	ÁFN	15.8	16	ÁFN		NÉ	NÉ
509	Bakonyalja-komáromi	21.5	24	ÁFN	21.0	21	ÁFN		NÉ	NÉ
510	Vértes-hegységi	10.0	9	FN	12.3	11	FN		NÉ	NÉ
511	Velencei	8.3	7	FN	4.8	5	FN	3.3	2	FF
512	Dunazugi	20.3	22	ÁFN	18.3	18	ÁFN	2.0	1	FF
513	Balaton-felvidéki	34.5	35	ÁAN	31.0	30	ÁAN			

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

FF
felső fél
FF

AF
alsó fél
KH

NÉ
Nem értékelhető
NÉ
>30 bemutatott trófea

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

Az őz állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	8.8	6	FN	14.5	10	FN	5.3	4	FN
102	Maros-csongrádi	10.5	10	FN	13.5	8	FN	12.3	12	FN
103	Békési	10.3	9	FN	25.3	24	ÁFN	6.0	5	FN
104	Szarvasi	12.5	12	FN	22.8	18	ÁFN	4.5	3	FN
105	Körös-berettyói	4.5	1	FN	10.5	6	FN	8.8	8	FN
106	Nagykunsági	23.5	25	ÁFN	28.0	27	ÁAN	7.0	6	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	16.0	15	ÁFN	36.3	39	ÁAN	11.0	10	FN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	28.0	28	ÁAN	46.8	51	AN	1.8	1	FN
109	Nyírségi	11.0	11	FN	28.5	28	ÁAN	10.8	9	FN
110	Felső-tiszavidéki	16.5	18	ÁFN	30.0	34	ÁAN	15.8	17	ÁFN
111	Tiszamenti	16.3	16	ÁFN	31.0	35	ÁAN	13.0	14	ÁFN
112	Sárrét-bihari	37.5	38	ÁAN	47.3	52	AN	3.3	2	FN
201	Börzsöny-gödöllői	47.3	50	AN	29.3	31	ÁAN	34.5	34	ÁAN
202	Nógrád-cserháti	51.8	52	AN	36.8	42	AN	37.3	37	ÁAN
203	Bükki	42.8	43	AN	36.3	40	AN	38.5	40	AN
204	Cserehát-aggteleki	46.8	48	AN	46.3	50	AN	27.8	26	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	43.0	44	AN	45.8	49	AN	25.5	25	ÁFN
206	Zemplén-bodrogközi	41.3	41	AN	37.0	43	AN	29.3	29	ÁAN
301	Pesti-síksági	45.0	47	AN	44.5	48	AN	37.5	38	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.0	31	ÁAN	32.8	37	ÁAN	28.5	28	ÁAN
303	Illancs-bugaci	17.3	19	ÁFN	22.5	17	ÁFN	24.5	23	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	21.3	20	ÁFN	23.8	19	ÁFN	37.5	39	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	13.8	13	FN	5.8	4	FN	15.3	15	ÁFN
306	Kiskunsági	23.5	26	ÁFN	20.3	15	ÁFN	22.0	21	ÁFN
307	Közép-pesti	28.0	29	ÁAN	14.8	11	FN	35.3	35	ÁAN
308	Tápió-vidéki	36.0	37	ÁAN	28.5	29	ÁAN	20.8	18	ÁFN
309	Jászsági	22.3	23	ÁFN	24.3	23	ÁFN	7.5	7	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	22.8	24	ÁFN	20.3	14	ÁFN	12.8	13	ÁFN
311	Tisza-tói	21.3	21	ÁFN	36.8	41	AN	11.8	11	FN
401	Mezőföldi	31.8	32	ÁAN	43.8	47	AN	22.3	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	35.8	35	ÁAN	29.5	32	ÁAN	43.5	45	AN
403	Kapos-tolnai	8.5	5	FN	30.0	33	ÁAN	35.3	36	ÁAN
404	Zselic-közép-somogyi	30.8	30	ÁAN	29.3	30	ÁAN	39.5	41	AN
405	Belső-somogyi	35.8	36	ÁAN	27.5	26	ÁFN	47.8	50	AN
406	Mecseki	32.0	34	ÁAN	23.8	20	ÁFN	41.5	42	AN
407	Dél-baranyai ártéri	21.8	22	ÁFN	37.5	44	AN	20.8	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	7.5	3	FN	20.8	16	ÁFN	43.0	44	AN
409	Gemenci	6.3	2	FN	24.0	21	ÁFN	28.3	27	ÁAN
410	Dél-balatoni	38.0	39	ÁAN	35.3	38	ÁAN	44.3	46	AN
501	Hanság-mosoni	8.3	4	FN	3.0	2	FN	30.8	30	ÁAN
502	Vas-soproni-síksági	9.5	8	FN	2.0	1	FN	32.3	33	ÁAN
503	Alpokaljai	31.8	33	ÁAN	8.0	5	FN	45.0	48	AN
504	Rába-menti-kemenesháti	39.0	40	AN	10.5	7	FN	51.5	52	AN
505	Zalai-dombsági	43.3	45	AN	13.5	9	FN	49.5	51	AN
506	Zala-kisbalatoni	43.3	46	AN	24.0	22	ÁFN	44.5	47	AN
507	Bakonyi	41.3	42	AN	14.8	12	FN	47.3	49	AN
508	Marcal-medencei	16.3	17	ÁFN	3.5	3	FN	20.8	20	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	13.8	14	ÁFN	15.0	13	FN	24.5	24	ÁFN
510	Vértes-hegységi	9.0	7	FN	26.0	25	ÁFN	31.0	31	ÁAN
511	Velencei	26.8	27	ÁAN	32.3	36	ÁAN	15.5	16	ÁFN
512	Dunazugi	46.8	49	AN	42.5	46	AN	31.5	32	ÁAN
513	Balaton-felvidéki	51.3	51	AN	42.3	45	AN	42.5	43	AN

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN**

A muflon állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás							
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang
101	Tiszazugi								
102	Maros-csongrádi								
103	Békési								
104	Szarvasi								
105	Körös-berettyói								
106	Nagykunsági								
107	Hajdúsági Erdőspuszták								
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy								
109	Nyírségi	20.0	21	AF	14.0	16	AF		
110	Felső-tiszavidéki								
111	Tiszamenti								
112	Sárrét-bihari								
201	Börzsöny-gödöllői	7.8	8	FF	7.0	7	FF	7.5	2
202	Nógrád-cserháti	5.8	6	FF	4.0	4	FF	5.0	5
203	Bükki	2.5	2	FF	3.0	3	FF	2.5	6
204	Cserehát-aggteleki	15.0	17	AF	15.3	15	AF		
205	Bükkalja-taktaközi								
206	Zemplén-bodrogközi	3.0	3	FF	2.5	1	FF	2.8	7
301	Pesti-síksági	13.5	12	AF	12.0	11	FF		
302	Észak-bácskiskuni								
303	Illancs-bugaci								
304	Közép-bács-kiskuni								
305	Alsó-tiszamenti								
306	Kiskunsági								
307	Közép-pesti								
308	Tápió-vidéki								
309	Jászsági								
310	Mátra-alja-dél-hevesi	12.5	11	FF	16.0	19	AF		
311	Tisza-tói	18.5	20	AF	19.0	22	AF		
401	Mezőföldi								
402	Külső-somogyi	14.5	16	AF	14.0	14	AF		
403	Kapos-tolnai								
404	Zselic-közép-somogyi	13.5	13	AF	16.3	18	AF		
405	Belső-somogyi	18.0	19	AF	18.0	20	AF		
406	Mecseki	20.5	22	AF	20.0	21	AF		
407	Dél-baranyai ártéri								
408	Tolnai-hegyháti								
409	Gemenci								
410	Dél-balatoni								
501	Hanság-mosoni								
502	Vas-soproni-síksági	14.3	15	AF	16.0	17	AF		
503	Alpokaljai	10.8	10	FF	10.5	10	FF		
504	Rába-menti-kemenesháti								
505	Zalai-dombsági								
506	Zala-kisbalatoni	8.5	9	FF	8.8	8	FF		
507	Bakonyi	3.0	4	FF	4.3	5	FF	4.1	3
508	Marcal-medencei	13.8	14	AF	12.3	12	AF		
509	Bakonyalja-komáromi	16.3	18	AF	13.5	13	AF		
510	Vértes-hegységi	4.8	5	FF	5.0	6	FF	5.0	4
511	Velencei	7.5	7	FF	9.5	9	FF		
512	Dunazugi	2.3	1	FF	2.8	2	FF	1.9	1
513	Balaton-felvidéki								

felső fél
FF

alsó fél
AF

>30 bemutatott trófea

A vaddisznó állományának és terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Átlag rangpont / rang / besorolás					
		Jelentett	Rang		Teríték	Rang	
101	Tiszazugi	49.3	49	AN	47.5	46	AN
102	Maros-csongrádi	48.8	47	AN	48.5	49	AN
103	Békési	48.8	48	AN	48.3	48	AN
104	Szarvasi	49.3	50	AN	48.5	50	AN
105	Körös-berettyói	38.0	38	ÁAN	40.3	40	AN
106	Nagykunsági	42.8	43	AN	40.0	39	ÁAN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	31.0	30	ÁAN	31.3	30	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.5	39	ÁAN	40.5	41	AN
109	Nyírségi	34.5	35	ÁAN	33.5	34	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	27.0	28	ÁAN	28.3	28	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	41	AN	41.8	42	AN
112	Sárrét-bihari	50.8	52	AN	50.0	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	6.0	6	FN	7.3	7	FN
202	Nógrád-cserháti	13.0	13	FN	5.0	1	FN
203	Bükki	11.3	10	FN	11.0	11	FN
204	Cserehát-aggteleki	12.0	11	FN	8.0	8	FN
205	Bükkalja-taktaközi	37.8	37	ÁAN	32.3	32	ÁAN
206	Zemplén-bodrogközi	23.8	24	ÁFN	20.3	21	ÁFN
301	Pesti-síksági	33.0	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.8	32	ÁAN	37.0	37	ÁAN
303	Illancs-bugaci	25.5	25	ÁFN	29.8	29	ÁAN
304	Közép-bács-kiskuni	31.8	33	ÁAN	37.3	38	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	42.3	42	AN	43.0	43	AN
306	Kiskunsági	43.3	44	AN	44.3	44	AN
307	Közép-pesti	30.8	29	ÁAN	32.8	33	ÁAN
308	Tápió-vidéki	46.3	46	AN	49.5	51	AN
309	Jászsági	49.3	51	AN	46.3	45	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.8	45	AN	47.8	47	AN
311	Tisza-tói	39.8	40	AN	35.8	36	ÁAN
401	Mezőföldi	35.3	36	ÁAN	33.8	35	ÁAN
402	Külső-somogyi	5.0	5	FN	11.8	12	FN
403	Kapos-tolnai	25.8	27	ÁAN	25.0	25	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	18.0	19	ÁFN	22.5	23	ÁFN
405	Belső-somogyi	2.8	1	FN	5.5	4	FN
406	Mecseki	6.3	7	FN	6.3	6	FN
407	Dél-baranyai ártéri	15.5	16	ÁFN	17.5	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	6.3	8	FN	13.5	15	ÁFN
409	Gemenci	31.0	31	ÁAN	25.5	26	ÁFN
410	Dél-balatoni	11.0	9	FN	12.8	14	ÁFN
501	Hanság-mosoni	21.0	20	ÁFN	22.0	22	ÁFN
502	Vas-soproni-síksági	12.3	12	FN	9.5	9	FN
503	Alpokaljai	22.3	22	ÁFN	10.0	10	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	14.3	14	ÁFN	5.3	3	FN
505	Zalai-dombsági	16.5	18	ÁFN	12.0	13	FN
506	Zala-kisbalatoni	14.5	15	ÁFN	15.3	16	ÁFN
507	Bakonyi	3.8	2	FN	5.3	2	FN
508	Marcal-medencei	16.0	17	ÁFN	16.5	18	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	25.5	26	ÁFN	26.5	27	ÁAN
510	Vértes-hegységi	4.0	3	FN	15.8	17	ÁFN
511	Velencei	23.5	23	ÁFN	24.5	24	ÁFN
512	Dunazugi	4.8	4	FN	6.3	5	FN
513	Balaton-felvidéki	21.5	21	ÁFN	18.8	20	ÁFN

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

A mezei nyúl és a fácán állományának és terítékének, valamint a róka terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Mezei nyúl: átlag rangpont / rang						Fácán: átlag rangpont / rang						Róka: átlag rangpont / rang		
		Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Teríték	Rang	
101	Tiszazugi	2.8	3	FN	2.8	1	FN	7.5	7	FN	9.5	8	FN	17.0	14	ÁFN
102	Maros-csongrádi	6.3	5	FN	5.0	3	FN	11.5	11	FN	10.5	9	FN	9.3	4	FN
103	Békési	2.5	2	FN	9.0	7	FN	1.0	1	FN	4.3	3	FN	14.0	6	FN
104	Szarvasi	1.3	1	FN	4.8	2	FN	3.0	3	FN	1.8	1	FN	10.0	5	FN
105	Körös-berettyói	9.0	10	FN	15.3	15	ÁFN	2.5	2	FN	8.5	7	FN	17.8	16	ÁFN
106	Nagykunsági	8.3	7	FN	12.8	13	FN	11.0	9	FN	7.0	5	FN	14.8	8	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	25.0	25	ÁFN	25.8	26	ÁFN	19.8	18	ÁFN	22.0	20	ÁFN	32.0	34	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	19.0	19	ÁFN	26.3	27	ÁAN	24.3	24	ÁFN	29.0	31	ÁAN	17.8	17	ÁFN
109	Nyírségi	15.8	14	ÁFN	16.3	16	ÁFN	11.3	10	FN	21.8	19	ÁFN	27.3	31	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	20.5	20	ÁFN	21.3	22	ÁFN	9.0	8	FN	25.3	24	ÁFN	33.8	36	ÁAN
111	Tiszamenti	13.8	13	FN	17.0	18	ÁFN	14.5	14	ÁFN	16.5	17	ÁFN	32.0	35	ÁAN
112	Sárrét-bihari	10.5	11	FN	14.0	14	ÁFN	14.5	15	ÁFN	22.5	23	ÁFN	23.8	25	ÁFN
201	Börzsöny-gödöllői	36.0	36	ÁAN	33.5	33	ÁAN	41.8	41	AN	35.3	36	ÁAN	44.8	47	AN
202	Nógrád-cserháti	39.5	39	ÁAN	40.0	40	AN	41.0	40	AN	13.3	12	FN	46.3	48	AN
203	Bükki	31.8	33	ÁAN	27.3	28	ÁAN	33.5	33	ÁAN	26.8	27	ÁAN	41.3	42	AN
204	Cserehát-aggteleki	45.3	45	AN	43.3	43	AN	48.5	48	AN	48.8	51	AN	51.5	52	AN
205	Bükkalja-taktaközi	29.5	28	ÁAN	24.3	25	ÁFN	31.5	31	ÁAN	30.3	32	ÁAN	42.5	45	AN
206	Zemplén-bodrogközi	30.8	31	ÁAN	31.3	30	ÁAN	33.5	34	ÁAN	35.3	35	ÁAN	46.8	49	AN
301	Pesti-síksági	23.5	23	ÁFN	10.5	11	FN	27.8	29	ÁAN	22.3	21	ÁFN	23.3	24	ÁFN
302	Észak-bácskiskuni	17.8	18	ÁFN	21.5	23	ÁFN	18.8	17	ÁFN	33.8	34	ÁAN	26.8	30	ÁAN
303	Illancs-bugaci	16.0	15	ÁFN	18.8	20	ÁFN	14.0	12	FN	28.8	29	ÁAN	16.8	13	FN
304	Közép-bács-kiskuni	17.3	17	ÁFN	19.8	21	ÁFN	20.8	20	ÁFN	28.8	30	ÁAN	26.5	29	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	10.8	12	FN	5.3	4	FN	5.8	5	FN	14.3	15	ÁFN	18.3	19	ÁFN
306	Kiskunsági	8.3	8	FN	10.0	9	FN	4.0	4	FN	14.0	14	ÁFN	24.3	27	ÁAN
307	Közép-pesti	25.8	26	ÁFN	18.5	19	ÁFN	25.8	27	ÁAN	14.3	16	ÁFN	18.5	21	ÁFN
308	Tápió-vidéki	21.3	22	ÁFN	12.0	12	FN	26.5	28	ÁAN	25.8	26	ÁFN	17.3	15	ÁFN
309	Jászsági	8.8	9	FN	10.0	10	FN	14.3	13	FN	5.5	4	FN	7.3	3	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	5.3	4	FN	6.0	5	FN	6.0	6	FN	10.8	10	FN	16.0	12	FN
311	Tisza-tói	7.8	6	FN	9.5	8	FN	16.8	16	ÁFN	3.3	2	FN	3.3	1	FN
401	Mezőföldi	29.5	29	ÁAN	31.8	31	ÁAN	21.8	21	ÁFN	7.3	6	FN	21.0	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	45.3	46	AN	40.0	41	AN	42.3	42	AN	41.0	42	AN	31.8	33	ÁAN
403	Kapos-tolnai	32.3	34	ÁAN	35.0	35	ÁAN	25.5	26	ÁFN	39.0	39	ÁAN	15.8	10	FN
404	Zselic-közép-somogyi	48.5	49	AN	45.8	45	AN	43.0	44	AN	37.8	37	ÁAN	41.3	43	AN
405	Belső-somogyi	50.5	52	AN	49.5	50	AN	50.8	52	AN	51.5	52	AN	48.3	50	AN
406	Mecseki	44.0	44	AN	47.5	49	AN	44.5	47	AN	48.3	50	AN	24.0	26	ÁFN
407	Dél-baranyai ártéri	42.3	41	AN	46.0	46	AN	36.3	38	ÁAN	42.5	43	AN	26.3	28	ÁAN
408	Tolnai-hegyháti	32.3	35	ÁAN	38.8	39	ÁAN	33.8	35	ÁAN	43.8	45	AN	18.3	20	ÁFN
409	Gemenci	20.5	21	ÁFN	22.8	24	ÁFN	20.3	19	ÁFN	25.8	25	ÁFN	15.8	11	FN
410	Dél-balatoni	50.0	51	AN	47.3	48	AN	39.0	39	ÁAN	27.8	28	ÁAN	34.3	39	ÁAN
501	Hanság-mosoni	16.0	16	ÁFN	6.5	6	FN	24.3	25	ÁFN	11.0	11	FN	6.5	2	FN
502	Vas-soproni-síksági	24.3	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	35.3	36	ÁAN	32.8	33	ÁAN	15.0	9	FN
503	Alpokaljai	37.8	38	ÁAN	36.0	36	ÁAN	43.5	45	AN	37.8	38	ÁAN	29.3	32	ÁAN
504	Rába-menti-kemenesháti	48.3	48	AN	45.8	44	AN	49.8	50	AN	44.8	46	AN	41.3	44	AN
505	Zalai-dombsági	45.8	47	AN	50.8	52	AN	35.3	37	ÁAN	45.3	47	AN	34.5	40	AN
506	Zala-kisbalatoni	48.8	50	AN	50.3	51	AN	32.5	32	ÁAN	39.3	40	AN	34.0	37	ÁAN
507	Bakonyi	43.0	42	AN	47.0	47	AN	50.0	51	AN	47.5	49	AN	44.0	46	AN
508	Marcal-medencei	30.3	30	ÁAN	34.0	34	ÁAN	22.8	22	ÁFN	19.3	18	ÁFN	21.8	23	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	28.8	27	ÁAN	27.8	29	ÁAN	30.0	30	ÁAN	22.3	22	ÁFN	18.0	18	ÁFN
510	Vértes-hegységi	36.0	37	ÁAN	37.3	38	ÁAN	42.3	43	AN	40.3	41	AN	34.0	38	ÁAN
511	Velencei	31.0	32	ÁAN	32.5	32	ÁAN	22.8	23	ÁFN	13.8	13	FN	14.5	7	FN
512	Dunazugi	43.3	43	AN	36.3	37	ÁAN	48.8	49	AN	47.3	48	AN	40.0	41	AN
513	Balaton-felvidéki	40.5	40	AN	41.5	42	AN	44.3	46	AN	43.3	44	AN	48.5	51	AN

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN**

A fontosabb bevételi és kiadás tételek rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben (1000 Ft/km² alapján)

VGTE	Név	Külföldi bérlelövés bevétele			Belföldi bérlelövés bevétele			Élővad értékesítés			Lőtt vad értékesítés			Térített erdei kár			Térített mezőgazdasági kár		
		Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás
101	Tiszazugi	28.3	26	ÁFN	27.3	26	ÁFN	7.5	7	FN	39.5	37	ÁAN	38.3	45	AN	38.8	39	ÁAN
102	Maros-csongrádi	30.0	28	ÁAN	35.8	39	ÁAN	2.5	2	FN	35.0	33	ÁAN	38.0	43	AN	36.5	32	ÁAN
103	Békési	35.5	38	ÁAN	44.8	48	AN	2.0	1	FN	38.5	36	ÁAN	38.0	44	AN	37.8	35	ÁAN
104	Szarvasi	24.0	25	ÁFN	31.0	32	ÁAN	3.5	3	FN	33.3	31	ÁAN	40.3	50	AN	37.0	33	ÁAN
105	Körös-berettyói	20.8	19	ÁFN	26.8	25	ÁFN	7.5	8	FN	31.0	29	ÁAN	32.0	35	ÁAN	38.0	36	ÁAN
106	Nagykunsági	33.0	33	ÁAN	31.5	33	ÁAN	4.0	4	FN	41.0	43	AN	34.0	38	ÁAN	41.5	44	AN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	30.0	29	ÁAN	22.8	20	ÁFN	22.8	16	ÁFN	40.0	39	ÁAN	29.3	26	ÁFN	27.8	28	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.3	42	AN	36.5	41	AN	27.3	25	ÁFN	39.5	38	ÁAN	40.0	48	AN	49.0	51	AN
109	Nyírségi	30.0	30	ÁAN	43.0	47	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN	29.3	27	ÁAN	39.3	40	AN
110	Felső-tiszavidéki	35.3	37	ÁAN	26.0	22	ÁFN	30.5	32	ÁAN	40.8	42	AN	30.5	31	ÁAN	27.5	27	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	43	AN	38.0	42	AN	19.3	13	FN	42.8	46	AN	40.5	51	AN	45.3	48	AN
112	Sárrét-bihari	43.3	45	AN	45.5	49	AN	11.5	9	FN	45.0	48	AN	36.5	40	AN	49.8	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	36.3	39	ÁAN	15.8	13	FN	23.5	18	ÁFN	14.0	15	ÁFN	14.5	12	FN	18.0	16	ÁFN
202	Nógrád-cserháti	20.8	20	ÁFN	5.5	3	FN	36.0	41	AN	9.0	9	FN	10.0	8	FN	20.5	20	ÁFN
203	Bükki	45.8	47	AN	12.5	9	FN	29.3	29	ÁAN	20.0	20	ÁFN	15.5	16	ÁFN	28.3	29	ÁAN
204	Cserehát-aggteleki	49.5	51	AN	22.5	19	ÁFN	36.5	42	AN	28.8	28	ÁAN	19.3	20	ÁFN	18.8	18	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	50.8	52	AN	41.5	46	AN	22.8	17	ÁFN	50.8	52	AN	32.5	37	ÁAN	40.5	42	AN
206	Zemplén-bodrogközi	44.8	46	AN	21.8	18	ÁFN	26.5	23	ÁFN	32.5	30	ÁAN	25.0	23	ÁFN	25.0	25	ÁFN
301	Pesti-síksági	42.3	44	AN	27.8	27	ÁAN	31.0	34	ÁAN	40.3	40	AN	28.0	25	ÁFN	32.0	31	ÁAN
302	Észak-bács-kiskuni	46.0	48	AN	35.0	38	ÁAN	32.0	36	ÁAN	40.3	41	AN	36.8	41	AN	37.5	34	ÁAN
303	Illancs-bugaci	33.5	36	ÁAN	29.3	30	ÁAN	20.5	14	ÁFN	25.5	25	ÁFN	34.8	39	ÁAN	23.5	24	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	32.8	31	ÁAN	5.3	2	FN	24.5	21	ÁFN	21.3	22	ÁFN	39.3	47	AN	38.3	37	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	29.8	27	ÁAN	30.8	31	ÁAN	13.0	10	FN	33.8	32	ÁAN	30.8	32	ÁAN	39.8	41	AN
306	Kiskunsági	37.0	41	AN	49.3	51	AN	28.0	26	ÁFN	42.0	45	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN
307	Közép-pesti	46.0	49	AN	31.8	35	ÁAN	27.0	24	ÁFN	37.8	34	ÁAN	29.8	29	ÁAN	42.3	45	AN
308	Tápió-vidéki	46.0	50	AN	47.3	50	AN	32.5	37	ÁAN	45.3	49	AN	40.5	52	AN	47.8	49	AN
309	Jászsági	33.3	35	ÁAN	39.8	43	AN	7.0	6	FN	47.5	51	AN	30.8	33	ÁAN	44.3	46	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	36.5	40	AN	41.3	45	AN	15.5	11	FN	45.5	50	AN	37.3	42	AN	47.8	50	AN
311	Tisza-tói	21.8	22	ÁFN	26.5	23	ÁFN	5.3	5	FN	38.0	35	ÁAN	40.0	49	AN	40.8	43	AN
401	Mezőföldi	21.3	21	ÁFN	16.3	14	ÁFN	23.8	19	ÁFN	41.3	44	AN	32.0	36	ÁAN	38.5	38	ÁAN
402	Külső-somogyi	17.3	16	ÁFN	17.3	16	ÁFN	29.3	30	ÁAN	16.0	16	ÁFN	5.8	4	FN	4.3	3	FN
403	Kapos-tolnai	21.8	23	ÁFN	26.5	24	ÁFN	35.3	40	AN	21.5	23	ÁFN	31.3	34	ÁAN	18.3	17	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	8.8	8	FN	17.5	17	ÁFN	37.3	45	AN	9.5	10	FN	15.0	14	ÁFN	10.0	8	FN
405	Belső-somogyi	5.3	3	FN	8.8	6	FN	28.3	27	ÁAN	3.5	2	FN	14.8	13	FN	1.8	1	FN
406	Mecseki	17.0	15	ÁFN	11.3	8	FN	37.0	43	AN	7.0	6	FN	14.3	11	FN	11.5	13	FN
407	Dél-baranyai ártéri	22.8	24	ÁFN	36.0	40	AN	31.8	35	ÁAN	17.8	18	ÁFN	22.0	22	ÁFN	12.0	14	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	3.3	1	FN	12.8	10	FN	34.3	39	ÁAN	4.5	3	FN	7.5	6	FN	7.0	7	FN
409	Gemenci	33.0	34	ÁAN	31.5	34	ÁAN	16.8	12	FN	27.0	26	ÁFN	30.0	30	ÁAN	30.0	30	ÁAN
410	Dél-balatoni	14.5	12	FN	14.8	12	FN	22.5	15	ÁFN	7.8	7	FN	4.3	1	FN	4.3	4	FN
501	Hanság-mosoni	14.8	13	FN	14.5	11	FN	25.0	22	ÁFN	21.0	21	ÁFN	17.0	18	ÁFN	26.0	26	ÁFN
502	Vas-soproni-síksági	12.5	10	FN	23.3	21	ÁFN	37.5	48	AN	6.5	5	FN	27.0	24	ÁFN	14.5	15	ÁFN
503	Alpokaljai	7.0	4	FN	49.8	52	AN	40.8	50	AN	13.0	14	ÁFN	11.5	9	FN	10.0	9	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	3.8	2	FN	34.0	37	ÁAN	42.0	51	AN	6.3	4	FN	5.3	3	FN	4.3	5	FN
505	Zalai-dombsági	7.3	5	FN	28.3	28	ÁAN	42.8	52	AN	9.8	11	FN	8.5	7	FN	3.5	2	FN
506	Zala-kisbalatoni	10.3	9	FN	16.3	15	ÁFN	37.3	46	AN	12.8	13	FN	12.5	10	FN	5.8	6	FN
507	Bakonyi	8.5	7	FN	9.5	7	FN	29.3	31	ÁAN	2.8	1	FN	5.0	2	FN	10.5	10	FN
508	Marcal-medencei	7.3	6	FN	40.0	44	AN	39.5	49	AN	8.5	8	FN	17.5	19	ÁFN	10.5	11	FN
509	Bakonyalja-komáromi	20.3	18	ÁFN	32.5	36	ÁAN	24.3	20	ÁFN	28.5	27	ÁAN	19.3	21	ÁFN	22.3	23	ÁFN
510	Vértes-hegységi	15.5	14	ÁFN	8.5	5	FN	37.0	44	AN	16.0	17	ÁFN	5.8	5	FN	19.3	19	ÁFN
511	Velencei	13.8	11	FN	5.5	4	FN	30.5	33	ÁAN	18.8	19	ÁFN	39.0	46	AN	21.0	21	ÁFN
512	Dunazugi	18.0	17	ÁFN	2.5	1	FN	33.3	38	ÁAN	10.5	12	FN	15.3	15	ÁFN	11.0	12	FN
513	Balaton-felvidéki	32.8	32	ÁAN	29.0	29	ÁAN	37.3	47	AN	24.8	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	21.8	22	ÁFN

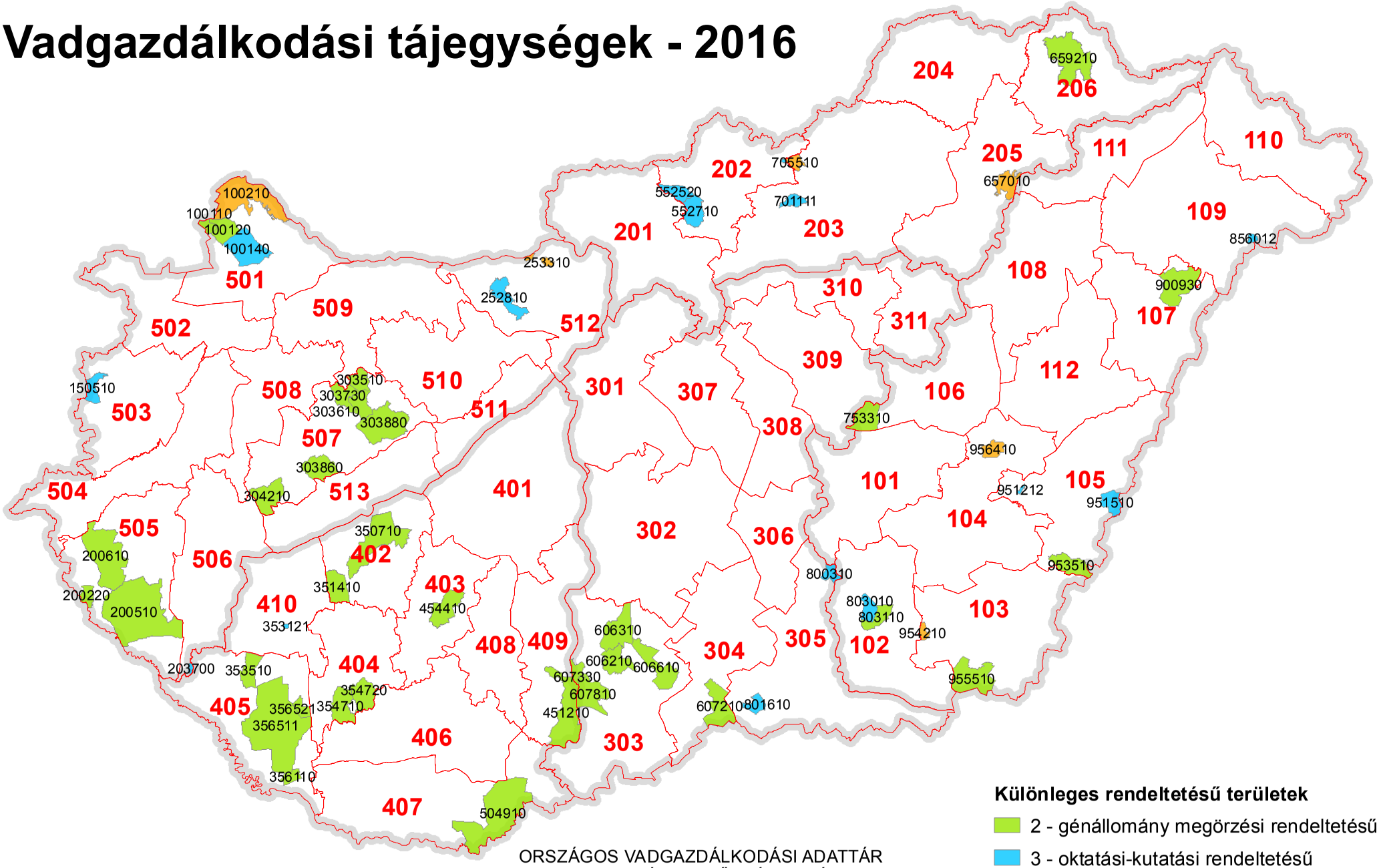
felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.08.02.

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

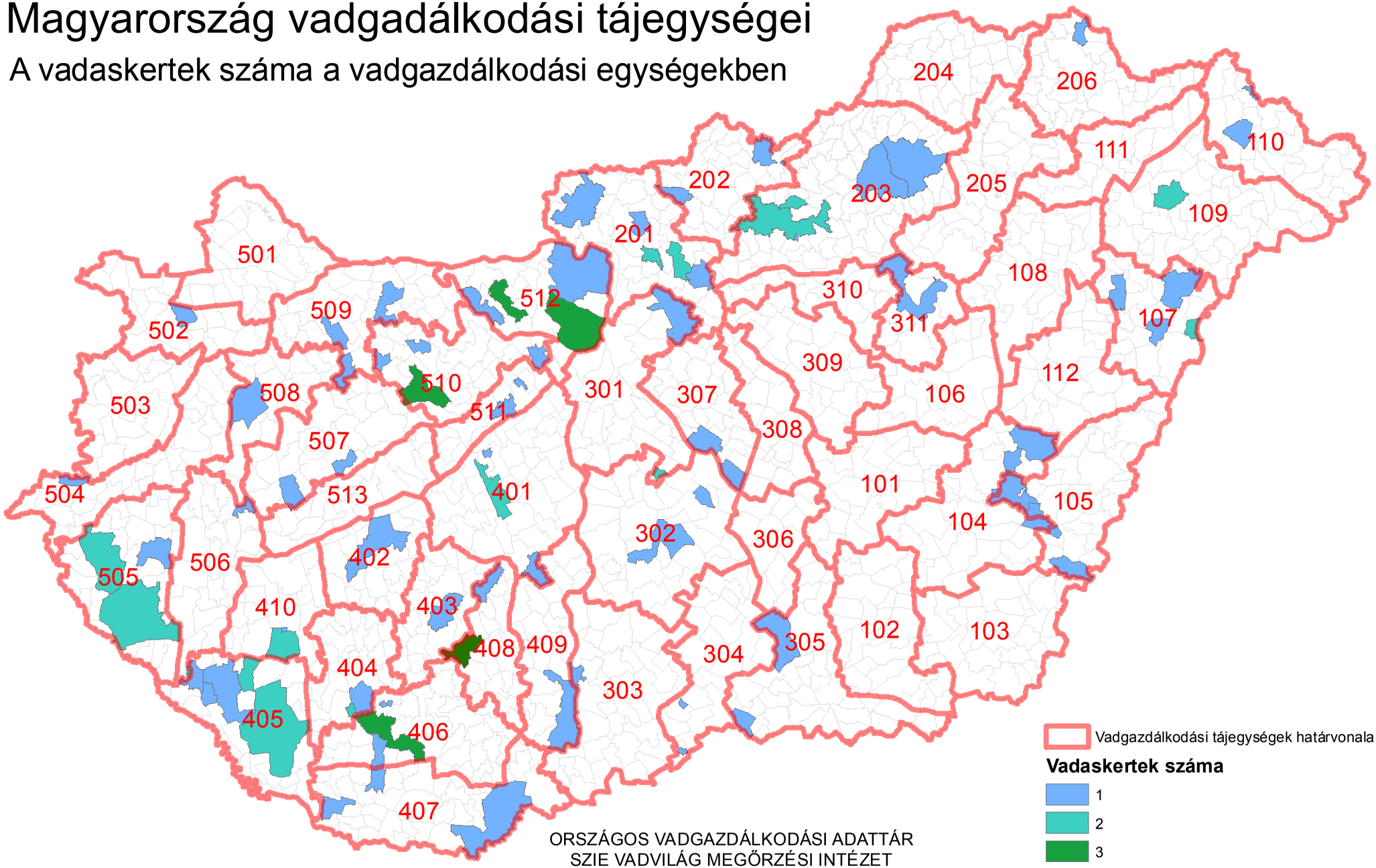
VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
102	803110	CSON	2 - génállomány megőrzési	DALERD ZRT.-Tompahát	Szeged
102	803010	CSON	3 - oktatási-kutatási	Derekmező ZRT.	Derekegyház
102	803650	CSON	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	955510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.	Mezőhegyes
103	954260	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	954860	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
104	956450	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
105	953510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	DALERD Zrt. Gyulai Erd. Gyulai Vter.	Szeged, Zsótér u. 4/B.
105	951212	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Ladány-erdei Vadászter.	Szeged
105	951510	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Biharugrai Vadászter.	Szeged
106	753310	SZOL	2 - génállomány megőrzési	Hofi Géza Vadásztársaság Egyesület	Tiszapüspöki
106	755750	SZOL	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
108	901750	HAJD	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
109	856012	SZAB	3 - oktatási-kutatási	Bátortrade KFT.	Nyírbátor
202	550110	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Bárna-Vad Kft.	Bárna
202	552520	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Nyugat-Cserhát Vadásztársaság	Cserhátsurány
202	552710	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Sasbérc Vadásztársaság Egyesület	Buják
202	552010	NOGR	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
203	701111	HEVE	3 - oktatási-kutatási	Baláta Vadásztársaság	Bodony
203	705510	HEVE	4 - természetvédelmi	Istenmezeje Vadásztársaság	Istenmezeje
204	651700	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
205	653300	BORS	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
205	657010	BORS	4 - természetvédelmi	657010 FTVK	Kesznyéten, Szamárhát
206	659210	BORS	2 - génállomány megőrzési	Északerdő ZRt.	Pálháza
206	658901	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
303	606210	BACS	2 - génállomány megőrzési	Hajósi Földtulajdonosok Vadászó Közössége	Hajós
303	606310	BACS	2 - génállomány megőrzési	Homokmégyi Dózsa Vt.	Kalocsa
303	606610	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt Kecskemét	Kecskemét
303	607330	BACS	2 - génállomány megőrzési	Gemenc ZRt. Lenes- Karasz	Baja
303	607810	BACS	2 - génállomány megőrzési	Kékhegyi Vt.	Sükösd
304	607210	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt.	Kelebia
305	800310	CSON	3 - oktatási-kutatási	Bársony I. Mg. Szakközépiskola	Csongrád
401	403950	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
401	403650	FEJE	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
402	350710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG ZRt. Szántód	Szántód

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
402	351410	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Tuskósi Vadászegyesület	Somogybabod
404	354710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Nyugat-Zselici Vadászterület	Bőszénfa
404	354720	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Kelet-Zselici Vadászterület	Kaposvár
405	353510	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Sefag Zrt. Segesd	Segesd
405	356110	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Barcs	Barcs
405	356511	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt Lábodi Vadászerdészete	Lábod
405	356521	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Mike és Környéke Földtulajdonosai Vt.	Mike
405	356060	SOMO	4 - természetvédelmi	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság	Pécs
406	500460	BARA	2 - génállomány megőrzési	Szentgyörgyvölgy Farm Mg. Ker. és Idegenforg. Kft.	Budapest
407	504910	BARA	2 - génállomány megőrzési	Bóly ZRT	Bóly
409	451210	TOLN	2 - génállomány megőrzési	Gemenc Zrt.	Baja
410	353121	SOMO	3 - oktatási-kutatási	Fauna-Jagd Kft.	Libickozma
501	100110	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Három Fenyő Vadásztársaság	Várbalog-Albertkázmérpuszta
501	100120	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Lajta-Mosonszolnok Földtulajdonosi Közösség	Mosonmagyaróvár
501	100140	GYOR	3 - oktatási-kutatási	Lajta Hanság Zrt.	Mosonmagyaróvár
501	100210	GYOR	4 - természetvédelmi	Felső-szigetközi Vadászszövetség	Mosonmagyaróvár
502	103850	GYOR	4 - természetvédelmi	Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság	Sarród
503	150510	VAS	3 - oktatási-kutatási	Alpokaljai Vadászati Közösség VT.	Kőszeg
505	200220	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Földtulajdonosok Vadászati Közössége	Letenye-Gosztola
505	200510	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa-Bánokszentgyörgy-Leteny
506	203700	ZALA	3 - oktatási-kutatási	Kanizsa-Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa
506	202850	ZALA	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
507	303510	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Cuhai Vén Róka Vadásztársaság	Borzavár
507	303610	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Királykúti Vadásztársaság	Zirc
507	303730	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Magas-Bakony Vadgazdálkodás Sport- és Környez	Csesznek
507	303860	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Kabhegy 2004 Nonprofit Kft.	Pétfürdő
507	303880	VESZ	2 - génállomány megőrzési	VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.	Veszprém
507	304210	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Budapesti Erdőgazdaság Zrt.	Budapest
511	404550	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
512	252810	KOMA	3 - oktatási-kutatási	Gyarmatpusztai FVK	Bajna
512	252920	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
512	253310	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
513	303360	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	303950	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	304050	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak

Magyarország vadgadálkodási tájegységei

A vadaskertek száma a vadgazdálkodási egységekben

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.07.12.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2016.09.10.

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
104	950450	Füzesgyarmati Vt.	Füzesgyarmat	Füzesgyarmati dámoskert	190.00		X			
104	950750	Töviskesi Vt.	Szeghalom	Töviskesi vaddisznóskert	120.00				X	
104	956650	Hidashát-Bélmegyer Vadgazdálkodási Társaság	Bélmegyer	Bélmegyer-Vadas-i vaddisznó és muflon kert	200.25				X	X
105	951212	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Szeged	Körösladányi vaddisznóskert	418.00				X	
107	900930	Nyírerdő ZRT.	Nyírabony-Gúthpuszta	Nyírmártonfalvai vaddisznóskert	204.64				X	
107	903050	Nyírerdő ZRT.	Haláp	Monostorpályi vaddisznóskert	478.70				X	
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Magoskereszti vegyesvadas kert	425.90		X		X	X
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Csikóslaposi vaddisznóskert	335.00				X	
201	553260	Cserháti Szent Hubertus Vt.	Balassagyarmat	Alsópetényi vadaskert	210.20				X	X
201	570450	Ipoly Erdő Zrt.	Balassagyarmat	Honti muflonoskert	297.00					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Püspökszilágyi muflonkert	201.50					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Kisnémedi vaddisznóskert	269.60				X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Galgamácsai vegyes nagyvadas kert	282.60	X			X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Kálló-Galgamácsai vaddisznóskert	439.30				X	
201	571750	Virágospuszta Vt.	Kartal	Dámkert	209.39		X			
202	550110	Bárna Vad KFT	Bárna	Bárnai vadaskert	231.90	X	X	X	X	X
202	550210	Salgótarjáni FTK, Ipoly Erdő Zrt. Salgótarjáni Erdészete	Kazár	Kazári vaddisznóskert	275.60				X	
202	552520	Nyugat-Cserhát Vt.	Cserhátsurány	Cserhátsurányi vadaskert	210.00				X	X
203	652350	Északerdő Zrt.	Kisgyör	Kisgyör-Mocsolyás, dámoskert	119.80		X			
203	700650	Egererdő Zrt.	Szilvásvárad	Szilvásváradi vadaskert	284.90				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Baláta vadaskert	228.71				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Keselyű fészek vaddisznóskert	254.82				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Kisnána	Verpeléti vadaskert	1183.90				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Gyöngyössolymos	Gyöngyössolymosi (Mátrafüredi) vadaskert	348.30				X	X
203	701850	Mátra- Hunting Kft.	Pálosvörösmart	Tekeres(Abasári) vadaskert	253.90	X			X	X
206	659400	Táltosok Vt	Füzérkomlós	Szonta Safari vegyesvadas kert	511.43	X	X	X	X	X
301	572850	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Isaszegi vaddisznóskert	880.00	X			X	
301	579350	SAE Sarlóspuszta Agrár- Erdész Kft.	Tatárszentgyörgy	Sarlóspusztai vaddisznóskert	203.27				X	
302	601410	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Kecskemét-Hetényegyháza	Nyíri-erdei vadaskert	1235.20		X	X	X	
303	607320	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Hajós	Hajósi vaddisznóskert	462.30				X	
303	607330	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Dusnok, Lenes	Lenesi vaddisznóskert	453.30				X	
304	607251	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Tompa	Mélykút-Tinójárás vegyesvadas kert	606.00		X		X	
304	607252	Kunbajai Vadaskert Vt.	Bácsalmás	Bácsszöllős-Kunbajai vadaskert	601.00	X	X	X	X	
305	800660	Kisteleki Vt.	Kistelek		216.34				X	X
305	801710	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Ásotthalom	Ásotthalmi vaddisznóskert	687.30		X		X	
307	578550	Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Szolnok	Pusztavacsi vegyesvadas kert	500.90		X		X	
307	579460	Vadker Kft. / Nefag Zrt. / Csókáserdei Vt.	Szolnok	Nagykőrösi vegyesvadas kert	676.10		X		X	
311	703610	Tepélypusztai Vadászati Társaság	Mezőtárkány-Tepélypuszta	Besenyőteleki vadaskert	274.00				X	X
401	403950	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Belsőbárándi vadaskert	155.67				X	
401	403970	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Táci vadaskert	404.70				X	
401	403970	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Soponyai (Csiripi) vaddisznóskert	436.00		X	X	X	
401	450610	Gyulaj Zrt. Németkér TK	Pincei Erdészet	Kistápéi vaddisznóskert	267.00				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Tótokilapi vaddisznóskert	258.20				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Kereki vaddisznóskert	211.50				X	
402	350730	Revír Vt.	Siófok	Kási vaddisznóskert	210.60				X	
403	454400	Gyulaj Zrt. Tamási	Tamási	Gyulaji dámrezervátum	7376.00		X		X	
404	354710	SEFAG Zrt. Nyugat Zselic	Kaposvár	Sásostói vaddisznóskert	299.20				X	
404	354720	SEFAG Zrt. Kelet Zselic	Kaposvár	Tótfalusi vaddisznóskert	186.90				X	
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vadászkert	805.81	X	X			X
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vaddisznóskert	399.00				X	
405	353310	SEFAG Zrt. Iharos	Iharos	Ciperesi vaddisznóskert	300.00				X	
405	353450	Kaszó Zrt.	Kaszó	Iharosi vaddisznóskert	250.00				X	
405	353460	Újmajori Vt.	Csurgó	Újmajori vaddisznóskert	322.20				X	
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Lapodi dámoskert	128.60	X	X			X

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Csöpröndi vaddisznóskert	249.00				X	
406	500350	Királykút Vt.	Szászvár	Királykúti vegyesvadaskert	506.99	X	X	X	X	X
406	500411	Szentgyörgyvölgy Farm Kft.	Budapest	Gödrei vegyesvadas kert	762.40	X	X		X	X
406	501110	Mecseki Erdészeti Zrt.	Pécs	Sasréti vegyesvadas kert	800.00	X		X	X	X
406	501151	Mecsekerdő Zrt.	Pécs	Sasréti vaddisznóskert	400.00				X	
406	501570	Bükkösd Bikkmány	Bükkösd	Bükkösd	526.40	X	X	X	X	X
407	504910	Bólyi Mg. Termelő és Szolg. Zrt.	Bóly	Békáspusztai vaddisznóskert	301.34				X	
408	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely TK	Nagyszékely	Nagyszékelyi vadaskert	701.20	X	X		X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csurgó	Csurgói vaddisznóskert	716.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert I.	387.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert komplexum	747.10				X	
408	453710	Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.	Papd	Papdi vadaskert	228.78				X	
409	451210	Gemenci Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Baja	Gemenci vadászterület	13298.10	X		X	X	
410	353121	Fauna Jagd Kft	Nagybajom	Háromházi vaddisznóskert	312.20				X	
410	356610	Dél Dunántúli Fauna Vt.	Nagybajom	Csikóta vaddisznóskert	216.00				X	
502	104750	Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.	Győr	Gálici vaddisznóskert	300.00				X	
504	153650	Szombathelyi Erdészeti Zrt.	Szombathely	Gasztony-Csákánydoroszlói vaddisznóskert	524.90	X	X	X	X	
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Bánokszentgyörgyi dámoskert	92.20		X			
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Homokkomárom-Zsigárdi vaddisznóskert	205.70				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Kerkakutasi vaddisznóskert	237.50				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Hernyéki vaddisznóskert	329.00				X	
505	201250	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Pölöskei vaddisznóskert	210.30				X	
506	203700	SEFAG Zrt.		Liszói vadaskert	624.85	X	X	X	X	
506	203700	Kanizsa Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa	Sági vadaskert	621.93	X	X	X	X	X
507	303150	Bakonyerdő Zrt.	Pápa	Sáskai vaddisznóskert	416.20				X	
507	303890	Koronás Szarvas Kft	Pétfürdő	Koronás Szarvas Kft	3891.40	X	X	X	X	X
508	301250	Marcal-Bitvaközi Vt.	Pápa	Dabronyi vaddisznóskert	248.10				X	
509	102050	Kisalföldi Erdőgazdaság	Győr	Sokorópátkai-Ravazdi vaddisznóskert	247.20				X	
509	105800	Bakonyi Erdészeti és Faipari Zrt.	Pápa	Gici vaddisznóskert	322.60				X	
510	250750	Feketevíz Vt.	Győr	Rédei vegyesvadas kert	522.10	X	X		X	
510	251850	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Császári vadaskert	216.32	X	X		X	X
510	253550	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Dolinai vadaskert	366.00				X	
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Fehérvárcsurgói vadas kert	1197.00	X		X	X	X
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Tímári vegyesvadas kert	972.00	X	X	X	X	
510	400351	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Vadhányási vadaskert	510.00	X		X	X	
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Vérti vegyesvadas kert	970.55	X	X	X	X	X
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Ginzai vadaskert	291.16				X	X
511	403550	Tradicionális Vt.	Budapest	Lovasberényi vaddisznóskert	338.30				X	
511	404510	VADEX Mezőf. Zrt.	Vál	Váli vegyesvadas kert	653.00	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Muflonkert (Bagolyhegyi vadaskert)	122.50					X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Történelmi kert	322.80	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Rókási vaddisznóskert	300.80	X		X	X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budakeszi-Páty vegyes nagyvadas fotó szafari és vadaskert	1745.00	X	X		X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Postaréti vadaskert					X	
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budapest-Budakeszi vegyes nagyvadas vadaskert	336.00	X	X	X	X	X

Az agrárminiszter

14/2018. (VII.3.) AM rendelete

az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

4. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati irányelvei

Az elejtés szakszerűtlenségének minősítése során, a táblázatokban részletezett hibapont megítélése a megadott trófeajellegek együttes értékelésével kell végezni, a hibapont besoroláshoz minden paraméternek teljesülnie kell!

II. A dámszarvas bikák szakszerűtlen elejtésének határértékei

A dámszarvas bikák szakszerűtlen elejtésének határértékei a 202. számú Nógrád-Cserháti, a 203. számú Bükki-Mátrai és a 205. számú Bükkaljai vadgazdálkodási tájegységekben							
Hiba-pont	**Felrakás** (bika kora év)	**Szemág (jelleg, hossz)**	**Lapát hossz/szélesség (cm)**		**Tömeg / pont (kg) / IP**		**Lapát jellege**
1	**1.** (2.)	-	-	-	-	-	szabályos, min. 10 cm-es csapos
	2.- 3. (3.– 4.)	van	-	-	-	-	szabályos, elágazó, ellaposodó, pudvás
	4. – 5. (5.- 6.)	van	25	12	-	-	szabályos, zárt, csipkézett lapát
	6.- 8. (7.- 9.)	van	25	13	-		szabályos, zárt, jól csipkézett lapát
2	**1.** (2.)	-	-	-	-	-	szabályos, min. 15 cm-es csapos
	2.- 3. (3.– 4.)	van	-	-	-	-	szabályos, min. 30 cm-es szár, kanalas, elágazó, pudvás
	4. – 5. (5.- 6.)	van	30	14	-	-	szabályos, zárt, egyenletesen csipkézett lapát
	6.- 8. (7.- 9.)	20 cm	35	15	3		szabályos, zárt, egyenletesen csipkézett lapát
3	**1.** (2.)	-	-	-	-	-	szabályos, min. 20 cm-es csapos
	2.- 3. (3.– 4.)	van	-	-	-	-	szabályos, min. 45 cm-es szár, kanalas, elágazó, pudvás
	4. – 5. (5.- 6.)	20 cm	35	15	2,5		szabályos, zárt, egyenletesen csipkézett lapát
	6.- 8. (7.- 9.)	20 cm	35	15	3,5		szabályos, zárt, erősen csipkézett lapát

Az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeiben érett az a legalább 10 éves dámbika, amelynek agancsa közel szimmetrikus, legalább 30 cm hosszú és 14 cm széles, zárt lapáttal rendelkezik, amelynek tömege eléri a 3 kg-ot.

III. Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei

Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei a 204. számú Cserehát-aggteleki, 205. számú Bükkalja-taktaközi, 206. számú Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységekben.				
Hibapont	**Felrakás** (bak kora)	**Trófea tömeg legalább (g)**	**Ágak hossza legalább (cm)**	**Általános jelleg**
1	**1.** (1)	150		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es nyársas, tompa ágvég vagy villás
	2. (2)	200	2	szabályos hatos
	3. (3)	270	3	szabályos hatos
	4. (4)	320	4	szabályos hatos
	5. (5)	360	5	szabályos hatos
2	**1.** (1)	200		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es,villás, tompa ágvég
	2. (2)	270	2	szabályos hatos
	3. (3)	330	3	szabályos hatos
	4. (4)	380	4	szabályos hatos
	5. (5)	430	5	szabályos hatos
3	**1.** (1)	250		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es hatos, tompa ágvég
	2. (2)	300	3	szabályos hatos
	3. (3)	380	4	szabályos hatos
	4. (4)	430	5	szabályos hatos
	5. (5)	480	5	szabályos hatos

Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

Ádámfi, T. (1976): Vadállománybecslés. MAVOSz füzetek. Magyar Vadászok Országos Szövetsége, Budapest

Bencze, L. (1966): Vadgazdálkodástan. Erdészeti technikusok tankönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1972): Vadgazdálkodásunk természeti adottságai. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1979): A vadállomány fenntartásának lehetőségei. A vadászati ökológia alapjai. Akadémiai Kiadó, Budapest

Berdár, B. (szerk.) (1983): Az őz és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Beregi, A. (2011): Vadegészségtan. Jegyzet vadgazda mérnök szakos hallgatók részére. Vadvilág Megőrzési Intézet, Szent István Egyetem, Gödöllő

Bicsérdy, Gy., Egri, B., Sugár, L. és Sztojkov, V. (2000): Vadbetegségek. Sugár, L. (szerk.). Mezőgazda Kiadó, Budapest

Bod, L. (1994): A somogyi szarvas. Lipták Vadászati és Kereskedelmi Bt., Balatonfenyves, Kaposvár

Csányi, S. (2007): Vadbiológia. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Heltai, M. (szerk.) (2010): Vadbiológiai olvasókönyv. Szemelvények a vadbiológia új eredményeiről a Vadvilág Megőrzési intézet munkatársainak ismeretterjesztő cikkei alapján. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Majzinger, I. (2018): Az őz: ökológia és alkalmazkodó gazdálkodás. Szent István Egyetemi Kiadó, Gödöllő

Csányi, S. és Mátrai, K. (1988): Őzállományok ökológiája. A nemzetközi őzkutatások eredményei. Csányi, S. (szerk.). Állami Gazdaságok Országos Egyesülése, Vadgazdálkodási Bizottság, Budapest

Demeter, A. és Kovács, Gy. (1986): Állatpopulációk nagyságának és sűrűségének becslése. Bernát, G. (szerk.). Korunk tudománya. Akadémiai Kiadó, Budapest

Faragó, S. (1995): Mezei és vizi élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem. Erdőmérnöki Kar. Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Faragó, S. (szerk.) (2007): Magyar vadász enciklopédia. Totem Kiadó, Budapest

Faragó, S. (szerk.) (2012): A LAJTA Project. Egy tartamos mezei vad és ökoszisztéma vizsgálat 20 éve. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron

Faragó, S., Dittrich, G., Faludiné Blickle, B., Gosztonyi, L., Jánoska, F., Kolics, L., Mohácsi, S. és Papp, S. (2013): Program a fogoly (*Perdix perdix*) védelmére Magyarországon. Magyar Apróvad Közlemények, 11: 167-202

Faragó, S. és Náhlik, A. (1997): A vadállomány szabályozása. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Farkas, D. (2004): Nézd és lásd! Kézikönyv az őzről. Szekszárdi Nyomda Kft., Szekszárd

Feiszt, O. és Varga, E. (2016): A zalai gímszarvas. Zalai Gímszarvasért Alapítvány

Heltai, M. (2002): Emlős ragadozók magyarországi helyzete és elterjedése. PhD értekezés, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Szent István Egyetem, Gödöllő

Heltai, M. (2004): Élőhelyfejlesztés és -javítás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (szerk.) (2010): Emlős ragadozók Magyarországon. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Heltai, M. (2014): Élőhelyfejlesztés mezőgazdasági területeken. Jegyzet vadgazda mérnöki szakos

hallgatók részére. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (2018): Az aranysakál állományával való gazdálkodás problémái. Nimród Vadászújság, 106 (5): 12-13

Heltai, M. és Lanszki, J. (2015): Az aranysakálról röviden, de tényszerűen. Nimród Vadástújság, 103 (5): 16-17

Heltay, I. (1989): A róka ökológiája és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Heltay, I. és Kabai, P. (szerk.) (2006): Hivatásos vadászok kézikönyve. I-II. Országos Magyar Vadászkamara, Budapest

Kőhalmy, T. (1990): Vadgazdálkodás. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Kőhalmy, T. (1995): Vadbefogás, vadtelepítés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Sopron

Kőhalmy, T. (szerk.) (1995): Vadászati enciklopédia. Mezőgazda Kiadó, Budapest, (1. kiadás)

Kőhalmy, T. (1995): Erdei élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Kőhalmy, T., Mészáros, K. és Völgyi, L. (2002): A vad által és a vadban okozott károk, valamint a vadászati kár. Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron

Kovács, Gy. és Heltay, I. (1985): A mezeinyúl. Ökológia, gazdálkodás, vadászat. Hubertus Bt. és a Magyar Mezőgazdaság Kft. kiadványa, Budapest (2. kiadás)

Majzinger, I. és Csányi, S. (2017): Útmutató az adatokon alapuló mezei nyúl gazdálkodáshoz. Szent István Egyetemi Kiadó, Hódmezővásárhely — Gödöllő. 70pp.

Mátrai, G. (1980): A muflon és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Mátrai, G. (2004): Erdei élőhelyfejlesztés. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Mátrai, G. (2004): Vadföld- és legelőgazdálkodás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Nagy, E. (1984): A fácán és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Náhlik, A. (szerk.) (2014): A vaddisznóállomány helyzete és a gazdálkodás perspektívái Magyarországon. NYME Kiadó, Sopron

Páll, E. (szerk.) (1985): A gímszarvas és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Páll, E. (2001): A vaddisznó. Nimród Vadászakadémia. 8. kötet. Nimród Alapítvány, Budapest

Sárkány, P. és Vallus, P. (szerk.) (1971): A vadászat kézikönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szabolcs, J. (1975): A dámvad. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2., átdolgozott kiadás)

Szederjei, Á. (1963): A vad etetése, óvása, befogása. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. és Studinka, L. (1962): Nyúl, fogoly, fácán. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1959): Őz. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1965): Szarvas. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2. kiadás)

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): A csapdázás elmélete és gyakorlata. Vad-Ész Mérnökiroda Bt., Gödöllő

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): Ragadozógazdálkodási stratégia - a jövő lehetőségei. Magyar Apróvad Közlemények, 6: 59-78

Szunyoghy, J. (1963): A magyarországi szarvas. Kandidátusi értekezés, Természettudományi Múzeum, Budapest